

VODITELJ: ZVONIMIR TUCAKOVIĆ,dipl.ing.arh.

STRUČNI TIM: ZVONIMIR TUCAKOVIĆ,dipl.ing.arh.
SANDRA HORVAT,dipl.ing.arh.
MARTA PAUNOVIĆ,dipl.ek.
VLADO SUDAR,dipl.ing.građ.
IVICA BUGARIĆ,dipl.ing.građ.
MIRKO STRAHINIĆ,dipl.ing.stroj.
LJUBICA MAJCAN-KORKUTOVIĆ,dipl.turiz.
Mr.sc. RADE MANOJLOVIĆ,dipl.ing.šum.
ALEKSANDRA KNEŽEVIĆ,građ.tehn.

PRIJEPIŠ: VLATKA STAŠČIK,administrator

UMNOŽAVANJE I UVEZ: ZDENKA OMERAŠEVIĆ

SURADNJA:

1. ZAVOD ZA PROSTORNO UREĐENJE OSJEČKO-BARANJSKE ŽUPANIJE
2. MINISTARSTVO KULTURE-UPRAVA ZA ZAŠTITU KULTURNE BAŠTINE; Osijek
3. HP-HRVATSKA POŠTA d.d.-ZAGREB
Područna uprava Slavonija-Osijek
4. HT-HRVATSKE TELEKOMUNIKACIJE d.d. ZAGREB
Regija 4-istok-Osijek
5. HT-MOBILNE TELEKOMUNIKACIJE d.o.o.-ZAGREB
Sektor za planiranje i razvoj
6. HEP-PRIJENOS d.o.o.-ZAGREB
Prijenosno područje-Osijek
7. HEP-DISTRIBUCIJA d.o.o.-ZAGREB
DP "Elektroslavonija"-Osijek
8. HEP-PLIN d.o.o. OSIJEK
9. UPRAVA ZA CESTE OSJEČKO-BARANJSKE ŽUPANIJE-OSIJEK
10. HRVATSKE VODE ZAGREB
VGO za vodno područje sliva Drave i Dunava Osijek
11. BARANJSKI VODOVOD d.o.o. za vodoopskrbu i odvodnju-Beli Manastir
12. "ARBOR" d.d. Osijek
13. MORH-ZAGREB

- Izvadak iz Sudskog registra
- Suglasnost za upis u Sudski registar
- Rješenje o upisu u Imenik ovlaštenih arhitekata Hrvatska komora arhitekata i inženjera u graditeljstvu

REPUBLIKA HRVATSKA
TRGOVAČKI SUD U OSIJEKU

IZVADAK IZ SUDSKOG REGISTRA

SUBJEKT UPISA

MBS:

030006824

TVRTKA/NAZIV:

1 ZAVOD ZA PROSTORNO PLANIRANJE, dioničko društvo

SKRACENA TVRTKA/NAZIV:

1 ZPO, d.d.

PRIJEVOD TVRTKE:

1 Jezik: English

Urban planing institute, share holding company, Osijek, Croatia

SJEDIŠTE:

1 Osijek, Vij.P.Kolarica 5/A

PREDMET POSLOVANJA - DJELATNOSTI:

- 1 51.1 - Posredovanje u trgovini
- 1 51.7 - Ostala trgovina na veliko
- 1 70.1 - Poslovanje vlastitim nekretninama
- 1 70.2 - Iznajmljivanje vlastitih nekretnina
- 1 70.31 - Agencije za promet nekretninama
- 1 72.3 - Obrada podataka
- 1 72.4 - Izrada baze podataka
- 1 74.13 - Istraživanje tržišta i ispit. javnog mnijenja
- 1 * - Savjetovanje i poslovi u arhitektonskoj djelatnosti
- 1 * - Inženjering, projektni menadžment i tehničke djelatnosti
- 1 * - Izrada stručnih podloga i elaborata zaštite okoliša, stručni poslovi pripreme i izrade studije utjecaja na okoliš
- 1 * - Izrada elaborata o ekonomskoj vrijednosti poduzeća
- 1 * - Kopiranje, fotokopiranje, šapirografiranje i sl.usluge
- 1 * - Izvođenje investicijskih radova u inozemstvu i ustupanje investicijskih radova stranoj osobi u Hrvatskoj, a od toga samo:
 - 1 * - Izrada ekspertiza i studija, invest.programa, prostornih i urban.planova i projekata, idejnih, glavnih i detaljnih projekata i investicijsko-tehn.dokumentacije, licitacijskih elab.(tenderske dokumentacije) i dr.investicijske dokument. za objekte i radove
- 1 * - Organizacija izgradnje kompletnih objekata (inženjering), izvođački inženjering i savjetodavni (konsulting) inženjering
- 1 * - Stručno-tehnički nadzor nad izvođenjem investicijskih radova u inozemstvu i nad izgradnjom investicijskih objekata

D004, 2004.03.18 01:03:06

IZVADAK IZ SUDSKOG REGISTRA

=====

PREDMET POSLOVANJA - DJELATNOSTI:

- 1 * - Davanje stručne pomoći odnosno konzultantskih
usluga u toku izgradnje i u radovima na izgrađenim
objektima

ČLANOVI UPRAVE / LIKVIDATORI

- 1 Sonja Cupec, JMBG: 0801947305037
1 - član uprave
1 - direktor, zastupa pojedinačno i neograničeno

NADZORNI ODBOR

- 1 Zvonimir Tucaković, JMBG: 1408946300023
1 - član nadzornog odbora

3 Krunoslav Lipić, JMBG: 2812955300019
3 - predsjednik nadzornog odbora

7 Vlado Sudar, JMBG: 2105958300038
7 - zamjenik predsjednika nadzornog odbora

TEMELJNI KAPITAL:

- 2 978,000.00 kuna

PRAVNI ODNOSI:

- Pravni oblik
1 dioničko društvo

Osnivački akt:

- 1 Statut usvojen 03.11.1995. o usklađenju općih akata sa Zakonom o
trgovačkim društvima
2 Odluka o izmjeni statuta od 26.04.1996. god. o usklađenju
temelnog kapitala sa ZTD
5 Odluka Skupštine od 19.11.1999. godine o izmjenama i dopunama
Statuta i Odluka Skupštine o izmjeni članova Nadzornog odbora.

Statut:

- 4 Odluka Skupštine od 19.11.1999.godine o izmjeni i dopuni Statuta,
kojom se broj članova nadzornog odbora sa 5 članova smanjuje na 3
člana.
6 Odlukom Skupštine društva od 25.04.2003.g. brisan podnaslov ispred
čl.15., promjenjen čl.18. koji se odnosi na oblik izdavanja
dionica i vođenje podataka o pravima vezanim uz dionice, te brisani
čl.18.-27. Statuta sa pripadajućim podnaslovima.

OSTALI PODACI:

- 7 - Promjena osobnih podataka zamjenika predsjednika Nadzornog odbora
zbog promjene adrese.

IZVADAK IZ SUDSKOG REGISTRA

POPIS FIZIČKIH OSOBA KOD SUBJEKTA

C1 Sonja Cupec, JMBG: 0801947305037
Osijek, Sjenjak 44
C6 Zvonimir Tucaković, JMBG: 1408946300023
Osijek, Sjenjak 129
C7 Krunoslav Lipić, JMBG: 2812955300019
Osijek, I. Zajca 2
C9 Vlado Sudar, JMBG: 2105958300038
Osijek, Ante Paradžika 10

Upise u glavnu knjigu proveli su:

RBU	Poslovni broj	Datum	Naziv suda
0001	95/956-2	21.11.1995.	Trgovački sud u Osijeku
0002	96/337-2	06.06.1996.	Trgovački sud u Osijeku
0003	97/872-4	16.09.1997.	Trgovački sud u Osijeku
0004	00/173-2	18.02.2000.	Trgovački sud u Osijeku
0005	00/73-4	18.02.2000.	Trgovački sud u Osijeku
0006	03/605-2	26.05.2003.	Trgovački sud u Osijeku
0007	03/1563-2	22.12.2003.	Trgovački sud u Osijeku

U Osijeku, 18.03.2004.

Ovlaštena osoba: _____

OVAJ IZVADAK VJERAN JE IZVORNIKU.
BROJ UPISNIKA POD KOJIM JE IZVADAK
IZDAN R3-2306/04-2

TRGOVAČKI SUD U OSIJEKU

Osijek.

19-03-2004

UPRAVA SUDSKOG
REGISTRA

REPUBLIKA HRVATSKA

MINISTARSTVO
PROSTORNOG UREĐENJA,
GRADITELJSTVA I STANOVANJA
10000 Zagreb, Ulica grada Vukovara 78
Tel: 01/61 33 444 fax: 01/61 12 131

Uprava za prostorno uređenje

Klasa : 350-02/95-01/90

Urbroj: 531-02/1-1-95-2

Zagreb, 15. rujna 1995.

"ZAVOD ZA PROSTORNO PLANIRANJE" d.d.

Vijenac Paje Kolarića 5a

O S I J E K

Predmet: Suglasnost za upis u sudski registar
- dostavlja se

Na temelju odredbe članka 8. stavak 3. Zakona o prostornom uređenju ("Narodne novine", br. 30/94) i odredbe članka 2. točka 1. Pravilnika o izdavanju suglasnosti za upis u sudski registar pravnih osoba koje obavljaju stručne poslove prostornog uređenja ("Narodne novine", br. 93/94), Ministarstvo prostornog uređenja, graditeljstva i stanovanja daje

S U G L A S N O S T

ZA UPIS U SUDSKI REGISTAR

pravne osobe : **"ZAVOD ZA PROSTORNO PLANIRANJE" d.d.**

adresa : **OSIJEK, Vijenac Paje Kolarića 5a**

da obavlja stručne poslove prostornog uređenja u svezi s izradom:

- dokumenata prostornog uređenja i
- stručnih podloga za izdavanje lokacijskih dozvola

REPUBLIKA HRVATSKA
HRVATSKA KOMORA ARHITEKATA
I INŽENJERA U GRADITELJSTVU

Klasa: UP/I-350-07/91-01/ 756
Urbroj: 314-01-99-1
Zagreb, 21. rujna 1999.

Na temelju članaka 24. i 50. Zakona o Hrvatskoj komori arhitekata i inženjera u graditeljstvu (Narodne novine, broj 47/98), Odbor za upise razreda arhitekata, rješavajući po zahtjevu koji je podnio **LIPIC KRUNOSLAV**, dipl.ing.arh., Osijek, Ivana Zajca 2, za upis u Imenik ovlaštenih arhitekata, donio je sljedeće

RJEŠENJE

1. U **Imenik ovlaštenih arhitekata** upisuje se **LIPIC KRUNOSLAV**, (JMBG 2812955300019), dipl.ing.arh., Osijek, u stručni smjer **Ovlašteni arhitekt**, pod rednim brojem **1160**, s danom upisa **01.09.99**.
2. Upisom u **Imenik ovlaštenih arhitekata**, **LIPIC KRUNOSLAV**, dipl.ing.arh., Osijek, stječe pravo na uporabu strukovnog naziva "**Ovlašteni arhitekt**" i pravo na obavljanje poslova temeljem članka 25. Zakona o Hrvatskoj komori arhitekata i inženjera u graditeljstvu, a u svezi sa člankom 4. stavkom 1. Statuta Hrvatske komore arhitekata i inženjera u graditeljstvu, te ostala prava i dužnosti sukladno posebnim propisima.
3. Ovlaštenom arhitektu izdaje se "**arhitektonska iskaznica**" i stječe pravo na uporabu "**pečata**".

Obrazloženje

LIPIC KRUNOSLAV, dipl.ing.arh. podnio je Zahtjev za upisu Imenik ovlaštenih arhitekata.

Odbor za upise razreda arhitekata proveo je postupak u povodu dostavljenog Zahtjeva, te je temeljem članka 24. stavka 2. Zakona o Hrvatskoj komori arhitekata i inženjera u graditeljstvu (Narodne novine, broj 40/99), a u svezi sa člankom 5. stavkom 4. i člankom 18. Statuta Hrvatske komore arhitekata i inženjera u graditeljstvu (Narodne novine, broj 40/99), riješeno kao u izreci.

Upisom u Imenik ovlaštenih arhitekata imenovana stječe pravo na izradu i uporabu pečata, sukladno članku 35. Statuta Hrvatske komore arhitekata i inženjera u graditeljstvu i na izdavanje "arhitektonske iskaznice".

Na temelju članka 141. stavka 1. točke 1. Zakona o općem upravnom postupku (Narodne novine, broj 53/91), predmet je riješen po skraćenom postupku.

Pouka o pravnom lijeku

Protiv ovog Rješenja žalba nije dopuštena, ali se može pokrenuti upravni spor podnošenjem tužbe Upravnom sudu Republike Hrvatske, u roku 30 dana od dana primitka ovog Rješenja.

Dostaviti:

1. LIPIĆ KRUNOSLAV
Osijek, Ivana Zajca 2
uz povrat potvrde o izvršenoj dostavi
2. U Zbirku isprava Komore
3. Pismohrana Komore

SUGLASNOSTI I MIŠLJENJA
PROPISANA ZAKONIMA I PROPISIMA

- Mišljenje Županijskog zavoda za prostorno uređenje
- Suglasnost Ureda državne uprave u Osječko-baranjskoj županiji
- Prethodna Suglasnost Ministarstva kulture, Uprave za zaštitu kulturne baštine
- Suglasnost Ministarstva obrane
- Suglasnost Ministarstva kulture-Uprave za zaštitu prirode
- Mišljenje Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodnog gospodarstva

REPUBLIKA HRVATSKA
OSJEČKO-BARANJSKA ŽUPANIJA
ŽUPANIJSKI ZAVOD ZA PROSTORNO UREĐENJE
OSIJEK, Kapucinska 40/I
Tel. (031) 213 378, fax: (031) 213 377
e-mail: prostor@osjecko-baranjska-zupanija.hr

Klasa: 350-04/03-01/26
Urbroj: 2158/1-01-10-05-14
U Osijeku, 02. ožujka 2005. godine

**Ured državne uprave u
Osječko-baranjskoj županiji,
Služba za prostorno uređenje, zaštitu okoliša,
graditeljstvo i imovinsko-pravne poslove,
Ispostava Beli Manastir**

**Adama Dugačkog 53a
31300 Beli Manastir**

Predmet: ***Prostorni plan uređenja
Općine Draž
- mišljenje, daje se***

Veza dopisi: - klasa: 350-01/04-01/73, urbroj: 2158-11-03/02-04-12 KS od 22. prosinca 2004. godine (Ured državne uprave u Osječko-baranjskoj županiji)
i
- broj 74/2005 od 23. veljače 2005. godine (Zavod za prostorno planiranje d.d. Osijek)

Poštovani,

Temeljem članka 24. Zakona o prostornom uređenju ("Narodne novine" broj 30/94, 68/98, 61/00, 32/02 i 100/04) dajemo:

MIŠLJENJE

da je Konačni prijedlog Prostornog plana uređenja Općine Draž koji je nakon traženih korekcija ispravljen i dostavljen 24. veljače 2005. godine od strane izrađivača Zavoda za prostorno planiranje d.d. Osijek (zaprimljen u ovom Zavodu pod klasom: 350-04/03-01/26 i urbrojem: 378-05-13), u skladu s Prostornim planom Osječko-baranjske županije ("Županijski glasnik" broj 1/02).

S poštovanjem,

Pročelnik:

Oliver Grigić
Oliver Grigić, dipl.ing.arh.

Na znanje:

- Zavod za prostorno planiranje d.d., Vijenac Paje Kolarića 5a, Osijek
- Općina Kneževi Vinogradi, Ulica Republike 3, 31309 Kneževi Vinogradi,
- Ured državne uprave u Osječko-baranjskoj županiji, Služba za prostorno uređenje, zaštitu okoliša, graditeljstvo i imovinsko-pravne poslove Osijek, Županijska 4, 31000 Osijek, n/p gosp. Ranko Radunović

REPUBLIKA HRVATSKA
URED DRŽAVNE UPRAVE
U OSJEČKO-BARANJSKOJ ŽUPANIJ
SLUŽBA ZA PROSTORNO UREĐENJE,
ZAŠTITU OKOLIŠA, GRADITELJSTVO
I IMOVINSKO PRAVNE POSLOVE
ISPOSTAVA BELI MANASTIR

Klasa: 350-02/05-01/6
Ur. broj: 2158-11-03/03-05-4 KS
Beli Manastir, 14. 03. 2005. god.

OPĆINA DRAŽ
D R A Ž
Braće Radić 58

PREDMET: Prostorni plan uređenja Općine Draž, Konačni prijedlog,
SUGLASNOST, izdaje se,

Temeljem čl. 26. a u svezi s člankom 24. Zakona o prostornom uređenju (NN br. 30/94, 68/98, 61/00, 32/02, 100/04.), nakon prebavljenog Mišljenja Županijskog zavoda za prostorno uređenje, Osijek, Klasa: 350-04/03-01/26, ur. br. 2158/1-01-10-05-14, od 02. ožujka 2005. god. izdaje se

SUGLASNOST

na Konačni prijedlog Prostornog plana uređenja Općine Draž, izrađenog od strane Zavoda za prostorno planiranje d.d. Osijek, br. 94/2001. od veljače 2005. god.

PO OVLAŠTENJU PREDSTOJNIKA:
VODITELJ ISPOSTAVE
Vinko Oukšić, dipl. iur.

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO KULTURE

*Uprava za zaštitu kulturne baštine
Konzervatorski odjel u Osijeku
p.p. 713, 31001 Osijek
Tel. 031/207-400, Fax.207-404*

OPĆINA DRAŽ
Općinsko poglavarstvo
31305 DRAŽ

Klasa:612-08/05-01-03/107
Urbroj:532-04-06/1-05-03
Osijek, 21. 07. 2005.g.

Predmet:- suglasnost na konačni
Prijedlog prostornog plana uređenja
Općine Draž

Povodom Vašeg pismenog zahtjeva Klasa: 023-01/05-01/01, Urbroj: 2100/04-05-02/04 od 30. 03. 2005.g., na temelju članka 56. u svezi s člankom 6. stavkom 1. točka 9. Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara ("NN" 69/99) donosimo slijedeću

PRETHODNU SUGLASNOST

na Konačni prijedlog Prostornog plana uređenja općine Draž (knjiga 1 i 2), koji je izradio Zavod za prostorno planiranje d.d. Osijek, od veljače 2005.g., broj: 94/2001.

Navedeni Konačni prijedlog PPUO Draž sastavni je dio ove prethodne suglasnosti.

- Dostaviti:
1. Dokumentacija - ovdje,
 2. Pismohrana - ovdje

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO OBRANE
ZAGREB

UPRAVA ZA MATERIJALNE RESURSE
SLUŽBA ZA NEKRETNINE, GRADITELJSTVO
I ZAŠTITU OKOLIŠA

KLASA: 350-02/05-01/57
URBROJ: 512M3-020202-05-4
Zagreb, 17. svibnja 2005.

ZAVOD ZA PROSTORNO PLANIRANJE, d. d.
OSIJEK

PRIMLJENO	30. 05. 05.
Časopis	
166	

OSJEČKO-BARANJSKA ŽUPANIJA
OPĆINA DRAŽ

Predmet: Prostorni plan uređenja općine Draž
- suglasnost, dostavlja se

Veza: Vaš akt: Klasa: 023-01/05-01/01
Urbroj: 2100/04-05-02/05
od 30. ožujka 2005. godine

Temeljem odredbe članka 18. Zakona o obrani (NN broj 33/02 i 58/02) i Pravilnika o zaštitnim i sigurnosnim zonama vojnih objekata (NN 175/03), a povodom vašeg zahtjeva za očitovanjem na Prostorni plan uređenja, obaviještavamo vas da smo suglasni sa Konačnim prijedlogom Prostornog plana uređenja općine Draž.

DČ

0209

HRVATSKA
NACELNIK
bojnik
Tomislav Čeprnić, dipl.ing.arh

Dostaviti:

- naslovu
- pismohrana, ovdje

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO KULTURE

Uprava za zaštitu prirode
klasa: 612-07/05-49/126
ur. broj: 532-08-02-2/4-05-2
Zagreb, 9. svibanj 2005.

OSJEČKO-BARANJSKA ŽUPANIJA
OPĆINA DRAŽ
DRAŽ

Predmet: Konačni prijedlog PPUO Draž
- suglasnost

Veza vaš dopis klasa: 023-01/05-01/01
ur. broj: 2100/04-05-02/03

Ministarstvo kulture, Uprava za zaštitu prirode zaprimila je vaš zahtjev za izdavanje suglasnosti na Konačni prijedlog Prostornog plana Uređenja Općine Draž.

Nakon uvida u dostavljenu dokumentaciju: Konačni prijedlog Prostornog plana Uređenja Općine Draž koji je izradila tvrtka „Zavod za prostorno planiranje“ d.d. Vijenac Paje Kolarića, Osijek i dokumentaciju koja se čuva u Ministarstvu kulture, Upravi za zaštitu prirode, Ministarstvo kulture, Uprava za zaštitu prirode sukladno članku 15. Zakona o zaštiti prirode (Narodne novine broj 162/03) daje suglasnost na Konačni prijedlog Prostornog plana Uređenja Općine Draž.

Privitak: Konačni prijedlog Prostornog plana Uređenja Općine Draž

Dostavlja se:

- ① Naslovu
2. Evidencija
3. Pismohrana

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE,
ŠUMARSTVA I VODNOGA GOSPODARSTVA

10000 Zagreb, Ul. grada Vukovara 78, P.P. 1034
Telefon: 61 06 111, Telefax: 61 09 200

KLASA : 350-02/05-01/101
UR.BROJ : 525-09-V.B.M./ 05-02
ZAGREB, 12. rujna 2005.

OSJEČKO-BARANJSKA ŽUPANIJA
OPĆINA DRAŽ
DRAŽ

**Predmet : Konačni prijedlog Prostornog plana uređenja Općine Draž
mišljenje - dostavlja se -**

Na vaš broj :

Klasa : 350-02/02-01/1

Ur.broj: 2100/04-02-/05-08

Od Draž, 07.07. 2005. godine

Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodnoga gospodarstva temeljem članka 17. stavka 3. Zakona o poljoprivrednom zemljištu (" Narodne novine " , br. 66/01., 87/02. i 48/05.) u predmetu zahtjeva **OPĆINE DRAŽ, OSJEČKO-BARANJSKE ŽUPANIJE** - za izdavanje mišljenja - na **KONAČNI PRIJEDLOG PROSTORNOG PLANA UREĐENJA OPĆINE DRAŽ** - daje

MIŠLJENJE

Općini Draž, Osječko-baranjske županije - izdaje se **pozitivno mišljenje** na Konačni prijedlog Prostornog plana uređenja Općine Draž, uz **uvjet** usklađenosti Programa raspolaganja poljoprivrednim zemljištem u vlasništvu RH sa predmetnim PPU-a.

Pregledom dostavljene prostorno - planske dokumentacije - **utvrđeno je** -

Prostorni obuhvat plana postavljen je po rubnim granicama jedinice lokalne samouprave - Općine Draž.

Područje razmatrano u okviru ovog Plana utvrđeno, kao prostor jedinice lokalne samouprave na nivou općine sa 6 naselja (Batina, Draž, Duboševica, Gajić, Podolje i Topolje) uz naselja povremenog stanovanja Baranjaska planina (I do V) i Kendža, sa središtem Općine naseljem Draž.

Po svom prostornom položaju u okviru Osječko-baranjske županije Općina Draž zauzima njen krajnji sjeveroistočni dio, gdje na sjeveru graniči sa Republikom Mađarskom, na istoku sa Srbijom i Crnom Gorom, jugozapadno sa Općinom Popovac, te južno sa Općinom Kneževi vinogradi.

Područje Općine, zauzima prostor od 14 946 ha pretežito nizinskog i ravničarskog područja Baranje, gdje južni dio predstavlja brdski reljef Baranjske planine, dok nizinski središnji dio predstavljaju lesne zaravni poljoprivrednog kultiviranog zemljišta (isprepletenog manjim

površinama šuma, te vodotocima), koje se terasasto spuštaju prema Dunavu, istočnom dijelu Općine, kojeg čini prostor aluvijalnih šuma i naplavnih nizina močvarnog biotopa, sa ritским oblicima. Općinu ispresjecaju prometnice županijskog značaja (uz koju se razvila glavina naselja), koje povezuju D212 (naselje Batina) sa D7 (prema Osijeku i Mađarskoj), što uz značaj međunarodnog riječnog plovnog puta na Dunavu, te dva granična prijelaza ukazuje na važan geoprometni položaj ovog područja

Unutar područja Općine poljoprivredne, šumske i vodne površine zauzimaju 11 677 ha, od toga poljoprivredne 7 446 ha (65 %), šumske 3 301 ha (16 %), i vodne 930 ha (3%). Poljoprivredna su tla uglavnom kultivirana (oranice) kategorizirana većinom kao P2 vrijedna obradiva tla površine 3 797 ha, te P3 ostala obradiva tla na prostoru središnjeg dijela Općine, dok se visoko vrijedna poljoprivredna tla površine 718 ha nalaze većim dijelom sjeverozapadno od naselja Duboševica, (prema Mađarskoj), te jugoistočno od naselja Topolje, sjeverozapadno od Podolja, te uz pojedine manje lokalitete podno Baranjske planine. Od ostalog poljoprivrednog tla šuma i šumskog zemljišta (1 774 ha) oko 300 ha čine trstici i močvare dok su površine istočno od toka Dunava nedostupne za RH. Za općinu su od velike važnosti raspoloživi kapaciteti kvalitetnog obradivog poljoprivrednog zemljišta, provedene komasacije i melioracije (70 %), te potrebnog sustava navodnjavanja, što omogućava intezivnu ratarsku i stočarsku poljoprivrednu proizvodnju, dok je brežuljkasti dio Baranjske planine tradicionalno pogodan za obnovu vinograda i voćnjaka. Prosperitetno je poticati poljodjelstvo, kao gospodarsku granu, sa razvojem obiteljskih gazdinstava i farmi povezanih sa doradbenim kapacitetima, i tržišno orijentiranom proizvodnjom.

Postojeće građevinsko područje predimenzionirano je starim prostornim planom, tako da se **smanjuje za 345 ha**, na području povremenog stanovanja naselja **Kenda (285 ha)**, te **Baranjske planine III(42 ha)**.

Prikazano **povećanje građevinskog područja od 521 ha najvećim dijelom** je namijenjeno za utvrđivanje građevinskog područja **povremenog stanovanja od 346 ha**, (većim dijelom izgrađenog), i to: **Baranjske planine I (146 ha)**, **Baranjske planine II (62 ha)**, **Baranjske planine III (88 ha)**, **Baranjske planine V (7 ha)**, te **Kende (7 ha)**. **Stambeni dio naselja planira se širiti za 96 ha**, najviše na području naselja **Batina (41 ha)**, većim dijelom postojeće gradnje vikend zona, **te Draža (28 ha)** stambeno- gospodarske namjene i **Gajića (13 ha)** stambene namjene. **Turističko rekreacijske zone planiraju se na području Kenda površine 17 ha**, te zone **Puškaš površine 30 ha** (uz meandar i rukavac akumulacije Topoljev Dunav). Preostali dio širenja **građevinskog područja predstavlja formiranje gospodarskih zona uz naselja Duboševica na 8 ha**, i **Topolja na 17 ha** (uz postojeći dio gospodarske namjene), **te formiranje građevinskih površina groblja Topolja i Podolja**.

Pozitivno Mišljenje na PPU-a uvjetovano je, usklađivanjem Programa raspolaganja poljoprivrednim zemljištem u vlasništvu RH sa predmetnim PPU-a; što znači, da sva planirana proširenja građevinskog područja na poljoprivredno zemljište u vlasništvu RH, moraju u "Programu" biti izuzeta pod kategoriju "ostalo", kao napr. za dio područja vikend zona na području Baranjske planine (III i IV...), te dio naselja Draž (za stambeno - gospodarsku namjenu), manjeg dijela zone goospodarske namjene Topolje, te stambene namjene naselja Gajić.

Zaključno se može konstatirati da Općina Draž predstavlja manje razvojno središte (zapuštenog gospodarskog razvoja zbog ratnih događanja), dobre povezanosti sa glavnim prometnim pravcima, razvojno usmjerenom prema poljoprivrednoj proizvodnji, nedovoljno razvijene gospodarske i komunalne infrastrukture (javni vodovodi i odvodnja otpadnih voda), sa perspektivom razvoja agroturizma (vinski podrumi i ceste) i rekreativno-ugostiteljsko turizma, uz stimuliranje razvoja male privrede i obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava, te lovnog i ribolovnog turizma (blizina Kopačkog rita).

Radi širenja gradova i mjesta stanovanja, razvoja turizma, izgradnje prometnica, industrije i dr. poljoprivredno obradivo tlo je stalno na udaru. Zbog toga treba birati za spomenute svrhe manje krajobrazno vrijedne prostore ili neprikladne za poljoprivrednu proizvodnju.

Osnove za racionalno korištenje i namjenu prostora, odnose se prvenstveno na namjenu prostora za izgradnju kojeg treba određivati tako da se ne smanjuju i kvalitetne poljoprivredne površine, da se omogući uređenje, korištenje i zaštitu voda (podzemnih i nadzemnih) te tako da se poveća zaštita osobitih vrijednosti prostora i gospodarenja resursima na održiv - štedljiv način. U slučaju nužne prenamjene površina osnovnih kategorija korištenja gdje je to moguće prema važećim propisima (sadržaji koji moraju biti locirani na takvom prostoru) zahvati se moraju ograničiti i podrediti uvjetima osnovne namjene i režima korištenja, utvrditi prihvatljiva tehnologija, a negativne učinke smanjiti na prihvatljivu mjeru. U prostornim planovima i dokumentima prostornog uređenja takove promjene moraju biti iskazane mjerljivim i usporednim veličinama.

Ograničenja korištenja prostora odnose se na područja na kojima se ne mogu locirati određeni sadržaji ili je za to potrebno ispunjenje određenih posebnih uvjeta odnosno prilagodba okolnosti. Takva odredba obvezna je za poljodjelske površine na kojima je moguće lociranje uz određene uvjete.

Ovo Ministarstvo na predloženi plan stavlja naglasak na korištenje prostora.

U tom smislu, treba održati integritet neizgrađenog prostora s ciljem zaštite kompaktnosti poljoprivrednih površina. Glede prostorno - planske dokumentacije, koja je strateško - usmjeravajućeg značenja potrebno je spriječiti gradnju duž izvangradskih prometnica, gubitak identiteta nastanjenih jezgri (sela) koje se sve više stapaju u neizdiferencirani niz, propadanje krajolika ruralnih područja te posebno izbjegavati raspršenu gradnju.

Glede navedenog potrebno je sanirati i obnoviti povijesne centre, planirati širenje naselja jedino ukoliko za to postoji izričita potreba stalno naseljenog stanovništva i uvesti ograničenja glede rasutih naselja.

U konačnom prijedlogu plana u Odredbi za provođenje potrebno je u cilju zaštite i poljoprivrednih površina dodati, da se sve intervencije mogu odvijati sukladno odredbama posebnih zakona.

Ovo Ministarstvo na predloženi plan, stavlja naglasak na osnovne smjernice i mjere koje su unijete u Prostorno - plansku dokumentaciju plana višeg reda, pogotovo u smislu strateško - usmjeravajućeg značenja s obzirom na značajke njenog područja i najvrijednije resurse.

U prijedlogu promjene namjene ili mogućnosti obavljanja djelatnosti treba utvrditi učinke (gubitak određene kategorije tla, voda, promjene ili ograničenje u provedbi važećeg režima korištenja - osobito zaštite ili promjene koje će time nastati), te utvrditi mjere za unapređenje odnosno sanaciju.

U tom smislu potrebno je donijeti obvezu izrade istih uz određivanje općih načela i kriterije koji proizlaze iz odredbi Zakona kojima se regulira članak 52. Ustava Republike Hrvatske (Zakona o poljoprivredi, Zakona o poljoprivrednom zemljištu, Zakona o ekološkoj proizvodnji poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda, Zakona o stočarstvu, Zakona o slatkovodnom ribarstvu, Zakona o hrani i dr.).

Uz studiju za zahvat u prostoru izvan građevinskog područja, zemljišta i unutar građevinskog područja, potrebno je uz prostorno - plansku dokumentaciju, kod izdavanja lokacijskih dozvola, pridržavati se i odredbi Zakona o poljoprivrednom zemljištu, Zakona o poljoprivredi). Glede navedenog, potrebno je uskladiti s gore navedenim - sve odredbe u Odredbama za provođenje.

S obzirom, da ovaj plan ima strateško - usmjeravajuće značenje, skrećemo pažnju, da bi bilo potrebno kroz stručne podloge valorizirati zaštićena područja, i poljoprivredne površine - vinograde, u smislu turizma, poljoprivredni krajolik (turističke destinacije, ekološka proizvodnja hrane).

Kroz prostorno - plansku dokumentaciju potrebno je osigurati usklađen socio - gospodarski - kulturni prostorni razvoj uz oživljavanje seoskog gospodarstva, biopoljoprivrede, obrtništva, rukotvornih vještina i turizma.

Korištenje prostora izvan građevinskog područja namijenjeno je prioritarno, a dijelom isključivo poljoprivredi, šumarstvu i vodnom gospodarstvu, s težnjom očuvanja što većih i kontinuiranih površina i prirodnih režima, šumskih ekosustava i očuvanje seoskih i poljoprivrednih krajolika. S tim ciljem treba integralno provoditi smjernice i odredbe o uređenju i zaštiti krajolika te stručne osnove i upute nadležnih resora poljoprivrede, šumarstva, vodnog gospodarstva, zaštite prirodne i graditeljske baštine, odnosno uspostavom učinkovitog upravljanja područjima od posebne važnosti za gospodarstvo, kulturni identitet i ekološku funkciju.

O tom obavijest :

1. Zavod za prostorno planiranje d.d.,
Osijek,
Vijenac Paje Kolarića 5 a,
2. Županijski zavod za prostorno uređenje Osječko-baranjske županije
Osijek,
Europske avenije 11,
3. Ured državne uprave Osječko-baranjske županije,
Služba za gospodarstvo,
Osijek,
Županijska 4,
4. Ministarstvo zaštite okoliša prostornog uređenja i graditeljstva,
Zavod za prostorno uređenje,
Zagreb,
Ulica Republike Austrije 20,
5. Ministarstvo zaštite okoliša prostornog uređenja i graditeljstva,
Uprava za inspekcijske poslove,
Odjel inspekcijskog nadzora prostornog uređenja,
Zagreb,
Ulica Republike Austrije 20,
6. Ministarstvo poljoprivrede šumarstva i vodnoga gospodarstva,
Uprava poljoprivrede,
Odjel inspekcijskih poslova u poljoprivredi - ovdje,
7. Dokumentacija - ovdje,
8. Arhiva - ovdje.

Knjiga 1
S A D R Ž A J

Stranica

I OBRAZLOŽENJE

1. POLAZIŠTA	1
1.1. POLOŽAJ, ZNAČAJ I POSEBNOSTI PODRUČJA OPĆINE U ODNOSU NA PROSTOR I SUSTAVE ŽUPANIJE I DRŽAVE	1
1.1.1. Osnovni podaci o stanju u prostoru	1
1.1.1.1. Geografski i prometni položaj	1
1.1.1.2. Površina, naseljenost, stanovništvo	2
1.1.1.3. Naselja	4
1.1.1.4. Građevinska područja	5
a) Građevinska područja naselja	5
b) Građevinska područja vikend naselja (povremenog stanovanja)	6
c) Građevinsko područje rekreacije, turizma i ugostiteljstva Topoljski Dunavac	6
1.1.1.5. Osnovne kategorije korištenja prostora	6
1.1.1.6. Prirodna obilježja	6
a) Reljef	6
b) Klima	7
c) Hidrološka i hidrogeološka obilježja	11
d) Pedološka i biovegetacijska obilježja	12
e) Geološka i tektonska obilježja	14
1.1.1.7. Zaštićena prirodne baština	15
1.1.1.8. Zaštićena graditeljska baština	15
1.1.1.9. Krajobrazne značajke prostora Općine	16
1.1.2. Prostorno razvojne i resursne značajke	18
1.1.2.1. Prirodni potencijal i korištenje resursa	18
a) Poljoprivredne površine	18
b) Šumske površine	19
c) Mineralne sirovine	22
1.1.2.2. Gospodarski potencijal	22
a) Gospodarska struktura	22
b) Turizam	24
c) Mineralne sirovine	25

1.1.2.3. Društvene djelatnosti	25
a) Uprava	25
b) Socijalna zaštita	25
c) Obrazovanje	25
d) Zdravstvo	26
e) Kultura	26
f) Vjerske institucije	26
1.1.2.4. Šport i rekreacija	27
1.1.2.5. Komunalne djelatnosti	28
a) Groblja	28
1.1.2.6. Prometni infrastrukturni sustav	29
a) Cestovni promet	29
b) Riječni promet	30
c) Poštanski promet	30
d) Telekomunikacije	31
e) RTV sustav veza	33
1.1.2.7. Energetski sustav	33
a) Proizvodnja i cijevni transport nafte i plina	33
b) Elektroenergetika	33
1.1.2.8. Vodnogospodarski sustav	34
a) Vodoopskrba	34
b) Odvodnja otpadnih voda	34
c) Uređenje vodotoka i drugih voda i obrana od poplava	34
d) Melioracijska odvodnja i navodnjavanje	36
1.1.2.9. Postupanje s otpadom	37
1.1.2.10. Stanje okoliša	38
a) Onečišćenje voda	38
b) Onečišćenje zraka	38
c) Onečišćenje tla	38
d) Opterećenje bukom	38
1.1.2.11. Područja posebne namjene	38
1.1.3. Planski pokazatelji i obveze iz dokumenata prostornog uređenja šireg područja i ocjena postojećih prostornih planova	39
1.1.3.1. Prostorni plan Osječko-baranjske županije	39

<i>a) Stanovništvo</i>	39
<i>b) Naselja</i>	39
<i>c) Građevinska područja</i>	40
<i>d) Gospodarstvo</i>	42
<i>e) Društvene djelatnosti</i>	42
<i>f) Promet</i>	45
<i>g) Energetika</i>	45
<i>h) Vodnogospodarstvo</i>	46
<i>i) Poljoprivredno i šumsko zemljište</i>	46
1.1.3.2. Ocjena postojećih prostornih planova	46
1.1.4. Ocjena stanja, mogućnosti i ograničenja razvoja u odnosu na demografske i gospodarske podatke te prostorne pokazatelje	46
1.1.4.1. Demografski potencijal	46
1.1.4.2. Naselja	46
1.1.4.3. Građevinska područja	47
1.1.4.4. Gospodarski potencijal	47
1.1.4.5. Promet	47
a) Cestovni promet	47
b) Riječni promet	47
c) Pošta, telekomunikacije i RTV sustav veza	47
1.1.4.6. Energetika	48
a) Plinoopskrba	48
b) Elektroenergetika	48
1.1.4.7. Vodnogospodarstvo	49
a) Vodoopskrba	49
b) Odvodnja otpadnih voda	49
c) Uređenje vodotoka	49
d) Melioracijska odvodnja i navodnjavanje	49
2. CILJEVI PROSTORNOG RAZVOJA I UREĐENJA	50
2.1. CILJEVI PROSTORNOG RAZVOJA ŽUPANIJSKOG ZNAČAJA	50
2.1.1. Razvoj gradova i naselja posebnih funkcija i infrastrukturnih sustava	50
2.1.1.1. Razvoj naselja posebnih funkcija	50

2.1.1.2. Razvoj infrastrukturnih sustava	50
2.1.2. Racionalno korištenje prirodnih izvora	51
2.1.3. Očuvanje ekološke stabilnosti i vrijednih dijelova okoliša	52
2.2. CILJEVI PROSTORNOG RAZVOJA OPĆINSKOG ZNAČAJA	53
2.2.1. Demografski razvoj	53
2.2.2. Odabir prostorno razvojne strukture	54
2.2.3. Razvoj naselja, društvene, prometne i komunalne infrastrukture	55
2.2.3.1. Naselja	55
2.2.3.2. Društvena infrastruktura	55
2.2.3.3. Prometna infrastruktura	56
2.2.3.4. Energetska infrastruktura	57
2.2.3.5. Vodnogospodarstvo	57
a) Vodoopskrba	57
b) Odvodnja otpadnih voda	57
c) Uređenje vodotoka i voda	57
d) Melioracijska odvodnja i navodnjavanje	57
2.3. CILJEVI PROSTORNOG UREĐENJA NASELJA NA PODRUČJU OPĆINE	58
2.3.1. Racionalno korištenje i zaštita prostora	58
2.3.2. Utvrđivanje građevinskih područja	58
2.3.3. Unapređenje uređenja naselja i komunalne infrastrukture	58
3. PLAN PROSTORNOG UREĐENJA	60
3.1. PRIKAZ PROSTORNOG RAZVOJA NA PODRUČJU OPĆINE U ODNOSU NA PROSTORNU I GOSPODARSKU STRUKTURU ŽUPANIJE	60
3.2. ORGANIZACIJA PROSTORA I OSNOVNA NAMJENA I KORIŠTENJE PROSTORA	60
3.2.1. Iskaz prostornih pokazatelja za namjenu površina	61
3.2.1.1. Struktura površina	62
3.2.1.2. Građevinska područja	63
a) Građevinska područja naselja	63
b) Građevinska područja povremenog stanovanja	64
c) Građevinska područja turističko-rekreacijskih zona	64
d) Građevinska područja gospodarskih zona	65
e) Građevinska područja groblja	65

3.2.1.3. Poljoprivredne površine	65
3.2.1.4. Šumske površine	66
3.3. NASELJA	67
3.4. PRIKAZ GOSPODARSKIH I DRUŠTVENIH DJELATNOSTI	68
3.4.1. Gospodarske djelatnosti	68
3.4.1.1. Proizvodne i uslužne djelatnosti	68
3.4.1.2. Turizam	68
3.4.1.3. Eksploatacija mineralnih sirovina	71
3.4.2. Društvene djelatnosti	71
3.4.2.1. Uprava	71
3.4.2.2. Obrazovanje	71
3.4.2.3. Zdravstvo	71
3.4.2.4. Kultura	71
3.4.2.5. Vjerske institucije	72
3.5. ŠPORT I REKREACIJA	72
3.6. KOMUNALNE DJELATNOSTI	73
3.6.1 Groblja	73
3.7. UVJETI KORIŠTENJA, UREĐENJA I ZAŠTITE PROSTORA	74
3.7.1. Zaštita prirodnih i krajobraznih vrijednosti	74
a) Područja posebnih uvjeta korištenja	74
b) Područja posebnih ograničenja u korištenju	75
3.7.2. Zaštita kulturno-povijesne baštine	75
3.7.3. Iskaz površina za posebno vrijedna i osjetljiva područja i prostorne cjeline	75
3.8. RAZVOJ INFRASTRUKTURNIH SUSTAVA	75
3.8.1. Prometni infrastrukturni sustav	75
3.8.1.1. Cestovni promet	75
3.8.1.2. Riječni promet	76
3.8.1.3. Pošta	76
3.8.1.4. Telekomunikacije	77
3.8.1.5. RTV sustav veza	77
3.8.2. Energetski sustav	77
3.8.2.1. Plinopskrba	77
3.8.2.2. Elektroenergetika	77

3.8.3. Vodnogospodarski sustav	78
3.8.3.1. Vodoopskrba	78
3.8.3.2. Odvodnja otpadnih voda	79
3.8.3.3. Uređenje vodotoka i voda	79
3.8.3.4. Melioracijska odvodnja i navodnjavanje	79
3.9. POSTUPANJE S OTPADOM	80
3.10. SPRJEČAVANJE NEPOVOLJNA UTJECAJA NA OKOLIŠ	80
3.10.1. Mjere zaštite voda	80
3.10.2. Mjere zaštite tla	81
3.10.3. Mjere zaštite zraka	81
3.10.4. Mjere zaštite od buke	81
3.11. MJERE ZAŠTITE STANOVNIŠTVA OD RATNIH OPASNOSTI	82
3.11.1. Zone ugroženosti i sklanjanja stanovništva	82
3.11.2. Interesi obrane	82

II ODREDBE ZA PROVOĐENJE

1. UVJETI ZA ODREĐIVANJE NAMJENA POVRŠINA NA PODRUČJU OPĆINE	83
1.1. NAMJENA POVRŠINA	83
1.2. PODRUČJA POSEBNIH OGRANIČENJA U KORIŠTENJU	85
1.3. UVJETI KORIŠTENJA NA PODRUČJU S POSEBNIM OGRANIČENJIMA U KORIŠTENJU PROSTORA	85
2. UVJETI ZA UREĐENJE PROSTORA	86
2.1. GRAĐEVINE OD VAŽNOSTI ZA DRŽAVU	86
2.2. GRAĐEVINE OD VAŽNOSTI ZA ŽUPANIJU	87
2.3. GRAĐEVINSKA PODRUČJA NASELJA	88
2.3.1. Namjena građevina u građevinskom području naselja i povremenog stanovanja	88
2.3.2. Opći uvjeti gradnje i uređenja prostora u građevinskom području naselja	88
2.3.2.1. Građevne čestice	88
2.3.2.2. Način i uvjeti gradnje građevina	89
2.3.2.3. Uvjeti uređenja građevnih čestica	91
2.3.2.4. Način i uvjeti priključenja građevne čestice odnosno građevine na javnu prometnu površinu i komunalnu infrastrukturu	92

2.3.3. Uvjeti gradnje stambenih građevina	92
2.3.3.1. Obiteljske stambene građevine	92
2.3.3.2. Višestambene građevine	93
2.3.3.3. Građevine povremenog stanovanja	94
2.3.4. Uvjeti gradnje građevina javnih i društvenih djelatnosti	95
2.3.5. Uvjeti gradnje građevina gospodarskih djelatnosti	96
2.3.5.1. Građevine proizvodnih, poslovnih i ugostiteljsko-turističkih djelatnosti (u daljnjem tekstu : građevine PPUT djelatnosti)	96
2.3.5.2. Poljoprivredne građevine	98
2.3.6. Uvjeti gradnje športsko-rekreacijskih građevina	100
2.3.7. Uvjeti gradnje pomoćnih građevina	101
2.3.8. Uvjeti gradnje komunalnih građevina	101
2.3.9. Uvjeti gradnje građevina privremenog karaktera	102
2.3.10. Uvjeti gradnje građevina mješovite namjene	102
2.3.11. Uvjeti gradnje ostalih građevina	102
2.3.12. Uvjeti uređenja naselja	102
2.4. IZGRAĐENE STRUKTURE VAN NASELJA	103
2.4.1. Uvjeti gradnje u građevinskim područjima van naselja i povremenog stanovanja	103
2.4.2. Uvjeti gradnje van građevinskog područja	103
2.4.2.1. Stambene građevine van građevinskog područja	104
2.4.2.2. Gospodarske građevine van građevinskog područja	105
2.4.2.3. Rekreativne građevine van građevinskog područja	107
2.4.2.4. Građevine za istraživanje i eksploataciju mineralnih sirovina	108
2.4.2.5. Pomoćne građevine van građevinskog područja	108
2.4.2.6. Komunalne građevine van građevinskog područja	108
2.4.2.7. Prometne i ostale infrastrukturne građevine van građevinskog područja	108
2.4.2.8. Ostale građevine van građevinskog područja	108
3. UVJETI SMJEŠTAJA GOSPODARSKIH DJELATNOSTI	109
4. UVJETI SMJEŠTAJA DRUŠTVENIH DJELATNOSTI	109

5. UVJETI UREĐIVANJA KORIDORA ILI TRASA I POVRŠINA PROMETNIH I DRUGIH INFRASTRUKTURNIH SUSTAVA	110
5.1. PROMETNI SUSTAV	111
5.1.1. Cestovni promet	111
5.1.2. Riječni promet	114
5.1.3. Poštanski sustav	114
5.1.4. Telekomunikacije	114
5.2. ENERGETSKI SUSTAV	115
5.2.1. Plinovodi	115
5.2.2. Elektroenergetika	115
5.3. VODNOGOSPODARSKI SUSTAV	116
5.3.1. Vodoopskrba	116
5.3.2. Odvodnja otpadnih voda	117
5.3.3. Vodotoci, vode i melioracijska odvodnja	117
6. MJERE ZAŠTITE PRIRODNIH VRIJEDNOSTI I KULTURNO-POVIJESNIH CJELINA	118
6.1. PRIRODNE VRIJEDNOSTI	118
6.2. KULTURNA DOBRA	118
7. POSTUPANJE S OTPADOM	119
8. MJERE SPRJEČAVANJA NEPOVOLJNA UTJECAJA NA OKOLIŠ	120
9. MJERE ZAŠTITE OD RATNIH OPASNOSTI I ELEMENTARNIH NEPOGODA	121
9.1. MJERE ZAŠTITE OD RATNIH OPASNOSTI	121
9.2. MJERE ZAŠTITE OD ELEMENTARNIH NEPOGODA	121
10. INTERESI OBRANE	122
11. MJERE PROVEDBE PLANA	122
11.1. OBVEZE IZRADE PROSTORNIH PLANOVA	122
11.2. PRIMJENA POSEBNIH RAZVOJNIH I DRUGIH MJERA	122
11.3. REKONSTRUKCIJA GRAĐEVINA ČIJA JE NAMJENA PROTIVNA PLANIRANOJ NAMJENI	123
11.4. POSTUPANJE S GRAĐEVINAMA IZGRAĐENIM SUPROTNO UVJETIMA UTVRĐENIM U PPUOD	123

	PRIKAZI:	Stranica
1.	POLOŽAJ OPĆINE U PROSTORU ŽUPANIJE	1
2.	GUSTOĆA NASELJENOSTI 2001.- GODINE	2
3.	RUŽE VJETROVA	10
4.	PROSTORNE CJELOVITOSTI KRAJOBRAZA	18
5.	GOSPODARSKA STRUKTURA PREMA ZAPOSLENIMA	23
6.	PROSTORNI RAZMJESTAJ POSLOVNIH SUBJEKATA PREMA DJELATNOSTIMA	23
7.	IZVOD IZ PROSTORNOG PLANA OSJEČKO-BARANJSKE ŽUPANIJE	44
8.	SUSTAV SREDIŠNJIH NASELJA I RAZVOJNIH SREDIŠTA	67
9.	MREŽA DRUŠTVENIH DJELATNOSTI	72

Knjiga 2			
Red. br.	Oznaka	KARTOGRAFSKI PRIKAZI	MJERILO
1.	1.	KORIŠTENJE I NAMJENA POVRŠINA	1:25.000
2.	2.A.	PROMETNI INFRASTRUKTURNI SUSTAV Pošta Telekomunikacije	1:25.000
3.	2.B.	ENERGETSKI SUSTAV Plinoopskrba Elektroenergetika	1:25.000
4.	2.C.	VODNOGOSPODARSKI SUSTAV Vodoopskrba Odvodnja otpadnih voda Uređenje vodotoka i voda Melioracijska odvodnja i navodnjavanje	1:25.000
5.	3.A.	UVJETI KORIŠTENJA I ZAŠTITE PROSTORA Područja posebnih uvjeta korištenja Područja i dijelovi primjene planskih mjera zaštite	1:25.000
6.	3.B.	UVJETI KORIŠTENJA I ZAŠTITE PROSTORA Područja posebnih ograničenja u korištenju Područja primjene posebnih mjera uređenja i zaštite	1:25.000
7.	4.A.	GRAĐEVINSKO PODRUČJE NASELJA I TURISITIČKO- REKREACIJSKE ZONE Batina Zeleni otok	1:5.000
8.	4.B.	GRAĐEVINSKO PODRUČJE NASELJA Draž	1:5.000
9.	4.C.	GRAĐEVINSKO PODRUČJE NASELJA I GOSPODARSKE ZONE Duboševica	1:4.000
10.	4.D.	GRAĐEVINSKO PODRUČJE NASELJA Gajić	1:5.000
11.	4.E.	GRAĐEVINSKO PODRUČJE NASELJA Podolje	1:5.000

12.	4.F.	GRAĐEVINSKO PODRUČJE NASELJA I GOSPODARSKE ZONE	1:5.000
		Topolje	
13.	4.G.	GRAĐEVINSKO PODRUČJE POVREMENOG STANOVANJA	1:5.000
		Baranjska planina I, II, III, IV i V	
14.	4.H.	GRAĐEVINSKO PODRUČJE POVREMENOG STANOVANJA I TURISTIČKO-REKREACIJSKIH ZONA	1:4.000
		Kendža	
		Puškaš	

I OBRAZLOŽENJE

1. POLAZIŠTA

1.1. POLOŽAJ, ZNAČAJ I POSEBNOSTI PODRUČJA OPĆINE U ODNOSU NA PROSTOR I SUSTAVE ŽUPANIJE I DRŽAVE

1.1.1. Osnovni podaci o stanju u prostoru

1.1.1.1. Geografski i prometni položaj

Područje općine Draž se nalazi na krajnjem sjeveroistočnom dijelu Republike Hrvatske, odnosno krajnjem sjeveroistočnom dijelu prirodno-geografske cjeline Baranje. U okviru prirodne cjeline Baranje, općina Draž je krajnji sjeveroistočni dio Baranje, a istočna granica joj prelazi i na lijevu obalu Dunava.

S obzirom na svoj prostorno-geografski položaj, općina Draž pripada dijelu kontinentalnog graničnog područja Osječko-baranjske županije i Republike Hrvatske, budući da na sjeveru graniči s Republikom Mađarskom, a na istoku sa Srbijom i Crnom Gorom.

Na zapadu i jugozapadu općina Draž graniči s područjem općine Popovac, a na jugu s područjem općine Kneževi Vinogradi.

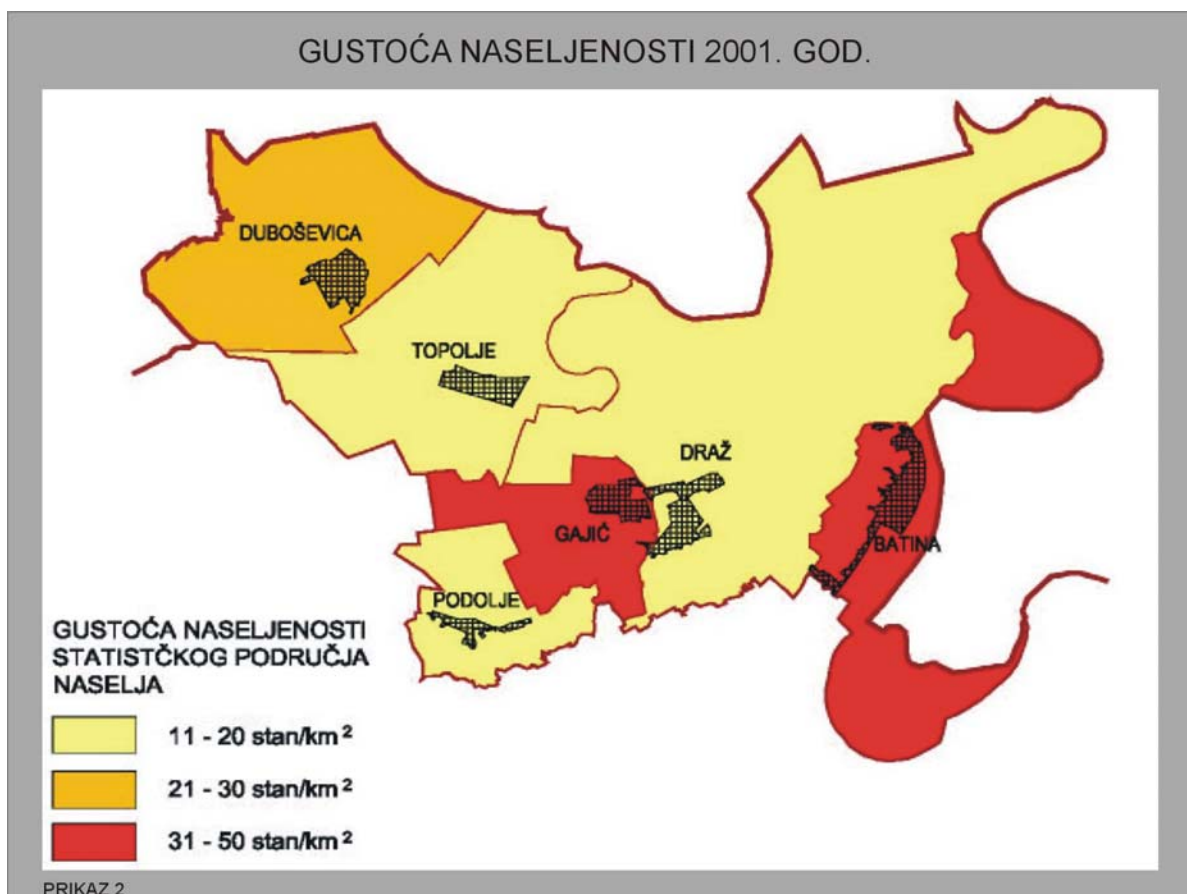
Općina Draž prema teritorijalnom ustrojstvu lokalne samouprave pripada prostoru Osječko-baranjske županije, njenom krajnjem sjeveroistočnom dijelu.

Smještaj Općine uz sjeverno-istočnu granicu Republike Hrvatske uvjetovao je položaj dva granična prijelaza na području Općine. Do njih vode trase dvije državne trase ceste, od kojih je najznačajnija trasa državne ceste D7, koja predstavlja Vc paneuropski prometni koridor.

1.1.1.2. Površina, naseljenost, stanovništvo,

Općina Draž obuhvaća najsjeverniji dio Baranje, prostor između rijeke Dunav i državne granice s Republikom Mađarskom. Površina Općine iznosi 149,84 km², što iznosi 3,6% ukupne površine Osječko-baranjske županije.

Gustoća naseljenosti za šest naselja u Općini je izračunata na osnovu statističkih granica naselja. Gustoća naseljenosti 2001. godine za naselje Batina je 46 stan./km², za naselje Draž 11 stan./km², za naselje Duboševica 30 stan./km², za naselje Gajić 34 stan./km², za naselje Podolje 18 stan./km², te za naselje Topolje 19 stan./km².

Na području općine Draž je 2001. godine živjelo 3.356 stanovnika, što je činilo udio u stanovništvu Županije od 1,0%.

KRETANJE UKUPNOG STANOVNIŠTVA

Tablica br. 1.

Područje	Broj stanovnika po popisnim godinama			Indeksi	
	1981.	1991.	2001.	1991./1981.	2001./1991.
Općina Draž	5.236	4.623	3.356	88,3	72,6
Osječko-baranjska županija	356.286	367.193	326.446	103,0	88,9
Udio Općine, %	1,5	1,3	1,0	-	-

IZVOR PODATAKA: Popisi stanovništva 1981., 1991. i 2001. godine

Općina Draž spada među demografski najugroženija područja Osječko-baranjske županije. Prisutno je konstantno smanjivanje ukupnog broja stanovništva, a u zadnjem međupopisnom razdoblju to je još više bilo potencirano ratnim migracijama.

Po tipu kretanja stanovništva u razdoblju 1991.-2001. god. pripadalo je tipu E4 izumiranje zbog negativnog prirodnog priraštaja i negativnog migracijskog salda.

TIP KRETANJA STANOVNIŠTVA

Tablica br. 2.

Broj stanovnika 1991. g.	Prirodni priraštaj 1991.-2000. g.	Broj stanovnika 1991. g. + prirodni priraštaj	Broj stanovnika 2001. g.	Razlika po popisima 1991.-2001. g.	Migracijski saldo	Tip kretanja
4.623	- 137	4.486	3.356	- 1.267	- 1.130	izumiranje E4

IZVOR PODATAKA: Državni zavod za statistiku

Ovo znači da je osim mehaničkog smanjenja bilo prisutno i prirodno odumiranje. Tome u prilog govori i starosna struktura stanovništva koja je još 1991. godine imala obilježje izrazito duboke starosti.

POKAZATELJI DOBNE STRUKTURE UKUPNOG STANOVNIŠTVA OPĆINE

Tablica br. 3.

Elementi	Popisne godine		Dobni tip
	1991.	2001.	
- udio mladog stanovništva (0-19. god.), %	21,4	18,4	Izrazito duboka starost
- koeficijent starosti (udio starog stanovništva), %	26,7	31,2	
- indeks starosti	130	169	

IZVOR PODATAKA: Popisi stanovništva 1991. i 2001. god.

Indeks starosti 2001. god., pokazuje da je bilo više od jedan i pol puta starog stanovništva (preko 60 godina) nego mladog.

Stanovništvo Općine živi u 6 naselja, a kretanje prikazuje sljedeća tablica:

KRETANJE STANOVNIŠTVA PO NASELJIMA

Tablica br. 4.

Red. br.	Naselje	Broj stanovnika po popisnim godinama			Indeksi		
		1981.	1991.	2001.	1991./1981.	2001./1991.	2001./1981.
1.	Batina	1.643	1.449	1.048	88,2	72,3	63,8
2.	Draž	910	840	623	92,3	74,2	68,4
3.	Duboševica	953	852	690	89,4	81,0	72,4
4.	Gajić	586	517	354	88,2	68,5	60,4
5.	Podolje	363	282	168	77,7	59,6	46,3
6.	Topolje	781	683	473	87,4	69,2	60,5

IZVOR PODATAKA: Popisi stanovništva 1981., 1991. i 2001. godine

U proteklom promatranom razdoblju stanovništvo se u svim naseljima Općine smanjilo, a najviše u naseljima Podolje, Gajić i Topolje. Iz pokazatelja dobne strukture po naseljima je vidljivo:

POKAZATELJI DOBNE STRUKTURE PO NASELJIMA 2001. GODINE

Tablica br. 5.

Red. br.	Naselje	Udio mladog stanovništva (0-19 god.) %	Koeficijent starosti (udio starog) %	Indeks starosti	Dobni tip
1.	Batina	17,7	29,6	167	Izrazito duboka starost
2.	Draž	19,4	35,0	179	
3.	Duboševica	22,6	26,5	117	
4.	Gajić	15,5	35,6	229	
5.	Podolje	12,5	42,8	343	
6.	Topolje	17,5	30,6	175	

IZVOR PODATAKA: Popis stanovništva 2001. god.

- stanovništvo u svim naseljima je po dobnom tipu u izrazito dubokoj starosti,
- naselja Podolje i Gajić posebno su demografski problematična zbog malog udjela mladog stanovništva koje može dugoročno dovesti do demografskog odumiranja posebice Podolja.

Ovakva demografska slika je posljedica gospodarske nerazvijenosti i relativno veće ili manje prometne izoliranosti naselja osim Batine.

Stanovništvo Općine je 2001. godine živjelo u 1.331 kućanstvu prosječne veličine 2,5 članova. Broj kućanstava se u razdoblju 1991.-2001. godine smanjio za 25%. Prosječna veličina se neznatno smanjila.

KRETANJE KUĆANSTAVA PO NASELJIMA

Tablica br. 6.

Red. br.	Naselje	Broj kućanstava po popisnim godinama			Indeksi		Prosječne veličine		
		1981.	1991.	2001.	1991. /1981.	2001. /1991.	1981.	1991.	2001.
1.	Batina	659	579	457	87,8	78,9	2,5	2,5	2,3
2.	Draž	350	334	236	95,4	70,6	2,6	2,5	2,6
3.	Duboševica	326	309	250	94,8	80,9	2,9	2,8	2,7
4.	Gajić	218	209	147	95,9	70,3	2,7	2,5	2,4
5.	Podolje	136	122	74	89,7	60,6	2,7	2,3	2,2
6.	Topolje	255	224	167	87,8	74,5	3,1	3,0	2,8
Ukupno Općina:		1.944	1.777	1.331	91,4	74,9	2,7	2,6	2,5

IZVOR PODATAKA: Popisi stanovništva 1981., 1991. i 2001. god.

Broj kućanstava se smanjio u svim naseljima uz neznatno smanjenje ionako relativno male prosječne veličine.

1.1.1.3. Naselja

Općina Draž sastoji se od 6 naselja definiranim Zakonom o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj (NN, br. 10/97.), s naseljem Draž kao općinskim središtem.

S obzirom na ukupni broj od 3.356 stanovnika Općine 2001.godine, prosječna veličina naselja Općine mjerena brojem stanovnika iznosi 559,3 stanovnika.

Naselja Općine karakterizirana su niskom stambenom, uglavnom prizemnom gradnjom slobodnostojećih ili poluugrađenih građevina na građevnim česticama velike dubine.

Sva naselja općine, izuzev naselja Gajić nastala su na ili uz granice prostornih cjelovitosti krajobraza. Specifičnošću i ambijentalnom prepoznatljivošću izdvajaju se naselja Duboševica i Batina.

Naselje Duboševica je naselje izraženih ambijentalnih vrijednosti, a karakterizirano je ravnim i širokim ulicama i stambenim građevinama zabatno okrenutima prema ulici.

Stambene građevine su na prostranim građevnim česticama, tlocrtne dispozicije specifične za to područje-gospodarski dio nadovezan na stambeni pod istim dugim dvostrešnim krovom, a duž čitave građevine proteže se trijem. Pročelja građevina živo su koloristički obrađena, zabati su uglavnom trokutasti, ukrašeni baroknim motivima, a pokrov krovova je još uvijek ponegdje trska-prirodni materijal kojim obiluju ritovi i poplavni tereni uz Dunav i Dravu.

Naselje Batina smješteno između padina Baranjske planine¹⁾ i rijeke Dunav, također je naselje istaknute ambijentalne vrijednosti, bogato kulturnim dobrima i arheološkim nalazima. Naselje Batina okruženo je brojnim građevinama povremenog stanovanja na građevnim česticama relativno male površine (na istoku Zeleni Otok-grupirano povremeno stanovanje na dunavskoj adi, na zapadu – povremeno stanovanje rasprostranjeno po Baranjskoj planini).

Naselje Podolje smješteno je na južnom dijelu općine na području dodira nizinsko-poljodjelskog prostora viših područja Baranje i reljefnog uzvišenja Baranjske planine.

Naselje se linearno pruža duž županijske ceste, s strmim ograncima prema padinama Baranjske planine.

¹⁾ Lokalno stanovništvo koristi ovaj termin pa ćemo i mi. U tekstovima o prirodnim karakteristikama se koristi termin BANSKO BRDO, u nekim tekstovima Baranjsko brdo, dok se na kartografskim prikazima koristi i termin BANSKA KOSA.

1.1.1.4. Građevinska područja**a) Građevinska područja naselja**

Građevinska područja za 6 naselja općine Draž definirana su PP(B)O Beli Manastir.

POSTOJEĆA GRAĐEVINSKA PODRUČJA NASELJA

Tablica br. 7.

Redni broj	Naselje	Površina građ. područja (ha)	Izgrađeni dio		Broj stanovnika 2001.	Gustoća naseljenosti 2001. godine (st/ha)
			ha	%		
1.	Batina	131,62	86,49	65,71	1.048	7,96
2.	Draž	103,00	73,37	71,23	623	6,05
3.	Duboševica	109,26	78,58	71,92	690	6,32
4.	Gajić	68,73	50,39	73,32	354	5,15
5.	Podolje	35,54	24,60	69,22	168	4,73
6.	Topolje	92,60	63,97	69,08	473	5,11
UKUPNO:		540,75	377,40	69,79	3.356	6,21

IZVOR PODATAKA: ZPO-OSIJEK

PP(B)O Beli Manastir

Popis stanovništva, kućanstava i stanova 2001. god.

U odnosu na ukupnu površinu Općine, postojeća građevinska područja naselja zauzimaju 3,62%.

Građevinsko područje naselja **Batina** smješteno je na kontaktnom području nizinsko – poljodjelskog prostora viših područja Baranje i reljefnog uzvišenja Baranjske planine i zauzima 131,62 ha.

Izgrađeno područje zauzima 86,49 ha (65,71 % građevinskog područja).

Građevinsko područje naselja **Draž** prostorno se naslanja na građevinsko područje naselja **Gajić**.

Oba naselja su smještena u poljodjelskom prostoru omeđenom strmim obroncima Baranjske planine i nizinsko-poljodjelskim područjem, te ritskim i melioriranim područjem Baranje. Građevinsko područje Draža zauzima 103,00 ha, a Gajića 68,73 ha.

Izgrađeno područje naselja Draž iznosi 73,37 ha, naselja Gajić 50,39 ha, što je 71,23 % građevinskog područja naselja Draž, odnosno 73,32% građevinskog područja naselja Gajić.

Površina građevinskog područja naselja **Duboševica** iznosi 109,26 ha, od čega je izgrađeno 78,58 ha (71,92% građevinskog područja).

Građevinsko područje sa sjeveroistoka je omeđeno ritskim oblicima i sklopom aluvijalnih šuma koje svojim tokom stvara rijeka Dunav, te je širenje naselja moguće samo prema zapadu.

Građevinsko područje naselja **Podolje** površine je 35,54 ha, a izgrađeno područje u površine 24,60 ha (69,22% građevinskog područja).

Građevinsko područje naselja tvori granicu između Baranjske planine i nizinskog prostora Baranje.

S obzirom da je naselje sa sjevera omeđeno tokom potoka Karašice, a s juga padinama Baranjske planine, širenje naselja moguće je samo linearno, duž postojeće središnje osi.

Građevinsko područje naselja **Topolje** površine je 92,60 ha, a izgrađeno područje ukupne površine 63,97 ha (69,08% građevinskog područja).

Širenje građevinskog područja naselja prema sjeveru ograničeno je također sklopom aluvijalnih šuma koje svojim tokom stvara rijeka Dunav.

Pretežita namjena u građevinskim područjima naselja je obiteljsko stanovanje.

b) Građevinska područja vikend naselja (povremenog stanovanja)

Osim građevinskih područja naselja, PP(B)O Beli Manastir definira i građevinska područja vikend naselja (povremenog stanovanja):

- građevinsko područje vikend naselja **Bansko brdo** obuhvaća 2 građevinska područja na Baranjskoj planini, južno od naselja Gajić. Istočno građevinsko područje je površine 114,03 ha i zapadno 27,75 ha.
- građevinsko područje vikend naselja **Zeleni otok** definirano je na području Zelenog otoka jugoistočno od naselja Batina. Građevinsko područje je površine 32,91 ha, a izgrađeni dio obuhvaća građevine povremenog stanovanja i prateće sadržaje s površinom od 11,77 (35,76% građevinskog područja).

c) Građevinsko područje rekreacije, turizma i ugostiteljstva Topoljski Dunavac

Ovo građevinsko područje obuhvaća područje Topoljskog Dunavca sjeveroistočno od naselja Topolje. Građevinsko područje utvrđeno je na području prostora Kende i rubnom području korita Dunavca. Površina građevinskog područja je 300,6 ha, ali se veliki dio odnosi na vodenu površinu, s izgrađenim dijelom od 176,72 ha (58,79% građevinskog područja).

1.1.1.5. Osnovne kategorije korištenja prostora

U strukturi površina Općine najzastupljenije su poljoprivredne površine s udjelom od 65,9%.

Poljoprivredne površine Općine prostiru su na 9.856 ha i imaju sljedeću strukturu: oranice 88,8%, voćnjaci 3,9%, vinogradi 3,0% i livade 4,3%.

Udio poljoprivrednih površina Općine u poljoprivrednim površinama Županije iznosi 3,7%.

Broj stanovnika na 100 ha ukupnih poljoprivrednih površina u Općini iznosi 34, u Županiji 124, a Državi 139.

Šumske površine zauzimaju 2.418 ha i čine 16,2% prostora Općine. Hrvatske šume upravljaju sa 91,6% šumskih površina, dok je ostatak od 8,4% u privatnom vlasništvu.

U ukupnoj količini šumskog zemljišta Županije, Općina sudjeluje s 2,7%.

Na 100 ha šumskih površina Općine dolazi 139 stanovnika što je ispod prosjeka Županije (289 stan/100 ha).

Građevinska područja koja obuhvaćaju izgrađene, ali dijelom i poljoprivredne površine zauzimaju 1.016,05 ha ili 6,78% ukupne površine Općine. U ukupnoj površini građevinskih područja, građevinska područja naselja zauzimaju 540,75 ha ili 3,62%, vikend naselja (povremenog stanovanja) 141,78 ha ili 0,95%, a građevinsko područje rekreacije, turizma i ugostiteljstva zauzima 333,52 ha ili 2,24% površine Općine.

Od vodnih površina Općine značajan je Topoljski Dunavac u središnjem dijelu Općine.

1.1.1.6. Prirodna obilježja

a) Reljef

Prostor općine Draž pripada širem području nizinskog, ravničarskog područja Baranje, kao dijela Osječko-baranjske županije, odnosno šire geografske regije Istočne Hrvatske.

Današnji izgled i osobine reljefa nastali su djelovanjem tektonskih procesa, radom rijeka, te pod utjecajem klimatskih promjena od pleistocena naovamo, koji su svi zajedno doveli do stvaranja složenih morfoloških oblika.

Na širem području Baranje mogu se izdvojiti tri osnovna tipa reljefa: nizinski (fluvijalni i fluvio-močvarni), ravnjački (lesne zaravni) i brdski (tektonski). U morfostrukturnom smislu nizine ulaze u kategoriju akumulacijsko-tektonskog, a ravnjaci (lesne zaravni) i Bansko brdo u kategoriju akumulacijsko-denudacijskog reljefa (A. Bognar, 1980.).¹⁾

Na prostoru općine Draž javljaju se svi navedeni oblici reljefa (brdski, ravnjački i nizinski).

¹⁾ JAZU: Tri stoljeća Belja, Osijek, 1986.

Najniži oblici reljefa su naplavne ravni uz tok Dunava, Karašice i nekih manjih riječnih tokova, nastale u mlađem holocenu (aluviju). To su područja, koja su zbog male dubine temeljnica, vrlo vlažna, a u čijem sastavu prevladavaju pijesci, pretaloženi prapor i gline. Nešto viši tereni su riječne terase, sastavljene od fluvijalnog prapora, debljine 3-6 m. U podlozi riječne terase su pijesci i gline. Sličnih osobina je i mlađa virmska terasa Dunava (Mohačka terasa) sjeverno od Banskog brda, u prostoru Duboševica, Draža i Branjine.

Starija virmska terasa Drave nije cjelovita, nego je naplavna ravan Karašice dijeli na sjeverni manji dio koji je na području općine Draž i južni veći dio. Riječni sedimenti pokriveni su prapornim naslagama debljine i do 20,0 m.

Na području Baranje se nalaze dvije praporne zaravni. Prava je na krajnjem sjeveroistočnom dijelu, uz državnu granicu, oko naselja Kneževo, a druga je južno od Banskog brda. Praporna zaravan na krajnjem sjeveroistočnom dijelu Baranje, je prirodni nastavak veće cjeline iz Mađarske. Sa svih strana, osim sa sjevera, je okružena 10-20 m nižim terasama Drave i Dunava. Podlogu obje praporne zaravni čine morski i jezerski sedimenti neogenske starosti.

Bansko brdo je reljefno najizrazitiji i najdinamičniji dio Baranje, izdužen u smjeru sjeveroistok-jugozapad u dužini od oko 21 km, ali znatno manje širine. Prema svojoj tektonskoj strukturi Bansko brdo je horst sa svih strana okružen rasjedima. Preko neogenskih slojeva nataložene su debele naslage prapora (preko 30,0 m), u kojima je izraženo 3-5 horizonata.

Sjeverozapadna strana Banskog brda, koja je južni dio općine Draž, je strma, te je potočnom erozijom i spiranjem jako disecirana. Na tom području je razvijen niz dolina usmjerenih prema naplavnoj ravni Karašice. Jugoistočne padine Banskog brda su blaže, te postupno prelaze u prapornu zaravan, a što je karakteristično za reljef općine Kneževi Vinogradi.

Riječne terase i praporne zaravni su ocjeditija područja od naplavnih ravni, te su i prirodno pogodnija za naseljavanje i poljoprivredno korištenje, te su se na njihovim rubovima razvila i naselja.

Prosječne nadmorske visine naselja na području općine Draž kreću se od 86 m do 105 m.n.v.

NADMORSKE VISINE NASELJA

Tablica br. 8.

Red. broj	Naselje	Prosječna nadmorska visina
1.	Batina	105 m
2.	Draž	88 m
3.	Duboševica	86 m
4.	Gajić	87 m
5.	Podolje	92 m
6.	Topolje	88 m

IZVOR PODATAKA: M. Korenčić: Naselja i stanovništvo SRH, 1857.-1971., Zagreb 1979.

b) Klima

Klimatske osobine prostora općine Draž dio su klimatskih osobina šireg područja Baranje, kojeg karakterizira homogenost klimatskih osobina, u čemu su male reljefne razlike odigrale najznačajniju ulogu.

U cjelini prostor Baranje, kao i ukupan prostor Istočne Hrvatske, ima obilježja umjereno kontinentalne klime, koju karakteriziraju česte i intenzivne promjene vremena.

Prema Köppenovoj klasifikaciji to je područje koje se označava klimatskom formulom Cfbwx, što je oznaka za umjereno toplu, kišnu klimu, kakva vlada u velikom dijelu umjerenih širina.¹⁾

Za ocjenu meteorološko-klimatskih uvjeta na cjelokupnom području Općine, poslužila su dostupna mjerenja osnovnih meteoroloških elemenata na meteorološkoj postaji Osijek i Brestovac-Belje, kao najbližim postajama, ali u različitim vremenskim razdobljima.

Srednja godišnja temperatura zraka kreće se od 10°C (meteorološka postaja Osijek 1959.-1978. i Brestovac-Belje 1925.-1940.) dok je prema mjerenjima od 1978. do 1998. u Osijeku srednja godišnja temperatura iznosila 11,0°C. Sve te vrijednosti su u granicama za ovakav tip klime.

¹⁾ Republički hidrometeorološki zavod SRH-Prikaz općih klimatskih karakteristika područja Zajednice općina Osijek, Zagreb, 1980

Srednje mjesečne temperature zraka su u porastu do srpnja kada dostižu maksimum (21,4°C Osijek ili 21,9°C Brestovac-Belje), a zatim su u opadanju, dok su najniže vrijednosti zabilježene u siječnju, kada je zabilježen minimum temperature (- 1,4°C Osijek, odnosno - 1,3°C Brestovac-Belje).

SREDNJE MJESEČNE I GODIŠNJE TEMPERATURE ZRAKA

Tablica br. 9.

MJESECI	OSIJEK		BRESTOVAC-BELJE ²⁾
	1959.-1978. ¹⁾	1978.-1998. ³⁾	1925.-1940.
I.	- 1,4	- 0,4	- 1,3
II.	1,7	1,2	0,0
III.	6,1	6,3	5,3
IV.	11,5	11,1	11,0
V.	16,3	16,5	15,9
VI.	19,5	19,7	10,5
VII.	20,9	21,4	21,9
VIII.	20,2	20,9	20,5
IX.	16,2	16,7	16,8
X.	11,0	11,3	11,3
XI.	6,1	4,8	6,7
XII.	0,8	1,4	0,0
GOD.	10,7	11,0	10,7

IZVOR PODATAKA: 1) Republički hidrometeorološki zavod-Prikaz općih klimatskih karakteristika Zajednice općina Osijek, Zagreb, 1980.

2) Geografija SRH – Knjiga 3, Zagreb, 1975.

3) Državni hidrometeorološki zavod-Podaci za meteorološku postaju Osijek, Zagreb 2002.

Ovakav raspored prosječnih temperatura zraka ukazuje da se u godišnjem hodu temperature javlja jedan par ekstrema, jedan maksimum i jedan minimum temperature.

Srednja godišnja amplituda temperature, između najhladnijeg i najtoplijeg mjeseca iznosi za Osijek 22,3°C što je odlika kontinentalnih područja.

Maksimalne temperature zraka javljaju se u ljetnim mjesecima, a apsolutni maksimum temperature zabilježen je u Osijeku 38,6°C, u razdoblju 1959.-1978. godine, a u razdoblju 1981.-1998., apsolutni maksimum iznosio je u srpnju 40°C.¹⁾

Minimum temperature javlja se u zimskoj polovici godine, a apsolutni minimum zabilježen u vremenu od 1959. do 1978. godine, iznosio je u Osijeku – 25,4°C, međutim, vjerojatnost pojavljivanja ekstremnih temperatura je vrlo mala.

Prosječna godišnja količina oborine zabilježena na ovom području kreće se od 632 mm u Brestovcu (1948.-1960.)²⁾ do 685,7 mm u Osijeku (1959.-1978.).

Ovim podacima o prosječnim godišnjim količinama oborine mogu se dodati i podaci o oborinama na kišomjernim postajama (u okviru PIK-a "Belje"): Sokolovac, Kozjak, Zlatna Greda i Zmajevac, za razdoblje od 1928.-1937. godine. Prosječne količine oborine na navedenim postajama kretale su se od 637 mm (Zmajevac) do 705 mm (Zlatna Greda), što odgovara prosječnim vrijednostima oborine za ovaj tip klime.

¹⁾ Jadranski naftovod,d.d.-SUO za izgradnju II FAZE pogona Benetton Croatia, Zagreb, 2001.

²⁾ JAZU-Zavod za znanstveni rad Osijek-Tri stoljeća "Belja", Osijek, 1986.

SREDNJE MJESEČNE I GODIŠNJE KOLIČINE OBORINA

Tablica br. 10.

MJESECI	OSIJEK		BRESTOVAC-BELJE		KOZJAK	SOKOLOVAC	ZLATNA GREDA	ZMAJEVAC
	1959-1978 ⁽¹⁾	1978-1998. ⁽³⁾	1925-1940. ⁽²⁾	1948-1960. ⁽⁴⁾	1928-1937. ⁽⁴⁾	1928-1937. ⁽⁴⁾	1928-1937. ⁽⁴⁾	1928-1937. ⁽⁴⁾
I.	50,0	46,2	35	42	37	35	43	34
II.	43,1	36,5	38	47	36	43	48	39
III.	42,1	45,0	44	34	42	42	49	53
IV.	57,8	52,2	53	56	62	73	62	56
V.	57,6	61,2	74	64	70	67	75	58
VI.	90,4	79,9	65	83	64	67	65	54
VII.	74,5	54,6	51	58	47	51	49	50
VIII.	60,9	60,5	47	51	53	53	62	62
IX.	49,2	56,1	58	39	60	71	47	56
X.	41,5	51,6	89	45	89	85	95	79
XI.	60,4	57,1	52	62	53	49	61	61
XII.	58,2	52,9	37	57	36	32	49	35
GOD.	685,7	653,9	642	638	649	668	705	637

IZVOR PODATAKA: 1) Republički hidrometeorološki zavod-Prikaz općih klimatskih karakteristika Zajednice općina Osijek, Zagreb, 1980.

2) Geografija SRH – Knjiga 3, Zagreb, 1975.

3) Državni hidrometeorološki zavod-Podaci za meteorološku postaju Osijek, Zagreb 2002.

4) JAZU-Zavod za znanstveni rad Osijek-Tri stoljeća "Belja", Osijek, 1986.

U godišnjem hodu oborina izdvajaju se dva para ekstrema. Glavni maksimum se javlja početkom ljeta (najčešće u VI. mjesecu), a sporedni krajem jeseni, u XI. mjesecu. Glavni minimum oborine je sredinom jeseni u X. mjesecu, a sporedni krajem zime ili početkom proljeća u II. i III. mjesecu.

Pojava dvostrukog para ekstrema ukazuje na utjecaj maritimnog režima oborina i njegovo duboko prodiranje u kontinent. Također je izražena i vrlo velika varijabilnost oborinskog režima, te i česta odstupanja od oborinskog režima.

Maksimalne dnevne količine oborina ukazuju na veliku varijabilnost oborine koja varira iz godine u godinu. Maksimalna dnevna količina oborine u razdoblju od 1959. do 1978. godine zabilježena u Osijeku iznosila je 101,2 mm. Raspored oborina u vegetacijskom razdoblju optimalan je i kreće se od 390,4 mm (Osijek) do 436,0 mm (Brestovac-Belje). Oborine u obliku snijega javljaju se u prosjeku od 20,5 dana u Baranji, odnosno 26 dana za područje Osijeka, ali se ne zadržavaju dugo. Međutim, česta su odstupanja od tog prosjeka.

Trajanje insolacije i naoblake međusobno je povezano, a raspored naoblake usklađen je i s režimom oborina. Srednja godišnja naoblaka za meteorološku postaju Osijek iznosila je 5,7 desetina, u razdoblju od 1959.-1978. godine. Najveće vrijednosti naoblake zabilježene su u jesenskim i zimskim mjesecima. Tada je insolacija, tj. trajanje sijanja Sunca najmanje (najmanje registrirana insolacija je u prosincu), dok je najduže trajanje sijanja Sunca zabilježeno u srpnju. Ukupne godišnje količine insolacije u dvadesetgodišnjem razdoblju (1959.-1978.) na meteorološkim postajama Osijek i Brestovac-Belje iznosila je 1.904,6 sati, odnosno 1.793,3 sata.

SREDNJE KOLIČINE INSOLACIJE (sati) I NAOBLAKE (desetine) U

RAZDOBLJU OD 1959. DO 1978. GODINE

Tablica br. 11.

MJESECI	OSIJEK		BRESTOVAC-BELJE	
	(I)	(N)	(I)	(N)
I.	58,2	7,1	54,5	7,4
II.	85,9	6,6	79,7	7,0
III.	143,4	6,1	130,2	6,5
IV.	177,9	5,9	167,0	6,3
V.	214,2	5,5	203,7	6,2
VI.	240,1	5,0	228,4	5,9
VII.	270,7	4,0	258,6	5,1
VIII.	252,1	3,9	244,1	4,9
IX.	196,4	4,4	183,7	4,9
X.	153,9	4,9	138,5	5,4
XI.	67,5	6,9	63,0	7,4

XII.	44,3	7,6	41,9	8,0
GOD.	1.904,6	5,7	1.793,3	6,2

IZVOR PODATAKA: Republički hidrometeorološki zavod SRH-Prikaz općih klimatskih karakteristika područja Zajednice općina Osijek, Zagreb, 1980. god.

(I)- INSOLACIJA

(N)- NAOBLAKA

Srednja godišnja naoblaka u razdoblju od 1981. do 1998.⁽¹⁾ na području Osijeka iznosi 5,4 desetina (3,4 desetine u kolovozu do 7 desetina u prosincu). Ukupni broj oblačnih dana, kada je naoblaka veća od 8 desetina, iznosio je 104 dana u prosjeku, odnosno 28% dana u godini, dok je broj vedrih dana s naoblakom manjom od 2 desetine čak 20% dana godišnje.

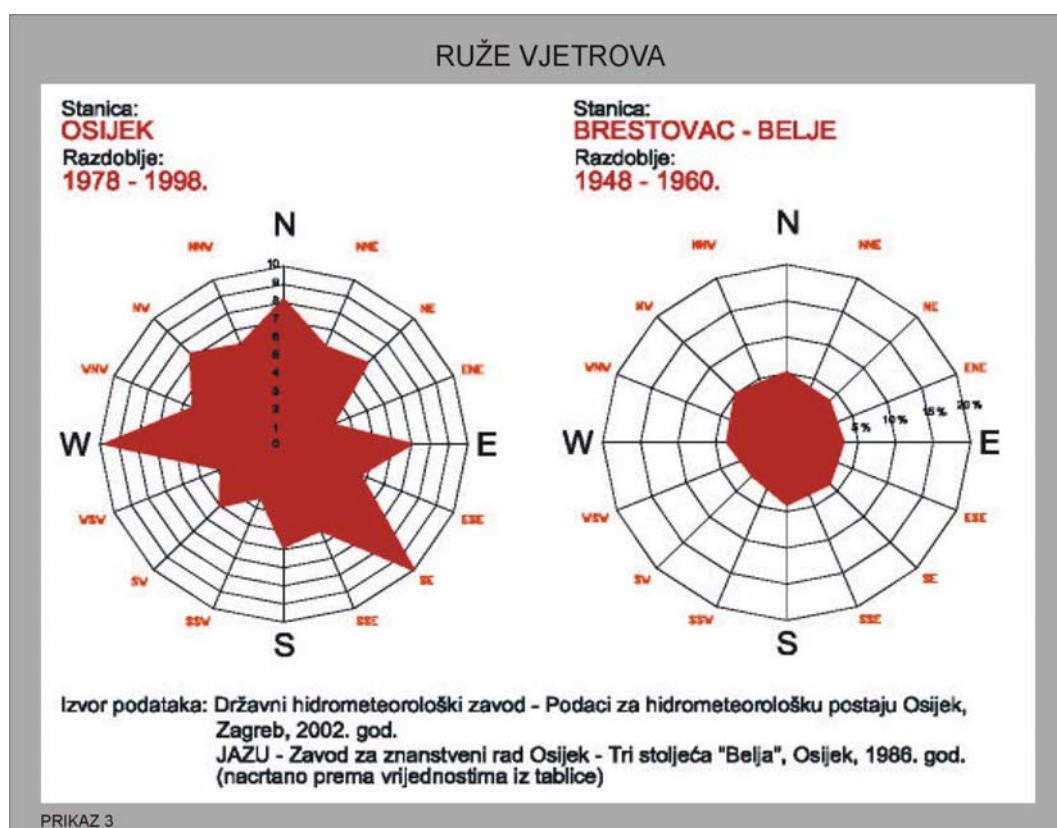
Ukupna godišnja količina insolacije u vegetacijskom razdoblju kreće se od 1.290 do 1.350 sati.

Reljefna otvorenost Baranje prema sjeveru i nizinski reljef uvjetovali su dominaciju vjetrova iz sjevernog kvadranta, dok su strujanja zraka iz južnog kvadranta slabije prisutna.

Prema godišnjoj ruži vjetrova (u razdoblju 1969.-1978.) na području Osijeka, najučestaliji su vjetrovi iz sjeverozapadnog, zapadnog te jednakog udjela sjevernog i jugoistočnog smjera. Zimi je najčešći vjetar iz jugoistočnog smjera, dok su ljeti najčešći vjetrovi iz sjeverozapadnog smjera. U proljeće i jesen najčešći su vjetrovi iz sjeverozapadnog smjera i općenito su najčešća strujanja iz zapadnog smjera. Pojave tišina vezuju se uz ljeto i jesen, a u najvećem broju javljaju se vjetrovi jačine 1-2 bofora, tijekom cijele godine.

Prema godišnjoj ruži vjetrova na području Osijeka u razdoblju od 1978. do 1998. godine, najučestaliji vjetrovi su iz jugoistočnog smjera i zapadnog, te sjevernog, sjeverozapadnog, istočnog, sjeveroistočnog, južnog i jugozapadnog smjera.

Na području meteorološke postaje Brestovac-Belje, u razdoblju od 1948. do 1960. godine, po učestalosti su na prvom mjestu vjetrovi iz sjevernog, te sjeverozapadnog, južnog i sjeveroistočnog smjera, a zatim slijede strujanja iz zapadnog, jugoistočnog, istočnog i jugozapadnog pravca. Tišine se javljaju u ljetnim mjesecima.

⁽¹⁾ Jadranski naftovod, d.d.-SUO za izgradnju II. FAZE pogon Benetton Croatia, Zagreb, 2001.

Učestalost vjetrova po pojedinim smjerovima tijekom godine veoma je nejednolika. U proljeće i ljeto prevladavaju sjeverozapadni i sjeverni vjetrovi koji donose vlažne atlantske zračne mase, osobito u kasno proljeće i rano ljeto.

U jesen su intenzivnija strujanja s jugoistoka, juga i zapada i to su vlažnije zračne mase sa Sredozemnog mora. U zimi je prevladavajuća cirkulacija iz južnog smjera te iz smjera sjeveroistoka, s područja sibirске i istočnoeuropske anticiklone, što su ujedno i najhladniji dijelovi godine.

U odnosu na jačinu vjetrova, u 80-90% slučajeva prevladavaju vjetrovi jačine 1-2 bofora, tijekom godine.

Broj dana s jakim vjetrom ≥ 6 bofora godišnje u Osijeku iznosi u prosjeku 2,6 dana (1959.-1978.), a u Brestovcu 3,6 dana.

Broj dana s olujnim vjetrom ≥ 8 bofora u Osijeku iznosi u prosjeku 0,2 dana.

Meteorološka pojava magle javlja se na ovom području u prosjeku od 30 do 50 dana godišnje. Srednji broj dana s maglom u Osijeku, u razdoblju 1959.-1978. godine iznosio je 29,5.

Međutim, pojave mraza su nepovoljne ukoliko se pojave u vegetacijskom razdoblju, a osobito u travnju, na početku vegetacijskog razdoblja. Ponekad se mraz može javiti i u svibnju i lipnju, zbog utjecaja polarnih zračnih masa. U jesen se također javljaju mrazevi, ali ne u tolikoj mjeri kao u proljeće, dok se jaki mrazevi javljaju tek u studenom.

Pojave mraza na ovom području također se javljaju u prosjeku od 30 do 50 dana u godini i to na području Osijeka 41,2 dana godišnje (1959.-1978.), a na području Brestovca 67,1 dana (1948.-1960.).

c) Hidrološka i hidrogeološka obilježja

Područje općine Draž, prema teritorijalnim osnovama za upravljanje vodama-ustrojstvu vodnoga gospodarstva, pripada vodnom području sliva Drave i Dunava, a prema odluci Vlade Republike Hrvatske (NN, 98/98.) u cijelosti se nalazi na Slivnom području "Baranja". Slivno područje "Baranja" sjeveroistočni je dio Osječko-baranjske županije, smješteno u međuriječju Drave i Dunava te predstavlja zasebnu hidrotehničku cjelinu.

Područje je s istoka omeđeno rijekom Dunav, sa sjevera i zapada državnom granicom prema Republici Mađarskoj, a s juga rijekom Dravom. Unutar istog područja, razlikujemo tri sektora s obzirom na pripadajući sliv: Dravski, Dunavski i Karašica sektor.

Područje općine Draž u cijelosti pripada Karašica sektoru.

Karašica sektor je područje omeđeno sa sjevera državnom granicom prema Republici Mađarskoj, a s juga vododjelnicom na Baranjskoj planini. Glavni odvodni kanal na Karašica sektoru je Odvodni kanal Karašica, a ovo područje karakterizira i potok Karašica s pritocima Borza, Hatvan i Travnik.

Složenost problematike ovog područja naglašena je kroz navedene, državnom granicom presječene hidrosustave, koja je rješavana dugi niz godina na razini međudržavne suradnje s Republikom Mađarskom, dok se nije postigao zadovoljavajući stupanj uređenosti. Svi navedeni vodotoci imaju dio slivnog područja u Republici Mađarskoj. Prema Odluci o popisu državnih voda (NN 20/96.) uključujući i rijeku Dunav državne vode su: potok Karašica, Odvodni kanal Karašica, Borza, Hatvan i Travnik.

Odvodni kanal Karašica ima ukupnu slivnu površinu 166,5 km² od toga se 44,80 km² nalazi u Republici Mađarskoj. Ukupna dužina kanala je 44 km, kroz Republiku Hrvatsku prolazi u dužini od 31,66 km, a 8,7 km pripada općini Draž. Trasa kanala položena je paralelno s potokom Karašica, i ide na crpnu postaju Draž kojom se voda mehanički prebacuje u potok Karašica.

Potok Karašica formira se na južnim obroncima planine Meček u Republici Mađarskoj, a u našu državu ulazi između naselja Iločka i Luč. U Republici Mađarskoj, zbog velikih padova, ima karakter bujice sve do državne granice gdje poprima karakter nizinskog vodotoka. Kroz Republiku Hrvatsku prolazi u dužini od 30,46 km, a područjem općine Draž u dužini od 13,06 km.

Potok Karašica jedini je prirodni vodotok ovog područja, kroz našu zemlju je tranzitni, a ulijeva se u Dunav sjeverno od naselja Batina.

Borza također dotječe iz Republike Mađarske i ulijeva se u potok Karašica u km 14+667. Području Draž pripada u dužini od 4,471 km.

Na području općine Draž mogu se izdvojiti četiri hidrološke cjeline: lijeva i desna inundacija Dunava (poplavno područje), branjeno područje i bujično i erozijsko područje.

Desna inundacija Dunava kao hidrološka cjelina Općine, površine 17,20 km² na području Općine sastoji se iz dva dijela: sjeverni dio omeđen sa sjevera granicom s Republikom Mađarskom, sa zapada nasipom Državna granica-Draž, a s juga sjevernim obroncima Baranjske planine; južni dio omeđen sa sjevera i zapada nasipom Gomboš i granicom Općine i s juga također granicom Općine. Predmetna cjelina poplavno je područje Dunava.

Druga hidrološka cjelina veličine 90,59 km² je branjeno područje od poplavnih voda Dunava. Ova cjelina dio je melioracijskog područja Karašica sektora čija je odvodnja usmjerena na crpne postaje Draž, Puškaš i Budžak.

Treća cjelina je brdsko i erozijsko područje sjevernih obronaka Baranjske planine veličine 12,61 km². Na ovom prostoru povremeno se formiraju bujični tokovi koji se ulijevaju u potok Karašica i gravitacijski evakuiraju u inundaciju Dunava.

Dio lijeve inundacije Dunava, lijevoobalnih nasipa i branjenog područja veličine 29,40 km² također teritorijalno pripadaju Općini, ali o njima nemamo nikakvih podataka, a izgrađeni nasipi uz lijevu obalu Dunava nisu u našem sustavu obrane od poplava.

S geomorfološkog gledišta osobina reljefa, na području Baranje razlikujemo tri osnovna tipa i to: nizinski (fluvijalni i fluvijalno močvarni), ravničarski (lesne zaravni) i brdski (tektonski) izgrađenog od kvartarnih naslaga koje su svrstane u najznačajniju hidrogeološku jedinicu formiranu tijekom pleistocena i holocena. Područje općine Draž najvećim dijelom pripada nizinskom području (melioracijsko i inundacijsko područje), a manjim dijelom je dio ravničarskog i brdskog područja (Baranjska planina).

Od holocenskih sedimenata na nizinskom području najrasprostranjeniji su fluvijalni pijesci i pjeskovite ilovače i fluvijalne pjeskovite ilovače i pijesci. Od pleistocenskih sedimenata na ravničarskom i brdskom području prevladava eluvijalni, fluvijalni i eluvijalni les i lesu slični sedimenti i eolske naslage pjeskovitog lesa.

Za područje Baranja mali je broj raspoloživih podataka za prikaz vodonosnih horizonata. Raspoloživi podaci ukazuju na jedinstveni šljunkovito-pjeskoviti horizont, koji je vjerojatno nastavak vodonosnog horizonta istočnog dijela Republike Hrvatske, dok su nanosi šljunka vezani za kvartarne šljunkovite naslage u Republici Mađarskoj.

Dokazi navedenog su podaci o crpljenju vode u sjevernoj Baranji (najveći kapacitet od 9 l/s ostvaren u okolini Baranjske planine) što navodi na zaključak da vodonosni horizont na području Baranje ima jednoličan litološki sustav na kojem se mogu postići visoke izdašnosti crpljenja vode.

d) Pedološka i biovegetacijska obilježja

Pedološke osobine prostora općine Draž dio su pedoloških osobina šireg prostora. Različite pedološke jedinice nastale su pod utjecajem reljefa, te specifičnih vodnih prilika u određenim klimatskim uvjetima, koji su utjecali na postanak i rasprostranjenost pojedinih vrsta tala.

Na području Općine su zastupljena automorfna (klimazonalna tla), ali i hidromorfna, a što je u skladu s reljefnom raznolikošću prostora (lesna zaravan, terasna nizina, naplavna ravan).

Pedološke jedinice rasprostranjene na području općine Draž, izdvojene su na temelju Pedološke karte 1:200.000 (A. Škorić i suradnici: Tla Slavonije i Baranje, Zagreb, 1977. god.), te prema Namjenskoj pedološkoj karti Republike Hrvatske 1:300.000, izrađene u Zavodu za pedologiju, Agronomskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, 1996. godine.

Od ukupno 58 pedoloških jedinica na području Slavonije i Baranje (prema A. Škorić i suradnici), na području općine Draž zastupljeno je ukupno 6 pedoloških jedinica, navedenih u sljedećoj tablici:

PEDOLOŠKE JEDINICE I NJIHOVE KARAKTERISTIKE NA PODRUČJU OPĆINE DRAŽ

Tablica br. 12.

R. br.	Naziv kartografske jedinice	Matični supstrat	Nagib %	Nadmorska visina	Način upotrebe	Rasprostranjenost
6.	ČERNOZEM I SEMIGLEG ČERNOZEMNI na lesu-antropogenizirana tla	les	0-2	80-100	oranice	Istočna Slavonija niža lesna terasa, sjeverozapadni i središnji dio općine Draž

7.	EUTRIČNO SMEĐE TLO (GAJNJAČA) I ČERNOZEM-antropogenizirana tla na lesu i antropogeno tlo njiva	les	3-25	100-240	vinogradi oranice šume	Bansko brdo jugozapadni dio Općine
28.	ANTROPOGENO TLO VINOGRADA (vitisol)	les pleistocenske ilovače	8-25	120-230	vinogradi	Bansko brdo, manji dio na jugu Općine
30.	ALUVIJALNA (fluvijalna) TLA, vrlo duboka, karbonatna, pjeskovito ilovasta i pjeskovita	holocenski pjeskoviti i ilovasti sedimenti	0-2	80-90	šume oranice pašnjaci	najmlađa holocenska terasa rijeke Dunav
50.	MOČVARNO HIPOGLEJNO I RITSKA CRNICA pretežno nepotpuno hidromeliorirana tla	les holocenski sedimenti	0-2	80-90	šume travnjaci oranice	Baranja sjeveroistočni dio Općine
50.	MOČVARNO AMFIGLEJNO I MOČVARNO HIPOGLEJNO-dijelom nepotpuno hidromeliorirano	holocenske gline i ilovače zamočvareni les	0-2	85-90	šume travnjaci oranice	Baranja južni, jugozapadni i jugoistočni dio Općine

IZVOR PODATAKA: A. Škorić i suradnici: Tla Slavonije i Baranje, Zagreb, 1977. god.

Među navedenim pedološkim jedinicama javljaju se černoze i eutrično smeđa tla, koja pripadaju automorfnim (klimazonalnim) tlima i koja su ujedno i među najrasprostranjenijim tlima u Baranji. Ta su tla nastala, uglavnom, na lesu i njemu sličnim sedimentima, na područjima Banskog brda i lesne zaravni. To su ujedno i najplodnija tla Baranje, pogodna za intenzivnu poljoprivrednu proizvodnju.

Eutrično smeđa tla se nazivaju i gajnjače, koja su u svom prirodnom obliku obično šumska i veoma dobra poljoprivredna tla, a pogodna su i za uzgoj vinove loze.

Antropogena tla nastala na zaravnjenim dijelovima Banskog brda, pogodna su za uzgoj vinograda, te se nazivaju i vitisoli.

Na području općine Draž zastupljena su i hidromorfna tla, koja su rasprostranjena na područjima uz Dunav, te na području riječne terase uz Dunav. Ovoj skupini pripadaju aluvijalna i fluvijalna tla, karbonatna tla, ilovasta do pjeskovita tla, pogodna za šume, oranice i pašnjake.

Najrasprostranjenija hidromorfna tla su ritske crnice i močvarno glejna tla (euglej). Ritske crnice prevladavaju u središnjim dijelovima poloja Dunava. Nekada su bili u zoni poloja koja je bila najintenzivnije vlažna, a danas su to hidromeliorirana tla. Nastala su na hidromelioriranim površinama pogodna za intenzivnu poljoprivrednu proizvodnju.

Na osnovu Namjenske pedološke karte RH 1:300.000 (Zavod za pedologiju Agronomskog fakulteta u Zagrebu) na području Republike Hrvatske evidentirano je ukupno 65 pedoloških jedinica, a na području Osječko-baranjske županije zabilježeno je 26 jedinica, dok je na području općine Draž, prema navedenoj karti, zabilježeno ukupno 4 pedološke jedinice koje su navedene u sljedećoj tablici:

POPIS SISTEMATSKIH JEDINICA TALA NAMJENSKE PEDOLOŠKE KARTE 1:300.000 ZASTUPLJENIH
NA PODRUČJU OPĆINE DRAŽ

Tablica br. 13.

BROJ KARTIRANE JEDINICE	SISTEMATSKE JEDINICE TALA	NAČIN KORIŠTENJA	PROCJENA POGODNOSTI ZA OBRADU ¹⁾
2	ARENOSOL ANTROPOGENIZIRANI	oranice	P-1
7	KOLUVIJ S PREVAGOM SITNICE	vinogradi	P-2
41	LESIVIRANO NA PRAPORU PSEUDOGLEJNO	šume oranice travnjaci	N-1
44	LESIVIRANO NA VAPNENCU I DOLOMITU	šume oranice travnjaci	N-1

IZVOR PODATAKA: Agronomski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Zavod za pedologiju-Namjenska pedološka karta, mjerilo 1:300.000, Zagreb, 1996. god.

¹⁾ P-1 dobra obradiva tla

N-1 privremeno nepogodna za obradu

P-2 umjereno ograničeno obradiva tla

Ovako definirane pedološke jedinice prikazane su u složenim pedološkim kombinacijama (kartiranim jedinicama), sastavljene od više jedinica, dok je procjena pogodnosti za obradu izvršena na temelju dominantne jedinice.

Prirodni vegetacijski pokrov na području Baranje kojeg je činila klimazonalna vegetacija, u velikoj je mjeri reducirana, najvećim dijelom uslijed antropogenih činitelja.

U nizinskom prostoru prirodnu vegetaciju su činile šume hrasta lužnjaka i običnog graba, dok su na Banskom brdu to bile šume hrasta kitnjaka i graba. Međutim, viši, ocjeditiji dijelovi riječnih terasa, lesnih zaravni i Banskog brda pretvoreni su utjecajem čovjeka u agrarne pejzaže, pod ratarskim površinama (oranice, vinogradi, vinogradi, voćnjaci, obradive površine, kulture bagrema). Manje površine na ovim prostorima su pod šumama hrasta lužnjaka i običnog graba s cerom.

Branjeni dijelovi područja, najvećim su dijelom pod oranicama, međutim u poloju Dunava pojavljuju se manje površine pod šumom hrasta lužnjaka i velike žutilovke s žestiljem, te šume euroameričke topole.

Šume u poplavnoj zoni Dunava su higrofilne šume bijele vrbe s bročikom, bijele vrbe i crne topole s kupinom, dok se na ocjeditijim dijelovima pojavljuje bijela joha, a na najvišim dijelovima se javljaju se šume bijele i crne topole.

Pored navedenih tipova vegetacije, javljaju se i površine mozaičnih travnjačkih vrsta, dok su ostala područja pod niskom vegetacijom i obradivim površinama.

e) Geološka i tektonska obilježja

U geološkom sastavu površinskog dijela Baranje prevladavaju sedimenti pleistocenske i holocenske starosti. Geološki sastav Baranje je ipak znatno složeniji. To se odnosi, u pravom redu, na područje Baranjske planine gdje se u vertikalnom, a i horizontalnom pogledu, izmjenjuju na relativno malim udaljenostima različite vrste lesa i lesu sličnih sedimenata s pijescima eolskog, deluvijalnog i fluvijalnog porijekla, bazalt andezitom i naslagama neogenske starosti.

Neogenske naslage i bazalt-andezit, koje čine geološku podlogu mlađih, kvartarnih naslaga Baranjske planine, rijetko izbijaju na samu površinu (krajnji sjeveroistočni dio Baranjske planine kod naselja Batina).

U sastavu tortonskih naslaga prevladavaju pjeskoviti sivi lapori, pješčenjaci i konglomerati u vidu proslojaka ili leća. Pješčenjaci i konglomerati su po svom rasprostiranju vezani na centralni dio Baranjske planine, od Popovca do Podolja. Lapori su regionalno rasprostranjeni i pojavljuju se u mnogim otkrivenim profilima sjeverozapadne padine, dubokim derazijskim i erozijskim dolinama i pojedinim surducima.

Eruptivi Baranjske planine se mogu smatrati posljednjim članom karike eruptiva velike provincije gabroidneuroičke magme, koja je u miocenoj i postmiocenoj orogenoj fazi predstavljala završni studij velike vulkanske djelatnosti. Bazaltandeziti se pojavljuju u obliku dajkova i ploče i imaju jedinstvene petrografske i mikro-fiziografske osobine. Gotovo je crne boje, a samo je mjestimice (Batina), i to u površinskom dijelu, rastrošcu. U sastavu stijene dominiraju plagioklasi, zatim slijede klorit, olivin i angit.

Akcesivni minerali su ilmenit, apatit, magnetit i limonit.

U geološkoj građi Baranje najvažniju ulogu imaju pleistocenski sedimenti. Predstavljani su fosilnim crvenim glinama, fluvijalnim, eolskim i deluvio-proluvijalnim pijescima i šljuncima i lesom i lesu sličnim naslagama, u okviru kojih je česta pojava slojeva pijeska deluvijalnog i eolskog porijekla.

Osnovu lesnih i lesu sličnih naslaga sjeverozapadne padine Baranjske planine, uz bazalt-andezit, tortonske i vjerojatno pliocene sedimente, čine i fluvijalni i deluvijalni pijesci pleistocenske starosti. Sjeverno od Baranjske planine, u okviru dunavske nizine, debljina fluvijalne sedimentacije kreće se od 30 m do 35 m kod Mohača (Mađarska) do 40-41 m kod Topolja i Puškaša.

Debljina fluvijalnih naslaga u poloju Karašice doseže vrijednosti i do 50 m. Njihovo porijeklo je uglavnom Dravsko, naime iz perioda kad je Drava tokom pleistocena otjecala sjeverno od Baranjske planine.

Naslage lesa i lesu sličnih sedimenata fluvijalnog porijekla prevladavaju u površinskom sastavu mlađe virmske terase Dunava.

Tipičnu lesnu strukturu imaju samo u površinskim slojevima (1-1,5 m), dok njihove dublje partije pokazuju karakterističnu fluvijalnu akumulaciju.

U tektonskom pogledu u Baranji se jasno izdvajaju tri cjeline i to Baranjska planina s Južnom baranjskom lesnom zaravni, Sjeverna baranjska lesna zaravan i nizinski prostor riječnih terasa i naplavnih ravni koji ulazi u sklop dravske potolinske zone.

Baranjska planina predstavlja jedinstveni asimetrični tektonski blok s osobinama horsta, koji je sa svih strana okružen rasjedima pravca SI-JZ, SZ-JI i I-Z. Rasjed smjera SI-JZ je najstariji i najznačajniji. Predstavlja izrazitu granicu između mezozojske i paleozojske zone temeljnog gorja od tektonskog bloka. Sjeveroistočni i jugoistočni dio Baranjske planine (za razliku od njenog središnjeg dijela) izdignut je prvenstveno radijalnim pokretima duž longitudinalnog rasjeda pravca SI-JZ. Poprečni rasjedi tu nisu imali veću važnost. Remobilizacijom rasjeda u mlađem pleistocenu Baranjska planina se izdiže do današnjih visina.

Sjeverna baranjska lesna zaravan dio je zapravo jedne veće strukturne jedinice koja se nastavlja u susjednoj Mađarskoj, a predstavlja nešto povišeniji tektonski blok izdignut duž rasjeda pravca sjeverozapad-jugoistok.

Prema podacima s izrađene seizmotektonske karte, područje općine Draž nalazi se unutar područja VII° MCS ljestvice. Izuzetak je naselje Batina i dio općine koji je južno od vododjelnice na Baranjskoj planini, a koji pripada području VIII° MCS ljestvice.

1.1.1.7. Zaštićena prirodna baština

U općini Draž danas nema zaštićene prirodne baštine.

1.1.1.8. Zaštićena graditeljska baština

Prilikom pristupanja izradi ovog Plana (u daljnjem tekstu : PPUOD) od Ministarstva kulture-Uprava za zaštitu kulturne baštine, Konzervatorski odjel u Osijeku, temeljem Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara (NN, br. 69/99.), zatraženo je utvrđivanje Konzervatorske podloge ili utvrđivanje sustava mjera zaštite nepokretnih dobara na području obuhvata PPUOD. Popis kulturnih dobara ove institucije (dopis općine Draž od 10.04.2003.) dat je u nastavku.

Na području općine Draž su locirana sukladno posebnom propisu sljedeća kulturna dobra:

a) Registrirana

Sakralne građevine

- Draž, župna crkva sv. Barbare, registar br. 544
- Topolje, crkva sv. Petra i Pavla, registar br. 7
- Duboševica, župna crkva Uznesenja Blažene Djevice Marije, registar br. 254
- Podolje, kapela sv. Ane, registar br. 541

Ostala kulturna dobra

- Batina, spomenik "Pobjede", registar br. 205

Arheološki lokaliteti

- Batina skela "Gradac i Sredno", prapovijesno i antičko nalazište
- Batina skela "Grovišće", prapovijesno nalazište
- Draž "Kobilica-Velika Baratvud", prapovijesno i srednjovjekovno nalazište
- Duboševica "Selište", prapovijesno i srednjovjekovno nalazište
- Duboševica "Vir, Selska bara i Vinogradac", ranosrednjovjekovno nalazište

b) Preventivno zaštićena

- Batina, župna crkva sv. Valentina
- Topolje, tradicijska kuća s okućnicom, ulice Republike 73., građevina se nalazi u postupku donošenja rješenja o preventivnoj zaštiti

c) Kulturna dobra lokalnog značaja

- Batina, spomen ploča palim borcima 51 divizije u centru naselja
- Draž, spomenik palim borcima NOR-a i ŽFT-a u centru naselja

- Duboševica, spomenik palim borcima NOR-a u centru naselja
- Topolje, spomenik palim borcima i ŽFT ispred osnovne škole

Ova kulturna dobra, uglavnom spomen obilježja posvećena NOB-u i RRP-u, imaju lokalni karakter. Temeljem čl. 17. Zakona o zaštiti i očuvanju kulturne baštine predstavničko tijelo Općine može ih proglasiti zaštićenim kulturnim dobrom lokalnog značaja.

Mjere zaštite kulturnih dobara

Mjere zaštite i obnova kulturnih dobara proizlaze iz Zakona o zaštiti i očuvanju kulturne baštine, Zakona o gradnji i Zakona o prostornom uređenju.

Zakonskim mjerama utvrđen je obavezni postupak te način i oblik graditeljskih i drugih zahvata na pojedinačnim građevinama građevnim sklopovima, arheološkim lokalitetima, popravak i održavanje postojećih građevina, nadogradnje, pregradnje, adaptacije, rekonstrukcije, rušenja i uklanjanja građevina ili njihovih dijelova, novogradnja na zaštićenim parcelama ili unutar zaštićenih predjela, promjene namjene pojedinih registriranih građevina i izvođenje radova na arheološkim lokalitetima.

U skladu s navedenim zakonima za sve nabrojane zahvate na zaštićenim građevinama u zaštićenim zonama i lokalitetima, potrebno je kod nadležne Uprave-Ministarstvo kulture, Uprava za zaštitu kulturne baštine, Konzervatorski odjel Osijek, Kuhačeva 27., ishoditi propisane suglasnosti i to:

- a) posebne konzervatorske uvjete (u postupku izdavanja lokacijske dozvole),
- b) prethodno odobrenje (u postupku izdavanja građevne dozvole),
Posebni uvjeti i prethodno odobrenje potrebno je i u slučajevima kad se izvode radovi za koje nije potrebna građevna dozvola.
- c) Konzervatorski nadzor u svim fazama radova (provodi nadležna Uprava).

Za svaku pojedinačnu povijesnu građevinu kod koje su utvrđena svojstva kulturnog dobra kao najmanja granica zaštite utvrđuje se pripadajuća građevna čestica ili njen povijesno vrijedni dio.

Za promjenu namjene pojedinačno zaštićenih građevina mora se ishoditi prethodno odobrenje nadležne Uprave za zaštitu kulturne baštine.

Smjernice zaštite arheoloških lokaliteta

Zakonom o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara regulirana je između ostalog i zaštita arheoloških nalazišta i nalaza te se stoga na ove lokalitete te na preostalo područje općine Draž primjenjuju propisane odredbe iz ovog Zakona.

Registrirani arheološki lokaliteti locirani su katastarskim česticama.

Na tim se lokalitetima, svi zemljani radovi koji uključuju kopanje zemljišta dublje od 40 cm, moraju izvesti ručnim iskopom pod nadzorom i uputama arheologa uz prethodno utvrđene posebne uvjete i odobrenje ovog Konzervatorskog odjela koji može za pojedine lokacije propisati i prethodno izvođenje zaštitnih arheoloških iskopavanja i istraživanja. Sva izgradnja na navedenim lokalitetima uvjetovana je rezultatima arheoloških istraživanja, bez obzira na prethodno izdane uvjete i odobrenje.

Također, ukoliko bi se na preostalom području Općine, prilikom izvođenja građevinskih ili bilo kojih drugih zemljanih radova otkrilo arheološko nalazište ili nalazi, osoba koja izvodi radove dužna je iste prekinuti te bez odlaganja obavijestiti nadležnu Upravu za zaštitu kulturne baštine, kako bi se sukladno odredbama Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara poduzeti odgovarajuće mjere osiguranja i zaštite nalazišta i nalaza.

1.1.1.9. Krajobrazne značajke prostora Općine

Krajolik, krajobraz, pejzaž (eng. landscape, franc. paysage, njem. landschaft), definira prvenstveno prirodni ili od čovjekova djelovanja (ili potpuno) obrađenu i oblikovanu cjelinu određenog predjela (ili prostora), koja se očituje svojstvenim fizionomsko oblikovanim osobinama (lik određenog kraja).

U bio-ekološkom smislu (odnosi se uglavnom na prirodni krajolik), odražava uz oblikovnu komponentu (vanjsko lice) i unutarnji dinamični sustav raznolikih ekoloških odnosa i međutjecaja.

Ovdje će biti izneseni ne samo krajobrazna slika već i osnovne značajke za pojedina područja ili dijelove, koji ga izdvajaju u kategoriji posebnih uvjeta ili ograničenja u korištenju.

U prostoru područja općine Draž možemo uočiti četiri prostorne cjelovitosti krajobraza:

1. Rijeka Dunav sa sklopom aluvijalnih šuma i ritskim oblicima

Rijeka Dunav, te šumska vegetacija na naplavnom pojasu i ritski oblici, čine bogatu građu ovog dijela. Sastavnicu čini rijeka, a na njenim obalama se nižu sklopovi šuma. Šume u zavojitom slijedu prate stare rukavce i tokove, gdje se izmjenjuju s ritskim oblicima tršćaka, bara i jezera, a kojemu osnovno obilježje daje voda (kako na pridolazak biljnog i životinjskog svijeta, tako i krajobraznu sliku).

Ovaj aluvijalno močvarni biotop stanište je raznolikih biljnih i životinjskih zajednica šumsko ritskog krajolika. Ovo je obitavalište mnogih vrsta srednjo-europske faune, i poznato stanište lovne divljači, divlje svinje (*Sus crofa*) i posebice jelena (*Vervus elaphus*).

Ovdje se različitost očituje i među oblicima plošne prirode (livade, vodene površine), kao i prostorne prirode (šuma, grupe niskog ili visokog raslinstva, pojedinačno drveće).

Njihova izmjena daje krajobrazu visoku plastičnost.

Posebnu osobitost krajobraznom obilježju daje izjednačena, glatka, svjetlucava površina vode s jedne, te kontrastni zeleni volumeni šume i ritskog raslinstva s druge strane, a posebice ruba obale rijeke i linije dodira vode i kopna.

Značajke krajobraza su u izmjeni vizura i vizualnih prostora u dubinu prostora, audiovizualnoj komunikaciji (rika jelena, zvuci kršenja grana divljači u trku), promjenama kroz godišnja doba, otvorene vizure s obalnih crta Dunava.

2. Nizinski poljodjelski prostor nižih melioriranih područja Baranje

To je kultivirani prostor krupnih geometriziranih poljodjelskih površina s mrežom puteva i melioracijskih kanala, a u njih su upleteni meander stari Dunav (poznat pod imenom Topolik Dunav) i šumske površine predjela Puškaš, te rukavci, spojni kanali, živice, jarci i mrtvice s pojasom raslinstva u isprekidanim više-manje prirodnim oblicima.

Melioracijski zahvati izmijenili nekad prirodni krajobraz rita, bara, lapaša, fokova, močvarnih livada, a raznovrsni prirodni oblici močvarnog i šumskog raslinstva unutar poljodjelske osnove oslikavaju biotičku snagu ovog prostora.

Različitost se očituje kako među oblicima prostorne prirode (grupa niskog ili visokog raslinstva i pojedinačnog drveća), tako i njihovih odnosa s geometriziranom osnovom plošne poljodjelske strukture.

Značajke su u kontinualnoj podlozi vidnog polja, te izmjeni otvorene široke vizure i vizura na bliske elemente.

3. Nizinsko poljodjelski prostor viših područja Baranje

To je nizinski prostor plošne strukture geometriziranih oraničnih površina s mrežom puteva i kanala, a ovoj plošnoj prirodi oblika suprostavljaju se samo rijetke grupe ili fragmenti niskog ili visokog raslinstva, pojedinačnog drveća i šuma.

Na dodirnom dijelu ovog višeg dijela (90 m.n.v.) i nižeg melioracijskog područja bara (oko 85 m.n.v., prethodno opisanih), nalaze se naselja Draž, Gajić, Topolje, Duboševica. Središte Općine je Draž (na kojega se prostorno nadovezuje Gajić) koji u široko razuđenom nizu prate blagu izmjenu viših i nižih dijelova terena i vodotok Karašica.

Vizualno ovu cjelovitost obilježava otvorenost prostora i horizont.

4. Reljefno uzvišenje Baranjske planine kod Draža i Batine

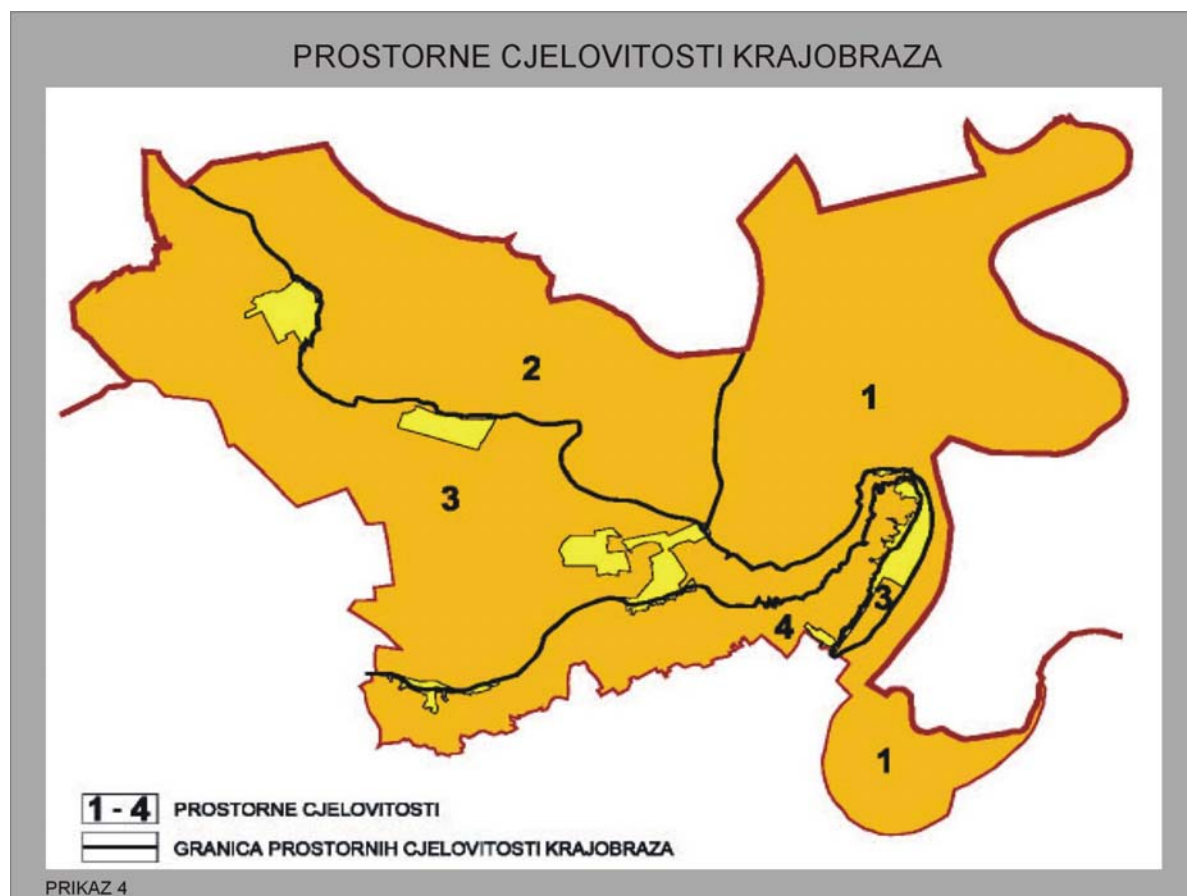
To je reljefno uzvišenje, sjeverna padina i izdignuti visovi (najviši je Tornjaš 207 m.n.v.) Baranjske planine kojoj se duga reljefna struktura smjerom SW-NE proteže od Belog Manastira (izvan područja Općine) pa sve do Dunava, gdje je njena lesna struktura naglo zasječena zbog rijeke. Obronci i usjeci u lesnoj strukturi obrazuju karakteristične orografske oblike.

Uklopljena u orografsku strukturu, uz samu obalu, a dijelom na višim pozicijama, smjestilo se naselje Batina, dok je nešto zapadnije Podolje. Položaj Batine odredio je tradicionalna zanimanja njegovih stanovnika: nekadašnjih ladara i skeledžija, te vinogradara i poljodjelaca, a orografska struktura zasjeka na lesu koji su korišteni za izgradnju vinskih podruma ispred kojih su ulazne zgrade (gatori), prepoznatljive baranjske arhitekture, identitet su Batine.

Ova geografska pozicija je geostrateškog značaja, te su baš na ovom prostoru u prošlosti vođene velike bitke o čemu svjedoči i spomenički kompleks iz II svjetskog rata.

Obilježje Baranjskoj planini daju izmjene vinograda, voćnjaka, te enklaviranih manjih šumskih i šumolikih površina.

Ove četiri prostorne cjelovitosti krajobraza su prikazane na prikazu 4.

1.1.2. Prostorno razvojne i resursne značajke

1.1.2.1. Prirodni potencijal i korištenje resursa

a) Poljoprivredne površine

Poljoprivredno zemljište pripada među najznačajnije prirodno bogatstvo, te kao takvo uživa osobitu zaštitu Republike Hrvatske. Ono pripada i među obnovljive prirodne resurse, a s obzirom da je ovaj prirodni resurs razmjerno dobre plodnosti i jedan od očuvanijih u odnosu na druge zemlje u okruženju, razumljiva je briga za ovaj prirodni resurs. Stoga je veoma važno pravilno gospodariti ovim resursom.

Ukupne poljoprivredne površine na području općine Draž čine ukupno 9.856 ha, što čini 65,9% ukupne površine Općine, što čini veći udio od prosjeka za Županiju koji iznosi 64%. Obradive površine na području Općine čini ukupno 8.260 ha, što je 55,2% ukupnog teritorija Općine, a što je niži udio od županijskog prosjeka koji iznosi 58%. Obradive površine u ukupnim poljoprivrednim površinama iznose 83,8%.

U strukturi obradivih poljoprivrednih površina 88,8% čine oranice, 3,9 pripada voćnjacima, 3% zauzimaju vinogradi, a 4,3% je pod livadama.

U ukupnim poljoprivrednim površinama zastupljeni su i pašnjaci s ukupno 1.596 ha, odnosno 16,2% poljoprivrednih površina.

Ukupne poljoprivredne površine općine Draž čine udio od 3,7% ukupnih poljoprivrednih površina Županije, dok udio obradivih poljoprivrednih površina općine Draž čine 3,4% u ukupnim obradivim površinama Županije.

U strukturi zemljišta među ostale površine pripadaju trstici i močvare koji čine 308 ha, što čini udio od 2% ukupnog općinskog teritorija. Šume na području općine Draž čine ukupno 2.418 ha, što čini 16,2% ukupnog područja Općine.

Sve prethodno navedene kategorije zemljišta čine plodna tla (obradive površine, ostale poljoprivredne površine i ostale površine), dok dio čine neplodna tla, koja na području općine Draž čine 2.373 ha, što čini ukupno 15,9% teritorija Općine.

U okviru iskazanih površina po kategorijama zemljišta, najzastupljenija kategorija zemljišta su poljoprivredne površine koje čine 65,9% ukupnog teritorija Općine, 16,2% pripada šumama, što zajedno čini 82,1% ukupne površine, dok 17,2% teritorija pripada neplodnom tlu, trsticima i močvarama.

Prema obliku vlasništva, prema evidencijama katastra, poljoprivredno zemljište je u privatnom ili državnom vlasništvu. U ukupnim obradivim površinama udio privatnog vlasništva, je nešto veća od polovine obradivog zemljišta, te iznosi 53,4% obradivih površina. U strukturi ukupnih poljoprivrednih površina, udio državnog vlasništva čini udio od 55% općinskog teritorija.

Struktura zemljišta po kategorijama korištenja i vlasništvu prikazana je u tablici br. 14.

STRUKTURA ZEMLJIŠTA PO KATEGORIJAMA KORIŠTENJA I VLASNIŠTVA

Tablica br. 14.

Oblik vlasništva	Obradive poljoprivredne površine				Ukupno obradiva površina	Ostale poljoprivredne površine		Ukupno poljop. površine	Ostale površine		Neplodno tlo		Ukupna površina
	Oranice	Voćnjaci	Vinogradi	Livade		Pašnjaci	Ribnjaci		Trstici i močvare	Šume	Ostalo neplodno tlo	Ukupno neplodno tlo	
Državno	3.526	45	47	229	3.847	1.583	-	5.430	265	2.216	2.194	2.194	10.105
Privatno	3.809	275	204	125	4.413	13	-	4.426	43	202	179	179	4.850
UKUPNO:	7.335	320	251	354	8.260	1.596	-	9.856	308	2.418	2.373	2.373	14.955

IZVOR PODATAKA: Državna geodetska uprava-Područni ured za katastar Osijek-Ispostava Beli Manastir

b) Šumske površine

Šume i šumska zemljišta su prirodna bogatstva, te dobro od općeg interesa koje stoga uživa posebnu brigu i zaštitu Države. To su, kao i poljoprivredno zemljišta, također obnovljivi prirodni resursi, ali kojima je potrebno vrlo racionalno gospodariti.

Osim gospodarske funkcije, šume imaju i druge općekorisne funkcije (zaštita zemljišta, utjecaj na vodni režim, klimu), ali je veoma značajan i ekološki utjecaj šuma (zaštita i unapređenje čovjekove okoline), ali su šume i prirodne osnova za razvitak turizma (odmor i rekreaciju), te razvitak lovstva.

Na osnovu podataka Katastra, šume na prostoru općine Draž zauzimaju 2.418 ha što čini udio od 16,2% ukupnog područja Općine. U odnosu na područje Županije, gdje udio šuma i šumskog zemljišta čini 27% prostora Županije, to znači da je općina Draž po udjelu šuma ispod prosjeka Županije.

Od ukupnih površina šuma, prema podacima Katastra, šume na području Općine su najvećim dijelom u državnom vlasništvu (2.216 ha, odnosno 91,6%), a 202 ha, odnosno 8,4% je u privatnom vlasništvu.

Gospodarenje šumama u vlasništvu Države, kao dobru od nacionalnog interesa povjereno je poduzeću "Hrvatske šume" p.o. Zagreb, koje u svom sastavu i prema teritoriju imaju uprave šuma, a za područje Osječko-baranjske županije nadležna je Uprava šuma Osijek, a u okviru koje je Šumarija Batina, koja gospodari šumama na području općine Draž.

Šume i šumsko zemljište na području općine Draž kojima upravljaju "Hrvatske šume" – Uprava šuma Osijek, Šumarija Batina, čine 2.191,61 ha, što čini 14,65% teritorija Općine, a što se razlikuje od podataka Katastra, za 226,39 ha u ukupnim šumskim površinama, dok razlika u okviru državnog vlasništva iznosi 24,39 ha više državnih šuma prema iskazu Katastra.

PODACI O ŠUMSKOM FONDU OPĆINE KOJIM GOSPODARE "HRVATSKE ŠUME"

Tablica br. 15.

Ukupna površina šuma i šumskog zemljišta (ha)	Površina šuma (obrasla površina (ha)	Postojeća drvena zaliha (m ³)	Godišnji prirast (m ³)	Etat-drvena zaliha za sječu (m ³ /god.)
2.191,61	1.714,73	374.617	18.269	19.868

IZVOR PODATAKA: "Hrvatske šume" p.o. Zagreb, Uprava šuma Osijek

Sve šume na području općine Draž kojima gospodare "Hrvatske šume" su gospodarske šume, a nalaze se na području gospodarske jedinice Zmajevačke podunavske šume i Baranjska planina. Dio šuma nalazi se i na lijevoj obali Dunava, međutim, zbog nedostupnosti toga područja, o tim šumama nema podataka. U odnosu na zastupljenost šuma prema gospodarskoj jedinici, šume i šumska zemljišta na području općine Draž su u 84% površine u okviru gospodarske jedinice Zmajevačke podunavske šume, a ostale su na području Baranjske planine (16%).

PODACI O ŠUMSKOM FONDU OPĆINE DRAŽ
NA PODRUČJU ŠUMARIJE BATINA PREMA GOSPODARSKIM JEDINICAMA

Tablica br. 16.

Gospodarska jedinica	Površina šuma (ha)	Drvena zaliha (m ³)	Godišnji prirast (m ³)	Godišnji etat (m ³)
Baranjska planina	350,17	20.437	1.266	1.660,7
Zmajevačke podunavske šume	1.841,44	354.180	17.003	18.207,0
UKUPNO:	2.191,61	376.617	18.269	19.867,7

IZVOR PODATAKA: "Hrvatske šume" p.o. Zagreb, Uprava šuma Osijek

Šume na prostoru općine Draž su, uglavnom, umjetno podignute šume (kulture) listača u kojima dominira euroamerička topola i vrba u mozaiku s prirodnim šumama crne i bijele topole, vrbe, hrasta lužnjaka i poljskog jasena. U ukupnoj drvnoj zalihi učešće navedenih vrsta je: euroamerička topola 43,1%, vrba 24,3%, bijela topola 5,8%, crna topola 1,8%, hrast lužnjak 8%, poljski jasen 2,5%, a na ostale vrste otpada 14,5%. Šume su dobrog zdravstvenog stanja, te su prisutni samo pojedinačni slučajevi sušenja.

Lovišta i lovna divljač

Prostor općine Draž, po svojim prirodnim osobinama kvalitetan je za lov i lovno gospodarstvo. U njemu su dijelovi dva državna lovišta i pet zajedničkih lovišta¹⁾. To su:

- Vlastito otvoreno (Državno) lovište br. XIV/11 - "Šarkanj-Vrblje"
- Vlastito otvoreno (Državno) lovište br. XIV/9 - "Podunavlje-Podravlje"
- Zajedničko otvoreno lovište br. 66.
- Zajedničko otvoreno lovište br. 67.
- Zajedničko otvoreno lovište br. 68.
- Zajedničko otvoreno lovište br. 69.
- Zajedničko otvoreno lovište br. 71.

Državna lovišta formirana na području općine Draž su: Vlastito otvoreno lovište br. XIV/11 - "Šarkanj-Vrblje" i Vlastito otvoreno lovište br. XIV/9 - "Podunavlje-Podravlje".

Vlastito otvoreno (Državno) lovište br. XIV/11 - "Šarkanj-Vrblje" ustanovljeno je Rješenjem Ministarstva poljoprivrede i šumarstva kao vlastito otvoreno lovište na površinama u vlasništvu države. Odlukom Ministarstva pravo lova u ovom lovištu povjereno je LO Tropa.

Ukupna površina lovišta je 1.337 ha od kojih je 1.337 ha unutar granica općine Draž, dakle cjelokupna površina lovišta je u Općini. Od te ukupne površine svih 1.337 ha je državno vlasništvo, a privatnog vlasništva nema. Šume i šumsko zemljište su na 1.037 ha, poljoprivredno zemljište na 300 ha.

¹⁾ Lovišta su opisana i podaci izneseni prema sada važećim rješenjima za Državna lovišta. Odluci o ustanovljenju zajedničkih lovišta za zajednička lovišta te lovnogospodarskim osnovama. Nova razgraničenja lovišta te nova Rješenja o ustanovljenju kao i Odluke o ustanovljenju lovišta moguća su. Navedenim će se promijeniti granice pojedinih lovišta a time i ostali podaci izneseni u ovom planu.

Lovnogospodarskom osnovom ovog lovišta određene su smjernice gospodarenja glavnim vrstama krupne i sitne divljači te propisan broj divljači prema mogućnostima staništa (proljetni matični fond) koji se može uzgajati bez većih štetnih posljedica za šumsku i poljoprivrednu vegetaciju, kako je to iskazano u narednoj tablici.

Glavne vrste divljači u lovištu njihov matični proljetni fond su:

Krupna divljač:	- Jelen obični (<i>Cervus elaphus</i>)	5 grla
	- Divlja svinja (<i>Sus scrofa</i>)	5 komada
	- Srna obična (<i>Capreolus capreolus</i>)	30 grla
Sitna divljač:	- Zec obični (<i>Lepus europaeus</i>)	56 kom
	- Fazan (<i>Phasianus sp.</i>)	60 kljunova
	- Divlja patka (<i>Anas anas</i>)	100 kljunova

Vlastito otvoreno (Državno) lovište br. XIV/9 "Podunavlje-Podravlje", ustanovljeno je Rješenjem Ministarstva poljoprivrede i šumarstva kao vlastito otvoreno lovište na površinama u vlasništvu države. Odlukom Ministarstva pravo lova u ovom lovištu povjereno je poduzeću "Hrvatske šume", d.o.o. Zagreb-Uprava šuma Podružnica Osijek.

Ukupna površina lovišta je 23.017 ha, od čega je svega 451 ha unutar granica općine Draž. Od ukupne površine lovišta 22.179 ha je državno vlasništvo, a 838 ha je privatno vlasništvo. Šume i šumsko zemljište su na 12.878 ha, poljoprivredno zemljište na 4.472 ha, a ostale površine su zastupljene sa 5.712 ha.

Staništa u poplavnom području izuzetno su povoljna za uzgoj jelena običnog, divlje svinje i divlje patke, ali nepovoljna za srneću divljač, zeca i fazana kojima opet više odgovaraju zaštićeni neplavni dijelovi lovišta.

Šumsko-stepski karakter lovišta bogat različitim šumskim i livadskim biljnim zajednicama posebno je povoljan za uzgoj krupne divljači: jelena i divlje svinje.

Lovnogospodarskom osnovom ovog lovišta za razdoblje od 01.04.1999. do 31.03.2009. godine određene su smjernice gospodarenja glavnim vrstama krupne i sitne divljači te propisan broj divljači prema mogućnostima staništa (proljetni matični fond) koji se može uzgajati bez većih štetnih posljedica za šumsku i poljoprivrednu vegetaciju, kako je to iskazano u narednoj tablici.

Glavne vrste divljači u lovištu njihov matični proljetni fond su:

Krupna divljač:	- Jelen obični (<i>Cervus elaphus</i>)	1.600 grla
	- Divlja svinja (<i>Sus scrofa</i>)	1.000 komada
	- Srna obična (<i>Capreolus capreolus</i>)	300 grla
Sitna divljač:	- Zec obični (<i>Lepus europaeus</i>)	200 kom
	- Fazan (<i>Phasianus sp.</i>)	300 kljunova
	- Divlja patka (<i>Anas anas</i>)	200 kljunova

Zajedničko lovište br. 66., locirano je na jugo zapadnom dijelu Općine i prostorno zauzima njezin vrlo mali dio. Lovište ima (zauzima) površinu od 2.036 ha od kojih je 633 ha državno vlasništvo a 1.403 ha privatno vlasništvo. Šume i šumsko zemljište su prisutne na samo 108 ha a poljoprivredno zemljište na 1.928 ha. Općini Draž pripada 793 ha ovog lovišta. U lovištu prirodno obitavaju ili se prvenstveno uzgajaju slijedeće vrste divljači: srna obična (30 grla), zec obični (90 kom.), fazan (150 kljunova) i trčka (100 kljunova). Lovno gospodarski kapacitet je slijedeći: srna obična (44 grla), zec obični (150 kom.), fazan (520 kljunova) i trčka (156 kljunova). Zajedničko lovište br.66. pripada panonskom tipu lovišta.

Zajedničko lovište br. 67 locirano je na sjeverozapadnom dijelu Općine, a ustanovljeno je Odlukom Skupštine Osječko-baranjske županije (Županijski glasnik 5/96. i 7/98.). Ukupne je površine 3.803 ha od kojih je na prostoru Općine 2215 ha. Šume i šumsko zemljište su prisutne na samo 143 ha a poljoprivredno zemljište na 3.660 ha. U lovištu prirodno obitavaju ili se prvenstveno uzgajaju slijedeće vrste divljači: srna obična (40 grla), zec obični (140 kom.), fazan (180 kljunova) i trčka (120 kljunova). Lovno gospodarski kapacitet je slijedeći: srna obična (99 grla), zec obični (213 kom.), fazan (728 kljunova) i trčka (273 kljunova). Zajedničko lovište br.67. pripada panonskom tipu lovišta.

Zajedničko lovište br.68. Lovište ima površinu od 3.044 ha (Podaci o površini lovišta nisu jednoznačni budući granica lovišta nije nedvojbeno utvrđena. Odnosno, nije u suglasju podatak o površini lovišta dan u Odluci o ustanovljenju zajedničkih lovišta i grafički prikaz granica, dakle, opis granica i površina koju zatvara ta granica.)

koje se u potpunosti nalaze na području općine Draž. U lovištu prirodno obitavaju ili se prvenstveno uzgajaju slijedeće vrste divljači: srna obična, zec obični, fazan i trčka.

Zajedničko lovište br. 69 ustanovljeno je Odlukom Skupštine Osječko-baranjske županije (Županijski glasnik br. 5/96.i 7/98.) na ukupnoj površini od 4.962 ha koje se gotovo u potpunosti nalaze na području općine Draž. Lovište zauzima središnji dio Općine i pripada panonskom tipu lovišta. U lovištu prirodno obitavaju ili se prvenstveno uzgajaju slijedeće vrste divljači: srna obična (80 grla), zec obični (140 kom.), fazan (400 kljunova) i trčka (100 kljunova). Državno vlasništvo je na 2.293 ha, a privatno vlasništvo na 2.609 ha. Šume i šumsko zemljište su na 293 ha, a poljoprivredno zemljište na 4.669 ha. Lovno gospodarski kapacitet je slijedeći: srna obična (124 grla), zec obični (213 kom.), fazan (884 kljunova) i trčka (312 kljunova).

Zajedničko lovište br.71., površinom je najmanje lovište unutar granica Općine. Locirano je na jugoistočnom dijelu Općine i prostorno zauzima njezin vrlo mali dio, lociran na lijevoj obali Dunava.

c) Mineralne sirovine

Građa terena određuje i njegove prirodne potencijale glede eksploatacije mineralnih sirovina. Lesne naslage predstavljaju osnovu sirovinu opekarskoj industriji. Baranjska planina je izgrađena od bazalt-andezita. Pokraj naselja Batina napušteni je kamenolom. Materijal iz ovog kamenoloma korišten je za izgradnju i održavanje obaloutvrda.

1.1.2.2. Gospodarski potencijal

a) Gospodarska struktura

Općina Draž je gospodarski nerazvijena, ne stoga što nema mogućnosti, već one nisu na pravi način iskorištene. Ona je bogata prirodnim resursima, a njihova raznolikost pruža mogućnosti razvoja heterogene strukture gospodarstva. Poljoprivredne površine čine 65,9% ukupne površine Općine i one su pretežito obradive. U strukturi obradivih površina prevladavaju oranične površine, dok vinograda i voćnjaka ima 7,0%. Oranične površine su u nizinskom sjeverozapadnom dijelu Općine privedene intenzivnoj ratarskoj proizvodnji, a voćnjaci i vinogradi se protežu jugoistočnim padinama Baranjske planine. Njih karakteriziraju male parcele, te gusto raspršena izgrađenost građevinama u funkciji povremenog stanovanja, vinogradarstva i voćarstva, a Općina od korištenja prostora nema ekonomske koristi jer nije utvrdila instrumente koji joj to omogućuju. Sjeveroistočni i istočni dio Općine obiluje vodnim površinama (rijeka Dunav i Topoljski Dunavac, te močvarno područje utkano u šumske površine). Niti ovaj dio prostora Općine nije adekvatno i dovoljno gospodarski valoriziran. U posljednjem desetljeću za to i ima opravdanja zbog posljedica rata.

Prema podacima Općine i Odsjeka za statistiku Službe za gospodarstvo Ureda državne uprave u Osječko-baranjskoj županiji na području općine Draž je 2001. godine bilo registrirano 28 poslovnih subjekata sa 143 zaposlena, odnosno prema podacima Općine 69 zaposlenih.

POSLOVNI SUBJEKTI I ZAPOSLENI PO DJELATNOSTIMA

Tablica br. 17.

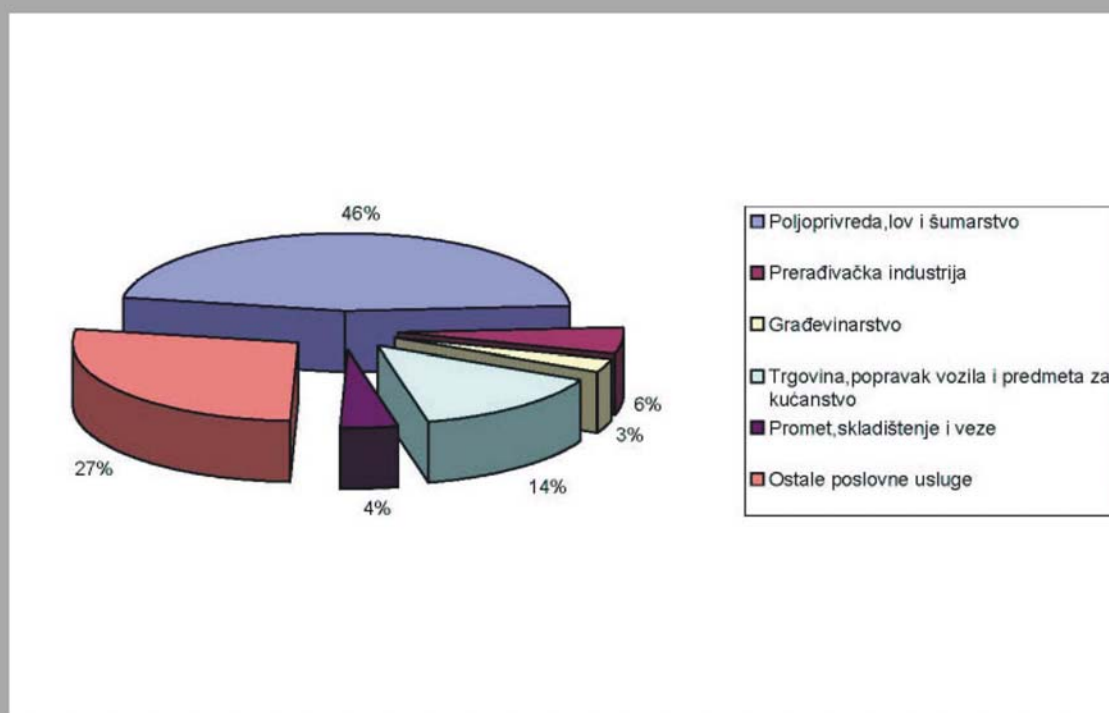
Šifra po NKD-u	Djelatnost (po NKD)	Broj poslovnih subjekata	Zaposleni	
			Broj	Struktura %
A.	Poljoprivreda, lov, šumarstvo	7	66	46,1
B.	Ribarstvo	-	-	-
C.	Rudarstvo i vađenje	-	-	-
D.	Prerađivačka industrija	6	8	5,6
F.	Građevinarstvo	1	4	2,8
G.	Trgovina, popravak vozila i predmeta za kućanstvo	12	20	14,0
H.	Hoteli i restorani	1	-	-
I.	Prijevoz, skladištenje i veze	1	6	4,2
K.	Ostale poslovne usluge	-	39	27,3
UKUPNO:		28	143	100,00

IZVOR PODATAKA: Ured državne uprave u Osječko-baranjskoj županiji-Služba za gospodarstvo - Odsjek za statistiku

Osim registriranih poslovnih subjekata na području Općine djeluje i 20 obrtnika sa 40 zaposlenih.

Najveći broj poslovnih subjekata je u djelatnosti trgovina, a najviše zaposlenih u poljoprivredi.

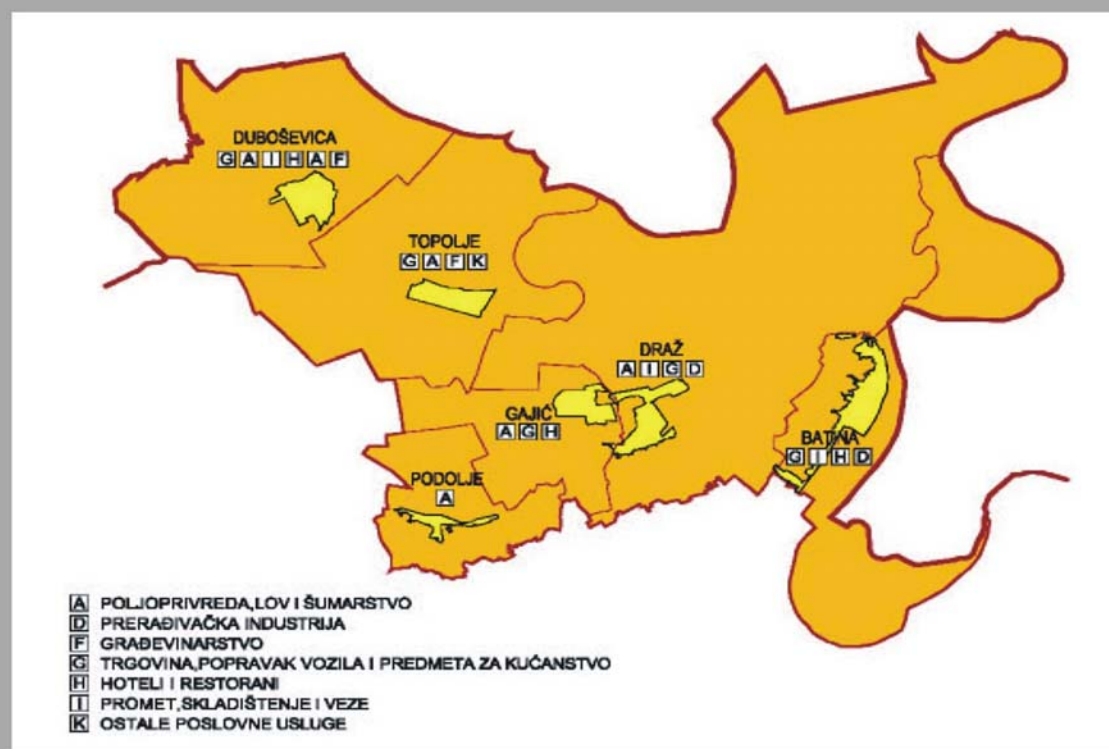
GOSPODARSKA STRUKTURA PREMA ZAPOSLENIMA

PRIKAZ 5

Prostorni razmještaj poslovnih subjekata i obrtnika pokazuje da jedino u naselju Podolje nema nikakvih poljoprivrednih djelatnosti.

PROSTORNI RAZMJEŠTAJ POSLOVNIH SUBJEKATA PREMA DJELATNOSTIMA

PRIKAZ 6

b) Turizam

Dosadašnji turistički razvoj na području općine Draž temeljio se na valorizaciji prirodnih resursa, prvenstveno vezanih za vodne površine (Dunav, Topoljski Dunavac, Zeleni otok,), za bogatstvo i raznolikost biljnog i životinjskog svijeta, te očuvan ruralni prostor, s bogatstvom kulturnog, povijesnog i folklornog naslijeđa. Brojne lokacije na području današnje općine Draž bila su prije rata poznata izletnička, kupališna, ribolovna i lovna područja, kao i područja za odmor i rekreaciju (u brojnim građevinama povremenog stanovanja), osobito na području Zelenog otoka, Topoljskog Dunavca, Puškaša i Baranjske planine. U to vrijeme turistički lokaliteti na prostoru općine Draž bili su turistička destinacija za šire područje Baranje, ali i za područja lijeve obale Dunava, sadašnje državne Srbije i Crne Gore. Međutim, zbog ratnih događanja u vrijeme Domovinskog rata, te privremene okupiranosti područja, došlo je do potpunog prekida turističkog razvoja ovog prostora. Nakon svih navedenih događanja, sadašnji razvoj turizma na ovom području bilježi postupni oporavak i ponovno aktiviranje kao uostalom i ukupni gospodarski potencijal na području Općine. Međutim, u međuvremenu su se dogodile i bitne promjene u turističkom sektoru, vezano za promjene turističke potražnje, izbora i vrednovanja destinacija, turističkih tokova, kao i u strukturi objekata turističko-ugostiteljske namjene.

Postojeće turističko-ugostiteljske kapacitete na području općine Draž čine, uglavnom, ugostiteljski kapaciteti u ukupno 9 objekata, locirani u četiri naselja (Batina, Draž, Duboševica i Gajić), te turističko-rekreacijski centar na Baranjskoj planini kod Batine, na ukupnoj površini od 8.601 m².

Ukupna površina ostalih ugostiteljskih objekata na području Općine iznosi 600 m², površine kojih se kreću od 20-180 m².

U strukturi ugostiteljskih kapaciteta prevladavaju objekti tipa caffe bara (ukupno 4 objekta), jedan restoran, te jedna gostionica s prenoćištem.

U okviru navedenih turističko-ugostiteljskih objekata sadržani su i smještajni kapaciteti i to ukupno 12 postelja, koji su u okviru objekta gostionice s prenoćištem u Batini s ukupno 8 postelja, te u okviru turističko-rekreacijskog centra na Baranjskoj planini, s ukupno 4 postelje.

TURISTIČKO-UGOSTITELJSKI KAPACITETI
OPĆINE DRAŽ-stanje 2003. godine

Tablica br. 18.

Red. broj	Naselje (lokacija)	Turističko-ugostiteljski objekti			Neto izgrađena površina (m ²)
		Vrsta	Broj objekata	Kapacitet (postelje)	
1.	Batina	Gostionica s prenoćištem	1	8	150
2.	Batina	Caffe bar	1	-	40
3.	Baranjska planina	Rekreacijski centar s prenoćištem	1	4	8.601
4.	Draž	Caffe bar	1	-	50
5.	Duboševica	Caffe bar	2	-	230
6.	Gajić	Restoran	1	-	80
7.	Gajić	Caffe bar	2	-	50
UKUPNO OBJEKATA:			9	12	9.201

IZVOR PODATAKA: Općina Draž-upitnici

Ovakvo stanje turističko-ugostiteljskih kapaciteta posljedica je već spomenutih okolnosti (rata i privremene okupiranosti područja), što je rezultiralo zapuštanjem i propadanjem postojećih turističko-ugostiteljskih kapaciteta, koji nisu razoreni u vrijeme rata, a dijelom i zbog procesa promjene vlasništva, kao i iz razloga što brojni gospodarski subjekti koji su posjedovali određene objekte više ne postoje ili su promijenili vlasnika ili pitanje vlasništva tek treba riješiti.

Na prostoru općine Draž, u dosadašnjem turističkom razvoju najznačajniji turistički lokalitet je područje Batine i Zelenog otoka, koje je tradicionalno izletničko-kupališno, vikend, te ribolovno područje. Prostor Batine je bilo poznato izletničko i tranzitno područje, koje je posjećivalo veliki broj izletnika i turista, zbog povijesnog događaja koji se ovdje dogodio, a o čemu danas svjedoči impozantni spomenik A. Augustinčića, visoko uzdignut na lesnom odsjeku iznad Dunava. U sklopu Spomen područja batinske bitke nalazi se i muzej s uređenom spomen-sobom, te zbirkom likovnih radova baranjskih umjetničkih kolonija.

Područje Zelenog otoka nedaleko Batine je poznato izletničko, kupališno, rekreacijsko, ribolovno i vikend područje, gdje je prije Domovinskog rata bilo niz uređenih građevina (Riblja čarda, odmarališta, brojne građevine povremenog stanovanja), kao i kupalište danas je uglavnom devastirano i zapušteno, a koje je kao značajan prirodni turistički potencijal potrebno obnoviti, te dopuniti novim sadržajima kako bi ponovno postao turistički lokalitet, kakav je bio u vrijeme od prije rata.

Značajno izletničko, kupališno, ribolovno i vikend područje je područje Topoljskog Dunavca i Puškaša kao jedinstvenog turističkog lokaliteta, gdje uz prirodne pogodnosti, vezane za mogućnost kupanja, vožnje čamcima i drugih oblika rekreacije na vodi, postoje mogućnosti za športski ribolov, te pogodnosti za izlete i boravak u prirodi u ugodnom krajoliku, u kojemu je izgrađeno oko stotinjak građevina povremenog stanovanja, a gdje su Ribarski dom i nedaleko njega Lovački dom, koji su devastirani i izvan funkcije. U okviru Lovačkog doma bile su izgrađene dvije građevine (novi i stari dom), od kojih je novi dom devastiran, dok je stari dom nakon rata djelomično obnovljen (infrastruktura, uređena sala za sastanke, te mali ugostiteljski sadržaj).

S obzirom na navedene oblike turizma na području Općine postoje uvjeti i za razvitak lovnog turizma, a o čemu govore i uređeni Lovački dom na Puškašu, te Lovački dom u Baranjskoj planini kod Gajića, s uređenom višenamjenskom salom, terasom te uređenjem soba za noćenje, koje je u tijeku. S oba lovačka doma upravlja Lovačko društvo "Sokol" iz Topolja, kao i lovištem koje se prostire na 4.962 ha.

Na području općine Draž, u njenom južnom dijelu koje pripada sjevernim padinama Baranjske planine, postoje prirodni uvjeti za vinogradarstvo i voćarstvo, te je ono i potencijalni turistički prostor, ali i prostor za odmor i rekreaciju, što bi uz već izgrađene građevine povremenog stanovanja, moglo postati područje povezano vinskim turističkim cestama.

Na ovom području, na lokaciji Planina zapad kod Batine, započela je izgradnja turističko-rekreacijskog centra na površini od 8.601 m², u okviru kojeg je izgrađen smještajni kapacitet s ukupno 4 ležaja, a u planu je izgradnja smještajnih i športsko-rekreacijskih sadržaja.

c) Mineralne sirovine

U ovom trenutku na području Općine ne eksploatiraju se mineralne sirovine bilo koje vrste. Gospodarski potencijal postoji u sferi industrije građevinskih materijala-opekarskoj proizvodnji te u eksploataciji tehničkog kamena-bazalt andezita s primjenom u hidrogradnji i cestogradnji.

1.1.2.3. Društvene djelatnosti

a) Uprava

Općina Draž kao upravna jedinica formirana je temeljem Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj. Općina Draž sastavni je dio Osječko-baranjske županije, a sva tijela lokalne samouprave, Poglavarstvo, Općinsko vijeće i Mjesni odbor smještene su u naselju Draž.

Ostalih 5 naselja Općine sjedišta su mjesnih odbora.

b) Socijalna zaštita

Na području općine Draž ne postoje ustanove socijalne zaštite, a stanovništvo Općine, u tom pogledu, je usmjereno na ustanove u gradu Belom Manastiru, županijskom središtu-Osijeku, odnosno u državnom središtu.

c) Obrazovanje

Predškolski odgoj

Jedina ustanova predškolskog odgoja na području općine je dječji vrtić lociran u naselju Batina.

Osnovno obrazovanje

Mrežu osnovnih škola utvrđuje Odluka o mreži osnovnih škola na području Osječko-Baranjske županije (Županijski glasnik, br. 4/94,8/96).

Na području općine Draž djeluje matična osnovna škola "Draž" s područnim odjelima u naseljima Topolje, Duboševica i Batina.

Naselja Gajić i Podolje obuhvaćena su matičnom osnovnom školom naselja Draž.

ŠKOLSKJE USTANOVE NA PORUČJU OPĆINE

Tablica br. 19.

Sjedište škole	Kategorija škole	Naselja koja škola pokriva	Površina parcele	Netto površina unutarnjih prostora	Broj razrednih odjela	Broj učenika	Broj učionica	Broj djelatnika	Športski tereni	
									Zatvoreni (m ²)	Otvoreni (m ²)
DRAŽ	Matična	Draž, Gajić, Podolje I-VIII razredi, Topolje i Duboševica-V-VIII razredi	4588	842	7	124	4	14	-	Asfaltirano igralište površine 600 m²
TOPOLJE	Područna škola	Topolje-I-IV razredi	395	280	2	11	1	1	-	600
DUBOŠEVICA	Područna škola	Duboševica-I-IV razredi	818	314	2	19	2	2	-	708 m² travnatog igrališta
BATINA	Područna škola	Batina-I-VIII razredi	1631	820	6	75	5	8	Dvorana od cca 600 m² , ali nije u funkciji (potrebna je adaptacija)	Vanjsko betonsko igralište – 600 m²
UKUPNO:			7.432	2.256	17	229	12	25	600	2.508

IZVOR PODATAKA: Općina Draž

d) Zdravstvo

Na području Općine Draž djeluju 3 ambulante:

- ambulanta u općinskom središtu Dražu s jednim liječničkim timom opće prakse
- ambulanta u naselju Topolje s jednim liječničkim timom opće prakse
- ambulanta u naselju Batina s jednim liječničkim timom opće prakse

Isto tako na području općine djeluje 2 veterinarske ambulante (u naseljima Draž i Duboševica), te ljekarna u naselju Batina.

e) Kultura

Građevine kulture na području općine Draž zastupljene su u svim naseljima Općine, u vidu domova kulture – multifunkcionalnim dvoranama sa 180-350 sjedećih mjesta.

Osim domova kulture na području Općine djeluje i Galerija baranjske umjetničke kolonije, smještena u Batina planini kojoj gravitira područje cijele Baranje s 20.000 posjetitelja godišnje, te 2 knjižnice u sklopu građevina osnovnih škola u naseljima Batina i Draž.

f) Vjerske institucije

Prostor općine Draž obuhvaćaju 4 rimokatoličke župe:

- Batina
- Draž
- Duboševica
- Popovac

2 adventističke župe:

- Draž
- Topolje

Vjerske građevine na području Općine, s obzirom na naselje u kojem su smještene, župu kojoj pripadaju, te pripadnost vjerskoj zajednici prikazane su u sljedećoj tablici:

VJERSKE GRAĐEVINE

Tablica br. 20.

Vrsta građevine	Naselje	Župa	Vjerska zajednica
Crkva Sv. Barbare	Draž	Draž	rimokatolička
Crkva Srca Isusova	Draž	Draž	rimokatolička
Zvonik Sv. Josipa radnika	Gajić	Draž	rimokatolička
Kapelica Male Gospe	Draž	Draž	rimokatolička
Crkva Sv. Marka	Topolje	Duboševica	rimokatolička
Crkva Sv. Petra i Pavla	Topolje	Duboševica	rimokatolička
Crkva Uznesenja Blažene Djevice Marije	Duboševica	Duboševica	Rimokatolička
Crkva Sv. Valentina	Batina	Batina	rimokatolička
Crkva Sv. Ane	Podolje	Popovac	rimokatolička
Kršćanska adventistička crkva	Draž	Draž	adventistička
Kršćanska adventistička crkva	Topolje	Topolje	adventistička

IZVOR PODATAKA: Općina Draž

1.1.2.4. Šport i rekreacija

Objekti športa i rekreacije analizirani su prema kriterijima definiranim Pravilnikom o prostornim standardima, normativima, te urbanističko-tehničkim uvjetima za planiranje mreže športskih objekata (NN 38/91.).

Navedeni pravilnik građevine športa i rekreacije klasificira u jedinice koje su ovisne o vrsti športskog terena, njegovoj veličini, te opremljenosti pratećim i pomoćnim sadržajima:

1. DVORANSKOM JEDINICOM smatra se dvorana veličine 15x27 m koja raspolaže s odgovarajućim prostorom za uskladištenje opreme, dvije svlačionice kapaciteta 30 korisnika s WC-om i praonicom koje se mogu koristiti iz obje svlačionice.

Tjedni prosječni kapacitet dvoranske jedinice je 1500 sati-korisnika, računajući na dvoransku jedinicu izgrađenu uz organizaciju odgoja i obrazovanja.

2. BAZENSKOM JEDINICOM smatra se bazen veličine 16 2/3 x 25 m koji raspolaže s odgovarajućim pratećim prostorom i s najmanje dvije garderobe koje mogu primiti ukupno 400 kupaca.

Tjedni prosječni kapacitet bazenske jedinice kod zatvorenih bazena je 11.800 sati-korisnika, a kod otvorenih bazena 9800 sati-korisnika.

3. IGRALIŠNOM JEDINICOM (nogomet, hokej na travi, ragbi i slično, mali nogomet, rukomet, košarka, odbojka) smatra se igralište normalne veličine koje raspolaže s najmanje dvije svlačionice s WC-om i praonicom.

Igrališta za mali nogomet, rukomet, košarku i odbojku imaju sljedeće kapacitete jedinica:

- mali nogomet 2,0 jedinice
- rukomet 1,4 jedinice
- košarka 1,0 jedinica
- odbojka 1,2 jedinice

Tjedni prosječni kapacitet igrališta za nogomet, hokej na travi, ragbi i sl. je 470 sati-korisnika, a igrališne jedinice malog nogometa, rukometa, košarke i odbojke 450 sati-korisnika.

4. IGRALIŠNOM JEDINICOM ZA TENIS smatra se normalno tenisko igralište koje raspolaže svlačionicama s WC-om i praonicama za najmanje 5 korisnika, pri čemu uvijek moraju postojati najmanje dvije svlačionice. Kod 4-8 igrališta kapacitet svlačionica može biti do 20% manji, a kod 9 i više igrališta do 25% manji.

5. BOČALIŠNOM JEDINICOM smatra se normalna joga za boćanje koja raspolaže sa svlačionicom za barem 10 korisnika.

Prosječni tjedni kapacitet iznosi 225 sati-korisnika.

6. JEDINICOM KUGLANE smatra se jedna kuglačka staza koja raspolaže svlačionicama s WC-om i praonicom za 8 korisnika, pri čemu uvijek moraju postojati dvije svlačionice. Kod 6 i više staznih kuglana kapacitet može biti manji za 25%.

Prosječni tjedni kapacitet jedne staze iznosi 220 sati-korisnika.

7. JEDINICOM STRELJANE smatra se jedno pucačko mjesto koje osim toga raspolaže s najmanje dva WC-a i praonicom i dvije svlačionice za 3 korisnika po mjestu. Kod streljane s 10 i više mjesta kapacitet svlačionica može biti manji za 25%.

Prosječni tjedni kapacitet pucačkog mjesta je kod zračne streljane 180 sati-korisnika, a kod ostalih streljana 80 sati-korisnika.

8. JEDINICOM KLIZALIŠTA smatra se klizište normalne veličine koje raspolaže s najmanje dvije svlačionice s WC-om i praonicom za korisnike kapaciteta svaka po 25 korisnika, te garderobom za rekreacijsko klizanje.

Prosječni tjedni kapacitet zatvorenog klizišta iznosi 1800 sati-korisnika, a otvorenog 15.000 sati-korisnika.

9. JEDINICOM OSTALIH OTVORENIH I ZATVORENIH SADRŽAJA smatra se sadržaj normalnih veličina kojeg mogu istodobno koristiti po 10 korisnika i koji ima svlačionice i odgovarajuće sanitarije za najmanje 20 korisnika.

Prosječni tjedni kapacitet jedinica ostalih sadržaja kod otvorenih objekata je 350 sati-korisnika, a kod zatvorenih 6.540 sati-korisnika.

10. JEDINICA ZA ATLETIKU sadrži kružnu atletsku stazu dužine 400 m sa 6 staza, na ravnom dijelu 7 staza, po jedno bacalište za koplje, kladivo, disk i kuglu, dva skakališta za skok u dalj i troskok, te po jedno skakalište za skok uvis i skok s motkom.

Osim toga jedinica za atletiku treba sadržavati dvije svlačionice s WC-om i praonicom, ukupnog kapaciteta 45 korisnika.

Prosječni tjedni kapacitet je 2.000 sati-korisnika.

Na području općine Draž, građevine športa i rekreacije – otvoreni i zatvoreni sportski tereni- zastupljeni su u svim naseljima Općine.

OTVORENI I ZATVORENI ŠPORTSKI TERENI

Tablica br. 21.

Redni broj	Naselje	Sportska dvorana (m ²)	Nogometno igralište (m ²)	Malonogometno igralište (m ²)
1.	BATINA	750	9900	1800
2.	DRAŽ	600	9900	
3.	DUBOŠEVICA		9900	1800
4.	GAJIĆ		9900	
5.	PODOLJE		9900	
6.	TOPOLJE		9900	1800

IZVOR PODATAKA: Općina Draž

Analizom prostora prema navedenom kriteriju utvrđeno je da su jedinice sportskih objekata raspoređene na sljedeći način:

JEDINICE ŠPORTSKIH OBJEKATA

Tablica br. 22.

Redni broj	Naselje	Sportska dvorana (broj jedinica)	Nogometno igralište (broj jedinica)	Malonogometno igralište (broj jedinica)
1.	BATINA	1	1	2
2.	DRAŽ	1	1	
3.	DUBOŠEVICA		1	2
4.	GAJIĆ		1	
5.	PODOLJE		1	
6.	TOPOLJE		1	2
UKUPNO:		2	6	6

IZVOR PODATAKA: Općina Draž

1.1.2.5. Komunalne djelatnosti

a) Groblja

Na području općine Draž postoji 6 groblja, po jedno u svakom naselju Općine.

GROBLJA U OPĆINI

Tablica br. 23.

Naselje	Katastarska čestica	Površina groblja (m ²)	Popunjenost groblja (%)
BATINA	961	14591	70
DRAŽ	784	22458	50
DUBOŠEVICA	1325	27644	50
GAJIĆ	139	41046	60
PODOLJE	2493	18502	70
TOPOLJE	866	23948	50

IZVOR PODATAKA: Općina Draž

Groblja naselja Batina, Draž, Duboševica i Gajić nalaze se unutar granica građevinskih područja naselja utvrđenih PP(B)O Beli Manastir. Groblje naselja Podolje nalazi se jugozapadno od naselja, a groblje naselja Topolje južno od naselja.

1.1.2.6. Prometni infrastrukturni sustav

Prostor Općine smješten je u sjeveroistočnom dijelu Osječko-baranjske županije. Sjeverna granica Općine ujedno je i državna granica sa susjednom Republikom Mađarskom, a istočna granica Općine je državna granica sa Srbijom i Crnom Gorom.

Prirodna ograničenja uvjetovana poplavnom dolinom Dunava i brdom Baranjska planina utjecala su i na urbaniziranje prostora Općine, a time i na prometni sustav promatranog prostora. Osim cestovnog prometa koji je jedini vid prometnog povezivanja stanovnika Općine s okruženjem, na području Općine prisutna je i trasa međunarodnog plovnog puta na Dunavu.

a) Cestovni promet

Glavne cestovne koridore na području Općine čine trase dvije državne ceste:

- Državna cesta D7 GP Duboševica (gr. Republike Mađarske)-Beli Manastir-Osijek-Đakovo-GP Sl. Šamac (gr. Republike BiH). Cesta je smještena uz zapadnu granicu Općine, a predstavlja značajan paneuropski prometni koridor (Vc) definiran na konferenciji ministara prometa europskih zemalja u Helsinkiju 1997. godine. Navedeni prometni koridor povezuje područje srednje Europe (preko prometnog čvora Budimpešta) s područjem južnog Jadrana (luka Ploče).
- Državna cesta D212 (D7-Kneževi Vinogradi-GP Batina (gr. Srbije i Crne Gore). Cesta povezuje jedini cestovni granični prijelaz u Baranji na tom dijelu istočne granice Republike Hrvatske, s trasom državne ceste D7.

Na osnovne koridore navedenih državnih cesta veže se mreža županijskih cesta. Trase županijskih cesta provedene su do svih naselja na području Općine. Mreža županijskih cesta sastoji se od sljedećih dionica:

- Ž 4018-D7-Topolje-Gajić-D212
- Ž 4019-D7-Branjina-Podolje-Ž 4018
- Ž 4011-D7-Duboševica-Ž 4018

Karakteristike postojeće javne kategorizirane cestovne mreže na području Općine su sljedeće:

POSTOJEĆA JAVNA KATEGORIZIRANA CESTOVNA MREŽA

Tablica br. 24.

Kategorija i broj ceste	Duljina (m)	Broj prometnih trakova	Širina kolnika (m)	Vrsta zastora	Stanje kolnika
D-7	2.400	2	7,0	asfaltbeton	loše-srednje
D-212	4.400	2	6,600	"	srednje
Ž 4018	13.700	2	4,22	"	srednje
Ž 4019	7.200	2	4,0	"	loše-srednje
Ž 4011	2.200	2		"	loše-srednje

IZVOR PODATAKA: ZPO Osijek

Iz tablice je vidljivo da je stanje mreže županijskih cesta loše i to u pogledu stanja kolnika, kao i u pogledu postojećih nedovoljnih širina kolnika za odvijanje dvosmjernog prometa. Prostor Općine vezu s okruženjem ostvaruje isključivo putem cestovne mreže. To znači da je za prometno/komunalni standard stanovnika Općine značajan javni autobusni prijevoz putnika, i to u pogledu broja i učestalosti linija, kao i uređenosti stajališta za autobuse.

Granični položaj Općine rezultirao je i smještajem dva granična cestovna prijelaza:

- Stalni međunarodni cestovni granični prijelaz I kategorije Duboševica-Udvar (na trasi državne ceste D7).
- Privremena kontrolna točka za cestovni promet Batina-Bezdan (na trasi državne ceste D212) prema Uredbi o graničnim prijelazima u Republici Hrvatskoj, ili stalni međunarodni cestovni granični prijelaz I kategorije Batina prema Pravilniku o određivanju područja graničnog prijelaza.

b) Riječni promet

Europskim ugovorom o glavnim plovnim putevima od međunarodnog značaja (AGN) rijeka Dunav pripada osnovnom europskom koridoru kontinentalnih plovnih puteva s oznakom E-80. Navedenim sporazumom samo plovni putevi koji zadovoljavaju najosnovnije zahtjeve klase IV (prema EEC) mogu se smatrati E plovnim putevima.

Na području općine Draž kroz koji protiče rijeka Dunav nema luka ili pristaništa.

c) Poštanski promet

HP-Hrvatska pošta d.d. (u daljnjem tekstu : Društvo) osnovano je radi funkcioniranja poštanskog prometa i obavljanja djelatnosti pružanja poštanskih i drugih usluga utvrđenih Statutom Društva, a u skladu sa Zakonom i Pravilnikom o pošti.

Organizacijski dijelovi Društva su:

- Uprava Društva
- Područna uprava Društva
- Poštanska središta Društva

Područna uprava

Na razini Slavonije i Baranje ustrojena je u Osijeku Područna uprava Slavonija kao jedna od četiri područne uprave Društva.

Zadatak područne uprave Društva je obavljanje utvrđenih programa, procesa i radnih procesa za poštanska središta na svom području i to:

- Organizacija i realizacija poštanske tehnologije
- Organizacija i realizacija kadrovskih poslova
- Organizacija i realizacija investicija i održavanja
- Organizacija i realizacija gospodarskih poslova

Poštansko središte

Zadatak poštanskog središta je pružanje poštanskih i drugih usluga u ime Društva.

Područja uprava Slavonija u svom sastavu ima 4 Poštanska središta:

- PS Osijek
- PS Vukovar
- PS Požega
- PS Slavonski Brod

Izvršna jedinica

Zbog racionalizacije upravljanja procesa rada, nadzora i kontrole procesa rada, kadrovskih rješenja i održavanja na području Poštanskog središta mogu se osnovati jedna ili više izvršnih jedinica, koje obuhvaćaju određeni broj poštanskih ureda ili programa, proces ili radnih procesa. Na području općine Draž nema izvršne jedinice.

Poštanski ured (PU)

Poštanski uredi obavljaju sve poštanske usluge, poslove gotovinskog platnog prometa, usluge ostalog novčanog prometa (poslove štednje i isplata po tekućim računima Hrvatske poštanske banke i gotovo svih poslovnih banaka u RH, usluge uplata i isplata po ugovorima), mjenjačke poslove, brzojavne usluge, telefonske usluge iz javnih govornica u poštama, prodaju maraka i vrijednosnica, te prodaju određenog asortimana trgovačke robe (poštanske opreme i pribora, knjiga, novina, cigareta, kave i drugo), kao i prodaju srećaka Hrvatske lutrije.

Na području općine Draž postoje sljedeći PU s dostavnim područjem:

- 31306 Batina
- 31305 Draž
- 31304 Duboševica

U sljedećoj tablici prikazani su pokazatelji o poštanskoj mreži na području Općine:

POŠTANSKA MREŽA OPĆINE

Tablica br. 25.

Red. br.	POŠTANSKI URED	PRIPADAJUĆE NASELJE	BR. STANOV. OBUHVAĆENIH DOSTAVOM TJEDNO			SVEGA	Napomena
			5x	3x	(2-3) x		
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
1.	31306 BATINA	Batina	1.048			1.048	
2.	31305 DRAŽ	Draž	623				
		Gajić			354		
		POŠT. URED - Svega:	623		354	977	
3.	31304 DUBOŠEVICA	Duboševica	690				
		Topolje			473		
		POŠT. URED - Svega:	690		473	1.163	
		UKUPNO OPĆINA DRAŽ:	2.361		827	3.188	

IZVOR PODATAKA: HP-Područna uprava Slavonija
ZPO-Osijek

Napomena: - Naselje Podolje (168 stanov.) pripada u općinu Draž, ali je organizacijski u sklopu PU-Popovac.
- Podaci o broju stanovnika su na temelju popisa stanovništva iz 2001. godine.

d) Telekomunikacije

Nepokretna mreža

Ustroj javnih telekomunikacija definiran je Zakonom o telekomunikacijama, Pravilnikom o javnim telekomunikacijama u nepokretnoj mreži i Pravilnikom o javnim telekomunikacijama u pokretnoj mreži.

Dugoročne kontinuirane i redovite aktivnosti HT-a kojima se razvija i unapređuje javna telekomunikacijska djelatnost sadržane su u Srednjoročnim i Dugoročnim planovima razvoja.

Nepokretna mreža u Osječko-baranjskoj županiji organizirana je unutar područja Županije kao tri pristupna područja: PP Valpovo, PP Beli Manastir, PP Đakovo i PP Osijek. Općina Draž pripada u PP Beli Manastir.

Pristupno područje obuhvaća pristupnu centralu s njenom pristupnom mrežom i pripadne udaljene pretplatničke stupnjeve s njihovim pristupnim mrežama.

U svakom pristupnom području smještena je pripadajuća pristupna centrala na koju su korisnici priključeni izravno, posredovanjem komutacijskih čvorova UPS-a ili UPM-a, a na području općine Draž preko komutacijskih čvorova (UPS). Na komutacijske čvorove pretplatnici se priključuju korisničkim vodovima koji povezuju svakog pojedinog pretplatnika na najbliži komutacijski čvor koji omogućuje pružanje traženih telekomunikacijskih usluga.

Pristupna mreža na području općine Draž obuhvaća područje mjesnog telefonskog prometa i sastoji se od korisničkih uređaja i aparata, sustava prijenosa i jedne ili više pristupnih centrala.

U pristupnoj mreži mogu postojati sljedeći vodovi:

- korisnički – između pristupnih centrala i telefonskih aparata i uređaja,
- spojni – između UPS i matičnih LC (PC).

Sve pristupne centrale vezane su spojnim vodovima na tranzitne, odnosno u decentraliziranoj pristupnoj mreži na tandem-tranzitne centrale.

Područje Osječko-baranjske županije telekomunikacijski je dobro razvijeno, što se odnosi i na područje općine Draž, ali je razvoj tekao neravnomjerno. Tome je glavni uzrok rat i stanje privremene okupiranosti dijela Županije. U trenutku reintegracije slobodni dio Osječko-baranjske županije dosegao je razvijenost Hrvatske i

približio se ciljanoj razini razvijenosti Srednje Europe. Proces izgradnje traje i dalje, osobito u području mjesnih pristupnih mreža.

Komutacija

Stanje komutacija na području općine Draž prikazano je u priloženoj tablici br. 26. U većini slučajeva naziv mjesne mreže odgovara i nazivu samog naselja. Većina komutacija pokriva jednu mjesnu mrežu, međutim ponegdje, a naročito u ruralnim područjima, jedna komutacija pokriva dvije i više mjesnih mreža. Naziv prve mjesne mreže odgovara uvijek nazivu komutacije.

Stanje izgrađenosti telekomunikacijske mreže prikazano je u sljedećoj tablici:

JAVNE TELEKOMUNIKACIJE NA PODRUČJU OPĆINE

Tablica br. 26.

Red. broj	NAZIV MJESTA	RANG	PODRUČJE PREKRIVANJA (MJESNE MREŽE)
1.	Batina	UPS	Batina
2.	Draž	UPS	Draž Gajić
3.	Duboševica	UPS	Duboševica
4.	Topolje	UPS	Topolje

IZVOR PODATAKA: HT- TKC-Osijek
ZPO-Osijek

Prijenos

Spojni putovi su veze između komunikacijskih čvorova. Razvojni program HT-a predvidio je izbor optičke niti kao transmisijskog medija za izgradnju spojnih putova na svim razinama mreže. U razdoblju 1991-1999. godine TK centar Osijek uspio je izgraditi u Osječko-baranjskoj županiji gustu mrežu optičkih spojnih putova povezujući pri tome sve magistralne i pristupne centrale kao i udaljene pretplatničke stupnjeve i multipleksere.

U mreži javnih telekomunikacija upotrebljavaju se u načelu samo digitalni sustavi prijenosa, SDH (sinkrone digitalne hijerarhije) i PDH (pleziokrone digitalne hijerarhije), s iznimkom korisničkog pristupnog područja gdje će u dužem vremenskom razdoblju prevladavati analogni sustavi s tendencijom da se točka digitalizacije što više približi onom korisniku gdje je takav zahtjev ekonomski opravdan.

U javnoj telekomunikacijskoj mreži općine Draž upotrebljavaju se sljedeći prijenosni mediji:

- svjetlovodni kabele,
- bakreni kabele.

Razvojni program HT-a predvidio je izgradnju uglavnom svjetlovodnih kabela i kao prijenosnog medija . U razdoblje 1991-2000. godine TK centar Osijek uspio je izgraditi gustu mrežu svjetlovodnih spojnih putova povezujući pri tome sve magistralne i pristupne centrale kao i udaljene pretplatničke stupnjeve i multipleksere.

Pristup

Pristupna mreža omogućava povezivanje korisničkih terminala uređaja na najbliže čvorove javne telekomunikacijske mreže. Ukupan razvoj ovog segmenta HT-ove mreže temeljio se do sada na korištenju simetrične bakrene parice kao prijenosnog medija. Izvjestan napredak napravljen je prije dvadesetak godina zamjenom zračno-papirne izolacije žila parice izolacijom od polietilena i PVC-a.

Intenzivnom izgradnjom pristupnih mreža u zadnjih nekoliko godina postignuti su zavidni rezultati – gotovo u svim mjestima izgrađena je ili je pred završetkom kabela mjesna mreža. Time je dosegnut jedan od razvojnih ciljeva društva da svako domaćinstvo u Hrvatskoj može imati pristup na javnu telekomunikacijsku mrežu.

Pokretna mreža

Sustavi javnih telekomunikacija u pokretnoj mreži su:

- Analogne pokretne mreže,
- Digitalne pokretne mreže,
- Sustav za povezivanje osoba (paging).

Mobilne mreže koriste svesmjerne veze za povezivanje pokretnih i baznih stanica. To su veze u visokofrekventnom području. Bazine stanice su povezane s nadređenom centralom kabelskim sustavom veza. Trenutno su u upotrebi analogna mreža MOBITELE (099), te digitalne mreže CRONET (098) i VIP (091), a u pripremi je i ERMES (paneuropski sustav za prosljeđivanje poruka).

Implementacija javnih pokretnih mreža započela je s razvojem analogne telefonske mreže MOBITELE, a njezinoj ekspanziji je još više pridonijela izgradnja hrvatskog dijela globalne digitalne (GSM) mreže CRONET. Pored pokretnih telefonskih mreža tijekom 1998. godine počela je implementacija i paneuropskog radio sustava za prosljeđivanje poruka ERMES.

Stalan, gotovo linearan porast broja domaćih korisnika analogne NMT mreže rezultirao je proširenjem postojećih i puštanjem u rad novih baznih stanica, te povećanjem pokrivenosti kvalitetnim radio-signalom. Stoga se može očekivati barem 1 bazna stanica na svakih 10 km u manje naseljenim područjima, a do barem 1 bazna postaja na svakih 2 km u urbanim područjima.

e) RTV sustav veza

Na području općine Draž postoji izgrađeni objekt HRT-a, i to je odašiljač (pretvarač) Batina. Izgrađeni objekt "Belje" je u neposrednoj blizini granica Općine.

Ova dva objekta u sustavu veza HRT-a pokrivaju i znatno šire područje od općine Draž.

1.1.2.7. Energetski sustav

a) Proizvodnja i cijevni transport nafte i plina

Na području općine Draž nema nalazišta ugljikovodika, te nema izgrađenih naftovoda i plinovoda. Prostornim i drugim razvojnim planovima se ne predviđaju naftovodi niti plinovodi šireg društvenog značaja.

Na području Općine nema izgrađene distribucijske plinoopskrbne mreže, premda se prostornim i drugim planovima razvoja predviđa plinoopskrba svih naselja Općine.

b) Elektroenergetika

Potrošnja električne energije

Opskrba električnom energijom potrošača na području općine Draž ostvaruje se isključivo iz elektroenergetske mreže Republike Hrvatske, pošto na području ove Općine ne postoje postrojenja za proizvodnju električne energije.

U sljedećoj tablici prikazana je procijenjena potrošnja električne energije u 2002. godini po vrsti potrošača.

POTROŠNJA ELEKTRIČNE ENERGIJE

Tablica br. 27.

Red. broj	POTROŠAČ	POTROŠNJA (kWh)
1.	Kućanstva	4.705.617
2.	Gospodarstvo i javni sadržaji	700.475
3.	Javna rasvjeta	115.617
UKUPNO:		5.521.709

IZVOR PODATAKA: HEP-Distribucija d.o.o.; DP "Elektroslavonija" Osijek

Distribucija električne energije

Postojeća distribucijska mreža na području Općine sadrži građevine na svim distribucijskim naponskim razinama, dakle 35 kV, 10(20) kV i 0,4 kV, te javnu rasvjetu.

Na 35 kV naponskoj razini elektroenergetska mreža sadrži jednu trafostanicu (TS) 35/10(20) kV lociranu južno od naselja Gajić, te jedan nadzemni dalekovod. Dakle mreža na ovoj naponskoj razini obuhvaća:

- TS 35/10(20) kV Draž,
- DV 35 kV od TS 35/10(20) kV Kneževi Vinogradi do TS 35/10(20) kV Draž.

Na 10(20) kV naponskoj razini izgrađeni su nadzemni dalekovodi i manji dio podzemnih kabelskih dalekovoda do svih TS 10/0,4 kV u naseljima.

Pokazatelji o izgrađenoj distribucijskoj elektroenergetskoj mreži prikazani su u sljedećoj tablici:

DISTRIBUCIJSKI ELEKTROENERGETSKI SUSTAV

Tablica br. 28.

NAPONSKA RAZINA (kV)	VRSTA OBJEKTA	JEDINICA MJERE	IZNOS
35	TS	kom	1
	DV	km	1,75
	KB	km	-
	Energetski trafo 35/10(20)	MVA	2,5
		kom	2
10	TS	kom	31
	DV	km	45,426
	KB	km	1,155
	Energetski trafo 10(20)/0,4	MVA	4,44
		kom	31

IZVOR PODATAKA: HEP-Distribucija d.o.o.; DP "Elektroslovanija" Osijek

1.1.2.8. Vodnogospodarski sustav

a) Vodoopskrba

Ni jedno naselje u općini Draž nema izgrađen javni vodoopskrbni sustav. Stanovnici ovih naselja rješavaju pitanje vodoopskrbe individualno tj. koriste podzemnu vodu iz individualno kopanih bunara. Zahvaćeni vodonosni horizonti su obično najplići. Kako se u blizini bunara nalaze septičke jame (koje ne zadovoljavaju uvjete glede nepropusnosti), dolazi do zagađenja podzemnih voda. Kao posljedicu imamo često u bunarima vodu za piće koja svojim karakteristikama ne zadovoljava kriterije vode za piće.

b) Odvodnja otpadnih voda

Naselja općine Draž nemaju izgrađen sustav odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda. Otpadne vode iz domaćinstava se ispuštaju u septičke jame koje su izvedene propusne, tako da dolazi do onečišćenja plićih vodonosnika.

Većih industrijskih građevina i stočnih farmi na ovom području nema.

Vode u melioracijskim kanalima onečišćuju se kemijskim sredstvima upotrijebljenim na poljoprivrednim površinama, a voda u Odvodnom kanalu Karašica onečišćuje se otpadnim vodama grada Beli Manastir.

c) Uređenje vodotoka i drugih voda i obrana od poplava

Regulacijske građevine

Rijeka Dunav s ukupnom površinom sliva od 816.950 km² i dužinom od 2.857 km druga je po veličini rijeka u Europi. Dunav izvire u Njemačkoj u južnom dijelu Schwartzwalda, a ulijeva se u Crno more u Rumunjskoj kod mjesta Sulina.

Dužina rijeke Dunav u Republici Hrvatskoj je 137,55 km i proteže se od rkm 1433+060 (granica s Republikom Mađarskom uzvodno od naselja Batina) do rkm 1295+200 kod Iloka. Rijeka Dunav prolazi kroz područje općine Draž od km 1433+060-granica s Republikom Mađarskom do km 1418+500.

Na dionici kroz Republiku Hrvatsku, Dunav ima karakteristike nizinske rijeke. Širina korita kreće se u rasponu od 500+800 metara, prosječna brzina toka je 0,9 m/s, dok se srednji godišnji protoci kreću od 2.443 m³/s kod Batine do 3.144 m³/s kod Erduta. Visoke vode Dunava najčešće se javljaju u travnju, svibnju i lipnju kao posljedica topljenja snijega u Alpama, a pojava velikih voda Dunava također je vezana uz intenzivne i dugotrajne kiše u gornjem dijelu sliva.

Značajne pritoke Dunava u Republici Hrvatskoj su: Drava na rkm 1382+300, rijeka Vuka na rkm 1333+005 i potok Karašica s ušćem na području općine Draž na rkm 1425+550.

U svrhu zaštite priobalja-učvršćenja obala, obrane od poplava, plovidbe i pravilnog provođenja leda, uređenje rijeke Dunav regulacijskim zahvatima započelo je krajem 19. stoljeća.

Globalno ocjenjujući reguliranost Dunava kroz područje Republike Hrvatske može se konstatirati da se ističe opsegom izvedenih regulacijskih radova tijekom sedamdesetih godina naročito za potrebe plovidbe, a hidraulično morfološki faktori režima leda poboljšani su u granicama racionalnih regulacijskih intervencija.

Nakon navedenog razdoblja za osnovni cilj uređenja vodotoka postavljeno je očuvanje pozitivnih regulacijskih radova i postupna dogradnja sustava regulacijskih građevina, što je podrazumijevalo redovno održavanje izvedenih objekata i sustavno praćenje morfološkog razvoja korita.

Sustavna kontrola stanja korita i održavanje izvedenih objekata s hrvatske strane, u proteklom razdoblju je izostala te se danas može ukazati na pogoršanje stabilnosti korita, što i nije značajnije izraženo na području općine Draž.

Pri ocjenjivanju reguliranosti toka Dunava kroz područje općine Draž mogu se izdvojiti dvije dionice:

1. Dionica hrvatsko-mađarska granica-Tovarnik (rkm 1433+060 do rkm 1425+200) na kojoj je izgrađen sustav od većeg broja pera na desnoj obali, pregrada rukavaca na obje obale kao i osiguranja obala, pa je ranije široko korito svedeno na širinu od 400 m za srednju vodu. Trasa regulacije eliminirala je ranije oštre krivine. Stvoreni su uvjeti za nesmetan protok vode i leda, povećana je sposobnost pronosa nanosa i osiguran plovni put.
2. Na dionici Siga-Kazuk (rkm 1422+000 do rkm 1414+000) također su izvedeni opsežni regulacijski zahvati. Formirano je korito širine 400 m za srednju vodu izgradnjom većeg broja pera i obaloutvrda na lijevoj i desnoj obali. Stvoreni su uvjeti za protok vode i leda, kao i siguran plovni put.

Obrana od poplava

Stanje uređenosti vodotoka i izgrađenost sustava za obranu od poplava za vodno područje Drave i Dunava u Republici Hrvatskoj razlikuju se za pojedina slivna područja i za pojedine vodne tokove. Može se konstatirati da je stupanj reguliranosti vodotoka zadovoljavajući, a izgrađeni sustav za obranu od poplava u Baranji štiti veći dio područja općine Draž od velikih voda rijeke Dunav, Karašice i Borze.

Dosadašnja izgradnja zaštitnih objekata i sustava dala je pozitivne rezultate, naročito kada je u pitanju sprečavanje destruktivnog djelovanja češćih poplavnih voda.

Na području općine Draž, sustav obrane od poplava čine nasipi: Državna granica-Draž, nasip za zaštitu Batine, nasip Gomboš, usporni nasip uz lijevu obalu potoka Karašica, nasipi uz lijevu i desnu obalu odvodnog kanala Karašica i usporni nasipi uz lijevu i desnu obalu potoka Borza.

Nasip Državna granica-Draž, dužine je 4150 m i proteže se uz Dunav od rkm 1430 do 1424+470. Ovaj desnoobalni dunavski nasip brani na području Baranje približno 2.800 ha površine i naselja Draž, Gajić i Topolje. Početak trase nasipa definiran je na državnoj granici Republike Hrvatske i Republike Mađarske, gdje se nastavlja na mađarsku obrambenu crtu do Mohača. Kraj nasipa je kod potoka Karašica-spoj s uspornim nasipom uz potok Karašicu.

Nasip za zaštitu naselja Batina, desnoobalni je nasip dužine 1.600 m i proteže se od rkm 1423+770 do 1425+370 r. Dunava. Nasip nije dovršen, a prema projektnoj dokumentaciji planirana je dogradnja još 400 m nasipa od km 1425+370 do 1425+720 r. Dunava. U tijeku je ishođenje lokacijske dozvole za predmetni nasip.

Nasip Gomboš, desnoobalni je dunavski nasip koji brani na području Baranje približno 450 ha poljoprivrednih površina i dio naselja Batina. Dužine je 2.343 m i proteže se od rkm 1424+150 do 1422+000. Početak trase nasipa je na prostoru bivše željezničke stanice Batina, a kraj trase priključuje se na visoki teren.

Usporni nasip uz lijevu obalu potoka Karašica proteže se od spoja s nasipom Državna granica-Draž do sifona kod Popovca u dužini od 12,44 km, a području općine Draž pripada u dužini od 8,44 km.

Nasipi uz lijevu i desnu obalu odvodnog kanala Karašica protežu se od ušća kanala Karašica u potok Karašicu do crpne postaje Draž u dužini od 2x1,95 km.

Usporni nasipi uz lijevu i desnu obalu potoka Borza protežu se od ušća potoka Borza u potok Karašicu do državne granice s Republikom Mađarskom

Tijekom okupacije Baranje nasip Državna granica-Draž miniran je i teško oštećen. U tijeku je razminiranje i rekonstrukcija nasipa.

U svrhu proučavanja režima površinskih voda osnovane su hidrološke postaje na vodotocima na kojima se promatraju karakteristične hidrološke veličine (vodostaj, protok, temperatura vode, pronos nanosa).

Na području općine Draž nalazi se vodomjerna postaja Batina u km 1424+840 rijeke Dunav, na desnoj obali, na kojoj se opaža vodostaj.

Postaja je osnovana u siječnju 2001. godine i opremljena limnigrafom za kontinuirano praćenje vodostaja.

Na ostalim vodotocima nema postaja za kontinuirano praćenje vodostaja i protoka, ali se za potrebe obrane od poplava aktualizira nekoliko lokacija za povremena mjerenja vodostaja.

Indundacijski pojas

Zakonom o vodama (NN, br. 107/95.) definiran je inundacijski pojas na vodotocima i drugim ležištima voda u svrhu tehničkog i gospodarskog održavanja vodotoka i drugih voda, djelotvornog provođenja obrane od poplava i drugih oblika zaštite od štetnog djelovanja voda. Razlikuje se uređeni i neuređeni inundacijski pojas s obzirom na postojanje regulacijskih i zaštitnih vodnih građevina.

Utvrđivanjem neuređenog inundacijskog pojasa rezervira se prostor za građenje regulacijskih i zaštitnih vodnih građevina, te ograničava prostor prirodnih i umjetnih retencija.

Državna uprava za vode, na prijedlog Hrvatskih voda, donijela je sljedeće Odluke o određivanju vanjske granice inundacijskog pojasa (koje se djelomično nalaze na području općine Draž):

1. Odluku o određivanju vanjske granice uređenog i neuređenog inundacijskog pojasa uz desnu obalu rijeke Dunav od km 1420+700 do km 1423+770 (području općine Draž pripada vanjska granica neuređenog inundacijskog pojasa od km 1421+500 do km 1421+950 i vanjska granica uređenog inundacijskog pojasa od km 1421+950 do km 1423+770 rijeke Dunav – sve na k.o. Batina).
2. Odluku o određivanju vanjske granice uređenog i neuređenog inundacijskog pojasa uz desnu obalu rijeke Dunav od km 1423+770 do km 1425+720 (sve na području općine Draž – k.o. Batina).
3. Odluku o određivanju vanjske granice uređenog i neuređenog inundacijskog pojasa desne i lijeve obale kanala Borza od km 0+000 do km 10+626 (području općine Draž pripada vanjska granica uređenog inundacijskog pojasa od km 6+155 do km 8+860 (k.o. Topolje) i vanjska granica neuređenog inundacijskog pojasa od km 8+860 do km 10+626 kanala Borza (k.o. Duboševica)).
4. Odluka o određivanju vanjske granice inundacijskog pojasa kanala Gomboš u k.o. Batina ("Županijski glasnik" br. 2/2002.).

U izradi je prijedlog o određivanju vanjske granice uređenog i neuređenog inundacijskog pojasa uz lijevu i desnu obalu potoka Karašica od km 0+000 do km 30+462 i vanjska granica uređenog inundacijskog pojasa uz nasip Državna granica-Draž.

U predmetnom pojasu po odredbama Zakona o vodama, zabranjeno je obavljati radnje kojima se može pogoršati vodni režim i povećati stupanj ugroženosti od štetnog djelovanja voda.

Zaštita od erozija i bujica

Bujično područje na slivnom području "Baranja" je Baranjska planina ukupne površine 91,30 km², smještena u centralnom dijelu Baranje. Pruža se u smjeru istok-zapad u dužini cca 20 km s visinskim kotama od 100 do 238 m.n.m. To je lesna tvorevina eolskog porijekla na bazaltnoj osnovi. Vododjelnicom je podijeljena na sjeverni i južni sliv koji se međusobno razlikuju po reljefu i korištenju površina u poljoprivredne svrhe. Području općine Draž pripada dio sjevernog sliva veličine 12,61 km².

Sjevernu stranu karakteriziraju veći nagibi terena, nepogodniji za obradu i intenzivniju poljoprivredu, a obrasla je slabijim šumskim vrstama. Bujice sjevernih padina ukupne dužine 13,22 km na području Općine su kratkog toka, strmog pada s duboko zasječenim koritima, koji su pretežni dio godine suhi. Za kišnih razdoblja voda se putem njih slijeva u dolinu Odvodnog kanala Karašica i potoka Karašica.

d) Melioracijska odvodnja i navodnjavanje

Melioracijska odvodnja

Na melioracijskom području koje zauzima 71,5% od ukupne površine Baranje, tijekom prošla dva stoljeća izgrađivan je sustav za odvodnju površinskih i podzemnih voda radi postizanja povoljnog vodozračnog režima tla za poljoprivrednu proizvodnju. Melioracijski sustav je izveden kao sustav površinske odvodnje, a podijeljen je na tri samostalne cjeline prema podslivovima: Dravski, Dunavski i Karašica sektor, odnosno prema glavnim recipijentima kojima gravitiraju. Područje općine Draž pripada Karašica sektoru.

Melioracijska odvodnja nizinskog dijela područja riješena je otvorenim kanalima i to: odvodnim kanalom Karašica dužine 8,7 km (na području općine Draž), melioracijskim kanalima I i II reda ukupne dužine 20,43 km i kanalima III i IV reda ukupne dužine 67,59 km. Predmetna kanalska mreža s ostalim objektima u melioracijskom sustavu osigurava dobru odvodnju suvišnih površinskih i podzemnih voda. Sustav je potpuno izgrađen, a jedini je nedostatak neredovito održavanje kanala III i IV reda.

Evakuacija suvišnih voda iz melioracijskog sustava putem odvodnog kanala Karašica moguća je na dva načina:

- mehanički, putem crpne postaje Draž $Q = 1,5 \text{ m}^3/\text{s}$ kojom se voda iz odvodnog kanala Karašica prebacuje u potok Karašica i odvodi u rijeku Dunav,
- gravitacijski, putem ustave Bučka, voda se upuštala u retencijski prostor Topoljskog Dunava veličine $4 \times 10^6 \text{ m}^3$ iz kojeg se kod povoljnih vodostaja Dunava gravitacijski ispuštala putem ustave Draž (u nasipu Državna granica-Draž) u inundaciju Dunava. Ovaj način napušten je 1987. godine kada je ustava Bučka trajno zatvorena s ciljem očuvanja od onečišćenja akumulacije Topoljski Dunav vodama koje dotječu Odvodnim kanalom Karašice.

Kombinacijom oba načina odvodnje postizala se kvalitetna odvodnja suvišnih voda područja. Sada je u funkciji samo mehanička odvodnja putem crpne postaje Draž.

Izgradnjom nasipa Državna granica-Draž pregrađen je rukavac Dunava pa je na branjenoj strani nastala akumulacija Topoljski Dunav ukupne dužine oko 10,5 km kojoj gravitiraju područja Budžak i Puškaš.

Područje Budžak nalazi se između Topoljskog Dunava i nasipa Državna granica-Draž. Za odvodnju suvišnih voda izgrađena je kanalska mreža i crpna postaja Budžak kapaciteta $0,4 \text{ m}^3/\text{s}$ za prebacivanje voda u inundaciju Dunava.

Područje Puškaš nalazi se zapadno od Topoljskog Dunava, omeđeno sa sjevera državnom granicom, a sa zapada i juga cestom Udvar-Duboševica-Topolje.

Glavni odvodni kanal područja je kanal Puškaš dužine 6,2 km kojim se vode putem reverzibilne crpne postaje Puškaš kapaciteta $2 \text{ m}^3/\text{s}$ prebacuju u Topoljski Dunav. Crpna postaja je predviđena i za crpljenje vode iz Topoljskog Dunava za potrebe navodnjavanja.

Odvodnja predmetnog područja djelomično je moguća i putem Stare Borze koja se ulijeva u Topoljski Dunav.

Tijekom Domovinskog rata i privremene okupacije Baranje melioracijski sustav nije održavan i devastiran je. Obnovljene su crpne postaje Draž, Budžak i Gomboš, te uređeni kanali Puškaš, Budžak i Gomboš.

Na obnovi detaljnih melioracijskih objekata-kanala III i IV reda ništa nije učinjeno.

Korištenje voda za navodnjavanje

Nedostatak vode u kritičnom vegetacijskom razdoblju je uslijed klimatskih promjena u posljednjih dvadesetak godina sve izraženiji, a naročito su ugrožene visoko akumulacijske kulture (sjemenske).

Kako bi se štete svele na minimalnu moguću mjeru potrebna je primjena suvremenih tehnologija obrade tla i izgradnja melioracijskog sustava za navodnjavanje.

Prvi počeci navodnjavanja u Baranji javljaju se između 1950. i 1960. godine na površinama "Belja". Na području općine Draž na površini od 300 ha (na području Puškaš) izgrađen je sustav za navodnjavanje poljoprivrednog zemljišta umjetnim kišenjem putem samohodnih kišnih krila korištenjem vode iz kanala za navodnjavanje. Sustav danas nije u funkciji, a voda u kanalu za navodnjavanje osiguravala se putem reverzibilne crpne postaje Puškaš iz retencijskog prostora Topoljskog Dunava.

1.1.2.9. Postupanje s otpadom

Sva naselja s područja općine Draž uključena su u jedinstveni sustav prikupljanja i odvoženja komunalnog otpada. Koncesijom je ovo pravo prenešeno na "Komus" Beli Manastir. Prikupljeni otpad se odvozi na gradsko odlagalište Belog Manastira.

Uz svako naselje određena je po jedna lokacija za odlaganje građevinskog otpada, te otpada animalnog porijekla (stočna groblja).

Prema tvrdnjama iz Općine, nema nesaniranih "divljih deponija".

1.1.2.10. Stanje okoliša

a) Onečišćenje voda

Državnim planom za zaštitu voda (NN, br. 8/99.), u cilju provedbe voda od onečišćenja određena je kategorizacija voda. Za međudržavne vode-rijeku Dunav, potok Karašica, Odvodni kanal Karašica i Borzu, koji prolaze područjem općine Draž, propisana je II kategorija-vode koje se u prirodnom stanju mogu koristiti za kupanje i rekreaciju, za športove na vodi, za uzgoj riba (ciprinidi) ili koje se nakon odgovarajućeg pročišćavanja mogu koristiti za piće i druge namjene u industriji.

Temeljem Uredbe o klasifikaciji voda (NN, br. 77/98.), a prema analizi uzetih uzoraka u 2001. godini voda rijeke Dunav prema skupinama pokazatelja B, C, D i E odgovara III vrsti. Promatrano prema pojedinim pokazateljima iz skupine A, rijeka Dunav je I vrste prema vrijednostima pokazatelja alkalitet i električna vodljivost, a II vrste po pH vrijednostima. Pokazatelji kakvoće voda u skupini F su I, II i IV vrste, a u skupini G odgovaraju II i III vrsti.

Osim rijeke Dunav prema programu "Hrvatskih voda" uzorkuje se voda potoka Karašica u Branjinom Vrh u i Odvodnog kanala Karašica u Popovcu.

Vode u melioracijskim kanalima se onečišćuju kemijskim sredstvima upotrijebljenim na poljoprivrednim površinama. Najlošije (alarmantno) stanje je po pitanju voda u Odvodnom kanalu Karašica koje se onečišćuju otpadnim vodama grada Belog Manastira. Odvodni kanal Karašica je na području općine Draž transportni kanal otpadnih voda do potoka Karašica i dalje u Dunav, a prolazi direktno kroz naselja Gajić i Draž.

Podataka o onečišćenju podzemnih voda nemamo, ali činjenica da ne postoji sustav odvodnje (javni) ipak nešto govori o kvaliteti najplićih vodonosnih slojeva.

Naime, otpadne vode iz domaćinstava direktno i bez pročišćavanja završavaju u melioracijskim kanalima ili u podzemlju. Očekuje se i značajnije onečišćenje povećanim količinama otpadne vode nakon izgradnje javnog vodoopskrbnog sustava. Izgradnjom vodoopskrbnog sustava neizostavno dolazi do povećanja korištenih količina vode pa time i povećanja količina otpadnih voda.

b) Onečišćenje zraka

Na području općine Draž nisu vršena mjerenja kakvoće zraka, ali trenutno na području Općine nema aktivnosti koje bi ugrožavale stanovništvo u pogledu onečišćenja zraka.

c) Onečišćenje tla

Tlo na području općine Draž nije opterećeno onečišćenjima, budući da na području Općine nema industrijskih kapaciteta, ni u bližoj, a niti u daljnjoj okolini. Naselja na prostoru Općine su ruralnog karaktera, te je i okoliš u neposrednoj okolini naselja prirodan i nezagađen. Kako je područje nakon Domovinskog rata bilo privremeno okupirano, odnosno nedostupno za obradu, to za cijelo to vrijeme nije moglo biti niti previše tretirano umjetnim gnojivima i drugim kemijskim sredstvima koja bi mogla dovesti do prekomjernog onečišćenja tla.

d) Opterećenje bukom

Zakon o zaštiti od buke definira potrebu izrade karte buke na nivou Općine – grafičkog prikaza osnovnih razina buke na svim mjestima unutar promatranog područja sredine u kojoj ljudi rade i borave, ali takova mjerenja do sada nisu vršena.

S obzirom da trenutno na području Općine ne postoje aktivnosti koje bi ugrožavale stanovništvo u pogledu prekoračenja dopuštenih razina buke, nema bukom ugroženih područja.

1.1.2.11. Područja posebne namjene

Na području Općine, prema podacima Ministarstva obrane postoje vojne lokacije, kao zone posebne namjene, oko kojih su definirane zaštitne i sigurnosne zone.

Navedene zone nalaze se na području Baranjske planine, a ovim Planom će se definirati posebni uvjeti za područja pojedine zone.

1.1.3. Planski pokazatelji i obveze iz dokumenata prostornog uređenja šireg područja i ocjena važećih prostornih planova

Planska rješenja PPUOD se moraju uskladiti s planiranim rješenjima iz PPO-BŽ¹⁾, koji je plan šireg područja, a donesen je početkom 2002. godine.

1.1.3.1. Prostorni plan Osječko-baranjske županije

a) Stanovništvo

U PPO-BŽ procijenjen je demografski razvoj do planske 2015. godine za Županiju u cjelini, ukupno za gradove i općine te gradska naselja. Procijenjeno je da će se ukupno stanovništvo općina apsolutno i relativno smanjiti. Za općine pojedinačno nije vršena procjena demografskog razvoja.

Među ciljevima županijskog značaja u oblasti demografskog razvoja ističe se potreba demografske obnove i revitalizacije najugroženijih i graničnih područja Županije.

Kako općina Draž spada u granično područje i područje 1. skupine od posebne državne skrbi, a ujedno i demografski ugrožena područja, cilj je povratak svih prognanika i dostizanje broja stanovnika iz 1991. godine.

Potrebno je otvoriti proces revitalizacije stimuliranjem prirodnog priraštaja te repopulacije putem naseljavanja mladog stanovništva koje bi nosilo budući razvitak.

b) Naselja

PPO-BŽ preuzima sustav središnjih naselja utvrđen Programom prostornog uređenja Republike Hrvatske (kartografski prikaz 4.-SUSTAV SREDIŠNJIH NASELJA), koji klasificira naselja na:

- makroregionalno (veliko razvojno) središte,
- regionalno (srednje razvojno) središte,
- manje regionalno (manje razvojno) središte,
- manje regionalno (manje razvojno) središte slabije razvijenosti,
- područno (malo razvojno) središte,
- područno (manje razvojno) središte umanjenog značaja,
- lokalno (inicijalno razvojno) središte,

te definira kategorije detaljnije kategorije razine Lokalno (inicijalno razvojno) središte:

- veće lokalno (inicijalno razvojno) središte,
- lokalno (inicijalno razvojno) središte,
- manje lokalno (inicijalno razvojno) središte.

Prema navedenoj klasifikaciji naselja općine Draž dijelimo na:

- veće lokalno (inicijalno razvojno) središte-naselje Draž,
- lokalno (inicijalno razvojno) središte-naselje Batina,
- manje lokalno (inicijalno razvojno) središte- naselje Topolje,
- ostala naselja-naselja Duboševica, Gajić, Podolje.

PPO-BŽ propisuje osnovne ciljeve razvoja naselja:

- Policentričan razvoj mreže naselja koji osim daljnjeg razvoja gradova podrazumijeva i razvoj seoskih naselja, a osobito općinskih središta koja trebaju postati nositelji razvoja svojih općina, putem:

¹⁾ Zavod za prostorno uređenje Osječko-baranjske županije: Prostorni plan Osječko-baranjske županije, Osijek, 2002. god.

- osnaživanja mreže srednjih naselja,
 - osnaživanja naselja na nedovoljno razvijenim osovinama razvoja,
 - poticanja gospodarskog jačanja područnih i lokalnih središta.
- Očuvati naseljenost pograničnih i brdsko-planinskih područja, putem:
- racionaliziranja mreže naselja u brdsko-planinskim predjelima, te osnaživanja mreže središnjih naselja u tim predjelima, kao i u pograničnom području,
 - ograničenja širenja naselja sekundarnog stanovanja, te usmjeravanja tog oblika stanovanja u naselja stalnog stanovanja koja demografski odumiru.
- Revitalizirati ruralna naselja osobito na područjima demografske stagnacije i depopulacije putem:
- poticanja usmjerenja u pravcu turističkog razvoja u ruralnim naseljima koja se nalaze uz zaštićena i posebno vrijedna područja i značajne prometne koridore,
 - osnaživanja povezanosti poljoprivredne proizvodnje u ruralnim područjima s razvojem gospodarstva u središnjim naseljima.

c) Građevinska područja

PPO-BŽ propisuje uvjete određivanja građevinskih područja i korištenja izgrađena i neizgrađena dijela područja.

Građevinska područja utvrđuju se PPUO. Postojeća građevinska područja moraju se u postupku izrade uskladiti sa smjernicama i kriterijima u PPO-BŽ.

Građevinska područja naselja uz državne i županijske ceste ne mogu se planirati na međusobnoj udaljenosti manjoj od 500 m.

Ako se novo građevinsko područje (ne naselja) nalazi uz državnu i županijsku cestu i između 2 građevinska područja stalnih naselja, mora se između tog građevinskog područja i jednog od građevinskih područja stalnih naselja osigurati koridor širine minimalno 500 m.

Građevinsko područje naselja čine izgrađene površine i površine planirane za daljnji razvoj naselja.

Izgrađene površine utvrđuju se na temelju zatečenog stanja u prostoru, a čine ih svi izgrađeni i uređeni dijelovi naselja, vodne i negradive površine.

Neizgrađenim površinama smatraju se neizgrađene gradive površine veće od 5.000 m².

Za obiteljsko stanovanje u ruralnim naseljima izgrađeni dio građevinskog područja se utvrđuje do max. dubine od 100 m od regulacijske linije.

Iznimno od stavka 6. ovog poglavlja, izgrađenom parcelom smatraju se i parcele veće dubine ako se nalaze u bloku u kojem, zbog veličine i oblika bloka, nije moguće formiranje novih građevinskih parcela.

U svim građevinskim područjima potrebno je odrediti:

- zabranu prenamjene šumskog zemljišta, osim za gradnju infrastrukturnih, športsko-rekreacijskih i sl. građevina,
- zabranu gradnje na poplavnim područjima osim za gradnju športsko-rekreacijskih, ugostiteljsko-turističkih i infrastrukturnih građevina,
- zabranu gradnje na tektonskim rasjedima osim infrastrukturnih građevina, zabranu gradnje na klizištima.

Potrebe za razvoj naselja utvrđuju se na temelju projekcije demografskog razvitka naselja u planskom razdoblju PPUO, planiranog razvoja društvenih i gospodarskih djelatnosti, prometa i infrastrukturnih sustava, te osobitosti urbane strukture, funkcionalne organizacije naselja i prirodnih uvjeta okruženja.

Pri utvrđivanju prostornih potreba za planirano povećanje stanovništva, odnos planirane površine i planiranog povećanja stanovništva (m²/st.) ne može biti veći od odnosa izgrađene površine i postojećeg broja stanovnika.

Ukupna površina građevinskog područja pojedinačnog naselja može biti veća za najviše 25% od zbroja površine izgrađenog područja i površine određene za planirano povećanje stanovništva.

Ako je površina postojećeg građevinskog područja naselja veća od površine utvrđene na način određen u stavku 3. ovog poglavlja, u PPUO će se takve cjelovite površine izuzeti iz građevinskog područja i mogu se odrediti kao rezervne površine za budući razvoj naselja.

U PPUO obvezno je dokazati da je građevinsko područje utvrđeno sukladno utvrđenim smjernicama i kriterijima iz PPO-BŽ.

Građevinska područja se moraju racionalno koristiti.

Potrebno je težiti da se gustoća stanovništva u gradu Osijeku ne smanjuje, a gustoću stanovništva u ostalim naseljima potrebno je povećavati i težiti da ona bude veća od 30 st/ha za gradska naselja i 15 st/ha za ostala naselja.

Neizgrađene dijelove građevinskog područja potrebno je opremiti komunalnom infrastrukturom, a za novu gradnju prioritetno koristiti uređene dijelove građevinskog područja.

Na neizgrađenom građevinskom zemljištu se ne može graditi ako do građevne čestice nije riješen javni pristup u koridorima odgovarajućeg profila i minimalna razina komunalne opremljenosti.

Izgradnja na neizgrađenom dijelu građevinskog područja u pravilu se provodi na temelju UPU-a i DPU-a.

Prostornim planovima kojima se planira izgradnja i uređenje građevinskih područja i na drugi način potrebno je planirati i osigurati prostorne uvjete za razvoj mreže društvenih djelatnosti, prometa, infrastrukture te športske aktivnosti i rekreaciju stanovništva.

Posebnu pozornost treba posvetiti uređenju javnih površina, osobito pješačkih, biciklističkih, zelenih, rekreacijskih površina, te sprječavanju barijera za invalidne osobe.

Potrebno je zaštititi, očuvati i revitalizirati osobite arhitektonske, ambijentalne i druge vrijednosti urbane strukture naselja, te mjerama prostorne politike omogućiti stvaranje novih vrijednosti.

Naseljem povremenog stanovanja smatra se izgrađena ili planirana prostorna cjelina koja se pretežito koristi za gradnju kuća za odmor.

Građevinska područja naselja povremenog stanovanja potrebno je smanjiti i utvrditi u granicama izgrađenog dijela u kojem je moguća samo interpolacija novih građevina.

Iznimno od prethodnog stavka u slučaju nelegalno izgrađene cjeline povremenog stanovanja mogućnost pravne sanacije i granica građevinskog područja utvrdit će se PPUO, a građevine izvan tako utvrđenog građevinskog područja moraju se ukloniti.

Uz turističko-rekreacijske zone mogu se planirati i zone za novo povremeno stanovanje kao višestambeni način gradnje.

U postupku utvrđivanja građevinskih područja zona povremenog stanovanja uz vodotoke potrebno je istražiti i uvažiti erozijsko djelovanje toka i stabilnosti obale na odron i klizanje.

Izvan građevinskih područja naselja moguće je utvrđivati građevinska područja za:

- *turističko-rekreacijske građevine i zone,*
- *športsko-rekreacijske građevine i zone,*
- *gospodarske zone,*
- *pojedinačne gospodarske komplekse,*
- *groblja, sajmišta i deponije otpada i slične komunalne građevine i komplekse,*
- *zdravstvene građevine i komplekse,*
- *vojne građevine i komplekse.*

Građevinska područja iz prethodnog stavka utvrđuju se sukladno smjernicama i uvjetima PPO-BŽ.

Gospodarskom zonom smatra se područje veće od 5.000 m² na kojem se planira formiranje više građevinskih parcela za gospodarsku namjenu.

Pojedinačnim gospodarskim kompleksom smatra se parcela na kojoj su izgrađeni ili se planira izgradnja međusobno funkcionalno povezanih gospodarskih sadržaja.

Građevinsko područje za turističko-rekreacijske i športsko-rekreacijske zone izvan naselja može se utvrditi samo na područjima za koja je u PPUO utvrđeno da postoje prirodni uvjeti za planiranu namjenu.

U cilju vrednovanja turističkog prostora procjenjuje se potreba izrade programa razvoja turizma za područje Općine.

Građevinska područja za nove gospodarske zone izvan naselja mogu se utvrđivati uz područna središta (Bizovac, Dalj, Semeljci, Tenja i Višnjevac) i lokalna središta u pravilu na zemljištu nižih razreda, a izuzetno III i IV razreda, ako u blizini naselja nema drugog zemljišta, te ako u naselju nema mogućnosti za utvrđivanje takve zone.

Iznimno, formiranje građevinskih područja za nove gospodarske zone uz ostala (ruralna) naselja moguće je samo na temelju programa razvoja Općine.

Građevinsko područje za gospodarske zone izvan naselja dimenzioniraju se sa max. 35 m²/st.

Pod brojem stanovnika podrazumijeva se broj stanovnika gravitacijskog područja, koje se utvrđuje u PPUO, a utvrđena površina gospodarske zone umanjuje se za površine postojećih gospodarskih zona u gravitacijskom području.

Iznimno, moguće je planirati i veće površine na temelju programa razvoja Općine što je potrebno posebno obrazložiti i argumentirati.

Građevinsko područje za pojedinačne gospodarske komplekse izvan naselja moguće je utvrđivati u sljedećim slučajevima:

- ako je kompleks izgrađen prije stupanja na snagu PPO-BŽ,
- ako je izgradnja kompleksa vezana za eksploataciju mineralnih sirovina.

Iznimno, moguće je utvrditi građevinsko područje za gospodarski kompleks temeljen na poljoprivrednoj proizvodnji, ako se gradi uz građevine iz točke 37. Odredbi Plana.

Građevinska područja za nova groblja i deponije utvrđuju se na temelju provedenih prethodnih istraživanja pogodnosti lokacije, a do tada se prostor rezervira u PPUO kroz namjenu površina s mogućim alternativnim lokacijama.

Građevinska područja za građevine i komplekse zdravstva izvan naselja moguće je utvrditi na područjima za koja je PPUO utvrđeno da postoje specifični prirodni uvjeti (termalne vode, specifični klimatski uvjeti ili druge osobitosti).

U PPUO obvezno je utvrditi način sanacije zatečene bespravne gradnje na području Općine.

d) Gospodarstvo

Opća načela za gospodarski razvoj Županije, koja se mogu primijeniti na prostor općine Draž su da će on počivati na valorizaciji prirodnih resursa kao komparativnih prednosti.

U razvoju gospodarstva naglasak će biti na razvoju prerađivačkih kapaciteta vezanih za sirovinsku osnovu i formiranje gospodarskih zona na područjima gdje do sada nisu stvoreni prostorni uvjeti za lociranje. Također se stavlja naglasak na potrebu veće afirmacije obiteljskih gospodarstava.

U okviru gospodarskih djelatnosti istaknuta je potreba intenzivnog razvoja kontinentalnog turizma za što postoje pogodnosti za sve oblike. Naglašena je uloga Baranje. Za prostor općine Draž bit će vezan razvoj izletničko-vikend i ribolovnog turizma na lokalitetu Zeleni otok-Batina i Topoljski Dunavac (Kenda i Puškaš), te stavljanje u turističku funkciju Baranjsko vinogorje. Na području općine Draž planiran je i lovni turizam (otvorena lovišta Duboševica i Topolje).

e) Društvene djelatnosti

PPO-BŽ definira potrebu oblikovanja mreže i prostora za razvitak društvenih djelatnosti u sklopu planova užeg područja (PPUO, DPU), ali propisuje obvezni minimum sadržaja društvenih djelatnosti u naselju, ovisno o sustavu naselja.

Za naselje Draž, kao općinsko središte, obveza je smjestiti:

- općinska izvršna tijela,
- osnovnu školu,

- *dom kulture,*
- *zdravstvenu stanicu,*
- *ljekarnu,*
- *veterinarsku ambulantu,*
- *dječji vrtić,*
- *trgovački centar,*
- *sajmište,*
- *financijsko posredovanje,*
- *poštu.*

Za naselje Batina, kao lokalno središte, obveza je smjestiti:

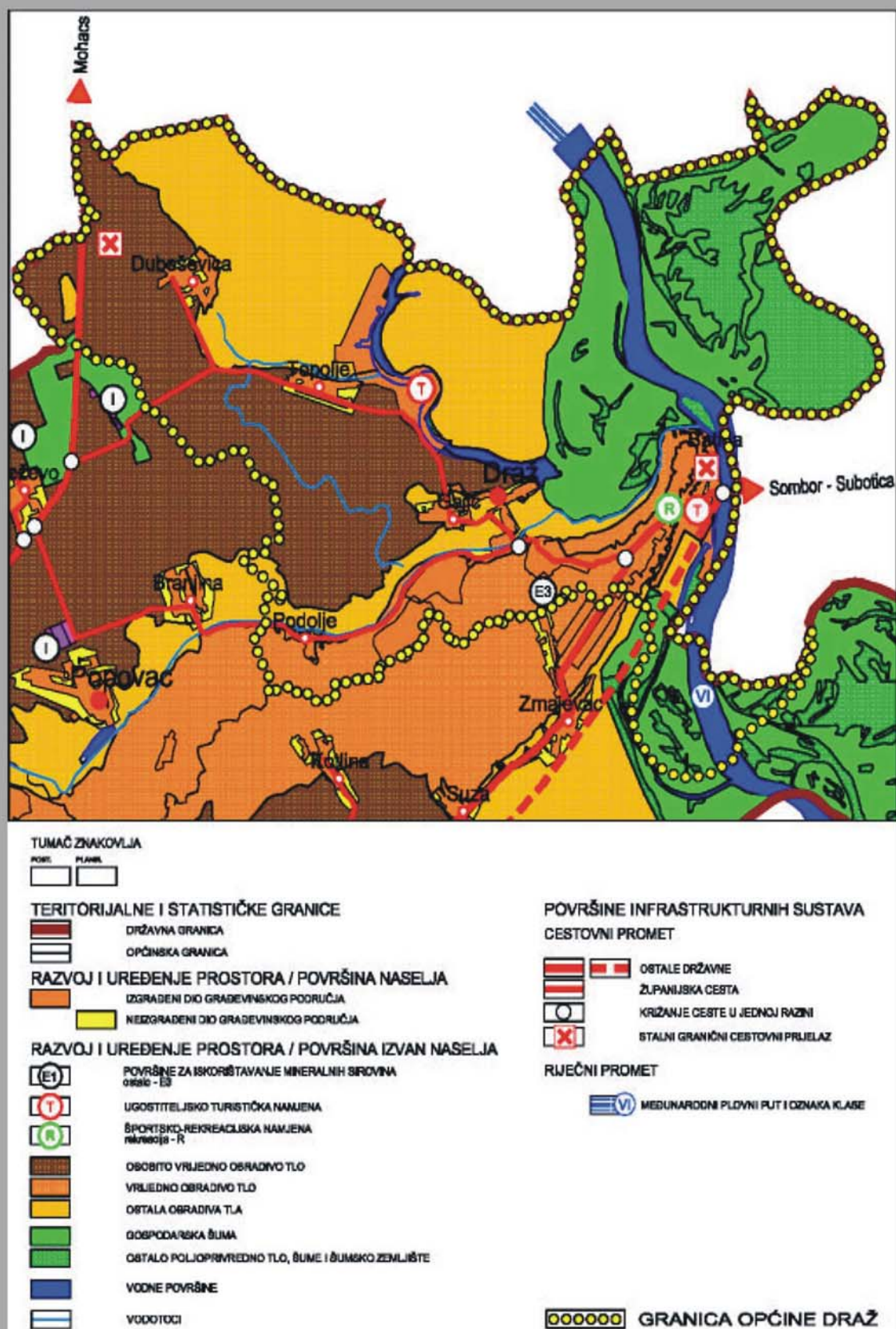
- *mjesni odbor,*
- *osnovna škola,*
- *dom kulture,*
- *zdravstvenu stanicu,*
- *ljekarnu,*
- *veterinarsku ambulantu,*
- *trgovinu mješovite robe.*

Za naselje Topolje, kao manje lokalno središte, obveza je smjestiti:

- *mjesni odbor,*
- *područne razrede osnovne škole,*
- *dom kulture,*
- *zdravstvenu stanicu,*
- *ljekarnu,*
- *veterinarsku ambulantu,*
- *trgovinu mješovite robe.*

IZVOD IZ PROSTORNOG PLANA OSJEČKO-BARANJSKE ŽUPANIJE

1. Korištenje I namjena prostora

PRIKAZ 7

f) Promet***Cestovni i riječni promet***

U okviru PPO-BŽ za područje cestovnog prometa planirani su sljedeći zahvati:

- *Prometne građevine od važnosti za Državu su:*
 - *brza cesta s dvije trake na pravcu državne ceste D212 Beli Manastir-Batina,*
 - *GP Duboševica (Republika Mađarska)-međunarodni granični prijelaz I kategorije,*
 - *plovni put na Dunavu.*
- *Prometne građevine od važnosti za Županiju:*
 - *županijske ceste,*
 - *GP Batina (Srbija i Crna Gora)-privremena kontrolna točka,*
 - *biciklistička staza (državna granica s Republikom Mađarskom-Draž-Kneževi Vinogradi-Bilje-Osijek),*
 - *pristanište za čamce (fluvina) na Dunavu kod Batine.*

Poštanski promet

PPO-BŽ u poštanskoj djelatnosti ne planira se takva izgradnja koja bi posebno obvezivala u PPUO, niti u drugim planovima razvoja na području općine Draž.

PPOBŽ definirana je buduća Poštanska mreža, ali je u međuvremenu došlo do organizacijskog preustroja poštanske djelatnosti.

Telekomunikacije

Program razvoja telekomunikacijske mreže temelji se na unapređenju već postignutog, relativno visokog stupnja razvijenosti i pratit će dostignuća razvijenih država Zapada.

Treba osigurati kontinuitet dosadašnjih programa i mjera te i dalje primjenjivati i pratiti nove tehnologije komuniciranja uz slijedeće smjernice:

- *izgraditi preostalu mrežu baznih postaja kako bi se pokrivenost što više približila 100% pokrivanju, a kod izgradnje primijeniti tehnologiju baznih postaja bez posada kako bi zahtijevani prostor za instalaciju bio što manji (minimalno zahtjevan).*
- *kod izvođenja rekonstrukcija ili zamjena postrojenja, zahvate izvoditi po najvišim tehnološkim, ekonomskim i ekološkim kriterijima te koristiti postojeće koridore, a stare mreže zamjenjivati minikanalizacijom.*

Prioriteti se odnose na priključenje još nepriključenih mjesta odnosno povećanje i modernizaciju postojećih kapaciteta.

U PPO-BŽ prikazan je usvojeni plan razvoja telekomunikacijske mreže.

RTV sustav veza

Kod dogradnje i rekonstrukcije objekata HRT-a, također je potrebno zahvate izvoditi po najvišim tehnološkim, ekonomskim i ekološkim kriterijima radi pokrivenosti svim programima HRT-a i lokalnih postaja.

g) Energetika***Plinoopskrba***

U PPO-BŽ, kao dokumentu prostornog uređenja šireg područja, planirana je plinoopskrba i naselja općine Draž. Stoga postoji obveza za općinu Draž unošenje u PPUO lokalnog (distribucijskog) plinoopskrbnog sustava kao osnova za izgradnju plinoopskrbnog sustava Općine.

Elektroenergetika

Plan razvoja elektroenergetske mreže temelji se na unapređenju već postignutog razvoja elektroenergetske mreže na području Općine.

Obveze iz dokumenata prostornog uređenja šireg područja, a to je Strategija i Program prostornog uređenja RH, te PPO-BŽ, nalažu općenito dogradnju postojeće distribucijske mreže, međutim ne postoje konkretne obveze za općinu Draž osim postupnog prijelaza na 20(10) kV kabelsku mrežu unutar građevinskog područja.

PPOBŽ definirana je koncepcija razvoja elektroenergetske mreže cijele Županije, dakle i za općinu Draž.

h) Vodnogospodarstvo

Vodoopskrba

Prema podacima u PPO-BŽ za područje cijele Općine planira se izgradnja javnog (zajedničkog) vodoopskrbnog sustava. Sustav pokriva sva naselja Općine, te se i povezuje na okolne sustave (pravci Podolje-Branjina, te Batina-Zmajevac). Ovaj sustav ima izvorište na planiranom crpilištu "Podolje". Ova lokacija je okvirna, negdje na širem području između naselja Podolje i Topolje.

Odvodnja otpadnih voda

Na ovom području nema izgrađenog sustava odvodnje. PPO-BŽ su sva naselja u Općini svrstana u kategoriju manjih naselja s planiranom vodoopskrbom u manje osjetljivim područjima. Za ovu kategoriju naselja planirana je izgradnja malih uređaja s aeracijom-prokapnika uz rotirajuće diskove, ozračene aerobne zemljane lagune i biljne uređaje.

i) Poljoprivredno i šumsko zemljište

PPOBŽ utvrđeno je poljoprivredno zemljište isključivo osnovne namjene, a u okviru kojega je izdvojeno vrijedno obradivo tlo, te ostala obradiva tla, te je istaknuta potreba racionalnog gospodarenja poljoprivrednim zemljištem, a što uključuje i njegovu zaštitu od nepotrebne i nekontrolirane prenamjene.

U cilju sustavne zaštite vrijednog poljoprivrednog zemljišta ističe se potreba uspostavljanja sustava trajnog motrenja, kako bi se prikupila saznanja o stanju tala i o procesima oštećenja i onečišćenja.

Županijskim planom utvrđene su šume i šumsko zemljište te potreba njihove zaštite od prenamjene.

Cilj gospodarenja šumama i šumskim zemljištem je očuvanje ekosustava, izraženo kroz općekorisne funkcije šuma, te osiguravanje potrajnosti, što podrazumijeva upravljanje i uporabu šuma i šumskog zemljišta, tako da se u šumi održava biološka raznolikost, sposobnost obnavljanja, vitalnost i potencijal. Šume uz rijeku Dunav treba rajonizirati, odnosno na području gdje nema opravdanosti uzgoja plantaža i kultura topole i vrbe treba održavati prirodnu šumu.

1.1.3.2. Ocjena postojećih prostornih planova

Prostorni plan Osječko-baranjske županije (PPO-BŽ) je donešen 2002. godine, tako da je aktualan sa svih prostorno planskih aspekata.

Prostorni plan (bivše) općine Beli manastir donošenjem PPUOD se zakonski stavlja van snage.

1.1.4. Ocjena stanja, mogućnosti i ograničenja razvoja u odnosu na demografske i gospodarske podatke te prostorne pokazatelje

1.1.4.1. Demografski potencijal

Demografski potencijal Općine pokazuje konstantno slabljenje, kvantitativno zbog smanjivanja broja i kvalitativno zbog izrazito duboke starosti.

Stanovništvo kao takvo, teško može biti nositelj kvalitetnog razvoja.

1.1.4.2. Naselja

U postojećem sustavu naselja Općine ističe se naselje Draž kao općinsko sjedište, odnosno sjedište upravnih funkcija Općine, te naselje Batina, kao naselje s najvećim brojem stanovnika na području Općine, te središte turističko rekreacijskih i kulturno-povijesnih sadržaja.

Ostala naselja su naselja s relativno nerazvijenim društvenim sadržajima, te je PPUOD potrebno definirati minimum društvene i gospodarske infrastrukture svakog pojedinog naselja.

1.1.4.3. Građevinska područja

Postojeća građevinska područja naselja Općine, utvrđena Prostornim planom (bivše) općine Beli Manastir, nisu usklađena s izgrađenim područjima naselja, odnosno izgrađena područja obodno izlaze iz granica građevinskog područja, te je potrebno preispitati mogućnosti širenja naselja kako bi se omogućile prostorne rezerve za budući razvoj i obuhvatila izgrađena područja izvan naselja.

Poseban problem predstavljaju izgrađena strukture – uglavnom građevine povremenog stanovanja – rasprostranjene na širokom području Baranjske planine i na području Zelenog otoka, te je potrebno odrediti buduću namjenu i smjernice razvoja toga područja.

1.1.4.4. Gospodarski potencijal

Gospodarstvo Općine do sada je uglavnom počivalo na primarnoj ratarskoj proizvodnji i skromnom udjelu turizma (do Domovinskog rata nešto više). Danas zapravo ni nema prerađivačke industrije zbog toga što nema prostornih uvjeta za lociranje. I demografski potencijal koji je star dodatno predstavlja ograničenje kao i slaba komunalna opremljenost naselja.

Prirodna obilježja prostora Općine i ekološka očuvanost predstavljaju ogromni potencijal za razvoj turizma kao gospodarske djelatnosti. Na temelju toga je moguće razvijati:

- ratarstvo i stočarstvo u nizinskom dijelu prostora Općine,
- voćarstvo i vinogradarstvo na padinama Baranjske planine,
- ribogojstvo u područjima uz vodne površine,
- kapacitete za preradu primarnih poljoprivrednih proizvoda za koje treba osigurati zone za lociranje,
- obiteljska poljoprivredna gospodarstva kao cjelovite komplekse proizvodnje i prerade, te u sklopu njih i seoski turizam,
- granično gospodarstvo zbog geopolitičkog položaja Općine,
- sve prateće uslužne djelatnosti i
- posebno turizam kao dio ponude koja bi se vezala u skladu s valorizacijom Kopačkog rita.

1.1.4.5. Promet

a) Cestovni promet

Postojeće stanje cestovne mreže na području Općine nije zadovoljavajuće. Oštećenja uzrokovana ratnim djelovanjem tijekom agresije na Republiku Hrvatsku, te još uvijek nedostignuti puni standard održavanja, utjecala su na niz oštećenja postojećih kolnika. Na nizak nivo prometne usluge utječe i mala širina kolnika na dijelu županijskih cesta (4-4,5 m). S druge strane do ovih naselja na području Općine dolazi trasa županijske ceste, što je povoljna okolnost u budućem razvitku prometnog sustava Općine, a time i sveukupnog prostora.

Sam prostor Općine ima odlične rubne uvjete u pogledu pristupa na mrežu državnih cesta (na istoku D212, a na zapadu D7), što mu osigurava mogućnost dobre prometne povezanosti s okruženjem.

Određena ograničenja jesu prirodne karakteristike prostora, kao što je tok rijeke Dunav, te brdo Baranjska planina u južnom dijelu Općine.

b) Riječni promet

Međunarodni plovni put na rijeci Dunav na području Općine ima tranzitni karakter. Nepovoljne karakteristike obale u zoni Batine, te nizvodno kompleks Parka prirode "Kopački rit", uvjetovali su ograničenja u pogledu razvoja luka i pristaništa.

c) Pošta, telekomunikacije i RTV sustav veza

Pošta

Kvaliteta ukupnih poštanskih usluga iskazuje se kroz pokazatelje kvalitete prijama poštanskih pošiljaka, brzine i sigurnosti prijenosa pošiljaka, te kvalitete dostave i isporuke pošiljaka.

Kvalitetna organizacija prijama poštanskih pošiljaka treba omogućiti korisnicima što veću pristupačnost u korištenju poštom, smanjiti vrijeme čekanja korisnika pred šalterima te ubrzati i pojednostaviti manipulaciju prijama pošiljaka.

Prema podacima o prosječnom broju km² koji otpada na jedan poštanski ured i prosječnom broju stanovnika koji dolazi na jedan poštanski ured područje Poštanskog središta Osijek po gustoći poštanskih ureda u prosjeku je Republike Hrvatske. Na području općine Draž stanje je nešto povoljnije obzirom na broj poštanskih ureda u odnosu na broj naselja u Općini.

S obzirom na instaliranu terminalnu opremu na šalterima, kvaliteta prijama poštanskih pošiljaka je znatno poboljšana u odnosu na ranije godine, a posebno se to odnosi na novčarsko poslovanje gdje se ugradnjom suvremene opreme i priključenjem na informatički sustav poslovanje potpuno osuvremenilo.

Prijevoz poštanskih pošiljaka obavlja se vlastitim prijevoznim sredstvima HP, a samo u iznimnim slučajevima koriste se vozila drugih prijevoznika. U voznom parku HP još ima starijih vozila koja treba zamijeniti novim kako bi se omogućio brži i sigurniji prijevoz.

Telekomunikacije

Ocjena stanja telekomunikacija na području Općine pokazuje visoku razvijenost. Kapaciteti spojnih svjetlovoda komutacijskih čvorova s nadređenim TKC, kapaciteti izgrađenih komutacija i njihova mogućnost dogradnje daju velike mogućnosti za razvoj.

Izrađena mjesna telekomunikacijska mreža zadovoljava sadašnje potrebe, te priključenje određenog broja novih korisnika. Međutim, u perspektivi predstoji izgradnja suvremene kableske mjesne mreže u skladu sa stvarnim potrebama.

Analiza mogućnosti razvoja telekomunikacija prikazuju da ugradnjom suvremene tehnologije postoje velike mogućnosti u opsegu, kvaliteti, asortimanu i brzini usluga.

RTV sustav veza

Izgrađeni objekti HRT-a "Batina" unutar granica Općine, te "Belje" izvan, ali u blizini granice Općine pokrivaju cijelo područje Općine (i šire) svim programima HRT-a, kao i lokalnih postaja.

Mogućnost montaže satelitskih antena na svaku zgradu omogućava znatno veći izbor TV programa.

1.1.4.6. Energetika

a) Plinoopskrba

Pri ocjeni stanja treba prvenstveno napomenuti da na području Općine nema niti se planira nalazište ugljikovodika, te nema naftovoda i plinovoda šireg društvenog značaja. Također još nije izgrađena distribucijska plinovodna mreža na području Općine.

Ograničenje predstavlja geografski položaj Općine u odnosu na glavnu opskrbnu točku, a to je mjerno redukcijaska stanica (MRS) u Belom Manastiru. Tek nakon izgradnje magistralnog ili međunarodnog plinovoda i MRS-Beli Manastir moguća je šira plinoopskrba naselja Općine.

b) Elektroenergetika

Procjenjuje se da stanje postojeće distribucijske elektroenergetske mreže na području Općine u cjelini zadovoljava sadašnje potrebe. Međutim zbog procesa urbanizacije, razvoja i osuvremenjavanja potrebna je dogradnja na svim distribucijskim razinama. Dinamiku razvoja uvjetovati će dinamika općeg razvoja, dakle potrebe za električnom energijom, te financijske mogućnosti.

Na 35 kV naponskoj razini, kad potrebe budu zahtijevale, zamijenit će se postojeći transformatori novima s većom instaliranom snagom u postojećoj TS 35/10(20) kV Draž.

Na 10(20) kV naponskoj razini stanje zadovoljava sadašnje potrebe. Razvoj je moguć na nekoliko razina: zamjenom postojećih transformatora novim, veće instalirane snage, izgradnjom novih veza (dalekovoda) između postojećih trafostanica s ciljem osiguravanja pouzdanijeg napajanja (dvostranog), kao i izgradnjom novih trafostanica s odgovarajućim priključnim dalekovodima. Nadzemni 10(20) kV dalekovodi koji vode iz TS 35/10(20) kV Draž za elektroopskrbu naselja na području i izvan područja općine Draž zadovoljavaju sadašnje i razvojne potrebe. Međutim 10(20) kV mreža s nadzemnim vodovima vođenim preko građevinskog područja je neprimjerena s aspekta urbanizacije naselja zbog ograničavanja parcelacije za stambenu i inu izgradnju. Zbog toga je potrebno nadzemne dalekovode unutar građevinskog područja naselja postupno zamijeniti 10(20) kV kabelskim dalekovodima.

Niskonaponska 0,4 kV mreža je uglavnom starijeg datuma izgradnje, vođena po krovovima na krovnim stalcima, te je potrebna postupna potpuna rekonstrukcija u osmišljenu suvremenu elektroenergetsku mrežu.

1.1.4.7. Vodnogospodarstvo

a) Vodoopskrba

Postojeće stanje vodoopskrbe Općine je loše. Nema javnog sustava ni kontrole kakvoće pitke vode u opskrbi. Kod naselja Topolje istražnom bušotinom su kaptirani podzemni vodonosni slojevi dostatnih kapaciteta što otvara mogućnost formiranja javnog sustava vodoopskrbe s izvorišta upravo na crpilištu "Topolje".

b) Odvodnja otpadnih voda

Stanje glede odvodnje otpadnih voda je katastrofalno i zahtijeva promptno rješenje. Planiranom izgradnjom sustava za vodoopskrbu općine Draž, potražnja vode će se povećati (a time i količine otpadnih voda u septičkim jamama) što će dodatno opteretiti otpadnim tvarima podzemlje i pliće vodonosne slojeve. Loše stanje potencira i korištenje Odvodnog kanala Karašica za evakuaciju nepročišćenih otpadnih voda iz sustava odvodnje grada Beli Manastir. Takve vode se Odvodnim kanalom Karašica transportiraju preko teritorija Općine (u neposrednoj blizini ili unutar naselja Podolje, Gajić i Draž) do vodotoka Karašica i nadalje do Dunava.

Za sva naselja postoji mogućnost izgradnje individualnih sustava odvodnje i uređaja za pročišćavanje otpadnih voda.

U najnepovoljnijem položaju je naselje Topolje.

Istočno od Topolja je planirano vodocrpilište s (još neutvrđenim) vodozaštitnim zonama, a sjeverno vodotok Borza koji se ulijeva u Topoljski Dunavac (koji je planirana prirodna retencija s namjenom športa i rekreacije). Mogući recipijent Mala Karašica je udaljen cca 2 km od naselja, a radi se o kanalu detaljne mreže.

c) Uređenje vodotoka

Postojeće stanje regulacijskih građevina je zadovoljavajuće. U sustavu obrane od poplava pokazale se nedostatna zaštita naselja Batina od visokih voda Dunava. Moguća je potpuna zaštita dogradnjom postojećeg nasipa u dužini od cca 400 m.

Glede zaštite od erozije i bujica, registrirano područje Baranjske planine karakterizira neuređenost bujičnih tokova te erozija i odnošenje materijala na niži teren. Ovakvo stanje nije zadovoljavajuće. Moguću prepreku radnjama na uređenju bujičnih tokova i erozijskih mjesta mogu predstavljati radnje na izgradnji i korištenju niza građevina povremenog stanovanja na ovom području, te u sklopu istih uklanjanje protuerозиjske vegetacije i obrada zemljišta tj. korištenje u poljoprivredne svrhe.

d) Melioracijska odvodnja i navodnjavanje

Izgrađeni sustav melioracijske odvodnje funkcionira na zadovoljavajući način osim na dijelu koji se tiče kanalske kanalske mreže III i IV reda. Redovnim održavanjem detaljnih melioracijskih objekata moguće je zadovoljavajuće funkcioniranje sustava melioracijske odvodnje.

Jedini izgrađeni sustav za navodnjavanje (Puškaš, sjeveroistočno od naselja Duboševica) nije u funkciji, tako da postojeće stanje nije zadovoljavajuće. Mogućnosti za reparaciju i proširenje sustava za navodnjavanje leže u činjenici da postoje dostatne količine vode koje su na raspolaganju u blizini.

2. CILJEVI PROSTORNOG RAZVOJA I UREĐENJA

2.1. CILJEVI PROSTORNOG RAZVOJA ŽUPANIJSKOG ZNAČAJA

2.1.1. Razvoj naselja posebnih funkcija i infrastrukturnih sustava

2.1.1.1. Razvoj naselja posebnih funkcija

U PPO-BŽ osnovni ciljevi razvoja naselja se utvrđuju na sljedeći način:

- Policentrični razvoj mreže naselja koji osim daljnjeg razvoja gradova podrazumijeva i razvoj seoskih naselja, a osobito općinskih središta koja trebaju postati nositelji razvoja svojih općina.

U tom cilju potrebno je:

- osnažiti mrežu srednjih naselja,
- osnažiti naselja na nedovoljno razvijenim osovinama razvoja,
- poticati gospodarsko jačanje područnih i lokalnih središta,
- očuvati naseljenost pograničnih i brdsko-planinskih područja.

U tom cilju potrebno je:

- racionalizirati mrežu naselja u brdsko-planinskim predjelima, te osnažiti mrežu središnjih naselja u tim predjelima, kao i u pograničnim područjima,
 - ograničiti širenje naselja sekundarnog stanovanja, te ovaj oblik stanovanja usmjeravati u naselja stalnog stanovanja koja demografski odumiru.
- Revitalizirati ruralna naselja osobito na područjima demografske stagnacije i depopulacije

U tom cilju potrebno je:

- u ruralnim naseljima koja se nalaze uz zaštićena i posebno vrijedna područja i značajne prometne koridore poticati usmjerenje u pravcu turističkog razvoja,
- povećati razinu infrastrukturne opremljenosti i prometne dostupnosti ruralnih naselja,
- osnažiti povezanost poljoprivredne proizvodnje u ruralnim područjima s razvojem gospodarstva u središnjim naseljima.

2.1.1.2. Razvoj infrastrukturnih sustava

Cestovni i riječni promet

Na županijskoj razini najznačajniji cilj na području prometnog sustava je uređenje mreže županijskih cesta. To se odnosi prvenstveno na proširenje postojećeg kolnika na minimalnu širinu od 5,50 m, uz korekciju prometno-tehničkim elementima trase na dionicama koje ne odgovaraju rangu županijske ceste.

Značajno je i uređenje graničnih prijelaza Batina i Duboševica, a koje je potrebno urediti u skladu s njihovom kategorijom i očekivanim prometom.

Sljedeći značajan županijski projekt je izgradnja biciklističke staze od granice s Republikom Mađarskom preko područja općina Draž, Kneževi Vinogradi i Bilje do Osijeka. Njena osnovna funkcija bila bi turistička, jer i iz pravca Republike Mađarske, kao i iz pravca Osijeka, vodila do lokacije Parka prirode "Kopački rit".

Pošta

Na području općine Draž u poštanskoj djelatnosti ima građevina od županijskog značaja, to su PU, ali nisu planovima razvoja predviđene nove građevine županijskog značaja.

Telekomunikacije

Razvoj telekomunikacija, kako na području cijele Županije, tako i na području općine Draž određen je "Srednjoročnim planom razvoja telekomunikacija za razdoblje od 1996. do 2000. godine" te Dugoročnih planova za početak 21. stoljeća.

U mobilnoj mreži cilj je izgradnja dovoljno baznih postaja (GSM) za pokrivenost cijelog područja Općine.

Plinoopskrba

Na području Općine ne planiraju se naftovodi niti značajni plinovodi jer ne postoje takve energetske potrebe, i stoga nema ciljeva razvoja ovih infrastrukture županijskog značaja.

Elektroenergetika

Elektroenergetski sustav Županije se sastoji od proizvodnje, prijenosa i distribucije električne energije. U skladu sa ciljevima, smjernicama i pravcima razvoja energetskog sustava Republike Hrvatske utvrđenim u Strategiji i Programu prostornog uređenja Republike Hrvatske, te PPO-BŽ ciljevi razvoja elektroenergetskog sustava u Županiji su sljedeći:

- povećati proizvodnju električne energije,
- osigurati potrebne količine električne energije,
- dograditi prijenosnu mrežu,
- razvijati distribucijsku mrežu i omogućiti kvalitetnu opskrbu krajnjih potrošača,
- uskladiti razvoj elektroenergetskog sustava s razvojem naselja i gospodarstva.

Zadovoljavanje potrebe za energijom u buduću treba dopunjavati i korištenjem alternativnih izvora energije na temelju prirodnih resursa. Pošto korištenje alternativnih izvora energije može doprinijeti značajnim uštedama cilj razvoja je:

- podsticanje na korištenje alternativnih energetskih izvora gdje god za to postoji ekonomski interes.

Vodoopskrba

PPO-BŽ su postavljeni osnovni ciljevi pred sustav vodoopskrbe:

- javnom vodoopskrbom obuhvatiti 90% domaćinstava i podmiriti potrebe gospodarstva,
- podići standard opskrbljenosti vodom na nivo koji odgovara normama, a koji u okviru Županije zahtijeva prosječno 200 l/stan/dan,
- definirati zone sanitarne zaštite crpilišta,
- angažirati nova crpilišta,
- prići izgradnji potrebne transportne i distribucijske mreže.

Uređenje vodotoka i voda

U uređenju vodotoka i voda osnovni cilj je:

- zaštititi područje Općine od poplava. U tom cilju je potrebno vodograđevne objekte održavati u tehnički i hidrološki ispravnom stanju te zapuštene odvodne melioracijske kanale tehnički čišćenjem i rekonstrukcijom uvesti u funkciju,
- osigurati funkcioniranje melioracijskih sustava,
- razvijati sustav navodnjavanja.

2.1.2. Racionalno korištenje prirodnih izvora

U okviru strateških ciljeva Države koji se odnose na zaštitu resursa na prostoru Osječko-baranjske županije mogu se izdvojiti sljedeći ciljevi:

- očuvanje cjelovitosti kompleksa poljoprivrednog zemljišta i šuma,
- sprječavanje (ograničavanje) pretvaranja poljoprivrednog tla u građevinsko zemljište,
- osiguranje kvalitete nadzemnih i podzemnih voda mjerama zaštite od onečišćenja,
- identifikacija i očuvanje krajobraznih značajki s regionalnim obilježjima, s posebnom pažnjom na oblikovanje mješovitih krajobraznih struktura,
- zaštita i očuvanje prirodne strukture i vrijednosti prostora uz vodene površine.

U tom smislu potrebno je naglasiti nužnost veće zaštite šuma, poljoprivrednog zemljišta te očuvanje kvalitete nadzemnih i podzemnih voda.

Poljoprivredno zemljište je obnovljiv prirodni resurs, koji na području općine Draž zauzima najveći udio u ukupnoj površini. Budući da na prostoru Općine prevladavaju tla visoke plodnosti, to se u buduću kao osnovni cilj ističe potreba očuvanja i korištenja zemljišta za potrebe poljoprivrede, usklađivanjem interesa svih korisnika u prostoru.

Na osnovu tako usklađenih interesa treba poduzeti sljedeće:

- smanjiti korištenje kvalitetnog zemljišta za nepoljoprivredne svrhe,
- povećati kontrolu uporabe agrotehničkih sredstava,
- pojačati druge mjere u području gospodarstva, šumarstva i dr., koje posredno utječu na oštećenje zemljišta,
- usmjeravati i poticati proizvodnju zdrave hrane.

U okviru strateških odrednica na razini Države, koje se odnose na zaštitu resursa, na području Osječko-baranjske županije, pa time i područje općine Draž su zastupljene najkvalitetnije i najplodnije vrste tala, te je njihova zaštita od državnog značenja.

Šume imaju višefunkcionalno značenje. Uz gospodarsku funkciju, šume imaju socijalnu i ekološku funkciju, te zaštitnu, estetsku i rekreacijsku funkciju u turističkim područjima i u blizini većih gradova. Budući je na području općine Draž evidentiran relativno mali udio šuma u ukupnom teritoriju, to je prioritet povećanje šumskih površina na mogućem šumskom zemljištu, kao i degradiranim površinama, koji zauzima gotovo isti udio prostora kao i šume.

Gospodarenje šumama na načelu potrajnosti, te osiguranje postojanosti ekosustava, te poboljšanje općekorisnih funkcija šume, osnovni su ciljevi gospodarenje ovim šumama. Također treba jačati ekološku komponentu održivog gospodarenja šumama i pošumljavati nove šumske površine.

Pri tome je potrebno:

- svaku uništenu šumsku površinu obnoviti pošumljavanjem te utvrditi područja za pošumljavanje na temelju odnosa: poljoprivreda-šumarstvo-izgrađeni prostor-radi zaštite funkcije šuma,
- kontinuirano pratiti stanje šuma,
- šumama gospodariti na načelu potrajnosti u obnovljivom resursu, a prerađu drva razvijati kao čistu industriju,
- poticati razvoj urbanog šumarstva radi ozelenjavanja seoskih naselja, te radi uljepšavanja krajolika i rekreacije.

2.1.3. Očuvanje ekološke stabilnosti i vrijednih dijelova okoliša

Glavni ciljevi zaštite okoliša su:

- učinkovito očuvanje prostora i postizanje više i ujednačenije razine kakvoće života,
- razvijanje svijesti o potrebi racionalnog gospodarenja prostorom kako bi se trajno optimirali učinci njegovog korištenja,
- usuglašavanje novih aktivnosti u prostoru uz saniranje postojećeg stanja tamo gdje je potrebno,
- sveobuhvatno i trajno uključivanje troškova zaštite okoliša u troškove proizvodnje.

Za pojedine kategorije prostora nužno je postupno i kontinuirano ublažavati sukobe različitih interesa, vodeći računa o vrijednosnim prioritetima.

Prirodne krajolike treba očuvati u što većoj mjeri, a tamo gdje su narušene prirodne i estetske vrijednosti sanirati odgovarajućim mjerama. Ni jedna djelatnost ne smije trajno poremetiti režime krajolika. Treba podizati razinu svijesti o vrednovanju prirodnog prostora kao izuzetno vrijednom bogatstvu ali i ograničenom resursu.

U okviru planiranja treba prvenstveno osigurati zaštitu i primjerno uređenje:

- područja s karakterističnim uzorcima naselja,

- područja uz naselja,
- područja s naglašenim značenjem kulturnih krajolika,
- područja prirodnih biotopa (posebna staništa, močvare itd.),
- područja podvrgnuta spomenutim prirodnim procesima (poplavna, erozijska, potresna, klizišta).

Prilikom usklađenja interesa korištenja prostora treba uzeti u obzir pojačan interes za ulaganja u određenim prostorima (prostor uz prometne koridore, zaštićene cjeline) te utvrditi stvarnu vrijednost i visoke standarde uređenja zemljišta koji će osigurati svrhovito korištenje i kvalitetno uređenje prostora.

2.2. CILJEVI PROSTORNOG RAZVOJA OPĆINSKOG ZNAČAJA

2.2.1. Demografski razvoj

Prema Strategiji prostornog uređenja Republike Hrvatske, prostor općine Draž spada u problemsku cjelinu ratom zahvaćenih područja, gdje je cilj osigurati povratak stanovništva i obnovu. Prostor uređenja naselja treba računati s predratnim brojem stanovništva (popis 1991. god.). Područje Općine također pripada graničnom području Republike Hrvatske i Osječko-baranjske županije i prema Zakonu o posebnoj državnoj skrbi u prvu skupinu općina.

Uvažavajući navedeno, te ciljeve županijskog značaja, valja računati da će na području općine Draž 2015. godine živjeti 4.623 stanovnika raspoređeno u 6 naselja, koliko je živjelo 1991. godine.

STANOVNIŠTVO PO NASELJIMA 2015. GODINE

Tablica br. 29.

Red. broj	Naselje	Broj stanovnika 2015. g.	Struktura %
1.	Batina	1.449	31,3
2.	Draž	840	18,2
3.	Duboševica	852	18,4
4.	Gajić	517	11,2
5.	Podolje	282	6,1
6.	Topolje	683	14,8
Ukupno Općina:		4.623	100,0

IZVOR PODATAKA: Popis stanovništva 1991. god.

Naselje Batina će biti najveće naselje po broju stanovnika u kojem će živjeti jedna trećina stanovništva Općine.

Pod pretpostavkom da se prosječne veličine domaćinstava neće više smanjivati, stanovništvo bi 2015. godine živjelo u 1.850 kućanstava.

KUĆANSTVA 2015. GOD. PO NASELJIMA

Tablica br. 30.

Red. br.	Naselje	Prosječna veličina (članova)	Broj kućanstava 2015. god.
1.	Batina	2,3	630
2.	Draž	2,6	323
3.	Duboševica	2,7	315
4.	Gajić	2,4	215
5.	Podolje	2,2	128
6.	Topolje	2,8	244

IZVOR PODATAKA: Popis stanovništva 1991. god.

Za planiranje kapaciteta i mreže djelatnosti obrazovanja valja na temelju planiranog broja stanovnika i dobne strukture računati sa sljedećim specifičnim kontingentima djece:

1. Vrtić 3-5 god.	106 djece
2. Osnovno obrazovanje	
- I-IV razred (6-9 god.)	137 djece
- V-VIII razred (10-13 god.)	189 djece
3. Srednje obrazovanje (14-17 god.)	205 djece

Za planiranje mreže športskih objekata valja računati sa sljedećim kontingentima korisnika:

<u>Kontingent</u>	<u>Broj korisnika</u>
7-10 god.	150
11-14 god.	189
15-18 god.	210
19-24 god.	330
25-34 god.	425
35-44 god.	652
45-59 god.	952
60 i više god.	1.445

2.2.2. Odabir prostorno razvojne strukture

Prostorna struktura Općine određuje se namjenom i načinom korištenja prostora, prvenstveno njegovih prirodnih potencijala. Osnovni cilj u formiranju prostorne strukture Općine jeste:

- Racionalno koristiti prirodne potencijale i razvijati stvorene strukture na način održivog razvoja, odnosno razvoja usklađenog s mogućnostima, ograničenjima i obvezama zaštite prostora.

U planiranju razvoja prostorne strukture Općine polazi se od sljedećih opredjeljenja:

- zadržavati šumske površine,
- očuvati vrijedno prirodno zemljište ograničavanjem njegovog korištenja i druge svrhe,
- očuvati postojeće vodne površine,
- ograničavati disperznu izgradnju izvan građevinskih područja, posebice na Baranjskoj planini u cilju očuvanja krajobraznih osobitosti,
- novu izgradnju građevina povremenog stanovanja usmjeriti u namjenske zone,
- za postojeću neplansku izgradnju građevina povremenog stanovanja, tamo gdje ima opravdanja utvrditi zone,
- grupirati infrastrukturne koridore i koristiti postojeće trase uz povećanje njihovih kapaciteta dogradnjom ili zamjenom,
- utvrditi turističko-rekreacijska područja prvenstveno uz vodne površine i prometne koridore.

Razvoj gospodarstva bit će vezan uz resursne osnove i mogućnosti dotoka kapitala.

Opći cilj prostorno-gospodarskog razvoja Općine u dugoročnom razdoblju je optimalno i racionalno korištenje prostora u proizvodne i lokacijske svrhe. Na toj osnovi posebni ciljevi su:

- Postići bolje korištenje prirodnih resursa

Poljoprivredno zemljište kao ograničeni prirodni resurs potrebno je sačuvati i unaprijediti za osnovno korištenje. To se treba postići agrotehničkim mjerama kao što je navodnjavanje, odvodnja te zaštitom od zagađivanja. Radi postizanja racionalnije proizvodnje potrebno je okrupnjavati seljačke posjede budući će oni biti temelj poljoprivredne proizvodnje. Koristiti svo raspoloživo zemljište, a prema kvaliteti za odgovarajuću proizvodnju, znači uskladiti zahtjeve korištenja s održivim načinom korištenja.

- Poticati razvoj gospodarstva temeljenog na prirodnim resursima

U strukturi gospodarstva poticati razvoj proizvodnih djelatnosti. Težište će biti na onim granama koje koriste prvenstveno komparativne prednosti kao što su prirodni resursi. Naglasak će biti na svim oblicima prerade poljoprivrednih proizvoda, za čiju realizaciju će se koristiti poduzetničke poticajne mjere na razini Županije i šire. Pri tome se naglasak stavlja na obnovu poljoprivrednih gospodarstava i razvoj prerade poljoprivrednih proizvoda kroz mala i srednja obiteljska gospodarstva i kapacitete prerade.

- Prirodne i kulturne vrijednosti uključiti u gospodarski razvoj

Razvijati turizam na osnovi bogatstva i raznolikosti te izdašnosti i ekološke očuvanosti prirodnih resursa.

U cilju aktiviranja ruralnog prostora i njegove autohtonosti povezati turizam i poljoprivredu kroz proizvodnju zdrave hrane. Ovo povezivanje će stvoriti specifičnu ponudu kroz koju mogu oživjeti ruralna područja i tradicijska baština (graditeljska, etnološka).

2.2.3. Razvoj naselja društvene, prometne i komunalne infrastrukture

2.2.3.1. Naselja

Osnovni ciljevi razvoja naselja na području općine Draž propisani i PPO-BŽ svedeni su na 2 osnovne postavke:

- **Policentričan razvoj mreže naselja** koji podrazumijeva razvoj seoskih naselja, a osobito općinskih središta koja trebaju postati nositelji razvoja svojih općina, putem:
 - osnaživanja mreže srednjih naselja,
 - osnaživanja naselja na nedovoljno razvijenim osovinama razvoja,
 - poticanja gospodarskog jačanja lokalnih središta.
- **Revitalizirati ruralna naselja** osobito na područjima demografske stagnacije i depopulacije putem:
 - poticanja usmjerenja u pravcu turističkog razvoja u ruralnim naseljima koja se nalaze uz zaštićena i posebno vrijedna područja i značajne prometne koridore,
 - osnaživanja povezanosti poljoprivredne proizvodnje u ruralnim područjima s razvojem gospodarstva u središnjim naseljima.

2.2.3.2. Društvena infrastruktura

Razvoj društvene infrastrukture ovisan je o postojećem političko-teritorijalnom ustroju koji definira razmjestaj upravnih i sl. funkcija naselja, utvrđenoj mreži društvene infrastrukture na nivou županije/države (Odluka o mreži osnovnih škola na području Osječko-baranjske županije, Županijski glasnik 4/94; Mreža zdravstvene djelatnosti, NN 85/02), propisanim minimumima putem prostornih planova (PPO-BŽ), te konkretnim potrebama proizašlim iz razvojnog usmjerenja naselja.

- **PPO-BŽ**, prema sustavu središnjih naselja, za naselje **Draž**, kao središte općine propisuje obvezni minimum prostornog smještaja sljedećih djelatnosti:
 - tijela lokalne samouprave,
 - dječji vrtić,
 - osnovnu školu,
 - dom kulture,
 - zdravstvenu stanicu,
 - ljekarnu,
 - veterinarsku ambulantu,
 - trgovački centar,
 - sajmište,
 - financijsko posredovanje,
 - poštu.

- **Batina**, kao lokalno središte propisuje obvezni minimum prostornog smještaja sljedećih djelatnosti:
 - mjesni odbor,
 - osnovna škola,
 - dom kulture,
 - zdravstvenu stanicu,
 - ljekarnu,
 - veterinarsku ambulantu,
 - trgovinu mješovite robe.
- **Topolje**, kao manje lokalno središte propisuje obvezni minimum prostornog smještaja sljedećih djelatnosti:
 - mjesni odbor,
 - područne razrede osnovne škole,
 - dom kulture,
 - zdravstvenu stanicu,
 - ljekarnu,
 - veterinarsku ambulantu,
 - trgovinu mješovite robe.
- **Mrežom osnovnih škola na području Osječko-baranjske županije** (Županijski glasnik 4/94), definiran je razmještaj matičnih i područnih osnovnih škola općine Draž, prema kojoj osnovno školstvo na nivou Općine i djeluje
- **Mreža zdravstvene djelatnosti** (NN 85/02) definira potrebu 2 tima opće/obiteljske medicine na razini primarne zdravstvene zaštite na području općine Draž, te 1 tima polivalentne stomatološke zdravstvene zaštite na razini primarne zdravstvene zaštite.

S obzirom na trenutni pad broja stanovnika općine Draž, potrebno je, uz pokretanje gospodarskog razvoja Općine, zaustaviti odumiranje pojedinih ustanova društvene infrastrukture, te potencirati njihov razvoj kao osnovicu oživljavanja naselja Općine.

2.2.3.3. Prometna infrastruktura

Cestovni prometni sustav

Ciljevi općinskog značaja u budućem razvoju cestovnog prometnog sustava su sljedeći:

- uređenje (izgradnja ili modernizacija) svih nekategoriziranih cesta i puteva koji su u funkciji pristupa izgrađenim zonama naselja na području Općine,
- uređenje uličnih profila izgradnjom ili rekonstrukcijom sustava odvodnje otpadnih voda, izgradnjom pješačkih staza, prostora za parkiranje vozila, te hortikulturno uređenje zelenih površina,
- izgradnja dovoljnog broja autobusnih stajališta s potrebnom opremom u cilju podizanja nivoa usluge u javnom autobusnom prijevozu putnika,
- korekcija postojeće ceste između Gajića i Draža,
- uređenje i izgradnja cestovne veze između Podolja i Duboševice,
- uređenje i izgradnja cestovne veze između Podolja i Kotleline.

Riječni prometni sustav

U zoni naselja Batina planira se luka/pristanište na Dunavu, a u zoni Zelenog otoka planira se športska luka za čamce (fluvina).

Poštanski promet

Ciljevi prostornog uređenja od općinskog značaja u poštanskoj djelatnosti obuhvaćaju sljedeće:

- uvrštavanje u plan razvoja HP investicijsko održavanje poslovnih prostora PU u skladu s budućim potrebama,
- uređenje eksterijera.

Telekomunikacije

Srednjoročni plan razvoja telekomunikacija posredno, ali i izravno utječe na ciljeve od općinskog značaja.

Osnovni cilj je postupna izgradnja novih kabelskih mjesnih telefonskih mreža kako bi se svim stanovnicima pružale sve suvremene raspoložive telekomunikacijske usluge uključujući i kabelsku televiziju.

2.2.3.4. Energetska infrastruktura

Plinoopskrba

Cilj prostornog razvoja općinskog značaja sadrži i ciljeve Županijskog značaja, te izgradnju lokalnih (distribucijskih) plinoopskrbnih sustava, tako da se omogući korištenje prirodnog plina u svim naseljima Općine i što većeg broja korisnika u plinificiranim naseljima.

Elektroenergetika

Ciljevi razvoja elektroenergetske mreže općinskog značaja identični su ciljevima županijskog značaja, osobito u dijelu koji se odnosi na razvoj distribucijske mreže i zadovoljavanje potreba potrošača. Sukladno utvrđenim ciljevima potrebno je dograditi postojeći distribucijski elektroenergetski sustav.

Pri dogradnji i rekonstrukcijama 10(20) kV sustava postupno prelaziti na podzemne 10(20) kV vodove prvenstveno unutar građevinskog područja, a gdje je potrebno i izvan građevinskog područja.

Pri dogradnji distribucijskog elektroenergetskog sustava postupno zamjenjivati 10(20) kV nadzemne vodove kabelskim i to unutar građevinskog područja i kontaktnim zonama s građevinskim područjem.

2.2.3.5. Vodnogospodarstvo

a) Vodoopskrba

Osnovni cilj razvoja vodoopskrbe je opskrba svakog stanovnika kao i drugih korisnika dovoljnim količinama kvalitetne vode.

Pošto na ovom području nije do sada izgrađena mreža, nužno je osigurati prostor za smještaj crpilišta, definirati vodozaštitne zone istog, osigurati prostor za smještaj međumjesnih vodova kao i same mreže unutar građevinskog područja (u poprečnom profilu ulica).

b) Odvodnja otpadnih voda

Cilj izgradnje odvodnog sustava na području Općine je zaštita podzemnih i površinskih voda od onečišćenja otpadnim komunalnim vodama. Samim tim se uspješnije čuva zdravlje stanovnika ovog kraja. Cilj je izgradnja javnih sustava za odvodnju na koji bi se priključila sva domaćinstva i industrija te kontrolirano odvesti prikupljenu otpadnu vodu do uređaja za pročišćavanje prije konačnog upuštanja u okoliš.

c) Uređenje vodotoka i voda

Cilj aktivnosti iz ove oblasti je održavanje funkcionalnosti postojećeg sustava kako bi se omogućio kontrolirani i neškodljivi protok voda i njihovo namjensko korištenje te efikasna obrana od poplava. Cilj radnji na zaštiti od erozije i bujica je stabilizirati korita i smanjiti erozije te zaustaviti odnošenje nanosa na niži teren.

d) Melioracijska odvodnja i navodnjavanje

Općinski je cilj održavanje funkcionalnosti izgrađene mreže melioracijskih kanala te tako odvoditi suvišne vode s poljoprivrednog i drugog zemljišta. Cilj uspostave sustava navodnjavanja je uključivanje što većeg broja poljoprivrednih površina u buduća navodnjavana područja.

2.3. CILJEVI PROSTORNOG UREĐENJA NASELJA NA PODRUČJU OPĆINE

2.3.1. Racionalno korištenje i zaštita prostora

Racionalno korištenje i zaštita prostora vezano je uz učinkovitu funkcionalnu organizaciju naselja i veličinu prostora koji je obuhvaćen granicama građevinskih područja. Na temelju sagledanog stanja u prostoru postojećih naselja, utvrđuju se sljedeći ciljevi:

- Optimalno korištenje građevinskog područja

U tom cilju potrebno je:

- postizanje većeg stupnja iskorištenosti građevinskog zemljišta unutar postojećih građevinskih područja i sprječavanje svakog daljnjeg neopravdanog širenja,
 - svođenje dimenzija građevinskih područja na veličinu primjerenu potrebama,
 - usmjeravanje izgradnje unutar postojećih građevinskih područja u dijelove koji su već opremljeni komunalnom infrastrukturom.
- Očuvanje kulturnih dobara i vrijednih dijelova naselja
 - očuvanje i revitalizacija pojedinih građevina (etnoloških, sakralnih),
 - zaštita postojećih i stvaranje novih ambijentalnih vrijednosti,
 - Osiguranje zdravog okoliša

U tom cilju potrebno je:

- utvrditi stanje okoliša u naseljima,
- poduzeti mjere sanacije u ugroženim dijelovima naselja,
- planirati i provoditi mjere zaštite u procesu izgradnje i uređenja naselja.

2.3.2. Utvrđivanje građevinskih područja

Postojeće granice građevinskog područja naselja općine Draž definiranih Prostornim planom (bivše) općine Beli Manastir potrebno je preispitati i korigirati ovisno o postojećoj izgrađenosti, realnim mogućnostima razvoja svakog pojedinog naselja, te osnovnim smjernicama za utvrđivanje građevinskih područja naselja propisanim PPO-BŽ, Strategijom prostornog uređenja Republike Hrvatske, te Programom mjera za unapređenje stanja u prostoru Republike Hrvatske:

- Ispitati mogućnost gradnje (prostorne rezerve) unutar postojećeg građevinskog područja, a posebno nedovršenih dijelova, te u odnosu na kapacitete postojeće infrastrukture.
- Oblikovati građevinska područja primjereno geomorfološkim značajkama kao naseljsku cjelinu, odvojeno od druge takve cjeline.
- Odrediti građevinska područja izvan koridora državne i regionalne infrastrukture, poljoprivrednih zemljišta bonitetne klase propisane Zakonom, nestabilnih terena, zaštitnih i sigurnosnih zona voda i izvan površina od posebnog značenja za obranu.

Poseban problem predstavljaju izgrađene strukture na području Baranjske planine, u sklopu postojećeg građevinskog područja vikend naselja BANSKO BRDO, te i izvan njih.

Radi se uglavnom o građevinama povremenog stanovanja koje je potrebno objediniti građevinskim područjem naselja povremenog stanovanja, te utvrditi detaljne uvjete eventualne nove gradnje na tom području koja ne bi bila u suprotnosti s postojećim vrijednim krajobrazom u sklopu kojega se nalazi.

2.3.3. Unapređenje uređenja naselja i komunalne infrastrukture

Razvoj naselja usmjerava se u pravcu unapređenja uvjeta života kvalitetnom unutarnjom organizacijom, osobito s gledišta razmještaja funkcija i pokrivenosti prostora potrebnom komunalnom infrastrukturom. U skladu s navedenim, utvrđuju se osnovni ciljevi:

- razviti i urbanizirati općinsko središte da bi postalo nositelj razvoja područja Općine,
- osigurati prostorne uvjete u svim naseljima za razvoj djelatnosti koje mogu potaknuti razvoj,
- poboljšati unutarnju organizaciju naselja.

U tom cilju potrebno je:

- planirati razvoj prvenstveno na neizgrađenim dijelovima građevinskih područja,
 - odgovarajućim prostornim razmještajem i mjerama zaštite izbjegavati konfliktne situacije vezane uz odnos pojedinih sadržaja prema stanovanju (promet, gospodarski sadržaji),
 - razvijati mrežu sadržaja društvenih djelatnosti u skladu s funkcijama naselja i razvojnim potrebama,
 - osigurati prostore za zelenilo, šport, rekreaciju i zajedničke potrebe.
- Podići razinu komunalne opremljenosti

U tom cilju potrebno je:

- rekonstruirati i modernizirati postojeće kolnike koji su u funkciji već izgrađenih zona,
- izgraditi i organizirati površine za promet u mirovanju u skladu s potrebama,
- izgraditi vodoopskrbnu mrežu u svim naseljima,
- izgraditi javni odvodni sustav u svim naseljima,
- izgraditi plinoopskrbni sustav u svim naseljima i priključiti na njega što veći broj korisnika.

3. PLAN PROSTORNOG UREĐENJA

3.1. PRIKAZ PROSTORNOG RAZVOJA NA PODRUČJU OPĆINE U ODNOSU NA PROSTORNU I GOSPODARSKU STRUKTURU ŽUPANIJE

Osnova za planiranje i usklađivanje prostornog razvoja općine Draž utvrđena je PPO-BŽ.

Prostorno-razvojna struktura Županije definirana je razvojem mreže naselja, infrastrukturnim sustavima, poljoprivrednim površinama, šumskim područjima te vodnim površinama i resursima.

Dominantnu ulogu u organizaciji prostornog razvoja Općine čini Županijska osovina urbanizacije Beli Manastir-Osijek-Đakovo koja zahvaća krajnji zapadni dio Općine, a na nju se veže sustav županijskih cesta Općine.

Položaj općine Draž u prostoru Županije je relativno povoljan budući da se nalazi u njenom krajnjem sjeveroistočnom dijelu, te je u širem utjecajnom području Belog Manastira kao manjeg regionalnog središta jače razvijenosti.

U županijskom sustavu naselja, naselja Općine svrstana su: Draž u veće lokalno središte (inicijalno razvojno) središte, Batina u lokalno (inicijalno razvojno) središte, Topolje u manje lokalno (inicijalno razvojno) središte, dok su Duboševica, Gajić i Podolje ostala naselja, koja nisu svrstana u PPO-BŽ. Prostor Općine je pretežito nizinsko područje koje se u južnom dijelu Općine penje na sjeverne padine Baranjske planine. Većim dijelom Općine dominira poljoprivredno zemljište, a manje područje čine šume, te oboje čine dio resursne osnove područja Županije.

Gospodarska struktura Županije određena je korištenjem prirodnih resursa, korištenjem postojećih kapaciteta, te izgradnjom odgovarajućih novih za koje postoji opravdanje po ekonomskim i tržišnim kriterijima. U prostorno-gospodarskom modelu značajno je usmjerenje na formiranje gospodarskih zona uz općinska središta ili veća naselja radi ravnomjernijeg gospodarskog razvoja prostora Županije, a doprinos razvoju gospodarstva treba dati osnaživanju turizma kroz adekvatnu valorizaciju lokaliteta od županijskog i općinskog značaja.

Temelj prostornog razvoja Općine čini valorizacija prirodnih resursa: poljoprivrednih površina, šumskih površina i vodenih površina te izgrađenih struktura: naselja i infrastrukture.

Okosnicu gospodarskog razvoja će činiti malo i srednje poduzetništvo na korištenju resursa u obliku proizvodnje te usluga.

Općina će se svojim planiranim gospodarskim razvojem uklopiti u prostorno-gospodarski model Županije putem gospodarskih zona u Dražu (u okviru naselja), te Topolju i Duboševici namijenjene za lociranje proizvodnih i uslužnih djelatnosti.

Na temelju razvojnih opredjeljenja te ciljeva prostornog razvoja i uređenja prostora županijskog značaja planiran je razvoj prostornih struktura Općine.

U izradi plana polazi se od utvrđenih prostornih osobitosti, problema, ograničenja i mogućnosti prostornog razvoja.

3.2. ORGANIZACIJA PROSTORA I OSNOVNA NAMJENA I KORIŠTENJE PROSTORA

Organizacija, namjena i korištenje prostora Općine temelje se na prirodnim obilježjima prostora, mreži naselja i infrastrukturnih sustava, utvrđenim prostornim mogućnostima, ograničenjima i ciljevima budućeg razvoja, očekivanom demografskom razvoju i utvrđenim osnovnim pravcima gospodarskog razvoja.

Dominantnu ulogu u organizaciji prostora čine naselja, infrastruktura te poljoprivredno i šumsko zemljište.

Osovina razvoja Općine Draž čini prostor uz županijske ceste Ž 4018 i Ž 4011 na kojima su Draž s gospodarskom zonom u okviru naselja, Gajić, Topolje s gospodarskom zonom, te Duboševica s novom gospodarskom zonom. Ove dvije županijske ceste povezuju državnu cestu D212, na kojoj je Batina, s državnom cestom D7 prema Osijeku i Mađarskoj.

Veći dio Općine je namijenjen poljoprivrednoj proizvodnji i šumarstvu, a središnji dio turizmu.

U PPUOD su definirane površine osnovne namjene: poljoprivredno zemljište, šume i vode koje su strukturirane u odnosu na vrste, vrijednosti i način korištenja.

PPUOD dio površina namjenjuje za izgradnju naselja, zona povremenog stanovanja, turističko-rekreacijskih zona i gospodarskih zona koje su definirane kao građevinska područja.

Prostor namijenjen za razvoj infrastrukture prikazan je linijski, a objekti simbolima.

Na kartografskom prikazu br. 1., u mj. 1:25.000 prikazano je korištenje i namjena prostora Općine.

U okviru utvrđenih građevinskih područja na kartografskim prikazima u mj. 1:5.000 ili 1:4.000 prikazane su izgrađene površine i površine za novu buduću izgradnju.

3.2.1. Iskaz prostornih pokazatelja za namjenu površina

Prema službenim podacima Državne geodetske uprave, Područnog ureda za katastar Beli Manastir, površina općine Draž iznosi 14.955,75 ha. PPUOD izrađen je na topografskoj karti mjerila 1:25.000 dobivenoj od Državne geodetske uprave i računalnim očitanjem površine Općine sa spomenute karte je ustanovljeno da površina općine Draž iznosi 14.946,18 ha, dakle ona je manja za 9,57 ha u odnosu na podatak Područnog ureda za katastar Beli Manastir. Iskazi prostornih pokazatelja za namjenu površina u Planu se baziraju na ukupnoj površini Općine od 14.946,18 ha.

ISKAZ PROSTORNIH POKAZATELJA ZA NAMJENU POVRŠINA

Tablica br. 31.

Red. broj	NAMJENA POVRŠINA	OZNAKA na kartograf. prikazu	UKUPNO (ha)	stan/ha	ha/stan
1.	GRAĐEVINSKA PODRUČJA	Ukupno	1.192,44	3,83	
	Izgrađeni dio GP		891,52		
1.1.	Gradjevinska područja naselja	GP ₁	620,14		
	Izgrađeni dio GP		415,71		
1.2.	Gradjevinska područja povremenog stanovanja	GP ₂	461,36		
	Izgrađeni dio GP		453,52		
1.3.	Gradjevinska područja gospodarskih zona	GP ₃	26,21		
	Izgrađeni dio GP		1,82		
1.4.	Gradjevinska područja turističko-rekreacijskih zona	GP ₄	81,10		
	Izgrađeni dio GP		20,47		
1.5.	Gradjevinska područja športsko-rekreacijskih zona	GP ₅	-		
	Izgrađeni dio GP		-		
1.6.	Groblja	+	3,63		
2.	IZGRAĐENE STRUKTURE VAN GRAĐEVINSKOG PODRUČJA	Ukupno	-	-	
2.1.	Površine za iskorištavanje energetske sirovine	E ₁	-		
2.2.	Površine za iskorištavanje geotermalne vode	E ₂	-		
2.3.	Ostale površine za iskorištavanje mineralnih sirovina	E ₃	-	-	
2.4.	Rekreacijsko područje	R	-		
3.	POLJOPRIVREDNO TLO ISKLJUČIVO OSNOVNE NAMJENE-OBRAĐIVO	Ukupno	7.446,56		1,61
3.1.	Osobito vrijedno obradivo tlo	P ₁	718,58		
3.2.	Vrijedno obradivo tlo	P ₂	3.797,70		
3.3.	Ostala obradiva tla	P ₃	2.930,28		
4.	ŠUME ISKLJUČIVO OSNOVNE NAMJENE	Ukupno	3.301,57		0,71
4.1.	Gospodarske šume	Š ₁	3.177,37		

4.2.	Zaštitne šume	Š ₂	124,20		
4.3.	Šume posebne namjene	Š ₃	-		
5.	OSTALO ŠUMSKO ZEMLJIŠTE ISKLJUČIVO OSNOVNE NAMJENE Ukupno	ŠZ	250,29		0,05
6.	OSTALO POLJOPRIVREDNO TLO, ŠUME I ŠUMSKO ZEMLJIŠTE Ukupno	PŠ	1.774,61		0,38
7.	VODNE POVRŠINE Ukupno	—	980,71		0,21
7.1.	Vodotoci		820,12		
7.2.	Jezera	—	-		
7.3.	Akumulacije	—	160,59		
7.4.	Retencije	—	-		
7.5.	Ribnjaci	—	-		
8.	OSTALE POVRŠINE Ukupno	—			-
8.1.	Posebna namjena	N	-		
8.2.	Promet	—	-		
8.3.	Deponija komunalnog otpada	OK	-		
8.4.	Sajmište	S	-		
9.	OPĆINA UKUPNO		14.946,18		3,23

IZVOR PODATAKA: ZPO-OSIJEK

Napomena: Površine navedene u tablici br. 31. utvrđene su mjerenjem na kartografskom prikazu br. 1. "Korištenje i namjena površina" u Mj. 1:25.000 i br. 4.A.-4.H. "Građevinska područja", u Mj. 1:4.000 i 1:5.000.

U površine vodotoka uključeni su samo veći vodotoci koji su na kartografskom prikazu br. 1. "Korištenje i namjena površina" označeni površinom.

3.2.1.1. Struktura površina

Ukupna površina Općine strukturirana po namjeni i prikazana na kartografskom prikazu br. 1. "Korištenje i namjena površina", načinjena je u skladu s "Pravilnikom o sadržaju, mjerilima kartografskih prikaza, obveznim prostornim pokazateljima i standardu elaborata prostornih planova" (NN, br. 106/98.).

Kvantificirani pokazatelji za kategorije osnovne namjene sa spomenutog kartografskom prikaza se ne mogu uspoređivati s podacima Katastra.

Struktura površine Općine je sljedeća:

1. Građevinska područja ukupno 1.192,44 ha (7,99% površine Općine)
2. Površine isključivo osnovne namjene
 - Poljoprivredne površine 7.446,56 ha (49,82% površine Općine),
 - Šume 3.301,57 ha (22,09 % površine Općine).
3. Ostale poljoprivredne i šumske površine 1.774,61 ha (11,87% površine Općine)
4. Vodne površine 980,71 ha (6,56% površine Općine)

S obzirom da je građevinsko područje višenamjensko, unutar njega neizgrađeni dio su poljoprivredne površine (vrtovi, voćnjaci i sl.) do trenutka dok se ne izgrade, odnosno prenamijene.

3.2.1.2. Građevinska područja

Postojeće granice građevinskih područja naselja općine Draž definirane Prostornim planom (bivše) općine Beli Manastir, preispitana su, te utvrđena nove u skladu s osnovnim smjernicama propisanim PPO-BŽ.

Nove granice građevinskih područja utvrđene su u ovisnosti o specifičnostima naselja, te po kriterijima Odredaba za provođenje PPO-BŽ koji definira maksimalnu površinu građevinskih područja.

Maksimalna površina građevinskih područja ovisna je o postojećem broju stanovnika i postojećoj površini izgrađenog područja naselja, te planiranom broju stanovnika za plansko razdoblje, pri čemu odnos planirane površine i planiranog povećanja stanovništva ($\text{m}^2/\text{st.}$) ne može biti veći od odnosa izgrađene površine i postojećeg broja stanovnika, te ukupna površina građevinskog područja pojedinačnog naselja može biti veća za najviše 25% od zbroja površine izgrađenog područja i površine određene za planirano povećanje stanovništva.

Na osnovu navedenih kriterija, te razvojnih specifičnosti svakog pojedinog naselja, utvrđene su planirane granice građevinskih područja; naselja, povremenog stanovanja, turističko-rekreacijskih zona, gospodarskih zona, te groblja.

a) Građevinska područja naselja

PLANIRANA GRAĐEVINSKA PODRUČJA NASELJA

Tablica br. 32.

Red. broj	Naselje	Površina (ha)	Izgrađeni dio		Prognozirana gustoća naseljenosti 2015. g. (st/ha).
			ha	%	
1.	BATINA	163,87	118,52	72,33	8,84
2.	DRAŽ	128,09	79,29	61,90	6,56
3.	DUBOŠEVICA	115,35	78,58	68,12	7,39
4.	GAJIĆ	81,93	50,40	61,52	6,31
5.	PODOLJE	41,76	26,76	64,08	6,75
6.	TOPOLJE	89,14	62,16	69,73	7,66
UKUPNO:		620,14	415,71	67,03	7,45

IZVOR PODATAKA: ZPO-OSIJEK

Za izdvojeno građevinsko područje naselja Duboševica, sjeverno od naselja, koje je danas neizgrađeno, Odredbama za provođenje PPUOD propisani su posebni uvjeti za izgradnju.

DOKAZNICA DIMENZIONIRANJA GRAĐEVINSKIH PODRUČJA NASELJA

Tablica br. 33.

Naselje	Centralitet naselja	Broj stanovnika 2001.	Površina izgrađ. područja (ha)	Površina izgrađ. područja/broj stanovnika 2001. (ha/st.)	Planirani broj stanovnika	Porast broja stanovnika	Površina za planirano povećanje broja stanovnika (ha)	UKUPNO-Površina izgrađ. područja+površina za planirano povećanje broja stanov. (ha)	UKUPNO +25%	Planirane površine za razvoj športa, rekreacije, turizma, gospodarstva (ha)	Maksimalna dopuštena povr. građ. područja	Površina planiranog građ.područja (ha)	Površina plan. građ.područja/max. dopuštena površina građ.podr.
Batina	lokalno središte	1040	118,52	0,11	1449	401	45,35	163,87	204,84		204,84	163,87	0,80
Draž	veće lokalno središte	623	79,29	0,13	840	217	27,62	106,91	133,63		133,63	128,09	0,96
Duboševica		690	78,58	0,11	852	162	18,45	97,03	121,29		121,29	115,35	0,95

Gajić		354	50,4	0,14	517	163	23,21	73,61	92,01		92,01	81,93	0,89
Podolje		168	26,76	0,16	282	114	18,16	44,92	56,15		56,15	41,76	0,74
Topolje	manje lokalno središte	473	62,16	0,13	683	210	27,60	89,76	112,20		112,20	89,14	0,79
UKUPNO:		3356	415,71	0,12	4623	1267	156,94	572,65	715,82		715,82	620,14	0,87

IZVOR PODATAKA: ZPO-OSIJEK

b) Građevinska područja povremenog stanovanja

Građevinska područja povremenog stanovanja utvrđuju se na 3 lokacije:

1. Na području Baranjske planine planiraju se 5 građevinska područja povremenog stanovanja koje obuhvaćaju izgrađene površine građevina povremenog stanovanja, te neizgrađena područja interpolirana u postojeću gradnju.
2. Na području Kende, sjeveroistočno od naselja Topolje, uz Topoljski Dunavac planira se građevinsko područje povremenog stanovanja ukupne površine 22,45 ha, koje obuhvaća 20,73 ha područja izgrađenog građevinama povremenog stanovanja, te 1,72 ha neizgrađenog područja planiranog za buduću gradnju.

PLANIRANA GRAĐEVINSKA PODRUČJA POVREMENOG STANOVANJA

Tablica br. 34.

Red. br.	Lokacija	Površina (ha)	Izgrađeni dio	
			ha	%
1.a.	Baranjska planina I	146,95	140,83	95,84
1.b.	Baranjska planina II	62,77	62,77	100,00
1.c.	Baranjska planina III	187,98	187,98	100,00
1.d.	Baranjska planina IV	33,64	33,64	100,00
1.e.	Baranjska planina V	7,57	7,57	100,00
2.	Kenda	22,45	20,73	92,34
UKUPNO:		461,36	453,52	98,30

IZVOR PODATAKA: ZPO-OSIJEK

c) Građevinska područja turističko-rekreacijskih zona

Na području Općine, Planom se utvrđuju 3 građevinska područja turističko-rekreacijskih zona:

1. Građevinsko područje turističko-rekreacijske zone Kenda smješteno između postojećih građevina povremenog stanovanja i korita Topoljskog Dunavca. Planirano građevinsko područje je površine 17,79 ha i u potpunosti je neizgrađeno.
2. Građevinsko područje turističko-rekreacijske zone Puškaš planira se uz Topoljski Dunavac na području površine 30,40 ha. Trenutno je na tom području izgrađena građevina Ribarskog doma uz koji se planira uređenje kampa i pratećih sadržaja.
3. Građevinsko područje turističko-rekreacijske zone Zeleni otok obuhvaća uglavnom izgrađeno područje građevinama povremenog stanovanja. Ukupna površina građevinskog područja iznosi 32,91 ha.

Mali dio (cca 0,5 ha) jugoistočnog dijela ovog građevinskog područja je obuhvaćen granicom Srbije i Crne Gore.

PLANIRANA GRAĐEVINSKA PODRUČJA TURISTIČKO-REKREACIJSKIH ZONA

Tablica br. 35.

Red. br.	Lokacija	Površina (ha)	Izgrađeni dio	
			ha	%
1.	Kenda	17,79	-	-
2.	Puškaš	30,40	8,70	28,62
3.	Zeleni otok	32,91	11,77	35,76
UKUPNO:		81,10	20,47	25,24

IZVOR PODATAKA: ZPO-OSIJEK

d) Građevinska područja gospodarskih zona

Na području Općine, Planom se utvrđuju 2 građevinska područja gospodarskih zona:

1. Gospodarska zona Duboševica smještena je zapadno od građevinskog područja naselja Duboševica uz postojeću županijsku cestu, te obuhvaća 8,59 ha neizgrađenog prostora.
2. Gospodarska zona Topolje planira se istočno od građevinskog područja naselja Topolje, a obuhvaća 1,82 ha izgrađenog i 15,80 ha neizgrađenog prostora planiranog za postojeći i budući smještaj gospodarskih djelatnosti.

PLANIRANA GRAĐEVINSKA PODRUČJA GOSPODARSKIH ZONA

Tablica br. 36.

Red. br.	Lokacija	Površina (ha)	Izgrađeni dio	
			ha	%
1.	Duboševica	8,59	-	-
2.	Topolje	17,62	1,82	10,33
UKUPNO:		26,21	1,82	6,94

IZVOR PODATAKA: ZPO-OSIJEK

e) Građevinska područja groblja

Na području Općine, utvrđuju se 2 građevinska područja groblja van naselja:

1. Građevinsko područje groblja naselja Podolje
2. Građevinsko područje groblja naselja Topolje

PLANIRANA GRAĐEVINSKA PODRUČJA GROBLJA

Tablica br. 37.

Red. broj	Lokacija	Površina (ha)	Izgrađeni dio (%)
1.	Podolje	1,88	70%
2.	Topolje	1,75	50%

IZVOR PODATAKA: Općina Draž
ZPO

3.2.1.3. Poljoprivredne površine

Poljoprivredne površine, kao vrijedan prirodni resurs, zauzimaju najveći dio ukupnog prostora općine Draž, oko 66%, te je zbog toga razumljiva potreba racionalnog i ekonomičnog korištenja ovog prirodnog resursa.

Međutim, nije sve poljoprivredno zemljište jednako vrijedno, niti pogodno za obradu. Stoga je potrebno izvršiti valorizaciju, odnosno vrednovanje pogodnosti poljoprivrednog zemljišta za određenu namjenu, na temelju pedoloških osobina tala, kao i drugih kriterija (nagib, stjenovitost, dreniranost, skeletnost i dr.), što je i izvršeno u okviru izrade Namjenske pedološke karte Republike Hrvatske 1:300.000¹⁾. Na temelju navedenog načina utvrđivanja pogodnosti tala, podataka Katastra, te na temelju Pravilnika o sadržaju prostornih planova²⁾, izvršena je procjena pogodnosti tala za potrebe PPUOD. Stoga se može zaključiti da se na području općine Draž mogu izdvojiti tla pogodna za poljoprivredno korištenje, sljedećih kategorija:

- osobito vrijedno obradivo tlo,
- vrijedno obradivo tlo,
- ostala obradiva tla,
- ostalo poljoprivredno tlo, šume i šumsko zemljište.

Navedene kategorije i granice prostiranja svake od navedenih kategorija poljoprivrednog zemljišta, prikazano je na kartografskom prikazu br. 1. "Korištenje i namjena prostora".

¹⁾ Agronomski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Zavod za pedologiju-Namjenska pedološka karta 1:300.000, Zagreb, 1996.

²⁾ Pravilnik o sadržaju, mjerilima kartografskih prikaza, obveznim prostornim pokazateljima i standardu elaborata Prostornih planova (NN, br. 106/98.)

Ucrtavanjem svake od navedenih kategorija tala, te izvršenom izmjerom ucrtanih površina pomoću računara, utvrđene su sljedeće površine pojedinih kategorija tla: osobito vrijedno obradivo tlo prostire se na površini od 718,58 ha, vrijedno obradivo tlo od 3.795,13 ha. To znači da općina Draž raspolaže vrlo vrijednim obradivim zemljištem (9,65% osobito vrijedno, te 50,98 % vrijedno obradivo tlo).

Ostala obradiva tla prostiru se na 2.930,28 ha, dok je ostalo poljoprivredno tlo, šume i šumsko zemljište 1.770,78 ha.

Prostorna rasprostranjenost pojedinih kategorija poljoprivrednog zemljišta je sljedeća:

- Osobito vrijedna obradiva tla su zastupljena dijelom na sjeverozapadu, uz mađarsku granicu, južno i istočno od građevinskog područja Topolja, manji dio na zapadu Općine, te manja područja uz južnu granicu Općine na Baranjskoj planini, te jugoistočno od Draža, te jugozapadno od Batine.
- Vrijedno poljoprivredno tlo zauzima najveći dio u okviru poljoprivrednih površina, a rasprostranjeno je u sjevernom dijelu Općine, dok su najveće površine ove kategorije zemljišta na jugozapadnom, središnjem i južnom, te jugoistočnom dijelu Općine.
- Ostala obradiva tla zauzimaju prostore između navedenih kategorija zemljišta i šumskih područja, a posebno na sjeverozapadu i središnjem dijelu Općine, te na jugozapadu.

Najoptimalnija mjera zaštite tla je korištenje poljoprivrednog zemljišta u skladu s izvršenom valorizacijom, odnosno u skladu s utvrđenim pogodnostima tla za pojedinu namjenu.

Budući da je općina Draž područje gdje prevladava poljoprivredno zemljište visoke kvalitete, to je još više istaknuta potreba racionalnog korištenja ovog prirodnog resursa za njegovu osnovnu namjenu-poljoprivredu.

Stoga je potrebno na najmanju moguću mjeru smanjiti korištenje kvalitetnog poljoprivrednog zemljišta u nepoljoprivredne svrhe (širenje naselja, gospodarstvo, infrastruktura), kroz usklađivanje interesa svih korisnika u prostoru. U tom smislu je potrebno očuvati velike, cjelovite površine najkvalitetnijeg poljoprivrednog zemljišta za trajnu namjenu poljoprivrednu proizvodnju. Na takav način je lakše takvo zemljište privesti kompletnom vodnogospodarskom uređenju, kao mjeri očuvanja i zaštite zemljišta za njegovu osnovnu namjenu.

U cilju zaštite tla potrebna je i racionalizacija korištenja kemijskih sredstava u procesu proizvodnje hrane i drugih poljoprivrednih kultura, a koje imaju za cilj povećanje prinosa. Osim toga potrebno je djelovati na razvijanju ekološke poljoprivrede, te promicanja održive-ekološke proizvodnje, a što je jedan od temeljnih ciljeva poljoprivredne politike sadržane u Strategiji poljoprivrede i ribarstva RH (NN, br. 89/02.), za proizvodnju zdrave hrane, za čiju je proizvodnju osnovni preduvjet vrijedno poljoprivredno zemljište, a što općina Draž posjeduje. Osim vrijednog poljoprivrednog zemljišta, na ovom području nema velikih industrijskih zagađivača, što ide u prilog dobre očuvanosti tala, a čemu doprinosi i potencijal u okviru seljačkih gospodarstava u ruralnim naseljima.

3.2.1.4. Šumske površine

Šume kao specifično prirodno bogatstvo, zahtijevaju i posebne uvjete gospodarenja, što podrazumijeva racionalno korištenje proizvodnih mogućnosti šume, ali istovremeno i njenu obnovu. Međutim, šume zahtijevaju i posebne uvjete očuvanja i zaštite, kako bi se očuvala njihova ekološka i socijalna vrijednost, što obvezuje društvo na gospodarenje šumom i šumskim zemljištem kao djelatnostima od posebnog interesa.

Šumama na području općine Draž gospodari šumarija Batina, u okviru Uprave šuma Osijek, na temelju Šumskogospodarske osnove, koje se izrađuju za razdoblje od 10 godina. Šumama na ovom području se gospodari na načelu potrajnog i naprednog gospodarenja, uz osiguranje potrajnosti ekosustava, te održavanja i poboljšanja općekorisnih funkcija šuma, te korištenja šuma i šumskog zemljišta na način i u takvoj mjeri da se održava njihova biološka raznolikost, produktivnost, sposobnost obnavljanja, vitalnost i potencijal.

Šume na prostoru općine Draž su gospodarske šume koje su uglavnom, kulture brzorastućih mekih listača, a njima se gospodari tako da se po postizanju svoje zrelosti (ophodnje) obavlja čista sječa i podizanje novih kultura, a u tvrdim listačama se jednom u 10 godina vrši prorjeđivanje, odnosno po dostizanju zrelosti oplodna sječa uz osiguranje kvalitetnog podmlatka,

Sve prethodno navedeno ima za cilj ispunjavanje bitnih gospodarskih, ekoloških i socijalnih funkcija, na lokalnoj i globalnoj razini, kako u sadašnjosti, ali i u budućnosti, te da se ne šteti drugim ekosustavima.

Šume i šumska zemljišta su prikazana na kartografskom prikazu br. 1. "Korištenje i namjena prostora", a izmjerom ucrtanih površina pomoću računara, utvrđene su sljedeće kategorije šume i šumskog zemljišta na prostoru općine Draž u sljedećim površinama:

- gospodarske šume,
- ostalo šumsko zemljište isključivo osnovne namjene.

Budući da na području općine Draž ima relativno mali udio šuma i šumskog zemljišta, to je još važnija potreba racionalnog gospodarenja ovim resursom.

U cilju zaštite šume od požara i drugih elementarnih nepogoda, kao i biljnih bolesti i štetočina, potrebno je vršiti praćenja navedenih pojava, ali i praćenje nivoa podzemnih voda, čije snižavanje dovodi do negativnih posljedica na šumu (sušenje šume).

U cilju očuvanja i zaštite šuma potrebno je usuglasiti interese vodoprivrede, šumarstva i poljoprivrede.

3.3. NASELJA

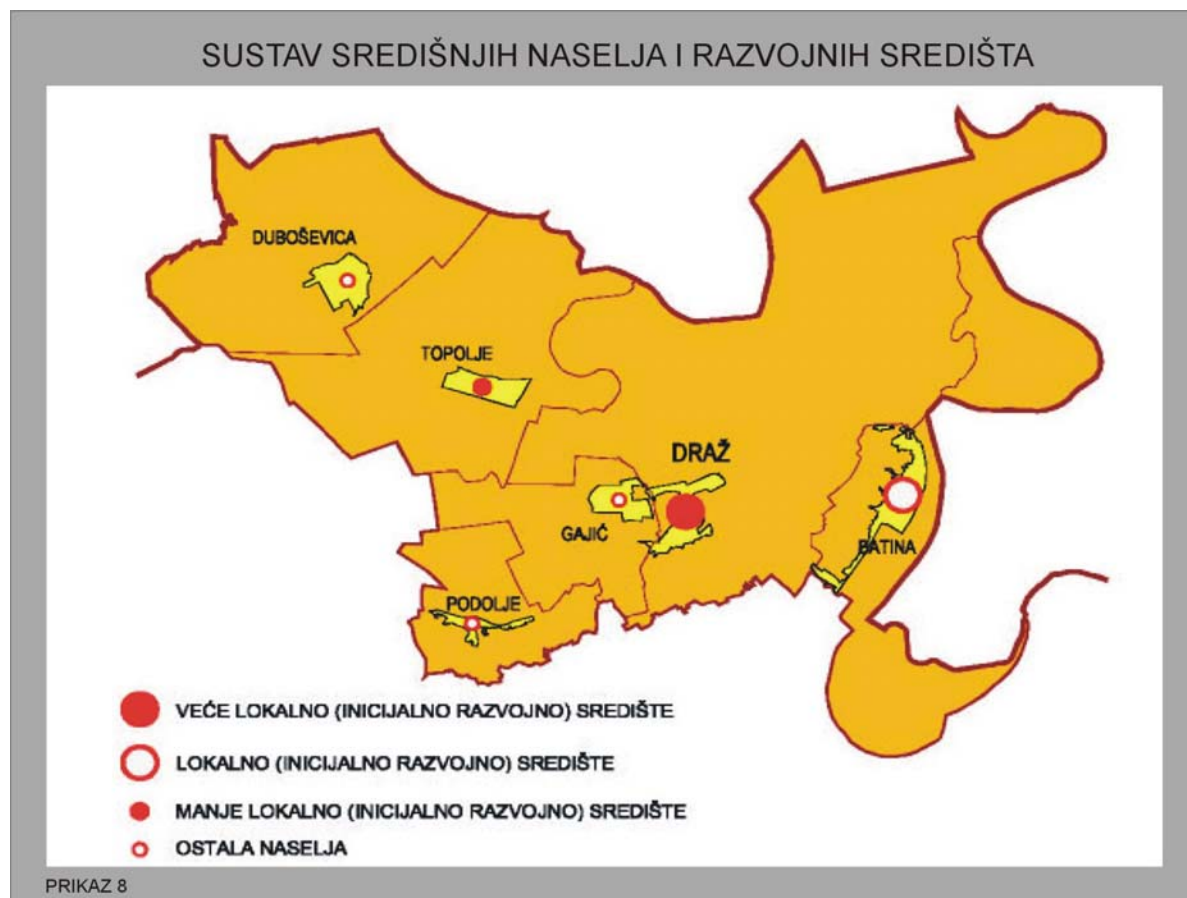
Postojeću mrežu naselja Općine čini 6 naselja, koju PPUOD zadržava.

PPUOD preuzima sustav središnjih naselja utvrđen PPO-BŽ koji naselja općine svrstava u 3 kategorije:

- veće lokalno (inicijalno razvojno) središte-naselje Draž,
- lokalno (inicijalno razvojno) središte-naselje Batina,
- manje lokalno (inicijalno razvojno) središte- naselje Topolje.

Sljedeća naselja nisu svrstana u PPO-BŽ:

- ostala naselja-naselja Duboševica, Gajić, Podolje.

Planirani sustav središnjih naselja trebao bi pokrenuti procese usmjerene ka:

- uravnoteženoj prostornoj raspodjeli stanovništva, radnih sadržaja i drugih funkcija na području Općine,
- uravnoteženom razvoju središnjih funkcija, i
- povećanju stupnja urbane opremljenosti i razvijenosti.

Osnovnu funkciju naselja čini stanovanje, koje je ujedno najveći korisnik prostora. Prateće funkcije stanovanja su: radne djelatnosti, usluge, opskrba, obrazovanje, zdravstvene i socijalne djelatnosti, te rekreacijski sadržaji. Za sve ove funkcije je ostavljena sloboda izbora lokacije unutar građevinskog područja naselja, uz poštovanje međusobnih veza, gravitacijskih odnosa i kompatibilnosti pojedinih funkcija.

3.4. PRIKAZ GOSPODARSKIH I DRUŠTVENIH DJELATNOSTI

3.4.1. Gospodarske djelatnosti

3.4.1.1. Proizvodne i uslužne djelatnosti

Obzirom na raznolikost karakteristika prostora Općine u gospodarskom smislu se mogu odrediti cjeline za osnovnu, odnosno pretežitu namjenu:

- Nizinsko područje, omeđeno Baranjskom planinom, Topoljskim Dunavcem, državnom granicom i granicom s općinom Popovac, koje se namjenjuje za:
 - intenzivnu ratarsku i stočarsku proizvodnju (lociranje farmi), i
 - lociranje prerađivačkih kapaciteta u planiranim gospodarskim zonama.
- Nizinsko područje omeđeno Topoljskim Dunavcem, državnom granicom i šumskim područjem za intenzivnu ratarsku proizvodnju.
- Jugoistočne padine Baranjske planine za:
 - voćarstvo i vinogradarstvo,
 - male kapacitete za prerađu voća i grožđa,
 - seoski i vikend turizam.
- područje uz Dunav (šumsko područje, naselje Batina sa Zelenim otokom) za:
 - turizam: ribolovni, vikend, izletnički (svi oblici primjereni osobitostima prostora),
 - prateće uslužne djelatnosti graničnom prijelazu,
 - ugostiteljstvo.

U naseljima treba razvijati sve djelatnosti vezane za funkcioniranje života stanovništva, te proizvodne i uslužne u funkciji prvenstveno turizma.

Jedan od načina razvoja gospodarstva je i korištenje različitih poticajnih mjera na razini Županije i Države, budući Općina ima status Područja posebne državne skrbi.

3.4.1.2. Turizam

Područje općine Draž kao dio kontinentalnog turističkog prostora Osječko-baranjske županije i Republike Hrvatske, ima sve preduvjete da u budućem gospodarskom, a time i turističkom razvoju zabilježi značajniji pomak u odnosu na sadašnje stanje. Sadašnje stanje u kojem se nalazi turizam općine Draž, rezultat je posljedica rata, ali i privremene okupiranosti i nedostupnosti prostora, pa time i turističkih potencijala na ovom području.

U budućem planskom razdoblju, ovo područje ima brojne preduvjete za aktivniju turističku valorizaciju svojih potencijala, a na što ukazuje i aktivniji pristup kontinentalnom turizmu na razini Države i Županije sadržan u

strateškim dokumentima prostornog¹⁾ i turističkog²⁾ razvitka. U njima se zalaže za ravnomjerniji turistički razvoj svih potencijala, kao i racionalno korištenje ovih resursa.

Bogatstvo i raznolikost resursa, njihova dobra očuvanost, njegovanje autohtonih osobitosti pojedinog turističkog prostora, kao i jače povezivanje turizma s ukupnim gospodarskim razvojem, osnove su za planirani razvoj kontinentalnog turizma na području Županije³⁾, ali i Općine.

Ukupan turistički prostor Županije je vrlo vrijedan turistički resurs koji do sada nije bio adekvatno turistički valoriziran, tako da su njegovi potencijali mnogo veći i raznovrsniji, ali i dobro očuvani. I unatoč tomu područje općine Draž je prema Pravilniku o izmjenama i dopunama Pravilnika o proglašenju i razvrstavanju turističkih mjesta u razrede (NN, br. 78/99.) razvrstano u "D" razred, te je na taj način potvrđena njegova turistička atraktivnost.

Budući turistički razvoj općine Draž oslanjat će se prvenstveno na mogućnosti valorizacije svojih prirodnih potencijala koje čine: nizinski prostor u kojemu je bogatstvo vodotoka (Dunav, Karašica, brojni dunavci i rukavci), šumski predjeli sa specifičnim i očuvanim biljnim i životinjskim svijetom, područja lesne zaravni Baranjske planine prošarana vinogradskim i voćarskim pejzažima, područja živopisnog ruralnog područja s vrijednom povijesnom i kulturnom baštinom, te očuvan i neizgrađen okoliš koji je idealan za odmor i rekreaciju. Uz postojeće turističke lokalitete to će biti, uz definirane pravce razvoja, osnova i za budući koncept razvoja turizma na ovom prostoru.

Kako je prostor općine Draž dio područja Osječko-baranjske županije, to se PPO-BŽ ističe potreba očuvanja turističkog prostora, te odgovorno i racionalno upravljanje tim prostorom, kroz razvitak specifičnih oblika turističke ponude kroz edukativne, znanstvene, ekološke programe. Također se naglašava potreba pravilnog korištenja atraktivnosti prostora, osobito prirodne i kulturne baštine, kao i naglašavanje ekoloških vrijednosti. Ističu se mogućnosti razvoja turizma u ruralnim područjima, te gospodarska sprega turizma i poljoprivrede, kao i povezanost i integracija turizma i kulture.

U PPO-BŽ izdvojene su zone i prostori koji su predloženi za turističku namjenu. S aspekta korištenja i namjene prostora, te planiranih sadržaja izdvojena su područja od važnosti za Županiju, a koja se nalaze na prostoru općine Draž. To je turističko-rekreacijsko područje Zeleni otok-Batina.

U okviru planiranog gospodarskog razvoja područja općine Draž, ocjenjuje se da će turizam činiti jednu od temeljnih okosnica razvoja Općine, odnosno ruralni turizam, na što je ukazano i u Programu održivog razvoja ruralnog prostora u općini Draž.⁴⁾

Takav koncept podrazumijeva različite oblike kontinentalnog turizma koji se mogu odvijati u ruralnom prostoru, a koji nemaju odlike masovnosti. U tom smislu se naglašava razvoj turizma koji je u skladu s održivim razvojem, što podrazumijeva istovremeno korištenje određenog resursa, ali i njegovo očuvanje i zaštitu.

Na osnovu prethodno istaknutih osnova i pravaca razvoja, na području općine Draž u budućem planskom razdoblju, može se očekivati razvoj određenih oblika kontinentalnog turizma u skladu s valorizacijom prirodnih i prostornih resursa Općine.

- Ekološki turizam je moguće razvijati s obzirom na mnoštvo prirodnih predjela, očuvanost njihove flore i faune koja su vrijedna i prirodna staništa i obitavališta raznovrsnog životinjskog svijeta. Iako ovi prostori nisu zaštićeni, potrebno je da se, uz turističko aktiviranje, očuvaju i zaštite kao prirodni potencijali za budućnost, kroz razvijanje edukacije i ponude nekih novih oblika turističkih posjeta (foto safari, birdwaching, obilasci čamecima, konjskim zapregama, uređenje biciklističkih i konjičkih staza itd.). Među ovakve vrijedne prirodne predjele, a koji su ujedno i turistički potencijali ubrajaju se šumski predjeli (Šarkanj, Vrblje, Mačkaluk, Siga), te vodotoci (Topoljski Dunavac, Stari Dunav kod Batine), ali i mnogi drugi na području Općine.

Ekološki turizam bi trebao prožimati i sve druge oblike turizma koji se odvijaju ili se planiraju na ovom području.

- Ribolovni turizam kao i druge vrste rekreacijskih aktivnosti vezanih za vodu, moguće je na ovim područjima razvijati, s obzirom, na brojne vodotoke na području Općine (Dunav, Karašica, Topoljski Dunavac, Stari Dunav, rukavci Šarkanj i Vrblje, rukavac "Nijagara", jezero "Bučka" i "Vir" kod Duboševice) u kojima obitava čak 44 vrste riba.

¹⁾ Ministarstvo prostornog uređenja, graditeljstva i stanovanja-Strategija prostornog uređenja Republike Hrvatske, 1997.

²⁾ Razvojna strategija

³⁾ Zavod za prostorno uređenje Osječko-baranjske županije: Prostorni plan Osječko-baranjske županije, Osijek 2002.

⁴⁾ Općina Draž: Program održivog razvoja ruralnog prostora u općini Draž, 2001. god.

- Budući da na ukupnom području djeluju četiri športsko-ribolovna društva (Gajić, Topolje, Draž i Batina), to je potrebno da se ovakvi vrijedni ribolovni potencijali očuvaju i zaštite i u buduću.
- Lovni turizam je također već tradicionalno prisutan na ovim prostorima, s obzirom na brojna šumska područja, koja su ujedno i lovišta, ali su i obitavališta čak dvadesetak vrsta divljači. Tako je poznato lovište u šumi Šarkanj, koje drži europski rekord u odstrelu jelena. Međutim, lovni turizam je moguće razvijati, ali uz kontrolirani odstrel divljači, te razvijati i neke druge oblike u okviru lovnog turizma (foto safari i slično), kako bi se zaštitili i očuvali prirodni potencijali lovišta i divljači u njima.
- Vinski turizam je mogući oblik turizma koji je moguće razvijati na područjima vezanim za vinorodna područja Baranjske planine. Ova područja je potrebno određenim programima povezati tzv. "vinskim cestama" gdje bi se domaća vina ponudila kao specifičan turistički proizvod ovog područja u autohtonom ambijentu (vinski podrumi-gatori, kušaonice vina).
- Turizam u okviru seljačkih gospodarstava potrebno je razvijati u okviru svih ruralnih područja Općine, koji bi u okviru seljačkog gospodarstva omogućio pružanje usluga za turiste koji bi dolazili na ovo područje iz različitih motiva. U okviru seoskog gospodarstva potrebno je urediti i organizirati smještajne kapacitete, pružanje usluga ishrane, kroz plasman vlastitih proizvoda (proizvedenih na vlastitom gospodarstvu i kroz poticanje razvoja ekološke poljoprivrede), rekreacije, sudjelovanja u aktivnostima i radovima na seoskom gospodarstvu, čime bi se poticao i razvoj seoskih gospodarstava i ukupnog ruralnog područja, a time bi se takva gospodarstva dopunski razvijala i kao turistička gospodarstva.
- Kulturni turizam je novi i sve značajniji oblik turizma koji je na ovom području moguće razvijati s obzirom na brojne kulturno-povijesne i druge kulturne sadržaje, kojima ovo područje obiluje.
- Među takve sadržaje treba uključiti Župnu crkvu sv. Petra i Pavla u Topolju iz 1722. godine, spomenik batinske bitke (spomenik A. Augustinčića, palim pripadnicima Crvene armije) s muzejskom zbirkom u okviru Spomen kompleksa, groba iz rimskog doba - K vojnika, nedaleko Batine na Baranjskoj planini, kao i brojne kulturne i druge manifestacije koje se održavaju na ovim prostorima (Baranjska likovna kolonija, Baranjski bečarac, Vinceške, Buše-fašnik, Pudarina i druge), a koje okupljaju brojne posjetitelje.

Razvijanje navedenih oblika turizma odvijat će se u okviru postojećih turističkih lokaliteta, koji će i u buduću biti nositelji razvoja turizma u općini Draž, a koje je potrebno obnoviti i urediti, te dopuniti određenim sadržajima, te ih ponovno uključiti u turistički razvoj.

Kao turistički lokalitet šireg značenja, PPO-BŽ označeno je turističko-rekreacijsko područje Zeleni otok, nedaleko Batine. U okviru ovog područja planira se obnova Čarde (restorana) i Pansiona sa 4 apartmana, koji se planiraju urediti u ruralnom baranjskom stilu, s gastronomskom ponudom ovog područja, što bi imalo za cilj ponovno vraćanje značaja ovog turističkog lokaliteta, kakav je imao prije.

U okviru Spomen kompleksa batinske bitke planira se uređenje ugostiteljskog sadržaja (restorana) kako bi se ponuda ovog lokaliteta upotpunila i ovom vrstom sadržaja.

Topoljski Dunavac-Puškaš je područje od oko 280 ha koje će i dalje imati najveći značaj kao lokalitet ribolovnog te športsko-rekreacijskog turizma, te odmora i rekreacije vezano za aktivnosti na vodi (kupanje, vožnja čamcima) i na kopnu, uz brojna mjesta za izlete ili u okviru brojnih vikendica. U tom smislu potrebno je obnoviti Ribarski i Lovački dom, kako bi se što prije stavili u funkciju kakvu su imali i prije rata.

Na području Baranjske planine nedaleko Batine, u toku je izgradnja turističko-rekreacijskog centra na 8.600 ha, u okviru kojeg se planiraju smještajni kapaciteti, u okviru apartmana, te proširenje postojećeg smještaja na 12 postelja, kao i izgradnja športsko-rekreacijskih sadržaja (tenis igrališta, mali nogomet, bazen), te uređenje ugostiteljskih sadržaja.

Budući da prostorom općine Draž, njenim istočnim dijelom prolazi rijeka Dunav, u dužini od 15 km, odnosno međunarodni plovni put, to je za očekivati da će se u budućnosti intenzivirati i međunarodni riječni turistički promet, što općina Draž treba iskoristiti, te svojim turističkim potencijalima zaustaviti ili skrenuto dio te turističke populacije prema svom području.

Ostali oblici turističke djelatnosti trebali bi se organizirati i funkcionalno odvijati u okviru seoskih gospodarstava, u okviru naselja, odnosno građevinskih područja naselja.

3.4.1.3. Eksploatacija mineralnih sirovina

Planom nije predviđena eksploatacija mineralnih sirovina na području Općina, niti je zabilježen zahtjev za formiranje istražnog polja za eksploataciju neke od mineralnih sirovina. Prirodni potencijal terena pruža mogućnosti eksploatacije gline u industriji građevinskih materijala, te eksploataciju kamena za hidrotehničke radove. Otvaranje istražnih (i eksploatacijskih) polja moguće je prema uvjetima iz PPO-BŽ.

3.4.2. Društvene djelatnosti

Planske potrebe za prostornim kapacitetima i sadržajima društvenih djelatnosti proračunate su prema predviđenom broju stanovnika općine za plansko razdoblje (2015), te minimalnim potrebama definiranim PPO-BŽ, Odlukom o mreži osnovnih škola na području Osječko-Baranjske županije, te Mrežom zdravstvene zaštite donešenoj od strane Ministarstva zdravstva (NN 85/02).

3.4.2.1. Uprava

Postojeći razmještaj upravnih funkcija na području općine Draž u potpunosti se zadržava, što znači da naselje Draž zadržava tijela lokalne samouprave, a ostala naselja zadržavaju sjedišta mjesnih odbora.

3.4.2.2. Obrazovanje

Na području općine Draž u funkciji je samo jedna ustanova predškolskog odgoja – dječji vrtić u naselju Batina, organiziran u sklopu područne osnovne škole, ali je obveza iz PPO-BŽ locirati dječji vrtić u naselju Draž.

Postojeća mreža osnovnih škola utvrđena je Odlukom o mreži osnovnih škola na području Osječko-baranjske županije, te osnovno školstvo općine Draž djeluje prema navedenoj mreži, ali je potrebno postojeću područnu školu u naselju Batina organizirati kao matičnu školu (obveza iz PPO-BŽ).

MREŽA OSNOVNIH ŠKOLA NA PODRUČJU OPĆINE DRAŽ

Tablica br. 38.

Naselje	Postojeće stanje		Planirano stanje	
	Kategorija škole	Broj učenika	Kategorija škole	Broj učenika
DRAŽ	matična	124	matična	180
TOPOLJE	područna škola	11	područna škola	20
DUBOŠEVICA	područna škola	19	područna škola	25
BATINA	područna škola	75	matična	101
UKUPNO:		229		326

IZVOR PODATAKA. Općina Draž

3.4.2.3. Zdravstvo

Zdravstvena zaštita stanovnika općine Draž s 3 liječnička tima opće/obiteljske medicine na razini primarne zdravstvene zaštite smještenim u naseljima Draž, Batina i Topolje zadovoljava potrebne minimume propisane Mrežom zdravstvene zaštite donešenoj od strane Ministarstva zdravstva (NN, br. 85/02), ali je u naselju Draž potrebno prostorno smjestiti 1 liječnički tim polivalentne stomatološke zdravstvene zaštite.

Isto tako potrebno je, uz postojeću ljekarnu u naselju Batina prostorno smjestiti ljekarne u naselju Draž kao općinskom središtu, te u naselju Topolje kao manjem lokalnom središtu.

Postojeće veterinarske ambulante u naseljima Draž i Duboševica također ne zadovoljavaju potrebne minimume, te je potrebno u naseljima Batina i Topolje smjestiti po jednu veterinarsku ambulantu.

3.4.2.4. Kultura

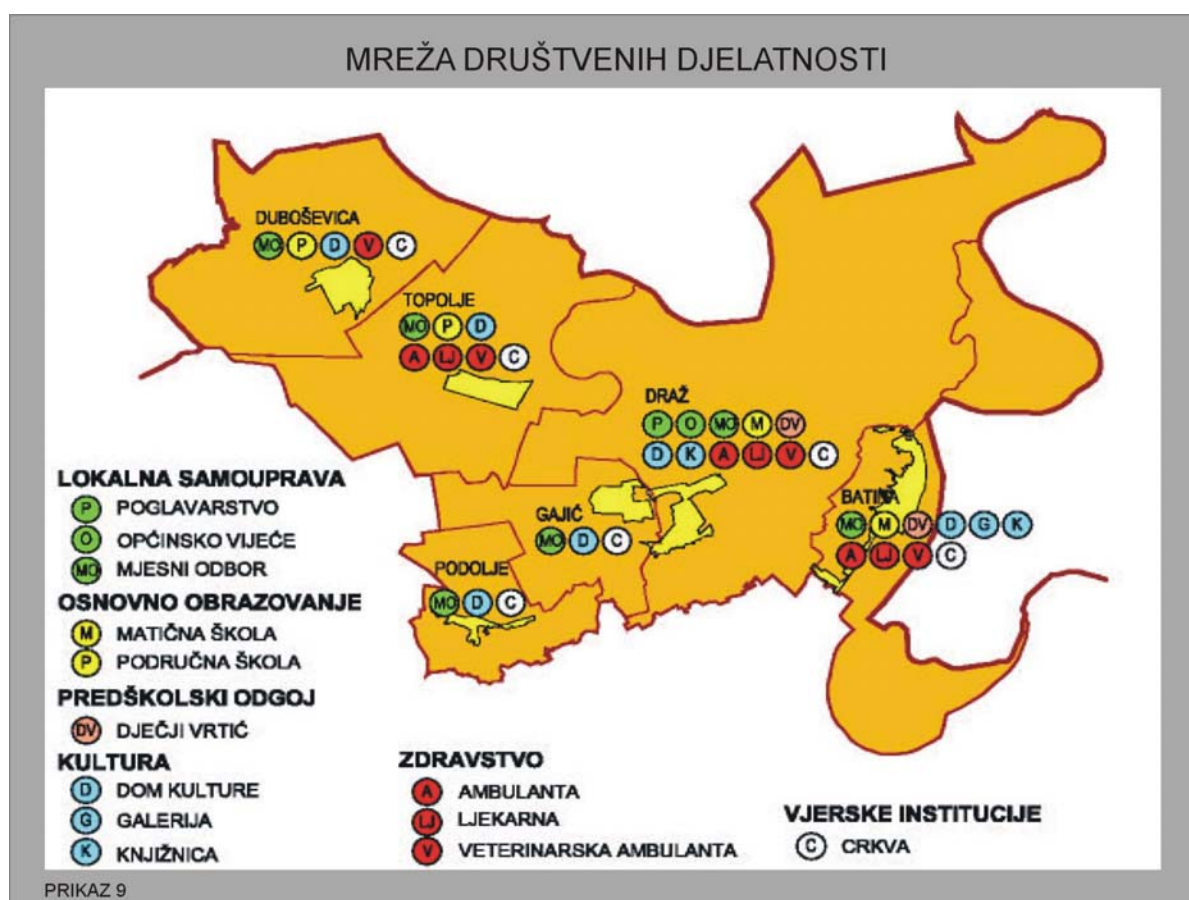
Sva naselja Općine zadovoljavaju minimume opremljenosti građevinama kulture, a svakako se ističe naselje Batina kojem gravitira i šire područje Županije.

Svaka dodatna aktivnost Općine u pogledu kulture, bilo u vidu manifestacije ili stalne djelatnosti povećava psihološki standard stanovništva Općine, te je i vid promocije naselja i prirodne baštine, tako da je poželjno jednu granu budućeg turističkog razvoja Općine temeljiti na kulturnom naslijeđu.

3.4.2.5. Vjerske institucije

Postojeće vjerske zajednice, pokrivenost područja župama, te postojeće građevine vjerskih institucija povijesno su nastale kao odraz potreba stanovništva Općine, te nema opravdanih razloga za utvrđivanjem drugačijeg sustava ili razmjesta.

Ukoliko se budu gradile nove vjerske građevine na području Općine, potrebno je držati se uvjeta gradnje koje se propisuju Odredbama za provođenje Plana, a posebnu pažnju potrebno je posvetiti otvorenim prostorima, odnosno mjestima okupljanja stanovništva kod svakodnevnih ceremonija.

3.5. ŠPORT I REKREACIJA

Planirana mreža športskih objekata i objekata fizičke kulture nastala je na temelju izračunatih potreba za takvim vrstama objekata, a u skladu s očekivanim brojem stanovništva do kraja planskog razdoblja, za koje se Plan izrađuje (demografska prognoza), odnosno određenih dobnih skupina stanovništva, te na temelju zadanih koeficijenata iz Pravilnika o prostornim standardima, normativima, te urbanističko-tehničkim uvjetima za planiranje mreže športskih objekata (NN, br. 38/91.).

U nastavku je priložena tablica s postojećim, planiranim i ukupno potrebnim brojem jedinica športskih građevina, odnosno Pravilnikom propisani minimumi:

BROJ JEDINICA ŠPORTSKIH OBJEKATA

Tablica broj 39.

DOBNA SKUPINA (GOD)	BROJ STANOVNIKA 2015. GODINE	POTREBAN BROJ JEDINICA ŠPORTSKIH OBJEKATA															
		DVORANE		ZRAČNE STRELJANE		KUGLANE		NOGOMET		MALI SPORTOVI		TENIS		BOČANJE		OSTALI OTVORENI	
		JEDINICA NA 1000 STANOVNIKA	BROJ JEDINICA	JEDINICA NA 1000 STANOVNIKA	BROJ JEDINICA	JEDINICA NA 1000 STANOVNIKA	BROJ JEDINICA	JEDINICA NA 1000 STANOVNIKA	BROJ JEDINICA	JEDINICA NA 1000 STANOVNIKA	BROJ JEDINICA	JEDINICA NA 1000 STANOVNIKA	BROJ JEDINICA	JEDINICA NA 1000 STANOVNIKA	BROJ JEDINICA	JEDINICA NA 1000 STANOVNIKA	BROJ JEDINICA
7 - 10	150	1,30	0,195	0	0	0	0	0	0	5,10	0,765	0	0	0	0	0,13	0,020
11 - 14	189	1,65	0,312	0,90	0,170	0,125	0,024	0,43	0,081	8,60	1,625	0,40	0,076	0	0	1,15	0,217
15 - 18	210	1,80	0,378	0,95	0,200	0,145	0,030	0,48	0,101	8,90	1,869	0,50	0,105	0	0	1,25	0,263
19 - 24	330	0,85	0,281	0,75	0,248	1,00	0,330	0,72	0,238	2,00	0,660	0,75	0,248	0,30	0,099	0,55	0,182
25 - 34	425	0,48	0,204	0,75	0,319	1,00	0,425	0,43	0,183	1,40	0,595	0,75	0,319	0,35	0,149	0,27	0,115
35 - 44	652	0,30	0,196	0,65	0,424	1,00	0,652	0,12	0,078	0,90	0,587	0,85	0,554	0,55	0,359	0,14	0,091
45 - 59	952	0,15	0,143	0,45	0,428	0,80	0,762	0,03	0,029	0,30	0,286	0,75	0,714	0,60	0,571	0,07	0,067
60 i više	1445	0,03	0,043	0,08	0,116	0,10	0,145	0	0	0	0	0,22	0,318	0,22	0,318	0,045	0,065
UKUPNO	4353		1,751		1,904		2,367		0,709		6,387		2,333		1,495		1,019
POSTOJEĆI BROJ JEDINICA ŠPORTSKIH OBJEKATA																	
			2,000		0,000		0,000		6,000		6,000		0,000		0,000		0,000
BROJ JEDINICA ŠPORTSKIH OBJEKATA KOJI NEDOSTAJE																	
			-0,249		1,904		2,367		-5,291		0,387		2,333		1,495		1,019

IZVOR PODATAKA: ZPO-OSIJEK

Iz tablice je vidljivo da u pogledu dvorana i malih sportova Općina zadovoljava Pravilnikom propisane minimume, u pogledu nogometnih igrališta značajno prelazi zadane minimume, ali je potrebno na području općine prostorno smjestiti 2 jedinice zračnih streljana, 2 jedinice kuglane, 2 jedinice tenisa, 1 jedinicu bočanja i 1 jedinicu ostalih otvorenih terena.

3.6. KOMUNALNE DJELATNOSTI

3.6.1. Groblja

Dimenzioniranje groblja vrši se za stogodišnje plansko razdoblje, ovisno o stopi mortaliteta, planiranom broju stanovnika, te rotacionom turnusu grobnog mjesta (20 godina) – metoda Hansa Schwenkela.

S obzirom na relativno malu zauzetost – popunjenost groblja na području općine, te relativno veliku preostalu slobodnu površinu groblja, postojeća groblja zadovoljavaju buduće potrebe stanovništva Općine.

Izuzetak je groblje naselja Batina u Batini za koje se planira širenje unutar građevinskog područja naselja.

3.7. UVJETI KORIŠTENJA, UREĐENJA I ZAŠTITE PROSTORA

3.7.1. Zaštita prirodnih i krajobraznih vrijednosti

Preuzimanjem iz PPO-BŽ, terenskom analizom i ocjenom krajobraznih osobitosti utvrđena je potreba izdvajanje pojedinih prostora u:

- a) Područja posebnih uvjeta korištenja
- b) Područja posebnih ograničenja u korištenju

a) Područja posebnih uvjeta korištenja

- Područja vrijednih dijelova prirode izvan zaštićenih područja

To su sklopovi dvaju krajobraznih cjelovitosti koje se jedna na drugu nastavljaju: rijeka Dunav sa šumama i ritskim biotopom, te Baranjska planina s naseljima Batinom i Podoljem.

Rijeka Dunav, te šumska vegetacija na naplavnom pojasu aluvija koja u zavojitom slijedu prate stare rukavce i tokove, izmjenjujući se s ritskim oblicima bara, jezera i ritskom vegetacijom, prirodni je slijed Parka prirode Kopački rit.

Osnovu čini rijeka Dunav. Na pojedinim mjestima Dunav je sa svojim starim rukavcima oformio specifične riječne otoke izvornog lika, koji dinamikom riječnih nanosa prerastaju u poluotoke kakvi su ovdje Siga i poznati Zeleni otok (zbog izvornosti prirode turističko i naselje povremenog stanovanja).

Mjerenjem pravaca vodnih tokova Dunava kroz dugi period i akumuliranjem velikih količina aluvijalnih nanosa, nastao je specifičan blago valovit reljef, gdje se u širokom pojasu uz rijeku u pravcu vodotoka izmjenjuju grede i depresije. Zavisno o razlikama u mikroreljefu i promjenama razine podzemnih i poplavnih voda, i njenom zadržavanju u oblicima baza i rukavcima (povezano s ostalim čimbenicima stanišnih uvjeta), razvili su se različiti tipovi vegetacije. S jedne strane su to različite šumske biljne zajednice, a s druge močvarna i vodena vegetacija.

Četiri su osnovne zajednice šuma: šume hrasta lužnjaka (*Quercetum roboris*), šume brijesta i poljskog jasena (*Fraxino-Ulmetum*), šume bijele i crne topole (*Populetum nigro-albae*), šume bijele vrbe (*Salicetum albae*), a unutar njih izdvojeno je 20 subasocijacija šumskih zajednica.

U barskim vodama su zajednice lokvanja (*Nyphaeo-Nuphareterum*), rogoza (*Scripetum lacustic*) i trske (*Phragmitetum communis*), a prema višim terenima slijede zajednice šaševa (*Magnocaricetum*), koje se smatraju prelaskom ka šumskoj vegetaciji.

To su staništa raznolike i brojne faune šumsko ritsko močvarnih krajolika. Ovdje je obitavalište mnogih vrsta srednjoeuropske faune, i poznato stanište lovne divljači divlje svinje (*Sus crofa*) i posebice jelena (*Cervus elaphus*).

Na ovu cjelovitost se nastavlja reljefno uzvišenje Baranjska planina

Povezano s orografskom strukturom i prirodnim osobitostima ovdje se razvio krajolik vinograda i voćnjaka, kojega upotpunjuju enklavirani šumski oblici i male parcele individualne figure vikendica, s točkama i potezima značajnim za panoramske vrijednosti. Obronci i tzv. "surduci" sa strmim usjecima u lesnoj strukturi obrazuju karakteristične oblike. Uklopljena u orografsku strukturu, uz njene strme zasjeka i uz samu obalu rijeke koji ih oplovljava, smjestilo se naselje Batina prepoznatljive baranjske arhitekture. U sjevernom dijelu planine (unutar granice Općine) je naselje Podolje.

Prepoznatljivost ovog prostora je u orografskim izmjenama i vinogradarskoj komponenti i uklopljenim naseljima u orografskoj strukturi izmjene obronaka i kotlina strmih zasjeka s karakterističnom arhitekturom vinskih podruma (gatori).

Ovo je krajolik izražene vizualne dinamike bliskih elemenata i široko otvorene vizure u dubinu prostora i horizont.

Ove povezane cjelovitosti prirodnog i kultiviranog krajobraza, zbog velike estetske vrijednosti i krajolika karakterističnih za ovo područje, te kulturno-povijesnog značaja, cjelokupni sklop Dunava ritskih oblika i šuma, te s njima povezano područje Baranjske planine s naseljima Batinom i Podoljem, štiti se Odredbama za provođenje PPUOD.

b) Područja posebnih ograničenja u korištenju**- Točke i potezi značajni za panoramske vrijednosti**

Pozicija i razvijenost reljefnog uzvišenja Baranjske kose i sagledivost s dolaznih puteva, a posebno pozicije uz obalu Dunava koji oplovljava ovo reljefno uzvišenje, ističu se točkama i potezima značajnim za panoramske vrijednosti.

3.7.2. Zaštita kulturno-povijesne baštine

Većina naselja u općini Draž zadržala je izvornu tipologiju i povijesnu matricu.

Ambijentalno sačuvani izgled naselja van glavnih puteva karakterizira još razmjerno brojan fond tradicijskih građevina koje svojom tipološkom raznolikošću i dekorativnim vrijednostima pružaju informaciju o nekad bogatoj i raznolikoj tradicijskoj arhitekturi ovoga kraja.

Na žalost se takve kuće i gospodarske građevine nalaze u dosta lošem građevnom stanju, te kao takvi ne daju dobru sliku o očuvanosti i perspektivama tradicijske baštine.

Novim oblicima arhitekture poremećeno je ruralno tradicijsko mjerilo naročito kod naselja koja se nalaze uz glavne prometnice. Najveći dio tradicijskog graditeljstva više nema spomenička obilježja jer su povijesne građevine preradikalno adaptirane za suvremene potrebe ili su pak stare okućnice degradirane uklanjanjem starih građevina i pomoćnih građevina i izgradnjom novih katnih građevina uz poteze povijesnih prizemnica. Takve se kuće ne uklapaju u postojeći ambijent, a i ulice su degradirane povlačenjem novih kuća od regulacijske linije te izgradnjom netipičnih stambenih i gospodarskih građevina.

3.7.3. Iskaz površina za posebno vrijedna i osjetljiva područja i prostorne cjeline

Na sljedećoj tablici su iskazane zaštićene cjeline arheoloških lokaliteta, kao i vrijedni dijelovi prirode, te vinski podrumi (gatori) koji se štite PPUOD.

ZAŠTIĆENE CJELINE

Tablica br. 40.

Red. broj	Cjeline	Oznaka	Površina (ha)	% od površine Općine	ha/stan.
1.1.	VRIJEDNI DIJELOVI PRIRODE				
	- Područja vrijednih dijelova prirode izvan zaštićenih područja (zaštita PPUOD)		8.689,07	58,14	1,88
1.2.	GRADITELJSKA BAŠTINA:				
	- Arheološki lokaliteti	AL	112,12	0,75	0,02
	- Vinski podrumi (gatori) (zaštita PPUOD)	VP			

IZVOR PODATAKA: ZPO-OSIJEK i Ministarstvo kulture

3.8. RAZVOJ INFRASTRUKTURNIH SUSTAVA**3.8.1. Prometni infrastrukturni sustav**

Prostornim planom Osječko-baranjske županije definirane su osnovne smjernice razvoja prometnog sustava, temeljem čega su na području Općine planirani budući zahvati na prometnom sustavu.

3.8.1.1. Cestovni promet

U okviru Vc prometnog koridora planirana je nova trasa autoceste Budimpešta-Ploče, zapadno od postojeće trase državne ceste D7, tako da se u Planu ne nalazi na području općine Draž.

Postojeća državna cesta će nakon izgradnje autoceste preuzeti funkciju paralelne ceste, jer je na autocesti planiran režim naplate cestarine.

Na trasi državne ceste D212 planirana je izgradnja nove trase brze dvotračne ceste, koja bi povezivala granični prijelaz Batina i planirano čvorište "Čeminac" na budućoj autocesti Budimpešta-Ploče (koridor Vc). Na taj način izbjegao bi se uspon na brdo Baranjsku planinu, što je važno u zimskim uvjetima.

Za vrijeme okupacije Baranje tijekom agresije na Republiku Hrvatsku, izgrađena je dionica ceste od Batine do Zmajevca. Cesta je izvedena loše, tako da su se ubrzo pojavila i oštećenja. Zbog toga je potrebno prvo snimiti postojeće stanje i utvrditi kako je postojeće stanje kolnika, te jesu li u potpunosti riješeni imovinsko-pravni

odnosi na parceli izgrađene ceste. Nakon toga treba izraditi projekt rekonstrukcije ceste na način da udovoljava kriterijima za brzu dvotračnu cestu. To prvenstveno znači da nema direktnog prilaza na planiranu cestu s parcela uz nju, već je ulaz/izlaz moguć samo na uređenim čvorištima.

Na mreži županijskih cesta potrebno je prvenstveno urediti postojeće trase na nivo koji zahtijeva kategorija navedenih cesta. Poboljšanje prometno-tehničkih uvjeta na mreži županijskih cesta odnosi se na sljedeće zahvate:

- proširenje postojećih kolnika za odvijanje dvosmjernog prometa na min. 5,50 m (preporuka 6,0 m gdje god je to moguće),
- korekcija oštrog zavoja između Gajića i Draža.

U mreži ostalih cesta koje nisu kategorizirane Planom su predviđene trase sljedećih značajnih cesta:

- Podolje-Kotlina
- Podolje-Duboševica

koje su u funkciji poboljšanja prometnih veza u Općini, kao i s užim okruženjem.

Ulične profile kroz koje u naseljima prolaze trase kategoriziranih javnih cesta potrebno je urediti na način da se formira efikasan sustav odvodnje oborinskih voda, izgrade površine za pješački promet, u pravilu odvojene od kolnika, te parkirališta i potrebna autobusna stajališta. Na području javnog prometa treba podizati nivo prometne usluge povećavajući intenzitet autobusnih linija, te kvalitetom uređenja autobusnih stajališta.

Razvitak biciklističkog prometa je novi element u uređenju prostora Općine. Potreba za izgradnjom biciklističke staze uz Dunav od granice Republike Mađarske do Osijeka definirana je PPO-BŽ.

U okviru PPUOD predložena je trasa biciklističke staze koja bi išla od graničnog prijelaza Udvar-Duboševica, kroz, ili uz naselja: Duboševica, Topolje, Gajić do Draža, gdje bi se trasa podijelila u dvije dionice. Jedna dionica obišla bi brdo Baranjsku planinu i u zoni naselja Batina došla na trasu (krunu) desnog obrambenog nasipa rijeke Dunav, a druga dionica bi preko prijevoja na brdu Baranjska planina išla na Zmajevac, gdje bi se povezala na dionicu preko naselja Batina.

Biciklističku stazu moguće je urediti kao zasebnu prometnu stazu (površinu), zatim kao prometnu traku uz postojeće ili planirane ceste, ili u okviru postojećih poljskih i šumskih puteva, koji se za tu priliku moraju urediti minimalno s nasipom kamenog materijala.

Uz trasu planirane biciklističke staze potrebno je u zonama naselja, ili na lokacijama koje se odrede kao moguća mjesta zadržavanja biciklista, urediti prostor za odmor i pružanje sanitarnih i ugostiteljskih usluga. Trasa cijelom svojom dužinom na području Općine mora biti jasno označena i opremljena potrebnom prometnom signalizacijom, te putokazima.

U naseljima, uz sve javne i gospodarske sadržaje mora biti osiguran prostor za promet u mirovanju.

Na području Općine nalazi se i dva granična prijelaza za cestovni promet: Duboševica i Batina. Navedene prijelaze potrebno je urediti i opremiti sa sadržajima u skladu s njihovom kategorijom i očekivanim prometnim tokom.

3.8.1.2. Riječni promet

Kao jedna od strateških odrednica razvitka prometnog sustava Republike Hrvatske je i razvitak riječnog prometa u cilju povezivanja Srednje Europe s Jadranom. Cilj je povećanje udjela riječnog prometa za oko 5 puta u odnosu na ostale prijevozne grane.

To uključuje i uređenje plovnih puteva prema međunarodnim klasama plovnosti, pa se tako rijeka Dunav treba urediti u VI klasu.

U zoni naselja Batina predviđena je lokacija luke/pristaništa na Dunavu, a sjeverno od lokacije Zelenog otoka planirana je športska luka za čamce (fluvina). Točna lokacija luke/pristaništa utvrdit će se projektom na temelju uvjeta i suglasnosti Hrvatskih voda i Kapetanije Vukovar.

3.8.1.3. Pošta

Planovi razvoja poštanske djelatnosti na temelju pokazatelja s pojedinih područja, te na temelju financijskih mogućnosti ulaze u sastav planova HP-Zagreb.

U narednom planskom razdoblju, zbog ugrađene suvremene opreme u PU planirani razvoj poštanske djelatnosti svesti će se na proširenje asortimana usluga, te u skladu s potrebama investicijsko održavanje poslovnih prostora.

Planirani razvoj može eventualno obuhvatiti uređenje eksterijera radi boljeg i lakšeg pristupa, dakle uređenje pločnika i određenog broja parkirališnih mjesta za potrebe dostave, zaposlenih u PU i korisnika.

3.8.1.4. Telekomunikacije

Plan razvoja telekomunikacijske mreže na području općine Draž obuhvaća sljedeće:

- dogradnju kapaciteta komutacija (UPS) u skladu s porastom potreba,
- izgradnja novih mjesnih mreža u naseljima Općine,
- izgradnja baznih postaja (GSM) s neophodnim kabelskim vodovima.

U nepokretnoj mreži plan razvoja obuhvaća i druge mreže kao npr. CROAPAK, CROLINE, kabelska TV i dr.

U pokretnoj mreži plan razvoja obuhvaća izgradnju novih baznih postaja radi što bolje pokrivenosti područja općine Draž i šire. Pri izgradnji novih baznih postaja vlasnici pojedinih mreža moraju uskladiti izgradnju radi zajedničkog korištenja baznih postaja zbog racionalnog korištenja prostora, te voditi računa o zaštiti okoliša prvenstveno zbog sigurnosti i zdravlja okolnog stanovništva.

3.8.1.5. RTV sustav veza

Zbog ranije izgrađenih objekata HRT-a unutar granica Općine, te neposredno uz granice Općine, koji pokrivaju cijeli prostor općine Draž u sljedećem planskom razdoblju se ne planiraju graditi novi.

3.8.2. Energetski sustav

3.8.2.1. Plinoopskrba

Plinoopskrba područja općine Draž planirana je izgradnjom lokalnog (distribucijskog) plinovodnog sustava kojim će biti obuhvaćena sva naselja Općine. Planirani plinovodni sustav sastojat će se od:

- glavnih distribucijskih plinovoda,
- mjesnih plinovodnih mreža.

Glavna opskrba točka je mjerno redukcijska stanica (MRS)-Beli Manastir. Od ove MRS izgraditi će se srednjetačni lokalni (distribucijski) plinovodni sustav s tlakom prirodnog plina 0,1-0,3 MPa (1,0-3,0 bara) pretlaka.

Glavnim distribucijskim plinovodima se povezuju (opskrbljuju) mjesne plinovodne mreže. Plinovode izvan građevinskih područja graditi uz prometnice.

Mjesne plinovodne mreže će se graditi unutar građevinskih područja u zelenom pojasu ulica u pravilu s obje strane ulica gdje god je to potrebno zbog širine uličnog profila i postojanje potrošača.

Zbog visine tlaka plina svaki korisnik mora imati kućnu redukcijsku stanicu za snižavanje tlaka na uporabnu vrijednost i mjerenje potrošnje. Kućne redukcijske stanice graditi na vanjskom pročelju građevina ili na unutrašnju stranu regulacijske linije tako da predstavlja sastavni dio prednje ograde građevinske parcele.

Planirane trase ovih plinovoda su orijentacijske. Detaljnijim planovima (UPU i DPU) položaji će se detaljnije definirati, što znači da su moguća manja odstupanja od predloženih.

3.8.2.2. Elektroenergetika

Planirana elektroenergetska mreža obuhvaćat će građevine za distribuciju električne energije, dok razvoj prijenosa i proizvodnje na području Općine nije predviđen Strategijom i Programom prostornog uređenja Republike Hrvatske, a time niti PPO-BŽ.

Distribucija električne energije

Plan razvoja distribucijske mreže obuhvaća izgradnju, dogradnju i rekonstrukciju na svim distribucijskim naponskim razinama, a pratiti će proces urbanizacije i razvoj gospodarstva.

Na 35 kV naponskoj razini planira se samo zamjena transformatora s transformatorima veće snage u postojećoj TS 35/10(20) kV-Draž, ukoliko to povećana potrošnja tj. povećanje potreba za električnom energijom bude zahtijevalo.

Planom se određuje da se 10/20 kV dalekovodi unutar građevinskog područja i u kontaktnim zonama s građevinskim područje, izgrađuju podzemnim dalekovodima u koridorima prometnica. Izgradnjom podzemnih dalekovoda u infrastrukturnim koridorima omogućava se racionalnije i efikasnije korištenje građevinskog zemljišta, što je prioritetna smjernica Strategije i Programa prostornog uređenja Republike Hrvatske. Osim toga, time će se dobiti na sigurnosti i kvaliteti opskrbe električnom energijom i smanjiti troškovi održavanja.

Na 10(20) kV naponskoj razini plan razvoja obuhvaća dogradnju i rekonstrukciju postojeće mreže na sljedeći način:

- izgradnja KB 10(20) kV mrežu unutar građevinskog područja naselja kojima će se međusobno povezati postojeće i planirane trafostanice 10(20)/0,4 kV,
- postupno demontiranje svih nadzemnih 10(20) kV dalekovoda unutar građevinskog područja naselja Draž u skladu s dinamikom kabliranja,
- izgradnja novih TS 10(20)/0,4 kV i novih 10(20) kV dalekovoda ovisiti će o procesu urbanizacije i razvoja gospodarstva, te će o njima ovisiti lokacije TS i trase dalekovoda.

Kod izgradnje novih trafostanica treba napomenuti da prema pokazateljima o postojećoj potrošnji i trendu porasta potrošnje broj i instalirana snaga postojećih trafostanica zadovoljava za dulje razdoblje. Pojava većih potrošača zbog kojih bi trebalo izgraditi nove trafostanice 10(20)/0,4 kV i priključnih 10(20) kV dalekovoda je sporadična i nepredvidiva, kako po iznosu tražene snage tako i optimalne lokacije. Ako se takvi potrošači ipak pojave gradnja se omogućava u skladu s Odredbama za provođenje PPUOD.

Niskonaponska 0,4 kV mreža u naseljima na području Općine planira se postupno u potpunosti rekonstruirati. Rekonstrukcijom se planiraju zamijeniti goli vodiči vođeni po krovovima na krovnim stalcima sa samonosivim kabelskim snopom (SKS), a vodovi bi se i dalje vodili po krovovima na krovnim stalcima ili po betonskim stupovima. Samo za posebne, tj. iznimne potrebe mogu se niskonaponski vodovi graditi podzemnim kabelskim vodovima u zelenom pojasu ulica (po mogućnosti u zajedničkom koridoru s kabelima javne rasvjete).

Do potpune rekonstrukcije elektroenergetske mreže može se koristiti postojeća uz manje rekonstrukcije što uključuje i djelomičnu zamjenu golih vodiča SKS-om, te priključenje nekog novog korisnika. Kod potreba za veće rekonstrukcije u pojedinom naselju pridržavati se planom predviđene potpune rekonstrukcije mreže tog naselja Općine.

Javnu rasvjetu u naseljima općine Draž planira se graditi podzemnim kabelskim vodovima i čeličnim cijevnim stupovima javne rasvjete postavljenim u zeleni pojas ulica uz prometnice na propisanoj udaljenosti od prometnice. U ulicama gdje će se niskonaponska mreža graditi na betonskim stupovima rasvjetna tijela postavljati na te betonske stupove.

3.8.3. Vodnogospodarski sustav

3.8.3.1. Vodoopskrba

PPOBŽ za područje općine Draž planirana je izgradnja regionalnog izvorišta Topolje te vodoopskrbni sustavi svakog naselja povezani u jedinstveni sustav, općinski i regionalni.

Potrebne količine pitke vode utvrđene su na lokaciji "Topolje" koja je smještena uz istočni rub naselja Topolje. Utvrđena je mogućnost kaptiranja oko 150 l/s vode, no potrebe konzuma (šireg od općinskog) za ovu lokaciju pretpostavljaju crpljenje 80 l/s vode. Količina vode uvjetuje i njegovu kategoriju tj. riječ je o regionalnom crpilištu.

S lokacije crpilišta planirano je pružanje magistralnih vodoopskrbnih cjevovoda. U svako naselje s područja Općine dolazi magistralni vod tkao da se iza crpilišta račva trasa magistralnog voda prema zapadu (vod Topolje-Duboševica), prema istoku (vod Topolje-Gajić-Draž-Batina-Zmajevac) i prema jugu (vod Topolje-Gajić-Podolje-Popovac). Izgradnjom ovih vodova kompletirao bi se izgled regionalnog vodoopskrbnog sustava "Sjeverna Baranja" na području općine Draž.

Na trasi magistralnog voda Draž-Batina planirana je izgradnja vodospreme i kompenzacijske komore.

Planirane mreže unutar pojedinih naselja pokrivala bi sadašnje i buduće potrebe za vodom, kako u pogledu količina vode tako i po izgrađenosti cjevovoda. Osnovna vodoopskrbna mreža je minimalnih profila 100 mm kako bi zadovoljila i protupožarne uvjete za formiranje vanjske hidrantske mreže.

3.8.2.2. Odvodnja otpadnih voda

Osnovna mjera za osiguranje zaštite vode od zagađivanja je izgradnja zajedničkih uređaja za pročišćavanje otpadnih voda naselja i industrije, kao i izbor adekvatnog recipijenta otpadnih voda.

Izgradnjom kanalizacijskih sustava sprječavaju se lokalna zagađenja površinskih i podzemnih voda, a otpadne vode se dovode na lokaciju uređaja za pročišćavanje.

Vode u melioracijskim kanalima onečišćuju se kemijskim sredstvima upotrebljenim na poljoprivrednim površinama, a voda u Odvodnom kanalu Karašica onečišćuje se otpadnim vodama grada Belog Manastira.

Kako bi se pokrenulo sustavno rješavanje problema odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda izrađen je Plan razvitka odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda na području Osječko-baranjske županije (Naručitelj: Osječko-baranjska županija, Izrađivač: IGH,d.d. Osijek 2002. god.) kojim su dana osnovna i racionalna konceptijska rješenja odvodnje otpadnih voda za sve Gradove i Općine, te definirani uvjeti ispuštanja otpadnih voda u prijemnike.

Prema predmetnom Planu na području općine Draž, za naselje Batina, predviđena je izgradnja kanalizacijskog sustava s uređajem za pročišćavanje otpadnih voda i ispuštom u rijeku Dunav. Za ostala naselja na području Općine (Draž, Duboševica, Gajić, Podolje i Topolje) predviđa se izgradnja zasebnih ili grupnih sustava razdjelne kanalizacije sličnim jednostavnim uređajima (evapotranspiracijski sustavi ili drugi biljni uređaji).

Za svako od ovih naselja ucrtana je orijentacijska lokacija uređaja za pročišćavanje otpadnih voda.

Lokacija uređaja za naselje Topolje može se konačno definirati tek kada budu definitivno utvrđene zone sanitarne zaštite planiranog vodocrpilišta "Topolje". Uređaji za pročišćavanje mogu biti klasični ili jednostavni (evapotranspiracijski sustavi ili drugi biljni uređaji).

3.8.3.3. Uređenje vodotoka i voda

Uređenjem rijeke Dunav regulacijskim zahvatima započelo je već krajem 19. stoljeća. Sadašnji izgled uređenosti zadovoljava potrebe plovidbe, a hidrološko-morfološki faktori režima leđa su u granicama racionalnih regulacijskih intervencija. Izgradnjom ovako ustrojenog sustava, za osnovni cilj uređenja vodotoka postavljeno je očuvanje regulacijskih radova, što podrazumijeva redovno održavanje izvedenih objekata i sustavno praćenje morfološkog razvoja korita. Aktivnosti iz ove oblasti su planirane kao kontinuirani proces tijekom idućeg planskog razdoblja.

Postojeći sustav obrane od poplava štiti veći dio općine Draž od velikih voda rijeke Dunav, Karašice i Borze. Slabu točku ovog sustava pokazale su visoke vode Dunava 2002. godine kada je postojeći nasip za obranu Batine interventno produžen prema sjeveru i potoku Karašica cca 400 m. Ovim Planom je predviđena njegova izgradnja (dogradnja postojećeg nasipa od km 1425+370 do 1427+720 rijeke Dunav).

Tijekom okupacije Baranje nasip Državna granica-Draž miniran je i teško oštećen. U tijeku je razminiranje i rekonstrukcija nasipa. Planirani radovi iz oblasti obrane od poplava se svode na rekonstrukciju oštećenih nasipa te redovno održavanje nasipa, te provođenje mjera od poplava.

Inundacijski pojasevi na vodotocima i drugim ležištima voda nisu određeni u cijelosti pa je planiran nastavak određivanja inundacijskog pojasa uz vodotoke i druga ležišta voda za koje, u ovom trenutku, to još nije napravljeno.

Sustav zaštite od erozije i bujica nije izgrađen. Planira se uređenje bujičnih tokova radi stabiliziranja korita i smanjivanja erozije te zaustavljanja nanosa. Radovi i lokacije nisu definirane nego je u kartografskom dijelu PPUOD prikazano ukupno bujično područje.

Rukavci rijeke Dunav i akumulacija Topoljski Dunav posebno su interesantni za šport i rekreaciju. Za sada ne postoje razrade ove ideje, ali je izvjesna izrada konceptijskih rješenja revitalizacije rukavaca rijeke Dunav i Topoljskog Dunava.

3.8.3.4. Melioracijska odvodnja i navodnjavanje

Sustav melioracijske odvodnje na području općine Draž je u cijelosti izgrađen. Funkcioniranje ovog sustava u projektiranom opsegu ugroženo je tijekom Domovinskog rata. U poratnom vremenu sustav je rekonstruiran osim u dijelu detaljne kanalske mreže. Planom se ne predviđa izgradnja novih objekata (kanali i crpne postaje) sustava za melioracijsku odvodnju, ali je nužna obnova kanala detaljne mreže (kanali III i IV reda).

Sustav melioracijskog navodnjavanja na području općine Draž obuhvaća postojeću površinu od 300 ha (Puškaš) te tri nove površine: Karaš (150 ha), Sirkovi-Slatina (400 ha) i Šumarina (27 ha). Lokacija Puškaš je izvan funkcije, crpna postaja "Puškaš" je u ratu uništena. Na svim ovim površinama planira se izgradnja sustava navodnjavanja kišenjem, a voda bi se koristila iz kanala Stara Borza odnosno retencijskog prostora Topoljskog Dunava. Voda za navodnjavanje na višem platou osiguravat će se putem planirane crpne postaje "Topolje".

3.9. POSTUPANJE S OTPADOM

Cjeloviti sustav gospodarenja otpadom može se definirati kao skup mjera koje se sastoje od nastajanja otpada, skupljanja i različitih načina obrade, a sve u skladu sa zaštitom okoliša, ekonomskom optimalizacijom i društvenom prihvatljivosti te sve obuhvaćeno praktičnim sustavom koji je prihvatljiv nekoj regiji (gradu).

Sustav obuhvaća uporabu širokog niza različitih metoda obrade i odlaganja otpada, kao npr. smanjenje nastajanja otpada, ponovnu uporabu i reciklažu, odlagališta, kompostiranje, spaljivanje kao i alternativne metode.

U središtu cjelovitog sustava zbrinjavanja otpada nalazi se skupljanje i izdvajanje otpada, jer isti ima vrlo veliki utjecaj na moguće načine obrade npr. kompostiranje i recikliranje. Reciklaža materijala svodi se na vađenje korisnih tvari iz tijela otpada kao npr. papir, staklo, metali, PET, te njihovo slanje na obradu. Ostalni otpad se spaljuje ili odvozi na odlagalište. Jedna od mogućnosti je i izdvajanje biorazgradivog otpada i njegovo kompostiranje. Cjeloviti sustav zbrinjavanja otpada uključuje jednu, više ili sve od navedenih opcija.

Zakonom o otpadu (NN, 178/2004.) je propisana nadležnost nad pojedinim kategorijama otpada. Općine su odgovorne za gospodarenje komunalnim otpadom. Komunalni otpad jest otpad iz kućanstava, te otpad iz proizvodne i/ili uslužne djelatnosti, ako je po svojstvima i sastavu sličan otpadu iz kućanstava.

Dijelovi komunalnog otpada svrstavaju se u opasni otpad ukoliko sadrže tvari koje imaju jedno od ovih svojstava: eksplozivnost, reaktivnost, zapaljivost, nagrizanje, nadražljivost, štetnost, toksičnost, infektivnost, kancerogenost, mutagenost, teratogenost, ekotoksičnost i svojstvo otpuštanja otrovnih plinova kemijskom reakcijom ili biološkom razgradnjom. Tvari s ovim svojstvima moraju se izdvojiti iz komunalnog otpada i dalje zbrinjavati na način koji propisuje Zakon.

PPOBŽ planirano je formiranje sustava zbrinjavanja otpada kroz tri faze:

- I. faza - Na teritoriji svake općine odrediti lokaciju komunalne kontrolirane deponije, uz trenutno zatvaranje ostalih nekontroliranih deponija te njihovu sanaciju.
- II. faza - Napustiti i sanirati sve općinske deponije te uspostaviti sustav koji je temeljen na 6 većih deponija (Osijek, Đakovo, Našice, Belišće, Donji Miholjac i Beli Manastir).
- III. faza - Uspostava sustava regionalnog definiranja te izgradnja regionalne deponije za cijelu županiju (ili više županija).

Općina Draž je koncesijom prenijela svoja prava na tvrtku "Komus" Beli Manastir koja prikuplja otpad iz svih naselja s područja Općine i odvozi ga na odlagalište u Belom Manastiru. Prema dostavljenim podacima na području Općine nema nesaniranih divljih odlagališta pa se može smatrati da je I. faza za općinu Draž okončana te da je Općina već u sklopu II. faze (deponiranja otpada na jedan od 6 većih deponija - u ovom slučaju Beli Manastir). Postojeće lokacije odlagališta inertnog otpada moraju se sanirati, a tom kategorijom otpada gospodariti u skladu s odredbama Zakona o otpadu (NN, 178/2004.) i budućim županijskim planom gospodarenja otpadom. Postupanje s otpadom životinjskog podrijetla nužno je uskladiti s odredbama Pravilnika o načinu postupanja sa životinjskim lešinama i otpadom životinjskog podrijetla, te njihovom uništavanju (NN, 24/2003.).

Unutar granica građevinskih područja svakog naselja u Općini nužno je formirati reciklažna dvorišta.

3.10. SPRJEČAVANJE NEPOVOLJNA UTJECAJA NA OKOLIŠ

3.10.1. Mjere zaštite voda

Kvaliteta vode u vodotocima i kanalima je pod utjecajem voda koje se nakon oborina slijevaju s oraničnih površina na kojima se pak primjenjuju pesticidi, mineralna i organska gnojiva, kao i ostale agrotehničke mjere, kao i otpadnih voda naselja koja svoje otpadne vode upuštaju u vodotoke ili kanale.

Generalno zaštita voda se treba provoditi uz uvažavanje principa:

- Treba sačuvati vode koje su još čiste.
- Treba ustanoviti zone sanitarne zaštite oko novog crpilišta "Topolje", te dosljedno primijeniti mjere zaštite propisane u elaboratu crpilišta.
- Upotrebu pesticida, organskih i mineralnih gnojiva na svim poljoprivrednim površinama treba racionalizirati na način da se uz najmanju upotrebu postignu traženi učinci.
- Treba spriječiti nastajanje zagađenja na malim vodotocima, gdje uslijed moguće koncentracije zagađenja i ograničenog kapaciteta prijemnika, potrebne mjere zaštite prelaze tehničke ili ekonomske mogućnosti.
- Započeti s rješavanjem odvodnje u naseljima, prioritarno u naseljima koja su na ili uz zone zaštite izvorišta.
- Treba uklanjati izvore zagađivanja voda, sprječavati i smanjivati zagađivanje na mjestu njegova nastanka.
- Kvalitetu površinskih i podzemnih voda treba stalno kontrolirati kao i kvalitetu efluenta kojima se u vode unose zagađenja.
- Treba ukloniti divlja odlagališta otpada ako se i gdje nalaze te spriječiti nastajanje novih.
- Treba riješiti problem odvodnje i zbrinjavanja otpadnih voda gospodarskih subjekata unutar građevinskih područja, te osobito farmi izvan građevinskih područja.

3.10.2. Mjere zaštite tla

Pojave oštećenja i onečišćenja tala su sve češće i učestalije, od strane brojnih činitelja u prostoru. Najčešće su to ljudske aktivnosti (poljoprivreda, gospodarstvo, otpad itd.). U tom smislu, potrebno je vršiti kontinuirano praćenje stanja tala, te prikupljanje informacija o stanju tala, kako bi se u slučaju potrebe moglo djelovati i zaštititi od različitih vrsta onečišćenja. Zaštitu tla od onečišćenja potrebno je provoditi u funkciji zaštite poljoprivrednog zemljišta i proizvodnji zdrave hrane, te zdravlja ljudi, životinja i biljnog svijeta.

Kroz izradu PPUOD nastojalo se, kroz racionalno korištenje poljoprivrednog zemljišta, utjecati na zaštitu tla kroz smanjenje korištenja kvalitetnog poljoprivrednog zemljišta u nepoljoprivredne svrhe, posebno u građevinsko područje.

Zapuštene poljoprivredne površine potrebno je, uz određene intervencije, privesti poljoprivrednoj namjeni, kao i razminirati minirane površine, te sanirati površinske kopove i divlje deponije.

Šumsko zemljište, koje nije obraslo, potrebno je pošumiti.

3.10.3. Mjere zaštite zraka

Donošenjem Zakona o zaštiti zraka 1995. godine, Republika Hrvatska se opredijelila za sustavni pristup rješavanju problema zaštite zraka. Općina u okviru samoupravnog djelokruga uspostavlja područnu mrežu za praćenje kakvoće zraka na svom području. Predstavničko tijelo Općine određuje lokacije postaja u područnoj mreži i donosi program mjerenja kakvoće zraka i osigurava uvjete njegove provedbe. Podaci kakvoće zraka iz područne mreže su javni i objavljuju se jednom godišnje u službenom glasniku.

Utvrđuju se sljedeće prioritete mjere za sprječavanje onečišćenja zraka:

- moguće izvore onečišćavanja zraka treba ispravno locirati u prostoru u odnosu na stambene i sl. zone uzimajući osobito u obzir smjer i intenzitet dominantnih vjetrova, te udaljenost od naseljenih područja,
- oko postojećih i planiranih izvora onečišćavanja zraka potrebno je podizati odnosno planirati podizanje zaštitnog zelenila, i
- sanirati postojeća neuređena odlagališta otpada.

3.10.4. Mjere zaštite od buke

Područje Općine Draž nije ugroženo bukom, ali se gospodarskim razvitkom i razvitkom prometnog sustava stanje može narušiti.

Sukladno Zakonu o zaštiti od buke, Općina osigurava izradu karte buke – grafičkog prikaza osnovnih razina buke na svim mjestima unutar promatranog područja sredine u kojoj ljudi rade i borave, ali do sada nisu vršena mjerenja buke na prostoru Općine.

Pri izradi planova užeg područja (UPU) potrebno je odrediti predviđene razine buke, koje ne smiju prijeći najviše zakonom predviđene razine.

3.11. MJERE ZAŠTITE STANOVNIŠTVA OD RATNIH OPASNOSTI

3.11.1. Zone ugroženosti i sklanjanje stanovništva

Pravilnik o kriterijima za određivanje gradova i naseljenih mjesta u kojima se moraju graditi skloništa i drugi objekti za zaštitu (Narodne novine 2/91), propisuje Gradovima i Općinama obvezu razvrstavanja naselja prema stupnju ugroženosti u 4 kategorije, ovisno o broju stanovnika naselja, određenim funkcijama, te geopolitičkom položaju.

S obzirom da općina Draž nije izradila kartu ugroženosti naselja, PPUOD se naselja klasificiraju prema stupnju ugroženosti.

Prema navedenom pravilniku, naselja općine Draž ne pripadaju niti jednoj kategoriji ugroženost (niti jedno naselje općine ne prelazi minimalni broj od 2000 stanovnika), te nije obvezna izvedba skloništa i zaklona za sklanjanje stanovništva.

Kod građevina u kojima se okuplja veći broj korisnika (javne, društvene i sl.), u smislu sklanjanja stanovništva, potrebno je pridržavati se posebnih propisa.

3.11.2. Interesi obrane

Na području općine Draž, na području Baranjske Planine, nalaze se vojni kompleksi od interesa obrane. Oko predmetnih vojnih lokacija utvrđene su zaštitne i sigurnosne zone:

- **zona posebne namjene - zona zabranjene izgradnje**, unutar koje se u potpunosti zabranjuje bilo kakva izgradnja (osim građevina za potrebe obrane),
- **zona ograničene gradnje**, unutar koje je za gradnju građevina potrebno prethodno pribaviti suglasnost MORH-a,
- **zona kontrolirane gradnje** (do 2.000 m od zone posebne namjene), unutar koje je, za gradnju svih industrijskih i energetske građevina, dalekovoda, antena, građevina od metalnih konstrukcija, elektronskih uređaja i drugih građevina koje emitiranjem elektromagnetskih valova ili na drugi način mogu ometati rad vojnih uređaja, potrebno ishoditi suglasnost MORH-a, kojom će se definirati vrsta, visina, namjena i ostali zahtjevi obrane.

Navedene zaštitne i sigurnosne zone prikazane su na kartografskim prikazima br. 3.B, 4.A, 4.B i 4.D.

II ODREDBE ZA PROVOĐENJE

1. UVJETI ZA ODREĐIVANJE NAMJENA POVRŠINA NA PODRUČJU OPĆINE

1.1. NAMJENA POVRŠINA

- (1.) U PPUOD površine za razvoj i uređenje prikazane su u kartografskom prikazu br. 1., i određuju se za sljedeće namjene:
1. Površine za razvoj i uređenje naselja:
 - građevinska područja naselja Batina, Draž, Duboševica, Gajić, Podolje i Topolje
 2. Površine za razvoj i uređenje van naselja
 - a) Građevinska područja
 - građevinska područja povremenog stanovanja Baranjska planina (I.-V.) i Kenda,
 - građevinska područja gospodarskih zona Duboševica i Topoline,
 - građevinska područja turističko-rekreacijskih zona Kenda, Puškaš i Zeleni otok,
 - groblja.
 - b) Poljoprivredno tlo isključivo osnovne namjene
 - osobito vrijedno obradivo tlo,
 - vrijedno obradivo tlo,
 - ostala obradiva tla.
 - c) Šuma isključivo osnovne namjene
 - gospodarska šuma,
 - zaštitna šuma.
 - d) Ostalo šumsko zemljište isključivo osnovne namjene
 - e) Ostalo poljoprivredno tlo, šume i šumsko zemljište
 - f) Vodne površine
 - vodotoci,
 - akumulacije.
 - g) Posebna namjena
 - h) Promet
 - i) Odlagalište komunalnog otpada
- (2.) Površine određene u kartografskom prikazu 1., detaljnije se razgraničavaju na sljedeći način:
- sva građevinska područja (izgrađeni i neizgrađeni dio) prikazana su u kartografskim prikazima br. 4.A. do 4.H., na katastarskim podlogama u mjerilu 1:5.000 ili 1:4.000,
 - detaljna namjena građevinskih područja utvrđuje se prostornim planovima užih područja ili na temelju Odredbi za provođenje PPUOD (u daljnjem tekstu : Odredbe),
 - osobito vrijedno poljoprivredno tlo detaljnije se određuje na temelju podataka o klasi poljoprivrednog zemljišta (pri čemu se I i II klasa smatraju osobito vrijednim obradivim tlom, a III, IV i V vrijednim obradivim tlom),
 - šume gospodarske namjene i ostalo šumsko zemljište isključivo osnovne namjene utvrđuju na temelju podataka o šumskom zemljištu tijela Državne uprave nadležnog za katastarske poslove,
 - zaštitna šuma utvrđuje se na temelju Odluke o proglašenju zaštitne šume i Hrvatskih šuma,

- ostalo poljoprivredno tlo, šume i šumsko zemljište na temelju podataka o kulturi i bonitetnoj klasi. Dozvoljena je promjena poljoprivrednog zemljišta u šume i šumsko zemljište,
- prirodni vodni tokovi i akumulacije određeni su obalnom crtom koju utvrđuje ustanova s javnim ovlastima nadležna za vodnogospodarstvo, ili crtom vodnog dobra kojeg utvrđuje nadležna ustanova prema posebnom propisu,
- područje posebne namjene je prostor od interesa za obranu, a utvrđuje se granicama vojnog kompleksa kojeg određuje nadležno tijelo obrane,
- prometne površine određuju se sukladno točki (3.) i (4.) ovih Odredbi,
- groblja izvan naselja se utvrđuju granicom postojeće katastarske čestice,
- odlagalište komunalnog otpada nalazi se sjeverozapadno od naselja Topolje uz cestu Topolje-Duboševica.

(3.) Prometne, energetske i vodnogospodarske građevine određene su funkcijom i kategorijom i prikazane na kartografskim prikazima br. 1. i 2.A. - 2.C.

Prostor za prometne i infrastrukturne građevine utvrđuje se na sljedeći način:

- za postojeće građevine prostor je utvrđen stvarnom parcelom i pojasom primjene posebnih uvjeta prema posebnim propisima. Sve postojeće građevine, bilo da se zadržavaju ili uklanjaju, mogu se rekonstruirati pri čemu su moguće izmjene trase u cilju poboljšanja funkcioniranja građevine,
- postojeće nerazvrstane ceste i puteve moguće je rekonstruirati, pri čemu su moguće izmjene trase u cilju poboljšanja funkcioniranja građevine u koridoru koji predstavlja stvarna parcela i pojas u širini 10,0 m mjereno od rube postojeće parcele ceste ili puta,
- trasa biciklističke staze u planu je naznačena orijentacijski i usmjeravajući. Konačni položaj trase definirat će se projektnom dokumentacijom u skladu s posebnim propisima koji reguliraju izgradnju biciklističkih staza ili traka,
- trase novih infrastrukturnih građevina su orijentacijske i moguće ih je mijenjati unutar koridora čija ukupna širina iznosi:

• za planiranu trasu brze dvotračne ceste (korekcija trase postojeće državne ceste D212)	500,0 m
• za glavni distribucijski plinovod	100,0 m
• za vodove vodoopskrbnog sustava	20,0 m
• za vodove sustava odvodnje otpadnih i sanitarnih voda	20,0 m
• vodovi do objekata prikazanih simbolima vezano na stvarni smještaj objekata	
• za dogradnju postojećeg obrambenog nasipa u Batini	25,0 m

Širina koridora iz stavka 2. ove točke utvrđuje se simetrično u odnosu na os infrastrukturne građevine, prikazane u kartografskom prikazu.

Iznimno, širine novih cestovnih infrastrukturnih koridora iz stavka 2. ove točke ne primjenjuju se u građevinskim područjima unutar kojih su koridori utvrđeni u kartografskim prikazima građevinskih područja br. 4.A. GRAĐEVINSKO PODRUČJE NASELJA Batina, 4.B. GRAĐEVINSKO PODRUČJE NASELJA Draž i 4.C. GRAĐEVINSKO PODRUČJE NASELJA Duboševica.

(4.) Lokacija novih građevina prometa i infrastrukture koje su u PPUOD prikazane simbolom su orijentacijske, a detaljnije se utvrđuju na sljedeći način:

- bazne postaje (GSM) s neophodnim kabelskim vodovima u radijusu 100,0 m,
- za crpilište na temelju vodoistražnih radova,
- vodosprema i prekidna komora u radijusu od 100,0 m,
- lokacije uređaja za pročišćavanje otpadnih voda (osim za naselje Topolje) 100,0 m,
- lokacija uređaja u naselju Topolje-po određenju zona sanitarne zaštite crpilišta "Topolje",
- za ostale građevine na temelju projekta.

1.2. PODRUČJA POSEBNIH OGRANIČENJA U KORIŠTENJU

- (5.) U PPUOD utvrđuju se sljedeća područja posebnih ograničenja u korištenju:
- vrijedni dijelovi prirode se štite Odredbama za provođenje PPUOD,
 - zaštićena kulturna dobra,
 - područje intenziteta potresa VII i VIII stupnja MCS ljestvice,
 - područje pojačane erozije,
 - vodonosno područje,
 - prostor rezerviran za zone sanitarne zaštite crpilišta "Topolje",
 - poplavno područje,
 - inundacijski pojas,
 - koridori za planirane infrastrukturne građevine,
 - zaštitne zone oko građevina obrane (zona zabranjene gradnje, zona ograničene gradnje i zona kontrolirane gradnje).
- Područja posebnih ograničenja iz stavka 1., alineje 1-9 prikazana su na kartografskim prikazima br. 3.A., 3.B., 4.A., 4.B. i 4.C.

- (6.) Područja posebnih ograničenja u korištenju detaljnije se utvrđuju na sljedeći način:
- vrijedni dijelovi prirode na temelju kartografskog prikaza br. 3.A,
 - zaštićena kulturna dobra na temelju akata o zaštiti,
 - područje osobito vrijedne graditeljske baštine na temelju kartografskog prikaza br. 3.A.,
 - područje pojačane erozije na temelju granica koje utvrđuje nadležna pravna osoba s javnim ovlastima za poslove vodnogospodarstva,
 - vodonosno područje na temelju podataka nadležne pravne osobe,
 - prostor rezerviran za zonu sanitarne zaštite crpilišta "Topolje", opisan u Idejnom rješenju crpilišta,
 - granicu poplavnog područja i inundacijskog pojasa utvrđuje ustanova s javnim ovlastima nadležna za vodnogospodarstvo,
 - zaštitne i sigurnosne zone oko građevina obrane utvrdilo je nadležno tijelo Obrane.

1.3. UVJETI KORIŠTENJA NA PODRUČJIMA S POSEBNIM OGRANIČENJIMA U KORIŠTENJU PROSTORA

- (7.) Uvjeti korištenja vrijednih dijelova prirode, kulturnih dobara, vodozaštitnog područja crpilišta, poplavnog područja i inundacijskog pojasa te uvjeti gradnje u odnosu na intenzitet potresa utvrđuju se na temelju posebnih propisa.
- (8.) Na području vrijednih dijelova prirode primjenjuju se uvjeti utvrđeni u točki (257.) ovih Odredbi.
- Na području osobito vrijedne graditeljske baštine primjenjuju se uvjeti utvrđeni u točki (261.) ovih Odredbi.
- (9.) Na području pojačane erozije zabranjuje se:
- uklanjanje grmlja i visokog zelenila,
 - obrada poljoprivrednih površina i sađenje kultura okomito na slojnice terena,
 - izgradnja kojom se narušava stabilnost tla.

Van građevinskog područja na području pojačane erozije mogu se graditi rekreacijske građevine (trim staze, konjičke staze, lovačke i šumske kuće, planinarski domovi i sl. građevine u funkciji rekreacije) pod uvjetom da lovačke i šumske kuće te planinarski domovi nisu na manjoj udaljenosti od 500,0 m od sljemena Baranjske planine.

Za gradnju u ovim područjima potrebno je ishoditi posebne uvjete koje utvrđuje pravna osoba s javnim ovlastima za poslove vodnogospodarstva.

Projekti za gradnju na ovom području moraju sadržavati dokaz da se gradnjom ne narušava stabilnost tla.

- (10.) Na vodonosnom području i na prostoru rezerviranom za zone sanitarne zaštite crpilišta, do donošenja Odluke o zaštiti izvorišta, uvjeti korištenja i gradnje utvrđuju se sukladno uvjetima utvrđenim posebnim propisom za III zonu sanitarne zaštite.

Nakon donošenja Odluke o zaštiti izvorišta, na područjima iz stavka 1. koja se nalaze van zona sanitarne zaštite primjenjivat će se Odredbe PPUOD, sukladno postojećem načinu korištenja.

Unutar III zone zaštite crpilišta "Topolje" je građevinsko područje naselja Topolje te građevinsko područje povremenog stanovanja i turističko-rekreacijske zone Kenda i Puškaš.

- (11.) U koridorima planiranih prometnica i infrastrukture, čije širine su utvrđene u točki (3.) ovih Odredbi ne mogu se do utvrđivanja točne trase i lokacije planirati i graditi stambene i gospodarske građevine koje se sukladno Odredbama PPUOD mogu graditi van građevinskih područja.

Iznimno, u koridorima nadzemnih elektroenergetskih građevina moguća je gradnja gospodarskih građevina, sukladno uvjetima pravne osobe s javnim ovlastima nadležne za gospodarenje elektroenergetskim građevinama.

Na prostoru određenom za koridore i lokacije prometnih i drugih infrastrukturnih građevina, a koji preostane nakon izgradnje građevine, prestaje ograničenje iz stavka 1. ove točke.

- (12.) U zaštitnim zonama oko građevina obrane ograničava se korištenje prostora na sljedeći način:
- **Zona zabranjene gradnje**, unutar koje se u potpunosti zabranjuje bilo kakva izgradnja (osim građevina za potrebe obrane),
 - **Zona ograničene gradnje**, unutar koje je za gradnju građevina potrebno pribaviti suglasnost MORH-a,
 - **Zona kontrolirane gradnje** (do 2.000,0 m od zone posebne namjene), unutar koje je, za gradnju svih industrijskih i energetske građevine, dalekovoda, antena, građevina od metalnih konstrukcija, elektronskih uređaja i drugih građevina koje emitiranjem elektromagnetskih valova ili na drugi način mogu ometati rad vojnih uređaja, potrebno ishoditi suglasnost MORH-a, kojom će se definirati vrsta, visina, namjena i ostali zahtjevi obrane.

Zaštitne zone iz prethodne tri alineje su prikazane na kartografskim prikazima br. 3.B, 4.A, 4.B i 4.D.

2. UVJETI ZA UREĐENJE PROSTORA

2.1. GRAĐEVINE OD VAŽNOSTI ZA DRŽAVU

- (13.) Na području Općine Draž izgrađene su ili se planira gradnja sljedećih građevina od važnosti za Državu:

a) Prometne građevine

- Cestovne građevine s pripadajućim objektima i uređajima
 - Brza dvotračna cesta na pravcu Batina-koridor Vc (planirano čvorište "Čeminac"),
 - Stalni međunarodni cestovni granični prijelaz I kategorije Duboševica-Udvar (granica Republike Mađarske),
 - Privremena kontrolna točka za cestovni promet Batina-Bezdan prema Uredbi ili stalni međunarodni cestovni granični prijelaz I kategorije Batina prema Pravilniku.

- b) Vodne građevine
 - Regulacijske i zaštitne vodne građevine na Dunavu, potoku Karašica, odvodnom kanalu Karašica i Borzi
- c) Građevine posebne namjene
 - Vojni kompleksi na području Baranjske planine

2.2. GRAĐEVINE OD VAŽNOSTI ZA ŽUPANIJU

(14.) Na području Općine izgrađene su ili se planira gradnja sljedećih građevina od važnosti za Županiju:

- a) Prometne građevine
 - Cestovne građevine s pripadajućim objektima i uređajima
 - Mreža županijskih cesta
 - Planirana biciklistička staza (državna granica s Republikom Mađarskom-Draž-Kneževi Vinogradi-Bilje-Osijek), i duž obale Dunava
 - Riječne građevine
 - Luka/pristanište na Dunavu kod Batine
 - Poštanski promet

Postojeće građevine poštanskog prometa su poštanski uredi (u daljnjem tekstu : PU)

 - PU Batina,
 - PU Draž,
 - PU Duboševica.

Planiranih građevina poštanskog prometa u sljedećem planskom razdoblju neće biti.
 - Telekomunikacije

Postojeće građevine telekomunikacija su udaljeni pretplatnički stupnjevi (u daljnjem tekstu : UPS) i bazne postaje:

 - UPS Batina,
 - UPS Draž,
 - UPS Duboševica,
 - Bazne postaje (GSM).

Planirane građevine telekomunikacija su:

 - Nova bazna postaja (GMS) u skladu s točkom (217.) ovih Odredbi,
 - Nove bazne (osnovne) postaje (UMTS i sustava sljedećih generacija), koje nisu prikazane ovih Planom, mogu se graditi sukladno uvjetima utvrđenim provedbenim odredbama PPUOD.
- b) Energetske građevine
 - Elektroenergetske građevine

Na području općine Draž postoji TS 35/10(20) kV-Draž koja je od županijskog značaja, ali se ne planiraju nove elektroenergetske građevine od Županijskog značaja.
- c) Vodne građevine
 - Građevine za melioracijsku odvodnju
 - Melioracijski kanali koji prolaze područjem više općina.
 - Građevine za korištenje voda
 - Vodocrpilište "Topolje"

- d) Turističko-rekreacijske građevine
 - Turističko-rekreacijsko područje Zeleni otok-Batina
- (15.) Prostor za građevine od važnosti za Državu i Županiju osigurava se na sljedeći način:
 - za prometne i infrastrukturne građevine sukladno točki (3.) i (4.) ovih Odredbi,
 - prostor za građevine posebne namjene utvrđen je u okviru postojećih granica građevinskih čestica vojnog kompleksa.
- (16.) Na kartografskim prikazima 2.A. do 2.C., sve građevine iz točke (13.) i (14.) ovih Odredbi označene su kao postojeće građevine i građevine koje su PPUOD planirane za gradnju. Sukladno tome, prostor za gradnju građevina od važnosti za Državu i Županiju osigurava se prema točki (3.) i (4.) ovih Odredbi.

2.3. GRAĐEVINSKA PODRUČJA NASELJA

2.3.1. Namjena građevina u građevinskom području naselja i povremenog stanovanja

- (17.) U građevinskom području naselja ne smiju se graditi građevine koje bi svojim postojanjem i uporabom neposredno ili posredno ugrožavale život, zdravlje i rad ljudi u naselju, odnosno vrijednosti čovjekova okoliša, niti se smije zemljište uređivati ili koristiti na način koji bi izazvao takve posljedice.
- (18.) U građevinskom području naselja mogu se graditi građevine stambene, građevine javnih i društvenih djelatnosti, građevine gospodarskih djelatnosti, športsko-rekreacijske građevine, građevine za komunalne djelatnosti, građevine za posebne namjene, pomoćne i prometne građevine i građevine infrastrukture, građevine mješovite namjene te ostale građevine u funkciji razvoja i uređenja naselja, a prema uvjetima utvrđenim u PPUOD.

Iznimno, u izdvojenom građevinskom području naselja Duboševica, sjeverno od naselja, nije dozvoljena gradnja građevina u funkciji poljoprivrede.

Građevine za posebne namjene su građevine za potrebe obrane.

Građevine mješovite namjene su građevine s više funkcija odnosno za više djelatnosti.
- (19.) U građevinskim područjima povremenog stanovanja mogu se graditi građevine povremenog stanovanja, ugostiteljsko-turističkih djelatnosti i športsko-rekreacijske građevine, trgovine, poljoprivredne građevine (osim građevina za uzgoj životinja koje nisu u funkciji seoskog turizma), građevine infrastrukture i ostale građevine u funkciji odmora i rekreacije.
- (20.) Detaljna namjena površina i građevina utvrđuje se u dokumentima uređenja užih područja, u kojima se mogu utvrditi i drugačiji uvjeti gradnje od uvjeta utvrđenih u PPUOD, ako je to njegovim odredbama dozvoljeno.

2.3.2. Opći uvjeti gradnje i uređenja prostora u građevinskom području naselja

- (21.) Opći uvjeti gradnje primjenjuju se na sve građevne čestice i građevine u građevinskim područjima i van njih.

2.3.2.1. Građevne čestice

- (22.) Građevna čestica je zemljište koje omogućuje gradnju i korištenje čestice sukladno Odredbama PPUOD, koja ima direktan pristup s javne površine.

Građevna čestica ima direktan pristup ako je širina regulacijske linije min. 6,0 m ili na način utvrđen planom užeg područja.

Javnom površinom iz stavka 1. ove točke smatra se ulični koridor širine utvrđene u točkama (195.)-(200.) ovih Odredbi, koji je kao javna površina spojen na sustav uličnih koridora u naselju i za koji su riješeni imovinsko-pravni odnosi.

Iznimno, čestica na kojoj su postojeće legalno izgrađene građevine može imati osiguran pristup na drugi način (služnost prolaza preko druge čestice i sl.).

- (23.) Za građevine koje se postavljaju na javne površine (kiosci, nadstrešnice za sklanjanje ljudi u javnom prometu, tende, ljetni vrtovi, spomenici i drugi elementi urbane opreme i slično) ne formiraju se građevne čestice nego se postavljaju na građevnu česticu javne površine.
- (24.) Za linearne infrastrukturne građevine (osim cesta) ne formiraju se građevne čestice nego se iste vode po postojećim česticama osim za pojedinačne građevine na trasi, kada je zbog funkcioniranja građevine potrebno formirati građevnu česticu.
- (25.) Cesta i druga javno-prometna površina može se graditi na više građevnih čestica.
- (26.) Građevna čestica infrastrukturne građevine koja je u funkciji prometa, veza, energetike, vodoopskrbe, odvodnje, vodoprivrede (trafostanice, mjerno-redukcijske stanice, telekomunikacijski stupovi i sl.), može imati minimalnu površinu jednaku tlocrtnoj veličini građevine i ne mora imati regulacijsku liniju. Ukoliko se ta vrsta građevina postavlja na javnu površinu ili građevnu česticu neke druge građevine ne mora se formirati posebna građevna čestica.
- (27.) Zajednička međa građevne čestice i javne površine je regulacijska linija, a dvorišne međe su međe građevne čestice sa susjednim katastarskim česticama, koje nisu javne.
- (28.) Koeficijent izgrađenosti građevne čestice (k_{ig}) je odnos površine zemljišta pod svim građevinama na građevnoj čestici i ukupne površine građevne čestice.
- Zemljište pod građevinom utvrđuje se sukladno posebnom propisu.
- (29.) Koeficijent iskorištenosti građevne čestice (k_{is}) je odnos građevinske (bruto) površine svih građevina na građevnoj čestici i površine građevne čestice.

2.3.2.2. Način i uvjeti gradnje građevina

- (30.) Način gradnje građevine određen je položajem građevine u odnosu na dvorišne međe građevne čestice.
- S obzirom na način gradnje sve građevine mogu biti: samostojeće, poluprislonjene i prislonjene u odnosu na dvorišne međe građevne čestice.
- (31.) Samostojeće građevine su one koje se grade na udaljenosti min. 3,0 m od dvorišnih međa.
- Iznimno od stavka 1., samostojeće građevine mogu se jednom svojom stranom približiti dvorišnoj međi i na manju udaljenost, ali ne manju od 1,0 m.
- Poluprislonjene građevine se jednim pročeljem nalaze na dvorišnoj međi, a udaljenost drugih pročelja građevine od ostalih dvorišnih međa je min. 3,0 m
- Prislonjene građevine se s dva pročelja nalaze na dvorišnoj međi, a udaljenost drugih pročelja od dvorišne međe je min. 3,0 m.
- Smatra se da se pročelje nalazi na međi ako se više od 50% površine pročelja nalazi na međi. Dio tog pročelja koji se ne nalazi na međi mora od nje biti udaljen min. 1,0 m.
- (32.) Otvor na pročelju građevine koji se približava dvorišnoj međi pod kutem 45° ili manjim, mora biti udaljen min. 3,0 m od dvorišne međe.
- Otvorima iz prethodnog stavka ne smatraju se fiksna ustakljenja neprozirnim staklom, veličine do 60x60 cm, dijelovi zida od neprozirnog materijala, te ventilacijski otvori promjera do 15 cm, odnosno 15x20 cm ako su pravokutnog oblika. Takvi otvori moraju biti na udaljenosti min. 1,0 m od međe.
- (33.) Udaljenost građevine od međe je udaljenost vertikalne projekcije svih nadzemnih dijelova građevine na građevnu česticu, u točki koja je najbliža taj međi, pri čemu se ne uzimaju u obzir dijelovi nadstrešnice, terase u prizemlju, strehe, krovništa i pristupne stepenice.
- Udaljenost se uvijek mjeri okomito na među i to od vanjske završno obrađene plohe koja zatvara građevinu.
- (34.) Udaljenost ležećih krovnih otvora od međe mjeri se od najbliže točke plohe krova, uz sam rub otvora, a kod stojećih krovnih otvora od najbliže točke okvira ili drugog elementa koji zatvara taj otvor.
- Zadane udaljenosti ne odnose se na krovne prozore koji se izvode na krovnoj plohi manjeg nagiba od 45°.

- (35.) Građevine mogu imati istake do 30,0 cm izvan građevne čestice na javnu površinu i to:
- u nadzemnim etažama: profilacije u žbuci i druge ukrasne elemente na pročelju te jednu stubu na ulazu u građevinu, uz uvjet da ostane min. 1,5 m slobodna širina pješačke staze;
 - u podzemnim etažama: temelje i zaštitu hidroizolacije.
- (36.) Streha građevine može biti konzolno istaknuta do 1,0 m od regulacijske linije na javnu površinu, njena vertikalna projekcija mora biti udaljena min. 0,5 m od kolnika, a njena visina na najnižem dijelu mora biti min. 3,0 m od javne površine.
- (37.) Građevine mogu imati pojedine istaknute dijelove izvan građevne čestice na javnu pješačku, kolno-pješačku ili zelenu površinu i to:
- konzolno izvedene balkone, loggie, erkere i pojedinačne zatvorene dijelove građevine pod uvjetom da svijetla visina između uređene javne površine i donjeg ruba istaka ne bude manja od 3,0 m, da istak ne bude više od 1,5 m u javnu površinu. Maksimalna bruto građevinska površina istaknutih dijelova pojedine etaže ne smije biti veća od 5% bruto izgrađene površine etaže. Vertikalna projekcija istaka mora biti udaljena min. 0,5 m od ruba kolnika;
 - konzolno izvedene nadstrešnice i sl., i to u dijelu pročelja između gornjeg ruba otvora prizemlja i donjeg ruba otvora etaže iznad prizemlja građevine pod uvjetom da svijetla visina između uređene javne površine i donjeg ruba istaka ne bude manja od 3,0 m i da vertikalna projekcija istaka bude udaljena minimalno 0,5 m od ruba kolnika;
 - pristupne stube ispod nivoa terena do ulaza u poslovni prostor u podrumu maksimalno zajedno s ogradom istaknute 1,3 m od regulacijskog pravca pod uvjetom da preostala slobodna širina pješačke komunikacije bude minimalno 2,25 m i da se oko stuba izvede ograda visine 1,0 m;
 - pristupne stube do ulaza u prizemlje građevine, rampe i uređaji za pristup osobama s invaliditetom i drugim osobama smanjene pokretljivosti, pod uvjetom da se ne mogu riješiti na vlastitoj građevnoj čestici, da preostala slobodna širina pješačke komunikacije bude minimalno 2,25 m i da se oko njih izvede ograda visine 1,0 m;
 - svjetlarnike za podrumске prozore maksimalno istaknute 1,0 m, pod uvjetom da budu odozgo pokriveni staklenom opekrom, drugim prozirnim materijalom ili metalnom rešetkom u ravnini pješačke komunikacije;
 - liftovi za pristup do podrumске etaže istaknuti max. 1,5 m pod uvjetom da budu u ravnini pješačke staze
 - priključke na komunalnu infrastrukturu.
- (38.) Ako je postojeća građevina izgrađena na više katastarskih čestica ista se može rekonstruirati u postojećim vanjskim gabaritima zgrade.
- (39.) Elementi kojima se određuje veličina građevine u PPUOD su: građevinska (bruto) površina (m²), visina građevine (m) i etažna visina građevine (oznaka i broj etaža).
- Visina građevine je ukupna visina građevine od najniže kote konačno zaravnatog terena na pročelju s ulične strane do najviše točke građevine. Dimnjaci, antene, ventilacijski elementi i drugi slični istaci unutar kojih se ne nalaze zatvorene prostorije ne uračunavaju se u visinu građevine.
- Etažna visina građevine je visina građevine izražena u broju etaža.
- Etaže građevine su: podrum (P_o), suteran (S), prizemlje (P), katovi (K) i potkrovlje (P_k).
- Galerije se smatraju etažom ako je njihova površina veća od 1/3 površine etaže.
- (40.) Podrumom se smatra etaža čija kota gornjeg ruba stropne konstrukcije nije viša od 1,0 m od najniže kote konačno zaravnatog terena, na pročelju s ulične strane, i koja je s najmanje jednom polovicom volumena ukopana u teren.
- (41.) Suteranom se smatra etaža čija kota gornjeg ruba stropne konstrukcije nije viša od 1,6 m od najniže kote konačno zaravnatog terena, na pročelju s ulične strane, i koja je najmanje jednom polovicom volumena ukopana u teren.
- (42.) Potkrovljem se smatra tavanski prostor sa stambenom, mješovitom ili gospodarskom namjenom koji mora zadovoljiti sve sljedeće uvjete:

- nadozid iznad stropne konstrukcije donje etaže može biti max. 1,5 m, mjereno na presjeku pročelja i donje linije krovne plohe. U slučaju razvedenog tlocrta nadozid u pojedinim dijelovima može biti i veći, ali pod uvjetom da se zadrži ista ravnina krovne plohe, a veća visina nadozida je na max. 30% širine pročelja,
- prozori se mogu izvesti na zabatnom zidu, u kosini krova ili kao stojeći krovni prozori. Vanjski rub bočnog zida (ili pregrade) stojećeg krovnog prozora mora biti na udaljenosti min. 1,00 m od dvorišnih međa, a ukupna širina svih fasadnih ploha stojećih krovnih prozora na pojedinom pročelju može biti max. 50% širine pročelja.

Stojećim prozorom ne smatra se prozor na uličnom pročelju.

Potkrovlje može biti samo jednoetažno, a moguće ga je izvesti s galerijom iz točke (39.) ovih Odredbi.

- (43.) Tavanom se smatra prostor ispod krovne konstrukcije, a iznad zadnje stropne konstrukcije koji nema namjenu, ako je visina nadozida iznad stropne konstrukcije donje etaže max. 0,5 m.

U slučaju razvedenog tlocrta nadozid u pojedinim dijelovima može biti i veći, ali pod uvjetom da se zadrži ista ravnina krovne plohe, a veća visina nadozida je na max. 30% širine pročelja.

Tavan može imati otvore na zabatnom zidu ili u kosini krova, ali samo u svrhu ventiliranja i minimalnog osvjetljenja.

Površina pojedinačnih otvora ne smije biti veća od 1,0 m², s tim da površina svih otvora ne smije biti veća od 3,0 m²/100 m površine tavana.

Na tavanu se ne smiju izvoditi balkoni i lođe. Pristup do tavana može biti ljestvama, penjalicama, stubištem i sl.

Ovako izveden tavan ne smatra se etažom.

- (44.) Balkoni koji su dužom stranom paralelni s dvorišnom međom ili koji su položeni pod kutem manjim od 45° u odnosu na dvorišnu među moraju od nje biti udaljeni min. 3,0 m.
- (45.) Bočna strana balkona, lođe, terase i otvorenih pristupnih stuba koja se nalazi na udaljenosti manjoj od 1,0 m od dvorišne međe mora se zatvoriti neprozirnim materijalom u visini min. 1,80 m od gornje plohe poda.
- (46.) Ukoliko na zidu postojeće građevine izgrađene uz dvorišnu među ili na udaljenosti manjoj od 1,0 m, postoje legalno izgrađeni otvori, isti se moraju u slučaju izgradnje na susjednoj građevnoj čestici zaštititi na način da se oko otvora izvede svjetlarnik. Svjetlarnik mora biti širi od otvora za 0,10 m sa svake strane, ali ne uži od 1,0 m. Udaljenost nasuprotnog zida svjetlarnika od prozora iznosi min. 2,0 m.

Ukoliko se radi o ventilacijskim otvorima isti se moraju zaštititi samo ako se nalaze na samoj međi i to svjetlarnikom dimenzije 1,0x1,0 ili ventilacijskim kanalom spojenim na ventilacijski otvor. Ventilacijski kanal mora izlaziti u vanjski prostor.

Moguća su i drugačija rješenja, uz suglasnost susjeda.

- (47.) Građevine treba oblikovati sukladno osobitostima lokacije, okolnog područja i krajolika u kojem se građevina nalazi.
- (48.) Oborinska voda ne smije se odvoditi na susjednu građevnu česticu ili građevinu.
- (49.) Maksimalne visine i etažne visine građevina kao i koeficijenti izgrađenosti (kig) utvrđene ovim Odredbama mogu se mijenjati samo prostornim planovima užih područja.
- (50.) Sve građevine se moraju planirati, projektirati i graditi sukladno posebnom propisu o sprječavanju arhitektonsko-urbanističkih barijera.

2.3.2.3. Uvjeti uređenja građevnih čestica

- (51.) Na međama građevne čestice za gradnju građevina mogu se podizati ograde, ako planovima užih područja nije drugačije određeno.

Uz regulacijsku liniju se izvode ulične ograde, a uz dvorišne međe dvorišne ograde.

Ulična ograda može biti visine max. 1,80 m, a dvorišne max. 2,0 m, ako planovima užih područja nije drugačije određeno.

Ulična ograda se može izgraditi ako je regulacijska linija utvrđena sukladno stavku 2. točke (23.) ovih Odredbi.

- (52.) Oborinska voda s građevne čestice ne smije se odvoditi na susjednu građevnu česticu ili građevinu.

2.3.2.4. Način i uvjeti priključenja građevne čestice odnosno građevine na javnu prometnu površinu i komunalnu infrastrukturu

- (53.) Ako se gradi kolni pristup od ceste do građevne čestice, on mora biti širine min. 3,0 m, ako planovima užih područja nije drugačije riješeno.

Prilikom izgradnje kolnih pristupa preko javne površine ne smiju se ugrožavati postojeće građevine na javnoj površini ili onemogućavati njihovo korištenje.

- (54.) Radi omogućavanja spašavanja osoba iz građevine i gašenja požara na građevini i otvorenom prostoru, građevina mora imati vatrogasni prilaz određen prema posebnom propisu.

Vatrogasni prilaz mora se osigurati s javne površine, preko vlastite građevne čestice ili preko susjedne građevne čestice, ako je uknjiženo pravo prolaza.

- (55.) Ako na dijelu građevinskog područja postoji vodoopskrbna i kanalizacijska mreža, građevine se obvezno moraju priključiti na mrežu

- (56.) Na neizgrađenom dijelu građevinskog područja, koje je prikazano na kartografskim prikazima građevinskog područja, ne može se graditi ako zemljište nije komunalno opremljeno na minimalnoj razini.

Minimalna razina komunalne opremljenosti u građevinskim područjima naselja je sljedeća:

- kolnik izveden u kamenom materijalu (makadam) min. širine 4,0 m, ili potvrda da je Općina preuzela obvezu izgradnje kolnika,
- mogućnost priključka na elektroenergetsku mrežu,
- mogućnost priključka na javni vodovod ili na vlastiti bunar.

Osiguranje minimalne razine komunalne opremljenosti prema prethodnom stavku nije obvezno za građevine povremenog stanovanja, te građevine koje za svoju funkciju ne trebaju elektroenergetski i vodovodni priključak.

2.3.3. Uvjeti gradnje stambenih građevina

2.3.3.1. Obiteljske stambene građevine

- (57.) Obiteljska stambena građevina je građevina stalnog stanovanja s najviše 2 stana.

Obiteljskom stambenom građevinom iz prethodnog stavka smatra se i građevina mješovite namjene s najviše 2 stana, čija je osnovna namjena stanovanje. Osnovna namjena građevine utvrđuje se sukladno točki (134.) ovih Odredbi.

- (58.) Na jednoj građevnoj čestici obiteljskog stanovanja može se graditi samo jedna obiteljska stambena građevina te građevine gospodarskih, javnih i društvenih djelatnosti te pomoćne građevine, sukladno ovim Odredbama.

Iznimno, ako na građevnoj čestici ima više postojećih obiteljskih stambenih građevina, moguća je njihova rekonstrukcija ili zamjenska gradnja pod uvjetom da se ne povećava postojeći koeficijent izgrađenosti (k_{ig}), ako je veći od dozvoljenog, a zamjenske građevine se moraju graditi sukladno ostalim uvjetima Odredbi PPUOD. Etažna visina dvorišnih zamjenskih građevina može se povećavati samo za podrum i potkrovlje s tim da ukupni broj etaža nakon nadogradnje može biti najviše podrum, kat i potkrovlje.

Iznimno od stavka 1. ove točke u slučaju da je postojeća stambena građevina zaštićena sukladno posebnom zakonu ili je u PPUOD utvrđena kao osobito vrijedna graditeljska baština, na jednoj građevnoj čestici može se dozvoliti gradnja dvije stambene obiteljske građevine, pod uvjetom da se zaštićena (ili osobito vrijedna) građevina zadrži u izvornom obliku.

Gospodarske građevine koje se mogu graditi na građevnoj čestici obiteljskog stanovanja utvrđene su u točki (97.) ovih Odredbi.

Veličina i način korištenja građevne čestice

- (59.) U građevinskom području naselja utvrđuju se sljedeće najmanje veličine i najveći koeficijenti izgrađenosti građevnih čestica za obiteljsku stambenu gradnju:

NAJMANJA VELIČINA I NAJVEĆI KOEFICIJENT IZGRAĐENOSTI GRAĐEVNIH ČESTICA ZA OBITELJSKE STAMBENE GRAĐEVINE

Tablica br. 41.

NAČIN GRADNJE	NAJMANJA VELIČINA GRAĐEVNE ČESTICE (m ²)	NAJVEĆI KOEFICIJENT IZGRAĐENOSTI (k _{ig})
a) Samostojeći	300	0,3
b) Poluprslonjeni	250	0,4
c) Prslonjeni	200	0,5

Iznimno, za izdvojeno građevinsko područje naselja Duboševica, sjeverno od naselja najveći koeficijent izgrađenosti je 0,1.

Ako je postojeća parcela dubine veće od 100,0 m, najveći koeficijent izgrađenosti izračunava se na temelju površine koju čini dio parcele dubine 100 m.

- (60.) Iznimno od točke (59.) ovih Odredbi, veličina parcele i koeficijent izgrađenosti mogu se utvrditi i drugačije u sljedećim slučajevima:
- kod zamjene postojeće obiteljske građevine novom, (u slučaju da nisu ispunjeni uvjeti za veličinu građevne čestice iz točke (59.) ovih Odredbi), nova se građevina može graditi na postojećoj građevnoj čestici manje veličine, a koeficijent izgrađenosti može biti veći, ali ne veći od postojećeg, ili
 - za uglovne građevne čestice čija površina je manja od 260,0 m², na kojima se gradi građevina na prslonjeni način gradnje, koeficijent izgrađenosti (k_{ig}) može biti i veći, ali ne veći od 0,75, ili
 - kada je to uvjetovano uvjetima zaštite kulturnih dobara.
- (61.) Obiteljske stambene građevine mogu se graditi do najviše 30,0 m dubine građevne čestice, mjereno od regulacijske linije.

Iznimno, građevine se mogu graditi i na većoj dubini, ako je tako riješeno planovima užih područja.

Uvjeti gradnje građevina

- (62.) Etažna visina obiteljske stambene građevine ne može biti veća od podruma ili suterena, prizemlja, kata i potkrovlja, a za izdvojeno građevinsko područje naselja Duboševica, sjeverno od naselja etažna visina građevina obiteljskog stanovanja može biti maksimalno: podrum ili suteran, prizemlje i potkrovlje.

Iznimno, prostornim planovima užih područja mogu se utvrditi i veće etažne visine, ali ne veće od podruma ili suterena, prizemlja, 2 kata i potkrovlja.

- (63.) Na dubini većoj od 20,0 m od regulacijske linije visina građevine na dvorišnoj međi može iznositi na toj međi max. 4,5 m od kote terena, neposredno uz među. Visina građevine odnosno dijela građevine može se povećavati udaljavanjem od međe s tim da max. visina građevine odnosno dijela građevine može iznositi 4,5 m+1/2 udaljenosti od dvorišne međe.

Sve građevine na građevnoj čestici u izdvojenom građevinskom području naselja Duboševica, sjeverno od naselja potrebno je locirati na način da se uklope u prirodni krajolik i da svojim položajem ne sprječavaju vrijedne vizure i insolaciju susjednih građevina.

2.3.3.2. Višestambene građevine

- (64.) Višestambena građevina je građevina s najmanje 3 stana.

Višestambenom građevinom smatra se i građevina mješovite namjene s min. 3 stana, čija je osnovna namjena stanovanje.

Osnovna namjena građevine utvrđuje se sukladno točki (134.) ovih Odredbi.

Veličina i način korištenja građevne čestice

- (65.) Na jednoj građevnoj čestici može se graditi samo jedna višestambena građevina i pomoćne građevine u funkciji višestambene građevine.
- (66.) Minimalna površina građevne čestice za višestambenu gradnju je sljedeća:
 - 180,0 m² za građevne čestice na kojima je dozvoljen maksimalni koeficijent izgrađenosti 1,0,
 - 450,0 m² u ostalim slučajevima.
- (67.) Koeficijent izgrađenosti građevne čestice (kig) za višestambenu izgradnju iznosi najviše:
 - 1,0 ako su pomoćni sadržaji u sklopu građevine i ako su najmanje dvije granice građevne čestice istovremeno i regulacijske linije,
 - 0,40 u ostalim slučajevima.

Uvjeti gradnje građevina

- (68.) Najveća etažna visina višestambene građevine je podrum/suteren i 5 nadzemnih etaža, izuzev u slučaju iz točke (70.) ovih Odredbi.
- (69.) Na dijelu građevne čestice za višestambenu građevinu, u pojasu širine min. 15,0 m uz dvorišne međe koje graniče s izgrađenom građevnom česticom obiteljske stambene građevine, utvrđuju se sljedeći uvjeti gradnje:
 - max. etažna visina je podrum i 3 nadzemne etaže (uključujući i potkrovlje),
 - izgradnja višestambene građevine je dozvoljena do dubine od max. 30,0 m od regulacijske linije,
 - na dubini većoj od 20,0 m od regulacijske linije zid građevine na dvorišnoj međi može iznositi na toj međi max. 4,5 m od kote terena, neposredno uz među. Visina građevine odnosno dijela građevine može se povećavati udaljavanjem od međe s tim da max. visina građevine odnosno dijela građevine može iznositi 4,5 m+1/2 udaljenosti od dvorišne međe.
- (70.) Iznimno od točke (66.)-(69.) ovih Odredbi u planovima užih područja moguće je utvrditi i drugačije.

2.3.3.3. Građevine povremenog stanovanja

- (71.) Građevinom povremenog stanovanja smatra se građevina namijenjena stanovanju u kojoj se boravi povremeno s ciljem odmora/rekreacije, obavljanja različitih poljoprivrednih djelatnosti i sl.

Veličina i način korištenja građevne čestice

- (72.) U građevinskom području povremenog stanovanja veličine parcela nisu propisane, a najveći koeficijent izgrađenosti (kig) za Baranjsku planinu je 10%, a za Kendu 30%.
- (73.) Na jednoj građevnoj čestici za povremeno stanovanje može se graditi samo jedna građevina povremenog stanovanja, pomoćne građevine i poljoprivredne građevine (osim za uzgoj životinja koje nisu u funkciji seoskog turizma).
- (74.) Sve građevine na građevnoj čestici za povremeno stanovanje moraju se locirati na način da se uklope u prirodni krajolik i da svojim položajem ne sprečavaju vrijedne vizure i insolaciju susjednih građevina za povremeno stanovanje.

Uvjeti gradnje građevina

- (75.) Način gradnje građevine povremenog stanovanja je samostojeći i poluprislonjeni.
- (76.) Etažna visina građevine povremenog stanovanja može biti max podrum ili suteren, prizemlje i potkrovlje.
- (77.) Maksimalna bruto površina građevine povremenog stanovanja za Baranjsku planinu i Kendu je 70,0 m².

- (78.) Krovšte građevine povremenog stanovanja ne smije imati nagib veći od 45°.
- (79.) Kod arhitektonskog oblikovanja građevine povremenog stanovanja potrebno je koristiti arhitektonske elemente i građevinske materijale sukladne autohtonoj gradnji, podneblju i krajobrazu.

Uređenje građevne čestice

- (80.) Ograda građevine čestice u građevnom području povremenog stanovanja mora biti transparentna ili od živice, a puna ograda može biti samo u donjem dijelu, visine max. 60,0 cm.
- (81.) Dio građevne čestice povremenog stanovanja oko građevina potrebno je hortikulturno riješiti autohtonom vegetacijom, na način da se izgrađene strukture u najvećoj mogućoj mjeri zaklone od vizura iz prostora izvan građevinskog područja povremenog stanovanja.

2.3.4. Uvjeti gradnje građevina javnih i društvenih djelatnosti

- (82.) Građevine javnih i društvenih djelatnosti su građevine upravne, socijalne, zdravstvene, predškolske, obrazovne, kulturne i vjerske i sl. građevine.
- (83.) Građevine javnih i društvenih djelatnosti mogu se graditi u svim građevinskim područjima izuzev građevinskog područja povremenog stanovanja, na zasebnim građevnim česticama i kao zasebne građevine na građevnim česticama druge namjene, osim građevnih čestica prometa i infrastrukture.
- (84.) U sklopu građevnih čestica za gradnju proizvodnih građevina mogu se graditi građevine javnih i društvenih djelatnosti isključivo za potrebe radnika koji rade na toj građevnoj čestici.

Veličina i način korištenja građevne čestice

- (85.) Veličina građevne čestice građevina javnih i društvenih djelatnosti utvrđuje se sukladno detaljnoj namjeni građevine, na način da se omogući njezino normalno korištenje i sukladno posebnim propisima.
- (86.) Veličina građevne čestice za školu iznosi min. 30-40,0 m²/učeniku.

Iznimno, u izgrađenim područjima kada postoje prostorna ograničenja ili kada postoji mogućnost korištenja slobodnih površina u blizini i sl., veličina građevne čestice može biti i manja, ali ne manja od 20,0 m²/učeniku.

Ako se škola nalazi na građevnoj čestici druge namjene (kao zasebna građevina ili u sklopu građevine mješovite namjene), površina građevne čestice mora biti min. 20,0 m²/učeniku.
- (87.) Veličina građevne čestice za dječji vrtić iznosi min. 25,0 m²/djetetu.

Iznimno, u izgrađenim područjima kada postoje prostorna ograničenja veličina građevne čestice može biti i manja, ali neizgrađena površina građevne čestice mora biti min. 10,0 m²/djetetu.

Ako se vrtić nalazi na građevnoj čestici druge namjene (kao zasebna građevina ili u sklopu građevine mješovite namjene), neizgrađena površina parcele mora biti min. 10,0 m²/djetetu.
- (88.) Najveći koeficijent izgrađenosti za zasebne građevne čestice javne i društvene namjene u području utvrđuje se sukladno točki (70.) ovih Odredbi.

Iznimno, od stavka 1., ove točke koeficijent izgrađenosti građevne čestice javne i društvene namjene može biti i veći ako se tako odredi prostornim planom užih područja.
- (89.) Kod gradnje dječjeg vrtića, jaslica ili osnovne škole preporuča se osigurati nesmetana insolacija učionica i prostorija za boravak djece na način da se građevina gradi na dovoljnoj udaljenosti od postojećih građevina.

Uvjeti gradnje građevina

- (90.) Maksimalna etažna visina građevine javnih i društvenih djelatnosti utvrđuje se sukladno točki (68.), (69.) i (70.) ovih Odredbi.
- (91.) Na građevnim česticama javne i društvene namjene sukladno detaljnoj namjeni građevine, potrebno je osigurati športske i rekreacijske površine i igrališta za korisnike prema potrebama i posebnim propisima.

2.3.5. Uvjeti gradnje građevina gospodarskih djelatnosti

- (92.) Građevine gospodarskih djelatnosti su proizvodne, poslovne, ugostiteljsko-turističke i poljoprivredne građevine.

Proizvodne građevine su građevine za industrijske, zanatske i slične djelatnosti u kojima se odvija proces proizvodnje.

Poslovne građevine su građevine za uslužne, trgovačke i komunalno servisne djelatnosti.

Ugostiteljsko-turističke građevine su građevine u kojima se obavlja ugostiteljska djelatnost sukladno, posebnom propisu.

Poljoprivredne građevine su građevine za smještaj poljoprivrednih proizvoda i mehanizacije, te uzgoj poljoprivrednih kultura i životinja.

Vrsta gospodarske djelatnosti utvrđuje se sukladno Odluci o nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti.

2.3.5.1. Građevine proizvodnih, poslovnih i ugostiteljsko-turističkih djelatnosti (u daljnjem tekstu : građevine PPUT djelatnosti)

- (93.) U građevinskim područjima mogu se graditi sljedeće građevine PPUT djelatnosti:

DETALJNA NAMJENA GRAĐEVINA PPUT DJELATNOSTI U GRAĐEVINSKOM PODRUČJU

Tablica br. 42.

GRAĐEVINSKO PODRUČJE	NA ZASEBNOJ GRAĐEVNOJ ČESTICI	KAO PRATEĆA GRAĐEVINA NA GRAĐEVNOJ ČESTICI GRAĐEVINE DRUGE NAMJENE	
		NAMJENA OSNOVNE GRAĐEVINE NA GRAĐEVNOJ ČESTICI	
		OBITELJSKO STANOVANJE	ŠPORT I REKREACIJA
NASELJA	- sve PPUT djelatnosti Iznimno, u izdvojenom građevinskom području naselja Duboševica, sjeverno od naselja, ugostiteljsko-turističke građevine i trgovine mješovitom robom mogu biti površine max. 30,0 m ² , a smještajni kapaciteti nisu dozvoljeni.	- tihe i čiste djelatnosti, - sve vrste radionica za popravak i servisiranje vozila, - sve vrste radionica za obradu metala i drveta, - praonice vozila, - sve ugostiteljsko-turističke djelatnosti.	- ugostiteljsko-turističke, - poslovne.
POVREMENO STANOVANJE	- ugostiteljsko-turističke djelatnosti, izuzev noćnog bara, noćnog kluba, disko bara i disko kluba, - trgovine mješovitom robom površine max. 150,0 m ² .		- ugostiteljsko-turističke djelatnosti, izuzev noćnog bara, noćnog kluba, disko bara i disko kluba, - trgovine mješovitom robom površine max. 150,0 m ²
GOSPODARSKA ZONA	- sve PPUT djelatnosti	- sve PPUT djelatnosti	- ugostiteljsko-turističke, - poslovne.
TURISTIČKO- REKREACIJSKA ZONA	- ugostiteljsko-turističke, - poslovne.	- ugostiteljsko-turističke, - poslovne.	- ugostiteljsko-turističke, - poslovne.

Na građevnim česticama za gradnju višestambene građevine, građevine javnih i društvenih djelatnosti i građevine povremenog stanovanja ne mogu se graditi zasebne građevine PPUT djelatnosti.

- (94.) S obzirom na mogući utjecaj na okoliš, PPUT djelatnosti su:
- tihe i čiste djelatnosti,
 - djelatnosti s potencijalno nepovoljnim utjecajem na okoliš.
- (95.) Tihe i čiste PPUT djelatnosti su sve poslovne, proizvodne i ugostiteljsko-turističke djelatnosti, osim djelatnosti s potencijalno nepovoljnim utjecajem na okoliš.
- (96.) PPUT djelatnosti s potencijalno nepovoljnim utjecajem na okoliš su:

- sve vrste radionica za popravak i servisiranje vozila,
- sve vrste radionica za obradu drveta i metala,
- praonice vozila,
- ugostiteljski objekti tipa noćni bar, noćni klub, disko bar, disko klub i sala za svatove,
- ostale poslovne i proizvodne djelatnosti koje u vanjskom prostoru stvaraju buku veću od 55 dBA,
- trgovine na veliko, osim onih u kojima se obavlja trgovina na veliko na osnovi uzoraka ili na drugi sličan način,
- djelatnosti koje su, sukladno posebnom propisu, razvrstane u I, II i III kategoriju ugroženosti od požara,
- djelatnosti koje zahtijevaju dnevni transport roba i sirovina veći od 1,5 t. Potrebe za dnevnim transportom moraju se obrazložiti u dokumentaciji koja se prilaže uz zahtjev za ishođenje potrebnih odobrenja za realizaciju zahvata,
- klaonice,
- mlinovi,
- pilane,
- komunalno servisne djelatnosti,
- skladišta preko 50 m² bruto površine, koja se grade kao samostalne građevine ili u sklopu građevine druge namjene,
- građevine za koje je obvezna procjena utjecaja na okoliš.

(97.) Za gradnju građevina PPUT djelatnosti utvrđuju se sljedeći uvjeti:

LOKACIJA	DOZVOLJENA DJELATNOST	UVJETI KORIŠTENJA GRAĐEVNE ČESTICE I UVJETI GRADNJE GRAĐEVINA
NA GRAĐEVNOJ ČESTICI OBITELJSKE STAMBENE GRAĐEVINE	- tihe i čiste djelatnosti, - sljedeće djelatnosti s potencijalno nepovoljnim utjecajem na okoliš: • sve vrste radionica za popravak i servisiranje vozila • sve vrste radionica za obradu metala i drveta • praonice vozila • ugostiteljski objekti tipa noćni bar, noćni klub, disko bar i disko klub	- max. bruto izgrađena površina zasebne građevine PPUT djelatnosti je 100,0 m², - bruto izgrađena površina za sve PPUT djelatnosti na građevnoj čestici obiteljskog stanovanja ne može biti veća od bruto izgrađene površine za stanovanje. - max. etažna visina građevine je podrum, prizemlje i potkrovlje, - max. visina građevine je 7,0 m, - na dubini većoj od 20,0 m od regulacijske linije visina građevine na dvorišnoj međi može iznositi na toj međi max. 4,5 m od kote terena, neposredno uz među. Visina građevine odnosno dijela građevine može se povećavati udaljavanjem od međe s tim da max. visina građevine odnosno dijela građevine može iznositi 4,5 m + 1/2 udaljenosti od dvorišne međe. - građevine za PPUT djelatnosti s potencijalno nepovoljnim utjecajem na okoliš moraju biti udaljene min. 50,0 m od regulacijske linije, i min. 5,0 m od svih dvorišnih međa.
NA DIJELU ZASEBNE GRAĐEVNE ČESTICE U POJASU ŠIRINE MIN. 20,0 m OD DVORIŠNE MEĐE KOJA GRANIČI S IZGRAĐENOM GRAĐEVNOM ČESTICOM STAMBENE, TE JAVNE I DRUŠTVENE GRAĐEVINE	- tihe i čiste djelatnosti, - sljedeće djelatnosti s potencijalno nepovoljnim utjecajem na okoliš: • sve vrste radionica za popravak i servisiranje vozila, • sve vrste radionica za obradu metala i drveta,	- najveći koeficijent izgrađenosti građevne čestice je 0,4, - max. visina građevine je 10,0 m, - na dubini većoj od 20,0 m od regulacijske linije visina građevine na dvorišnoj međi može iznositi na toj međi max. 4,5 m od kote terena, neposredno uz među. Visina građevine odnosno dijela građevine može se povećavati udaljavanjem od međe s tim

	• praonice vozila, • ugostiteljski objekti tipa noćni bar, noćni klub, disko bar i disko klub.	da max. visina građevine odnosno dijela građevine može iznositi 4,5 m + 1/2 udaljenosti od dvorišne međe. - građevine za PPUT djelatnosti s potencijalno nepovoljnim utjecajem na okoliš moraju biti udaljene min. 50,0 m od regulacijske linije i min. 5,0 m od svih dvorišnih međa, - sve građevine za proizvodne djelatnosti moraju biti udaljene min. 5,0 m od dvorišnih međa. Iznimno, građevine koje se grade u rubnim dijelovima naselja, mogu se graditi na dvorišnoj međi, ako je ona istovremeno i granica građevinskog područja.
U OSTALIM SLUČAJEVIMA	- građevine za sve PPUT djelatnosti	- najveći koeficijent izgrađenosti 0,6, - max. etažna visina: podrum i 3 nadzemne etaže, - max. visina građevine je 13,5 m.

(98.) Za gradnju građevina PPUT djelatnosti mogu se planom uređenja užih područja utvrditi i drugačiji uvjeti od uvjeta utvrđenih u točki (97.) ovih Odredbi.

(99.) Na građevnoj čestici građevina PPUT djelatnosti mogu se graditi sljedeće građevine:

- proizvodne, poslovne i turističko-ugostiteljske građevine,
- prometne i infrastrukturne građevine,
- sportske i rekreacijske građevine za potrebe radnika,
- jedna obiteljska stambena građevine.

Iznimno, ako za to postoji potreba i prostorne mogućnosti, osim građevina iz prethodnog stavka mogu se graditi i građevine javnih i društvenih djelatnosti za potrebe radnika.

Bruto izgrađena površina za PPUT djelatnosti mora iznositi min. 50% ukupne bruto izgrađene površine svih građevina na građevnoj čestici.

(100.) U građevinskom području povremenog stanovanja mogu se graditi građevine za ugostiteljsko-turističke djelatnosti, izuzev noćnog bara, noćnog kluba, disko bara i disko kluba, te smještajni kapaciteti koji su posebnim propisom utvrđeni u kategoriji seljačkog domaćinstva.

U građevinskom području povremenog stanovanja mogu se graditi trgovine mješovitom robom površine max. 150,0 m².

2.3.5.2. Poljoprivredne građevine

(101.) U građevinskom području naselja u kojima je dozvoljen uzgoj životinja, poljoprivredne građevine mogu se graditi u sljedećim područjima naselja:

- na građevnoj čestici obiteljske stambene gradnje - sve poljoprivredne građevine,
- na zasebnoj građevnoj čestici - građevine za smještaj poljoprivrednih proizvoda i mehanizacije te uzgoj poljoprivrednih kultura.

(102.) U građevinskom području povremenog stanovanja poljoprivredne građevine za smještaj poljoprivrednih proizvoda i mehanizacije te uzgoj poljoprivrednih kultura mogu se graditi na građevnoj čestici povremenog stanovanja i na zasebnoj građevnoj čestici.

(103.) Na neizgrađenoj građevnoj čestici ne mogu se graditi poljoprivredne građevine za uzgoj životinja ako se istovremeno ne gradi stambena građevina.

Uvjeti i način korištenja građevne čestice

- (104.) Površina zasebne građevne čestice za gradnju poljoprivredne građevine ne može biti veća od 0,5 ha, ako planom užeg područja nije drugačije određeno.

Iznimno, postojeće građevne čestice na kojima su postojeće poljoprivredne građevine mogu biti i veće od utvrđenih u prethodnom stavku.

- (105.) Koeficijent izgrađenosti (kig) građevne čestice za gradnju građevina za smještaj poljoprivrednih proizvoda i mehanizacije je max. 0,6.

Koeficijent izgrađenosti (kig) građevne čestice za gradnju građevina za uzgoj poljoprivrednih kultura je max. 0,3.

- (106.) Najmanja udaljenost poljoprivredne građevine za smještaj životinja od regulacijske linije na građevnoj čestici obiteljskog stanovanja jednaka je:

- za svinje: četverostrukom broju uvjetnih grla (izraženo u m) + 30,0 m,
- za ostale životinje i perad: broju uvjetnih grla (izraženom u m) + 30,0 m.

Zadane udaljenosti ne primjenjuju se na udaljenosti većoj od 80,0 m od regulacijske linije.

Najmanja udaljenost ostalih poljoprivrednih građevina od regulacijske linije je:

- 20,0 m za građevine za smještaj poljoprivrednih proizvoda i mehanizacije, te uzgoj poljoprivrednih kultura,
- 45,0 m za gnojišta, kompostišta, građevine za silažu, gnojišne jame te vodonepropusne sabirne jame za potrebe poljoprivrednih građevina,
- 40,0 m za pčelinjake.

Kod uglovnih građevnih čestica udaljenost od regulacijske linije građevina iz stavka 1. i 2. ove točke odnosi se na kraće regulacijske linije, a od uže regulacijske linije građevine moraju biti udaljene min. 5,0 m.

- (107.) Najmanja udaljenost građevina za smještaj poljoprivrednih proizvoda i mehanizacije, koji se grade na zasebnoj građevnoj čestici je min. 20,0 m od regulacijske linije.

- (108.) Najmanja udaljenost poljoprivrednih građevina od dvorišne međe je:

- 5,0 m za gnojišta, kompostišta i građevine u kojima se sprema sijeno ili slama ili su izgrađene od drveta,
- 5,0 m za pčelinjake, ako su letišta okrenuta prema međi, a 3,0 m ako su okrenuta u suprotnom pravcu,
- 1,0 m za ostale poljoprivredne građevine.

- (109.) Najmanja udaljenost pčelinjaka od postojećih građevina za uzgoj stoke je 10,0 m.

Najmanja udaljenost gnojišta, gnojišnih jama, te vodonepropusnih sabirnih jama od postojećih građevina za snabdijevanje vodom (bunari, cisterne i sl.) je 20,0 m.

- (110.) U građevinskom području naselja maksimalni kapacitet građevina za uzgoj životinja može biti 50 uvjetnih grla. Uvjetna grla se utvrđuju sukladno točki (162.) ovih Odredbi.

- (111.) Maksimalna tlorisna površina građevine za uzgoj životinja ne može biti veća od potrebne za iskazani kapacitet, što je potrebno obrazložiti u projektu.

- (112.) Maksimalna etažna visina poljoprivredne građevine može biti podrum, prizemlje i potkrovlje, pod uvjetom da se potkrovlje koristi za skladištenje poljoprivrednih proizvoda i hrane za životinje.

Maksimalna visina poljoprivredne građevine iznosi 6,0 m.

- (113.) Visina poljoprivredne građevine na dvorišnoj međi može iznositi na toj međi max. 4,5 m od kote terena, neposredno uz među. Visina građevine odnosno dijela građevine može se povećavati udaljavanjem od međe s tim da max. visina građevine odnosno dijela građevine može iznositi $4,5\text{ m} + 1/2$ udaljenosti od dvorišne međe.

- (114.) Građevine za smještaj životinja ne mogu imati ventilacijske otvore okrenute prema dvorišnoj međi na udaljenosti manjoj od 3,0 m od međe.

2.3.6. Uvjeti gradnje športsko-rekreacijskih građevina

- (115.) Športsko-rekreacijske građevine su različite vrste građevina namijenjenih športu i rekreaciji kao što su športske dvorane, tereni, kupališta i sl.
- (116.) U PPUOD utvrđuje se mreža športskih građevina na području Općine, sukladno posebnom propisu. Mrežu športskih građevina čine sljedeće postojeće i planirane športske građevine:

MREŽA ŠPORTSKIH GRAĐEVINA

Tablica br. 43.

GRAĐEVINE	BROJ POSTOJEĆIH JEDINICA	BROJ PLANIRANIH JEDINICA	UKUPNI BROJ JEDINICA
Dvorane	2	0	2
Zračne streljane		2	2
Kuglane		2	2
nogomet	6	0	6
Mali nogomet, rukomet, odbojka, košarka	6	0	6
Tenis		2	2
Boćanje		1	1
Ostali otvoreni tereni		1	1

Broj i vrsta građevina i otvorenih igrališta koje čine jedinicu utvrđeni su posebnim propisom.

Postojeće športske građevine potrebno je dopuniti sadržajima koji čine jedinicu športskih građevina, sukladno posebnom propisu.

- (117.) Planiranu mrežu športskih građevina moguće je proširivati bez ograničenja.
- (118.) Športske građevine se grade u građevinskim područjima naselja i na području turističko-rekreacijskih zona, a za smještaj građevina daju se sljedeće smjernice:

RAZMJETAJ ŠPORTSKIH GRAĐEVINA

Tablica br. 44.

Naselje	Dvorane	Zatvoreni bazeni	Otvoreni bazeni	Zračne streljane	Streljane ostale	Kuglane	Klizišta	Ostale zatvorene građevine	Atletika	Nogomet	Mali nogomet, rukomet, odbojka, košarka	Tenis	Boćanje	Ostali otvoreni tereni	Slobodne površine
Općinsko središte (Draž)	1	-	-	1	-	1	-	-	-	1	-	1	1	-	-
Ostala naselja sa >1000 st. (Batina)	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1	2	-	-	-	-
Turističko-rekreacijske zone	-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	1	-	1	-
Ostala naselja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4	4	-	-	-	-
UKUPNO:	2	-	-	2	-	2	-	-	-	6	6	2	1	1	-

Broj jedinica u tablici iz prethodnog stavka predstavlja minimalni ukupni broj jedinica (postojećih i planiranih).

Jedinice iz tablice mogu se grupirati, a njihov konačni razmještaj utvrdit će se sukladno prostornim mogućnostima i specifičnim potrebama stanovništva u pojedinom naselju i prostoru.

- (119.) Za gradnju športsko-rekreacijskih građevina primjenjuju se odredbe za gradnju javnih i društvenih građevina i posebni propisi.
- (120.) Otvorene športske terene potrebno je orijentirati u pravcu sjever-jug gdje god je to moguće. Ako su od kolnika udaljeni manje od 10,0 m potrebno ih je ograditi ogradom visine min. 2,0 m.
- (121.) U svim naseljima je potrebno graditi dječja igrališta, sukladno potrebama stanovništva.

Razmještaj dječjih igrališta je potrebno uskladiti s prostornom organizacijom naselja i osigurati odgovarajuću dostupnost u zavisnosti o dobnoj skupini djece za koju se igralište gradi.

2.3.7. Uvjeti gradnje pomoćnih građevina

- (122.) Pomoćnim građevinama smatraju se garaže, drvarnice, spremnici i ljetne kuhinje, bazeni za vlastite potrebe i sl. građevine koje su u funkciji stambene građevine na čijoj se čestici nalaze.

Veličina i način korištenja građevne čestice

- (123.) Pomoćna građevina može se graditi samo u dvorišnom dijelu građevne čestice, iza osnovne građevine, gledano u odnosu na regulacijsku liniju.

Ukoliko građevna čestica ima regulacijske linije s više strana, pomoćna građevina se mora graditi uz dvorišnu među, a od regulacijskih linija mora biti udaljena min. 3,0 m.

Iznimno, odredbe stavka 1. i 2. ne odnose se na gradnju garaža.

Uvjeti gradnje građevina

- (124.) Zbrojena bruto izgrađena površina prizemlja svih pomoćnih građevina može biti max. 50% ukupne bruto izgrađene površine prizemlja osnovne građevine na čijoj se čestici nalazi.
- (125.) Najveća etažna visina pomoćne građevine može biti podrum i prizemlje.
- (126.) Visina pomoćne građevine na dvorišnoj međi može iznositi na toj međi max. 4,5 m od kote terena, neposredno uz među. Visina građevine odnosno dijela građevine može se povećavati udaljavanjem od međe s tim da max. visina građevine odnosno dijela građevine može iznositi $4,5\text{ m} + 1/2$ udaljenosti od dvorišne međe.

2.3.8. Uvjeti gradnje komunalnih građevina

- (127.) Komunalne građevine su groblja, tržnice na malo i reciklažna dvorišta.
- (128.) U PPUOD pet postojećih groblja se zadržavaju na postojećim prostorima, jedino se groblje u naselju Batina proširuje u okviru granica građevinskog područja.

Namjena građevina koje se mogu graditi na groblju, te uvjeti gradnje i uređenja groblja utvrđuju se sukladno posebnom propisu.

- (129.) Tržnice na malo grade se na zasebnim građevnim česticama uz koje je u neposrednoj blizini obvezno izgraditi parkirališta za opskrbu i korisnike, sukladno uvjetima iz točke (202.) ovih Odredbi.

Tržnice na malo mogu imati max. etažnu visinu podrum ili suteran, prizemlje, 1 kat i potkrovlje, max. koeficijent izgrađenosti može biti 1,0, a ostali uvjeti gradnje tržnica na malo utvrđuju se sukladno posebnom propisu.

- (130.) U građevinskom području svakog naselja potrebno je izgraditi reciklažno dvorište.

Reciklažno dvorište se gradi na zasebnoj građevnoj čestici, veličine min. 350,0 m².

Reciklažno dvorište se mora ograditi te koristiti na način da se njegovim korištenjem ne ugrožava ili onemogućava korištenje susjednih građevnih čestica.

2.3.9. Uvjeti gradnje građevina privremenog karaktera

- (131.) Građevine koje se grade na javnim površinama su kiosci, nadstrešnice za sklanjanje ljudi u javnom prometu, tende, ljetne terase, oglasi panoi, kontejneri za otpad (eko-otoci), telefonske govornice, spomenici, fontane, ostala urbana oprema i sl.

Kiosci su građevine u kojima se prodaje roba na malo i ugostiteljske usluge obavljaju kroz odgovarajući otvor na samom kiosku bez ulaza kupca u prodajni prostor.

Površina na koju se postavlja kiosk i pristup do pješačke površine moraju se izvesti od tvrdog materijala.

- (132.) Građevine koje se grade na javnim površinama ne smiju ometati ili ugrožavati odvijanje prometa, održavanje infrastrukture, površinsku odvodnju i dr.

Ako se građevine postavljaju uz ili na pješačku površinu, mora se osigurati kontinuirani pješački prolaz širine min. 2,25 m.

2.3.10. Uvjeti gradnje građevina mješovite namjene

- (133.) Građevine mješovite namjene su građevine s više funkcija odnosno za više djelatnosti, pri čemu niti jedna ne smije ograničavati ili onemogućavati korištenje građevine za potrebe njezinih drugih funkcija ili djelatnosti.

- (134.) Građevine mješovite namjene grade se sukladno uvjetima utvrđenim u PPUOD za osnovnu namjenu građevine.

Osnovna namjena građevine mješovite namjene određuje se prema funkciji ili djelatnosti koja ima najveći udio u bruto izgrađenoj površini. Ako je udio različitih funkcija i djelatnosti jednak, prioritet imaju stanovanje odnosno javne i društvene djelatnosti.

- (135.) U višestambenim građevinama komunikacijski prostori za pristup stanovima moraju biti potpuno odvojeni od prostora za pristup ostalim namjenama.

Iznimno od prethodnog stavka, prostori onih namjena koje se prema posebnim propisima mogu obavljati u stambenim prostorima mogu imati pristup iz komunikacijskih prostora za pristup stanovima.

- (136.) Gospodarske djelatnosti u građevini mješovite namjene, u kojoj je jedna od namjena stanovanje i/ili javna i društvena namjena, može biti samo za tihe i čiste djelatnosti.

2.3.11. Uvjeti gradnje ostalih građevina

- (137.) Zasebna građevna čestica na kojoj se gradi garaža mora imati minimalnu površinu 3,0x5,0 m i minimalno 3,0 m dugu regulacijsku liniju, a najveći koeficijent izgrađenosti građevne čestice je 1,0.

2.3.12. Uvjeti uređenja naselja

- (138.) U javnom prostoru naselja moraju se zadržati sve građevine male sakralne arhitekture (kapelice, poklonci, raspela) u izvornom obliku.

Iznimno, ako to zahtijeva rekonstrukcija prometnica, mogu se izmjestiti u neposrednu blizinu postojeće lokacije.

- (139.) Uz obje strane ulica u naseljima, osobito glavnih, gdje god je to moguće treba podizati tradicijske bjelogorične drvorede, a postojeće crnogorične postupno uklanjati i zamjenjivati bjelogoričnim.

Postojeće površine parkova ne smiju se smanjivati, a u njima se dozvoljava gradnja isključivo građevina prometa i infrastrukture, te spomen obilježja, fontana i druge urbane opreme.

- (140.) Postojeći široki zeleni pojasevi u naselju Draž:

- potez s južne strane Ulice I.L. Ribara (k.č. 1103-1060),
- potez sjeverno od potoka Karašica (k.č. 1102-1061),
- potez sa sjeverne strane Ulice Planinske (k.č. 1119, 1120 i 1121),

moraju se zadržati i u njima nije dozvoljena gradnja građevina stambene, gospodarske, javne i društvene namjene, zatvorenih športskih i rekreacijskih građevina.

2.4. IZGRAĐENE STRUKTURE VAN NASELJA

(141.) Van naselja i povremenog stanovanja u PPUOD dozvoljava se gradnja na sljedećim područjima:

- građevinska područja van naselja i povremenog stanovanja (dvije gospodarske zone i tri turističko-rekreacijske zone),
- područje Općine van građevinskog područja.

2.4.1. Uvjeti gradnje u građevinskim područjima van naselja i povremenog stanovanja

Gospodarska zona

(142.) U gospodarskoj zoni dozvoljena je gradnja proizvodnih (i/ili poslovnih građevina), građevina športsko-rekreacijske, javnih i društvenih djelatnosti samo za potrebe radnika te zone, te infrastrukturnih građevina.

U gospodarskoj zoni također je dozvoljena gradnja građevina mješovite namjene, sukladno funkcijama i djelatnostima iz prethodnog stavka.

(143.) Za gradnju građevine u gospodarskim zoni primjenjuju se Opći uvjeti gradnje i uređenje prostora iz poglavlja 2.2.2. ovih Odredbi.

Najveći koeficijent izgrađenosti građevne čestice (kig) za gradnju gospodarskih građevina u gospodarskoj zoni je 0,6, a za gradnju na građevnim česticama ostale namjene 0,4.

Najveća etažna visina građevine je podrum ili suteran, prizemlje, kat i potkrovlje.

Turističko-rekreacijska zona

(144.) U turističko-rekreacijskoj zoni dozvoljena je gradnja ugostiteljsko-turističkih građevina, građevina športa i rekreacije, pomoćnih građevina i građevina odgovarajuće javnih i društvenih djelatnosti (iznimno u turističko-rekreacijskoj zoni Zeleni otok, sukladno točki (56.) Odredbi za provođenje PPO-BŽ ne mogu se graditi pomoćne i građevine odgovarajuće javne i društvene namjene).

Iznimno, ako je to nužno za funkcioniranje zone (održavanje, nadzor i sl.), dozvoljena je i gradnja max. 3 stana, odnosno 3 jednoobiteljske ili jedne višeeobiteljske stambene građevine.

U turističko-rekreacijskoj zoni nije također je dozvoljena gradnja građevina mješovite namjene za funkcije i djelatnosti iz stavka 1. i 2. ove točke.

U turističko-rekreacijskoj zoni nije dozvoljena gradnja građevina za povremeno stanovanje.

(145.) Za gradnju građevina u turističko-rekreacijskoj zoni primjenjuju se Opći uvjeti gradnje i uređenja prostora iz poglavlja 2.2.2. ovih Odredbi.

Najveći koeficijent izgrađenosti građevne čestice (kig) u turističko-rekreacijskoj zoni je 0,4.

Najveća etažna visina građevina je podrum ili suteran, prizemlje, 2 kata i potkrovlje, a obiteljske stambene građevine podrum ili suteran, prizemlje, kat i potkrovlje.

(146.) U turističko-rekreacijskoj zoni Zeleni otok građevine graditi tako da se zaštite od utjecaja visokih voda, sukladno posebnim uvjetima "Hrvatskih voda".

Groblje

(147.) U PPUOG utvrđena su građevna područja za sva postojeća groblja koja se nalaze van građevinskog područja.

Namjena građevina koje se mogu graditi na groblju te uvjeti gradnje i uređenje groblja utvrđuju se sukladno posebnom propisu.

2.4.2. Uvjeti gradnje van građevinskog područja

(148.) Van građevinskih područja mogu se graditi sljedeće građevine:

- a) Na poljoprivrednom zemljištu I. i II. bonitetne klase
 - građevine infrastrukture (prometne, energetske, komunalne itd.),
 - građevine obrane,
 - građevine za istraživanje energetskih mineralnih sirovina,
 - stambene i gospodarske građevine za vlastite potrebe u funkciji obavljanja poljoprivrednih djelatnosti.
 - b) Na poljoprivrednom zemljištu ostalih bonitetnih klasa
 - građevine infrastrukture (prometne, energetske, komunalne itd.),
 - rekreacijske građevine,
 - građevine obrane,
 - građevine za istraživanje mineralnih sirovina,
 - stambene i gospodarske građevine za vlastite potrebe i potrebe seoskog turizma, a sve u funkciji obavljanja poljoprivrednih djelatnosti.
 - c) U šumama i na ostalom šumskom zemljištu isključivo osnovne namjene
 - građevine infrastrukture, sukladno kartografskom prikazu br. 2.B i 2.C,
 - građevine za gospodarenje šumom,
 - građevine obrane.
 - d) Na ostalom poljoprivrednom tlu, šumama i šumskom zemljištu
 - građevine koje se mogu graditi na poljoprivrednom i šumskom zemljištu, prema točkama a), b) i c).
 - e) Na vodama i unutar vodnog dobra
 - vodne građevine,
 - građevine infrastrukture (prometne, energetske, komunalne itd.),
 - građevine za rekreaciju (i to samo na temelju plana užeg područja).
- (149.) Katastarska čestica na kojoj se grade građevine van građevinskog područja mora imati pristup s javne površine.
- Pod javnom površinom iz stavka 1. ove točke podrazumijevaju se postojeće ceste i poljski putevi širine min. 3,0 m, ako zadovoljavaju potrebe vatrogasnog pristupa i prometne uvjete utvrđene sukladno posebnom propisu i to u cijeloj dužini do priključka na javnu cestu (a za rekreacijske objekte uz Dunav pristup se može osigurati vodnim putem).
- (150.) Oko gospodarskih i stambenih građevina koje se grade van građevinskog područja obvezna je sadnja niskog i visokog zelenila, a ograđivanje građevne čestice je dozvoljeno isključivo ogradom od pletiva s parapetom visine max. 30,0 cm ili žicom. Max. visina ograde je 1,8 m.
- Ograditi se može i poljoprivredno zemljište sukladno uvjetima iz prethodnog stavka.

2.4.2.1. Stambene građevine van građevinskog područja

- (151.) Van građevinskog područja mogu se graditi samo stambene građevine obiteljskog načina gradnje za vlastite potrebe, na obiteljskom poljoprivrednom gospodarstvu.
- Pod obiteljskim poljoprivrednim gospodarstvom podrazumijeva se poljoprivredni posjed min. veličine utvrđene u točki (157.) ovih Odredbi, u sklopu kojeg se nalaze gospodarske građevine za potrebe poljoprivredne djelatnosti, zajedno sa stambenom građevinom.
- Na obiteljskom poljoprivrednom gospodarstvu dozvoljena je gradnja samo jedne obiteljske stambene građevine.

Stambena građevina ne može se graditi van građevinskog područja ako prije toga nisu izgrađene građevine namijenjene za poljoprivrednu djelatnost.

- (152.) Udaljenost stambene građevine od građevinskog područja mora biti min. 500,0 m, od razvrstane ceste min. 50,0 m, a od autoceste min. 100,0 m.
- (153.) Bruto izgrađena površina stambene građevine koja se gradi van građevinskog područja može biti max. 20% od površine izgrađenih zatvorenih gospodarskih građevina. Iznimno, na posjedima manjim od 5,0 ha bruto izgrađena površina stambene građevine ne može biti veća od 200,0 m².
- (154.) Etažna visina stambene građevine koja se grade van građevinskog područja može bit max. podrum ili suteran, prizemlje, kat i potkrovlje.

2.4.2.2. Gospodarske građevine van građevinskog područja

- (155.) Gospodarske građevine u funkciji obavljanja poljoprivrednih djelatnosti i seoskog turizma su:
 - poljoprivredne građevine za smještaj poljoprivrednih proizvoda i mehanizacije te uzgoj poljoprivrednih kultura i životinja (stoke, peradi i krznaša),
 - ribnjaci,
 - gospodarske građevine za primarnu doradu i preradu u sklopu kompleksa za intenzivni uzgoj životinja,
 - ugostiteljsko-turističke građevine za smještaj i prehranu u seoskom turizmu u sklopu obiteljskog poljoprivrednog posjeda.

- (156.) Poljoprivredne građevine van građevinskog područja mogu se graditi na poljoprivrednom tlu isključivo osnovne namjene (P1), (P2) i (P3) i ostalom poljoprivrednom tlu u sklopu namjene "ostalo poljoprivredno tlo šume i šumsko zemljište" (PŠ), sukladno posebnom propisu i ako su zadovoljeni uvjeti utvrđeni ovim Odredbama u pogledu minimalne veličine posjeda, udaljenosti od građevinskog područja i javnih prometnica i minimalnog broja uvjetnih grla koja se mogu uzgajati van građevinskog područja:

Stambene i gospodarske građevine koje se prema ovim Odredbama mogu graditi izvan građevinskih područja, osim na području pojačane erozije, farmerski uzgoj jelena lopatara i pregoni uzgoj goveda, ne mogu se graditi na području vrijednih dijelova prirode izvan zaštićenih područja, prikazanih na kartografskom prikazu br. 3.A.

- (157.) Minimalna veličina posjeda na kojem se mogu graditi poljoprivredne građevine van građevinskog područja je sljedeća:
 - 15,0 ha za građevine u funkciji intenzivne ratarske proizvodnje, ili
 - 5,0 ha za građevine u funkciji uzgoja voća, ili
 - 3,0 ha za građevine u funkciji uzgoja povrća, ili
 - 1,0 ha za građevine u funkciji uzgoja vinove loze, ili
 - 0,5 ha za građevine u funkciji uzgoja cvijeća i sadnica.

Posjedom iz stavka 1. ove točke smatra se zemljište koje je u površini od min. 60% u vlasništvu investitora, a preostali dio može biti državno zemljište u zakupu. Ako posjed čini više katastarskih čestica, na min. 80% površine posjeda katastarske čestice moraju biti fizički povezane. Čestice se smatraju fizički povezane i ako ih dijele melioracijski kanali i poljski putovi. Najmanje 50% posjeda treba biti na području općine Draž.

- (158.) Udaljenost poljoprivrednih građevina za smještaj poljoprivrednih proizvoda i mehanizacije ne može biti manja od 500,0 m od građevinskog područja.

Odredbe iz stavka 1. ove točke ne odnosi se na poljoprivredne građevine za uzgoj poljoprivrednih kultura.

- (159.) Broj uvjetnih grla koja se mogu uzgajati van građevinskog područja mora biti veći od 50.

- (160.) Minimalna udaljenost građevine za uzgoj životinja od ruba zemljišnog posjeda razvrstane ceste:

**MINIMALNA UDALJENOST GRAĐEVINE ZA UZGOJ ŽIVOTINJA
OD RAZVRSTANE CESTE**

Tablica br. 45.

Broj uvjetnih grla	Minimalna udaljenost od ruba zemljišnog posjeda razvrstane ceste (u m)	
	Državne ceste	Županijske i lokalne ceste
51-100	100	100
> 100 do 400	150	100
> 400	200	150

Zadane udaljenosti iz prethodne tablice ne odnose se na prateće sadržaje. Udaljenost pratećih sadržaja, izuzev infrastrukture, od ruba zemljišnog posjeda razvrstane ceste mora biti min. 50,0 m.

- (161.) Građevine za smještaj životinja van građevinskog područja ne mogu se graditi u vodozaštitnim zonama, u kojima je zabrana gradnje takvih građevina utvrđena posebnim propisom i odlukama o zaštiti sanitarnih zona crpilišta, donesenim na temelju tog propisa.
- (162.) Građevine za smještaj životinja moraju se udaljiti od građevinskog područja na minimalnu udaljenost, zavisno o kapacitetu građevine.

Kapacitet građevine iskazuje se u uvjetnim grlima (Ug), a izračunava se na način da se broj životinja u jednom turnusu pomnoži s koeficijentom k iz sljedeće tablice:

KOEFICIJENTI ZA IZRAČUN UVJETNIH GRILA

Tablica br. 46.

VRSTA STOKE	k
krave, steone junice	1,00
bikovi	1,50
volovi	1,20
junad 1-2 godine	0,7
junad 6-12 mjeseci	0,5
telad	0,25
krmače+prasad	0,30
tovne svinje do 6 mjeseci	0,25
mlade svinje 2 do 6 mjeseci	0,13
prasad do 2 mjeseca	0,02
teški konji	1,20
srednje teški konji	1,00
laki konji	0,80
ždrebad	0,75
ovce, ovnovi, koze i jarci	0,10
janjad i jarad	0,05
konzumna perad	0,002
rasplodne nesilice	0,0033
nojevi	0,25
kunići	0,007

Za sve ostale životinje koje nisu navedene u tablici broj uvjetnih grla utvrđuje se na način da se broj grla u jednom turnusu pomnoži s prosječnom težinom životinje na kraju turnusa i podijeli s 500.

- (163.) Minimalna udaljenost građevina za uzgoj životinja od granice građevinskog područja utvrđuje se na sljedeći način:

MINIMALNA UDALJENOST GRAĐEVINA ZA UGOJ ŽIVOTINJA OD GRAĐEVINSKOG PODRUČJA NASELJA

Tablica br. 47.

Kapacitet građevine izražen u uvjetnim grlima (U_g)	Udaljenost od granice građevinskog područja naselja (m)
> 50-100	$U_g \times 2$
> 100-300	$0,5 (U_g - 100) + 200$
> 300-400	$0,5 (U_g - 100) + 250$
> 400-500	$0,5 (U_g - 100) + 300$
> 500	min. 500,0

Udaljenost iz prethodnog stavka odnosi se i na gnojišta i lagune, a ne odnosi se na pomoćne građevine.

- (164.) Na građevnoj čestici građevine za smještaj životinja mogu se graditi prateći sadržaji (klaonica, hladnjača, skladišta i mješaonica stočne hrane, kafilerija, kompostište, spremišta strojeva i alata, prostorije za boravak radnika, uredi, infrastruktura, garaže, parkirališta, manipulativne površine, nadstrešnice i sl.), te jedna jednoobiteljska stambena građevina. Prateći sadržaji mogu biti samo u funkciji djelatnosti uzgoja životinja, a prostori za boravak djelatnika samo garderobno-sanitarni prostori, te prostorije za dnevni odmor.

Uredske prostorije mogu biti samo 5% bruto građevinske površine dijela građevine za smještaj životinja.

Prateći sadržaji iz stavka 1. ove točke mogu se graditi samo nakon izgradnje ili istovremeno s izgradnjom osnovnih građevina.

Građevine za smještaj životinja moraju biti udaljene min. 5,0 m od svih međa građevne čestice.

- (165.) Ribnjakom se smatraju bazeni i prateće građevine za uzgoj ribe, koji se u pravilu grade na poljoprivrednom tlu niže od V klase, te u napuštenim koritima i rukavcima rijeka i potoka.

Izgradnja ribnjaka ne smije štetno utjecati na vodni režim susjednog obradivog zemljišta.

- (166.) Prateći sadržaji za primarnu doradu i preradu (klaonica, hladnjača, mješaonica stočne hrane i sl.) mogu biti isključivo u funkciji osnovne proizvodnje i mogu se graditi pod uvjetom da kapacitet građevine za uzgoj životinja iznosi min. 100 uvjetnih grla.

Maksimalni kapacitet prateće građevine za primarnu doradu i preradu mora odgovarati maksimalnom kapacitetu osnovne proizvodnje, te se u projektu mora dokazati da su količine sirovina za doradu i preradu sukladne kapacitetu farme.

Uvjeti iz prethodnog stavka ne odnose se na kafileriju.

- (167.) Gospodarske građevine u funkciji seoskog turizma su građevine za pružanje ugostiteljskih usluga u seljačkom domaćinstvu, utvrđene posebnim propisom, a mogu se graditi isključivo ako je izgrađena ili se istovremeno gradi stambena građevina. Ove građevine ne mogu se graditi na poljoprivrednom zemljištu I i II bonitetne klase odnosno na osobito vrijednom obradivom tlu (P1).

- (168.) Etažna visina gospodarske građevine u funkciji seoskog turizma može biti max. podrum ili suteran, prizemlje, kat i potkrovlje, a njezina bruto izgrađena površina može iznositi max. 20% bruto izgrađene površine zatvorenih gospodarskih građevina.

2.4.2.3. Rekreatijske građevine van građevinskog područja

- (169.) Rekreatijske građevine koje se grade van građevinskog područja su: trim staza, konjička staza, kupalište i sl., građevine u funkciji rekreacije.

Van građevinskog područja ne mogu se graditi zatvorene rekreatijske građevine.

Rekreatijske građevine ne mogu se graditi na poljoprivrednom zemljištu I i II bonitetne klase odnosno na osobito vrijednom obradivom tlu (P1).

2.4.2.4. Građevine za istraživanje i eksploataciju mineralnih sirovina

- (170.) Na području Općine nalazi se napušteno eksploatacijsko polje kamena u Batini, koje je predviđeno za sanaciju.

Nova istražna polja mogu se formirati na vrijednom obradivom tlu (P2), ostalom obradivom tlu (P3), gospodarskim šumama (Š1), ostalom šumskom zemljištu isključivo osnovne namjene (ŠZ), ostalom poljoprivrednom tlu, šumama i šumskom zemljištu (PŠ) i rijeci Dunav, a za energetske mineralne sirovine i na osobito vrijednom obradivom tlu (P1).

- (171.) U sklopu istražnog polja dozvoljena je gradnja građevina u funkciji istraživanja mineralnih sirovina.
- (172.) Eksploatacijsko polje se tijekom eksploatacije i nakon zatvaranja mora sanirati sukladno postupku sanacije utvrđenom u Studiji o utjecaju na okoliš ili na temelju rudarsko-geološke osnove.

Konačna namjena eksploatacijskih polja na lokacijama istražnih polja, utvrdit će se Studijom utjecaja na okoliš ili geološko-rudarskom osnovom, uz suglasnost Općine.

2.4.2.5. Pomoćne građevine van građevinskog područja

- (173.) Pomoćne građevine van građevinskog područja mogu se graditi na građevnoj čestici na kojoj je izgrađena stambena građevina koja se prema ovim Odredbama može graditi van građevinskog područja.
- (174.) Najveća etažna visina pomoćne građevine iz prethodnog stavka može biti podrum i prizemlje.

2.4.2.6. Komunalne građevine van građevinskog područja**Odlagalište komunalnog otpada**

- (175.) Lokacija odlagališta komunalnog otpada prikazana je na kartografskom prikazu br. 1. "Korištenje i namjena površina".

Za predloženu lokaciju potrebno je provesti istraživanja u cilju utvrđivanja podobnosti lokacije za planiranu namjenu.

Odlagalište komunalnog otpada mora se ograditi ogradom visine min. 1,80 m.

Odlagalište se mora izgraditi i urediti sukladno posebnim propisima, primjenjujući mjere zaštite voda, tla i zraka od onečišćenja, te mjere zaštite od požara.

2.4.2.7. Prometne i ostale infrastrukturne građevine van građevinskog područja

- (176.) Prometne i ostale infrastrukturne građevine van građevinskog područja grade se sukladno ovim Odredbama, izuzev onih odredbi koje se odnose isključivo na gradnju u građevinskom području.
- (177.) Van granica građevinskog područja mogu se graditi stajališta, benzinske postaje i druge građevine u funkciji prometa.

Benzinske postaje mogu se graditi u pojasu dubine max. 150,0 m od osi postojeće javne ceste, sukladno posebnom propisu.

Maksimalni koeficijent izgrađenosti građevne čestice benzinske postaje može biti 0,5.

Na građevnoj čestici benzinske postaje mogu se graditi prateći sadržaji (prostorije za boravak djelatnika, uredi, infrastruktura, parkirališta, manipulativne površine i sl.).

Kod postojećih cesta dodatni sadržaji koji se mogu graditi na građevnoj čestici benzinske postaje su ugostiteljski, trgovački i servisni, a koeficijent izgrađenosti građevne čestice tim sadržajima ne može biti veći od 0,25.

Ugostiteljski sadržaj za smještaj iz prethodnog stavka može biti isključivo tipa motel.

- (178.) Uz nove ceste mogu se graditi svi sadržaji predviđeni projektom ceste.

2.4.2.8. Ostale građevine van granica građevinskog područja

- (179.) Van granica građevinskog područja, na prostorima primjerenim za tu namjenu, mogu se graditi manje vjerske građevine kao križevi, poklonci, kapelice i sl., te spomen obilježja, najveće bruto razvijene površine do 30,0 m².

3. UVJETI SMJEŠTAJA GOSPODARSKIH DJELATNOSTI

(180.) Gospodarske djelatnosti su sljedeće:

- poljoprivreda, šumarstvo, lovstvo i ribarstvo,
- eksploatacija mineralnih sirovina,
- industrija,
- graditeljstvo,
- trgovina,
- ugostiteljstvo i turizam,
- promet, telekomunikacije i skladištenje,
- proizvodnja i opskrba strujom, plinom i vodom,
- ostale usluge.

(181.) U naseljima građevine gospodarskih djelatnosti mogu se graditi na sljedećim područjima:

- na građevnoj čestici građevina drugih namjena,
- na zasebnoj građevnoj čestici,

Građevine gospodarskih djelatnosti unutar građevinskog područja grade se sukladno uvjetima gradnje u građevinskim područjima, utvrđenim ovim Odredbama.

(182.) U građevinskom području povremenog stanovanja dozvoljeno je:

- obavljanje poljoprivredne proizvodnje,
- gradnja građevina u funkciji poljoprivrede (osim građevina za uzgoj životinja),
- gradnja građevina ugostiteljstva, turizma i trgovine, sukladno točki (100.) ovih Odredbi.

(183.) U PPUOD utvrđene su gospodarske zone Duboševica i Topolje, poljoprivredne, poslovne i mješovite gospodarske namjene.

(184.) Površine izvan granica građevinskog područja naselja, povremenog stanovanja i ostalih građevinskih područja namjenjuju se djelatnostima poljoprivrede, šumarstva, lovstva, ribarstva, seoskog turizma, eksploataciji mineralnih sirovina, prometu, telekomunikacijama i opskrbi strujom, plinom i vodom, te odvodnji voda, sukladno ovim Odredbama i posebnim propisima.

4. UVJETI SMJEŠTAJA DRUŠTVENIH DJELATNOSTI

(185.) U PPUOD društvenim djelatnostima se smatraju sljedeće djelatnosti:

- uprava,
- socijalna zaštita,
- predškolski odgoj,
- obrazovanje,
- zdravstvo,
- kultura,
- vjerske institucije,
- udruge i sl.

(186.) Planirana mreža društvenih djelatnosti sadrži osnovne sadržaje koji moraju biti zastupljeni u središnjim naseljima, a moguće ju je proširivati bez ograničenja.

U naseljima na području Općine moraju se za potrebe društvenih djelatnosti, osigurati prostori za sljedeće sadržaje:

- naselje Draž
općinsko središte | - Općinska uprava

- dječji vrtić
- matična osnovna škola
- zdravstvena stanica
- ljekarna
- veterinarska ambulanta
- dom kulture
- vatrogasni dom |
| - naselje Batina
lokalno središte | - mjesni odbor

- matična osnovna škola
- dječji vrtić
- ljekarna
- veterinarska ambulanta
- dom kulture |
| - naselje Topolje
manje lokalno središte | - mjesni odbor

- područni razredi osnovne škole
- ljekarna
- veterinarska ambulanta
- dom kulture |
| - naselja Duboševica,
Gajić i Podolje | - dom kulture |

Za vjerske građevine, udruge i sl. prostor će se osigurati sukladno potrebama.

- (187.) Za potrebe društvenih djelatnosti koristit će se postojeće građevine ili graditi nove u građevinskim područjima naselja, sukladno uvjetima utvrđenim u ovim Odredbama.

5. UVJETI UTVRĐIVANJA KORIDORA ILI TRASA I POVRŠINA PROMETNIH I DRUGIH INFRASTRUKTURNIH SUSTAVA

- (188.) Trase novih prometnih i infrastrukturnih građevina prikazane su u kartografskim prikazima br. 1. i 2.A.-2.C., te u kartografskim prikazima građevinskih područja (4.A.-4H.), a osnovni uvjeti utvrđivanja koridora i površina definirani su u točki (3.) i (4.) ovih Odredbi.
- (189.) Prilikom gradnje novih infrastrukturnih vodova nižih razina, koji nisu prikazani na kartografskim prikazima PPUOD, potrebno je težiti njihovom objedinjavanju u infrastrukturne koridore.
- (190.) Vodovi infrastrukture u pravilu se polažu u javne površine. Iznimno, mogu se polagati i na ostalim površinama uz osigurani pristup.

Ostale površine iz prethodnog stavka su:

- u građevinskim područjima-neizgrađene površine između regulacijske linije i građevinskog pravca,
 - van građevinskog područja-neizgrađene površine.
- (191.) Postojeće prometne i infrastrukturne građevine, koje se u PPUOD uklanjaju ili zamjenjuju novima, mogu se održavati i rekonstruirati na postojećoj trasi do izgradnje nove mreže.

5.1. PROMETNI SUSTAV

5.1.1. Cestovni promet

- (192.) Mreža postojećih razvrstanih javnih cesta utvrđena je u PPUOD, a kategorija prometnica utvrđena je na temelju Odluke nadležnog Ministarstva.

Kategorija svih prometnica na području Općine može se mijenjati sukladno izmjenama Odluke iz stavka 1. ove točke bez promjene PPUOD. Od dana stupanja na snagu Odluke, na tu prometnicu i okolni prostor primjenjuju se uvjeti gradnje utvrđeni ovim Odredbama, sukladno novoj kategoriji prometnice.

- (193.) Ulični koridor u naselju je prostor između regulacijskih linija, koji je namijenjen gradnji kolnika, parkirališta, kolno-pješačkih prilaza građevinskoj parceli, prometnih površina pješačkog, biciklističkog i javnog prometa, te vođenja svih vrsta infrastrukturnih vodova, uključujući i odvodni sustav oborinske odvodnje, uređenju zelenih površina, postavljanju urbane opreme i sl.
- (194.) Svi ulični koridori u građevinskom području na koje postoji neposredan pristup s građevnih čestica, ili su uvjet za formiranje građevnih čestica, moraju biti povezani u jedinstveni prometni sustav.
- (195.) Za nove ulične koridore u građevinskim područjima naselja potrebno je osigurati širinu:
- 25,0 m za ulični koridor kojim prolazi državna cesta,
 - 20,0 m za ulični koridor kojim prolazi županijska cesta,
 - 18,0 m za ulični koridor kojim prolazi lokalna cesta,
 - 18,0 m za ulične koridore kojima prolaze ostale ceste čija je dužina preko 150,0 m.
- (196.) U slučaju da se zbog postojećih građevina, prirodnih ili drugih specifičnih prostornih ograničenja ne može osigurati preporučena širina uličnog koridora, za nove ulične koridore čija je dužina preko 150,0 m mogu se utvrditi i manje širine, ali ne manje od sljedećih:

MINIMALNA ŠIRINA ULIČNIH KORIDORA ZA KOLNI PROMET, DUŽINE PREKO 150,0 m

Tablica br. 48.

KATEGORIJA CESTE	Minimalna širina uličnog koridora (m)	
	Otvoreni sustav oborinske odvodnje	Zatvoreni sustav oborinske odvodnje
Državna	20,0	18,0
Županijska	18,0	14,0
Lokalna cesta	18,0	14,0
Ostale ceste	16,0	12,0

- (197.) Za nove ulične koridore čija dužina je manja od 150,0 m, širina uličnog koridora ne može biti manja od:

MINIMALNA ŠIRINA ULIČNIH KORIDORA ZA KOLNI PROMET, DUŽINE MANJE OD 150,0 m

Tablica br. 49.

SMJER PROMETA	Minimalna širina uličnog koridora (m)	
	Otvoreni sustav oborinske odvodnje	Zatvoreni sustav oborinske odvodnje
Dvosmjerni promet	12,0	10,0
Jednosmjerni promet	10,0	8,0

Ulice dužine manje od 150,0 m mogu biti i slijepe.

- (198.) Širine koridora iz točke (195.), (196.) i (197.) ovih Odredbi ne odnose se na postojeće ulične koridore, koji se nalaze u izgrađenom području i na području povremenog stanovanja.

Izgrađeno područje iz prethodnog stavka je izgrađeno građevinsko područje označeno na kartografskim prikazima građevinskih područja (4.A.-4.H.).

- (199.) Na području povremenog stanovanja za pristup do građevne čestice mogu se koristiti i postojeći poljski putevi, a novi pristupni putevi moraju biti širine min. 4,0 m.

Udaljenost građevina od osi prometnica mora biti min.:

- kod državnih cesta 12,5 m,
- kod županijskih cesta 10,0 m,
- kod lokalnih cesta 9,0 m,
- ostale javne ceste i putevi 5,0 m.

- (200.) Udaljenost građevina koje se mogu graditi izvan građevinskog područja mora biti min. 10,0 m od osi postojeće pristupne ceste ili puta.

- (201.) Sve ceste namijenjene javnom prometu na području Općine moraju biti opremljene horizontalnom i vertikalnom signalizacijom, prema Hrvatskim normama.

Sve prometne površine trebaju biti izvedene sukladno posebnom propisu o sprječavanju stvaranja arhitektonsko-urbanističkih barijera tako da na njima nema zapreke za kretanje niti jedne kategorije stanovništva.

Nije dozvoljena gradnja građevina, zidova i ograda, te podizanje nasada koje zatvaraju vidno polje vozača i time ugrožavaju promet. Određivanje polja preglednosti utvrđuje se na temelju posebnog propisa za javne ceste.

- (202.) U svim naseljima Općine mora se uz sve stambene građevine, građevine javne i društvene te poslovne i proizvodne namjene, izgraditi minimalni broj parkirališnih mjesta prema sljedećim normativima:

MINIMALNI BROJ PARKIRALIŠNIH MJESTA

Tablica br. 50.

Namjena građevina	Jedinica	Broj parkirališnih mjesta
Obiteljske stambene građevine	1 stan	1,00
Višestambene građevine	1 stan	1,20
Trgovački (maloprodaja)	25 m ² bruto izgrađene površine	1,00
Robne kuće, trgovački centri	60 m ² bruto izgrađene površine	1,00
Tržnice na malo	25 m ² površine građevne čestice	1,00
Poslovne zgrade, uredi, agencije	100 m ² bruto izgrađene površine	2,00
	50 m ² bruto izgrađene površine	1,00
Industrija i skladišta	100 m ² bruto izgrađene površine	1,00
Servisi i obrt	100 m ² bruto izgrađene površine	2,00
Ugostiteljstvo	15 m ² bruto izgrađene površina	1,00
Osnovne škole i vrtići	1 učionica/grupa	2,00
Zdravstveni objekti	40 m ² bruto izgrađene površine	2,00
Vjerske građevine	40 m ² bruto izgrađene površine	1,00
Građevine mješovite namjene	-	Σ parkirališnih mjesta za sve namjene u sklopu građevine

Broj parkirališta za športsko-rekreacijske građevine utvrđuje se prema posebnom propisu.

- (203.) Na javnim parkiralištima i u javnim garažama potrebno je osigurati parkirališna mjesta za invalide prema posebnom propisu.
- (204.) Sukladno namjeni građevine izgradnja parkirališta se mora riješiti na sljedeći način:

- obiteljske stambene građevine	• na vlastitoj građevnoj čestici, • u uličnom koridoru, u širini regulacijske linije građevne čestice,
- višestambene građevine	• na vlastitoj građevnoj čestici, • u uličnom koridoru, u širini regulacijske linije građevne čestice, • na parkiralištu udaljenom max. 100,0 m od građevine,
- poslovne građevine (trgovačke i ugostiteljske i poslovne zgrade, uredi, agencije, servisi i obrt)	• na vlastitoj građevnoj čestici, • u uličnom koridoru, u širini regulacijske linije građevne čestice, • na parkiralištu udaljenom do max. 100,0 m od građevine,
- robne kuće i trgovački centri	• na vlastitoj građevnoj čestici,
- proizvodne građevine i skladišta	• na vlastitoj građevnoj čestici • u uličnom koridoru u širini regulacijske linije građevne čestice,
- javne i društvene, športsko-rekreacijske i vjerske građevine	• na vlastitoj građevnoj čestici, • u uličnom koridoru u širini regulacijske linije građevne čestice, • na parkiralištu udaljenom max. 200,0 m od građevine,
- građevine mješovite namjene	• sukladno načinu rješavanje izgradnje parkirališta za osnovnu namjenu.

Pod parkiralištem podrazumijeva se i prostor u garaži.

- (205.) Pod pojmom "vlastita građevna čestica" iz točke (204.) ovih Odredbi podrazumijeva se građevna čestica na kojoj je izgrađena osnovna građevina.

Pod pojmom "druga vlastita čestica" podrazumijeva se druga izgrađena ili neizgrađena građevna čestica u vlasništvu investitora osnovne građevine.

Pod pojmom "ulični koridor u širini regulacijske linije" podrazumijeva se neizgrađeni prostor između regulacijske linije i kolnika na onoj strani ulice na kojoj se nalazi građevna čestica, pod uvjetom da se u tom prostoru osigura pješački prolaz širine kao u ostalom dijelu ulice, a najmanje 1,20 m.

Pod pojmom "parkiralište" podrazumijeva se javno parkiralište ili garaža koji su planirani ili su izgrađeni za potrebe nove građevine ili prenamjenu postojeće.

Potvrdu da se javno parkiralište ili garaža može koristiti za potrebe građevine izdaje Općina.

- (206.) Način rješavanja izgradnje parkirališta utvrđen u točki (204.) ovih Odredbi obvezno se primjenjuje i u slučaju prenamjene postojećih građevina, za dio građevine koji se prenamjenjuje, te kod rekonstrukcije za dio građevine koji se rekonstruira, ako je zbog prenamjene odnosno rekonstrukcije potreban veći broj parkirališnih mjesta od broja potrebnog za postojeću namjenu.

- (207.) Trasa planirane dvotračne brze ceste Čeminac-Batina može se graditi u fazama.

U prvoj fazi moguće je graditi planiranu cestu s elementima državne ceste s raskrižjima i prijelazima u nivou.

- (208.) Širina pješačkih prometnica utvrđuje se sukladno broju korisnika, prostornim uvjetima i ambijentalnim obilježjima, ali ne može biti manja od 1,20 m.

Pješačke prometnice se grade odvojeno od kolnika i po mogućnosti od kolnika odvojene zelenim zaštitnim pojasom.

- (209.) Biciklistička staza planirana je na dionici GP Duboševica (Republika Mađarska)-Duboševica-Topolje-Draž-Batina-Zmajevac, te dionica od Draža-Zmajevca preko brda Baranjska planina. Biciklističke staze moguće je urediti kao zasebne prometne površine, kao prometne trake uz postojeće prometnice, ili u okviru postojećih poljskih i šumskih puteva.
Trase biciklističkih staza u PPUOD su orijentacijske. Konačna trasa definirat će se projektnom dokumentacijom.
Uvjeti gradnje biciklističkih staza utvrđeni su posebnim propisom.
- (210.) Planirana je rekonstrukcija i uređenje graničnih prijelaza Duboševica i Batina, izgradnjom prometnih površina i pratećih sadržaja u skladu s njihovom kategorijom i očekivanim prometnim opterećenjem.
Postojeći cestovni granični prijelaz Batina planira se rekonstruirati i urediti sukladno njegovom kategorijom utvrđenom posebnim propisima. Lokacija graničnog prijelaza u PPUOD je orijentacijska, a točna lokacija definirat će se projektnom dokumentacijom.

5.1.2. Riječni promet

- (211.) Planirano je održavanje i potrebne rekonstrukcije međunarodnog plovnog puta na rijeci Dunav (E-80).
- (212.) Planirana je izgradnja luke/pristaništa za putnički i teretni promet na Dunavu kod Batine, kao i športske luke za čamce kod Zelenog otoka. Navedene lokacije luke/pristaništa i športske luke naznačene na kartografskom prikazu br. 1., su orijentacije. Točne lokacije definirati će temeljem projektne dokumentacije uz suglasnost "Hrvatskih voda" i Kapetanije Vukovar.
- (213.) U okviru kartografskog prikaza br. 3.B i 4.A naznačeno je lučko područje unutar kojeg je moguće locirati putničku i teretnu luku/pristanište županijskog značaja, kao i oznaka sportske luke koja je orijentacijska.
U okviru naznačenog lučkog područja za izgradnju luke/pristaništa mogu se graditi objekti i uređaji u funkciji planirane luke/pristaništa za putnički i teretni promet.

5.1.3. Poštanski promet

- (214.) Razvoj poštanske djelatnosti koji se odnosi na modernizaciju poslovnog prostora usmjeren je na građevinsko područje naselja, te se PPUOD i UPU moraju osigurati prostorne pretpostavke za nesmetani razvoj.
Razvoj poštanske djelatnosti odnositi će se samo na adaptacije i održavanje poslovnih prostora, te eventualno uređenje eksterijera (pristup, pločnik, parkirališna mjesta i sl.).

5.1.4. Telekomunikacije

- (215.) Razvoj nepokretne telekomunikacijske mreže u PPUOD planira se proširenjem kapaciteta komutacija, te daljnjim razvojem mjesnih mreža.
Spojni vodovi i komutacijski čvorovi u nepokretnoj mreži, bazne postaje u pokretnoj mreži i građevina RTV sustava označeni su na kartografskom prikazu br. 2.A.
Mjesne mreže razvijat će se sukladno dinamici gospodarskog, društvenog i prostornog razvitka Općine.
- (216.) Mjesna telekomunikacijska mreža u građevinskim područjima u pravilu se gradi u zelenom pojasu ulica, a u ulicama s užim profilom polaže se ispod nogostupa sustavom distribucijske telekomunikacijske kanalizacije i mrežnim kabelima izravno polaganim u rov. Po potrebi telekomunikacijske vodove graditi s obje strane ulica.
- (217.) Za razvoj pokretne telekomunikacijske mreže potrebno je izgraditi bazne postaje s pripadajućim antenskim stupovima i neophodnim kabelskim vodovima. Planirana gustoća baznih postaja sa samostojećim antenskim stupovima je 1 antenski stup po naselju. U naselju je dozvoljena izgradnja više baznih postaja, ali u tom slučaju, ostale ne mogu imati samostojeći antenski stup.
Potrebna visina antenskih stupova je od 20-50 m.
- (218.) Bazne postaje se moraju graditi sukladno posebnim propisima o sigurnosti te zaštititi od neionizirajućih zračenja.
Nije dozvoljena gradnja baznih postaja na sljedećim građevinama i područjima:
- na bolnicama, školama i dječjim vrtićima,
 - na građevinama i područjima koja su zaštićena na temelju propisa o zaštiti kulturnih dobara,

- sa samostojećim antenskim stupom na udaljenosti manjoj od 100,0 m od sakralne građevine (crkve),
- u predloženim za zaštitu područjima prirode naznačenim na kartografskom prikazu 3.A., osim u velikim područjima u kojima je nužno osigurati pokrivenost signalom cijelog područja, a to nije moguće riješiti baznim postajama izvan zaštićenog područja.

- (219.) Do lokacije baznih postaja obvezno je osigurati kolni pristup.
- (220.) Prilikom planiranja mreže baznih postaja obvezno je usklađivanje s istim ili srodnim djelatnostima radi zajedničkog korištenja prostora i dijela građevina.

5.2. ENERGETSKI SUSTAV

5.2.1. Plinovodi

- (221.) Planirani plinovodi na području Općine su:

Lokalni (distribucijski) plinovodi

- glavni distribucijski plinovodi,
- mjesna plinovodna mreža.

U PPUOD planira se plinoopskrba svih naselja na području Općine, gospodarskih zona, građevinskih područja povremenog stanovanja i turističko-rekreacijskih zona.

- (222.) Trase planiranih plinovoda prikazane su orijentacijski na kartografskom prikazu br. 2.B.
- (223.) Glavne distribucijske plinovode izvan građevinskog područja graditi uz prometnice (u ili uz koridor). Tlak plina u ovim plinovodima je ~ 0,3 MPa (~ 3,0 bara).
- (224.) Kućne redukcijske stanice u građevinskim područjima ne dozvoljava se graditi u uličnom profilu.
- (225.) Razvoj distribucijske plinoopskrbne mreže u građevinskim područjima mora se planirati na način da se vodovi dimenzioniraju tako da zadovoljavaju sve planirane potrebe za plinom svih korisnika na kraju planskog razdoblja.
- Planirani distribucijski plinovodi će biti srednjetačni s tlakom plina 0,1-0,3 MPa (1,0-3,0 bara).
- (226.) Distribucijski plinovodi se u građevinskim područjima polažu u pravilu u javnim površinama, po potrebi s obje strane ulice.

Plinska mreža može se dalje razvijati i širiti unutar građevinskih područja naselja.

5.2.2. Elektroenergetika

- (227.) Razvoj elektroenergetskog sustava na području Općine planira se gradnjom i rekonstrukcijom sljedećih građevina:

a) Distribucija električne energije

- objekti Županijskog značaja iz točke (14.) b),
- izgradnja KB 10(20) kV mreže unutar građevinskog područja naselja kojima će se međusobno povezati postojeće i planirane trafostanice 10(20)/0,4 kV,
- postupno demontiranje svih nadzemnih 10(20) kV dalekovoda unutar građevinskog područja naselja u skladu s dinamikom kabliranja,
- izgradnja novih TS 10(20)/0,4 kV i novih 10(20) kV dalekovoda ovisiti će o procesu urbanizacije i razvoja gospodarstva, te će o njima ovisiti lokacije TS i trase dalekovoda,
- rekonstrukcija i dogradnja niskonaponske 0,4 kV mreže.

Trasa i lokacija elektroenergetskih građevina županijskog značaja označene su na kartografskom prikazu br. 2.B.

Ostale trafostanice i vodovi rekonstruirat će se i graditi sukladno gospodarskom razvoju i procesu urbanizacije naselja na području Općine.

- (228.) Prilikom određivanja trase nadzemnih dalekovoda koji nisu naznačeni u kartografskom prikazu, moraju se poštivati sljedeći uvjeti:

- potrebno je voditi računa o bonitetu poljoprivrednog zemljišta te po mogućnosti koristiti područja slabijih bonitetnih klasa,
 - prilikom prijelaza preko poljoprivrednog zemljišta trasu treba voditi na način da utjecaj na poljoprivrednu proizvodnju bude što manji,
 - položaj stupova ne smije ograničavati funkcioniranje postojećih i potencijalnih sustava za navodnjavanje poljoprivrednog zemljišta,
 - izbjegavati prolaz dalekovoda kroz šume i preko šumskog zemljišta,
 - trasu dalekovoda položiti na način da se u najvećoj mogućoj mjeri smanji mortalitet ptica.
- (229.) Postojeći nadzemni DV 10(20) kV koji se nalazi u građevinskom području naselja (ili: koji prolazi kroz građevinsko područje i kontaktnu zonu naselja) mora se postupno zamijeniti kabelskim.
- Pri utvrđivanju trase kabelskog dalekovoda, novu trasu je obvezno uskladiti s urbanom matricom naselja na način da u najmanjoj mogućoj mjeri ograničava korištenje zemljišta i gradnju u naselju.
- (230.) Ne dozvoljava se otvaranje novih prosjeka kroz šume za gradnju 10(20) kV elektroenergetske mreže, osim u iznimnim slučajevima kada nema drugih mogućnosti.
- (231.) Prostor unutar koridora i ispod nadzemnih dalekovoda može se koristiti za osnovnu namjenu prikazanu na kartografskom prikazu br. 1.
- Korištenje zemljišta i gradnja u koridorima elektroenergetskih građevina vrši se sukladno posebnim propisima, uz suglasnost ustanove s javnim ovlastima nadležne za elektroenergetiku.
- (232.) Distribucijski dalekovodi u građevinskom području moraju se izvoditi podzemnim kabelskim vodovima.
- U PPUOD se predviđa sukcesivna zamjena postojećih nadzemnih distribucijskih vodova kabelskim vodovima.
- (233.) U građevinskim područjima naselja planira se razvoj niskonaponske 0,4 kV mreže.
- Niskonaponska mreža se planira postupno rekonstruirati tako da se goli vodiči vođeni po krovovima na krovnim stalcima zamijene samonosivim kabelskim snopom (SKS) vođenim na krovnim stalcima, ili na betonskim stupovima.
- Na pojedinim dijelovima naselja, po potrebi, može se niskonaponska mreža izgraditi podzemnim kabelskim vodovima.
- (234.) U naseljima Općine zbog optimalnog načina izgradnje niskonaponske mreže, javna rasvjeta se mora graditi podzemnim kabelskim vodovima i čeličnim cijevnim stupovima postavljenim uz prometnice. U dijelovima naselja gdje se niskonaponska mreža gradi sa SKS na stupovima, rasvjetna tijela se mogu postavljati na iste stupove.
- (235.) Kabeli niskonaponske elektroenergetske mreže i javne rasvjete grade se u pravilu u uličnim koridorima, u zelenom pojasu, a stupovi se moraju graditi na dovoljnoj sigurnosnoj udaljenosti od kolnika, utvrđenoj posebnim propisom.
- (236.) Sve trafostanice moraju imati kolni pristup s javne površine. Ne dozvoljava se građenje TS u uličnom profilu.

5.3. VODNOGOSPODARSKI SUSTAV

5.3.1. Vodoopskrba

- (237.) Rješenje vodoopskrbe Općine planira se uspostavom cjelovitog sustava s napajanjem iz izvorišta "Topolje".
- (238.) Izvorišta vode moraju se zaštititi od mogućih zagađivanja, sukladno mjerama sanitarne zaštite utvrđenim na temelju posebnog propisa.
- Budući nije donešena Odluka o zaštiti izvorišta "Topolje" temeljem posebnog propisa, prostor oko izvorišta štiti se PPUOD. Na kartografskom prikazu 3.B. prikazane su zone sanitarne zaštite izvorišta koje su utvrđene PPUOD na temelju istraživanja.

Unutar prikazane III zone zabranjuje se ispuštanje nepročišćenih otpadnih voda, deponiranje otpada, građenje kemijskih industrijskih postrojenja, te građenje prometnica bez sustava kontrolirane odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda.

Unutar zona I i II, a koje su predstavljene krugom polumjera 10,0 m zabranjene su sve aktivnosti osim onih koje su vezane za eksploataciju, pročišćavanje i transport vode u vodoopskrbni sustav.

Nakon što se temeljem posebnog propisa donese Odluka o sanitarnoj zoni zaštite izvorišta vrijedit će i primjenjivati će se granice i Odredbe iz te Odluke.

- (239.) Vodoopskrbni vodovi se polažu u javnim površinama.
- (240.) Ako se vodoopskrbni sustav rješava etapno, mora se dimenzionirati i izvoditi kao dio cjelovitog rješenja.
- (241.) U svakoj točki vodoopskrbnog sustava moraju biti zadovoljeni protupožarni zahtjevi u pogledu količine vode i raspoloživog tlaka, sukladno posebnom propisu.

5.3.2. Odvodnja otpadnih voda

- (242.) U PPUOD odvodnja otpadnih voda riješena je na sljedeći način:
 - za sva naselja izgradnjom autonomnih sustava odvodnje (za svako naselje posebni sustav).
- (243.) Trase vodova i položaj uređaja za pročišćavanje iz kartografskog prikaza br. 2.C., su usmjeravajućeg značenja i moguće ih je mijenjati u tijeku detaljne razrade, pod sljedećim uvjetima:
 - mora se zadržati osnovni princip rješavanja odvodnje (smjer odvodnje i vrsta sustava),
 - vode se moraju upustiti u recipijente utvrđene u točki (244.) ovih Odredbi.
- (244.) Recipijenti za prihvrat otpadnih voda sa područja Općine su:
 - potok Karašica, odvodni kanal Karašice,
 - melioracijski kanali do recipijenata iz alineje 1., ove točke.
- (245.) Do izgradnje javnog odvodnog sustava zbrinjavanje otpadnih voda može se vršiti putem vodonepropusnih sabirnih jama, uz obvezno pražnjenje jama i konačno zbrinjavanje otpadnih voda, sukladno posebnom propisu, odnosno vlastitim uređajem za pročišćavanje, sukladno uvjetima nadležne ustanove.

Iznimno, za građevine s količinom sanitarne i ostale otpadne vode iznad 2,0 m³/dnevno ne mogu se graditi vodonepropusne sabirne jame.
- (246.) U svim naseljima u Općini moguće je oborinsku vodu odvoditi otvorenim kanalima.
- (247.) Sustavi odvodnje mogu se graditi etapno, a etape realizacije moraju biti usklađene s krajnjim rješenjem.
- (248.) Sve onečišćene ili zagađene vode koje ne odgovaraju uvjetima za upuštanje u odvodni sustav, moraju se prije upuštanja pročititi uređajem za prethodno čišćenje otpadnih voda.
- (249.) Sve onečišćene ili zagađene vode koje ne odgovaraju uvjetima za ispuštanje u recipijente ili tlo moraju se prije upuštanja pročititi uređajem za pročišćavanje otpadnih voda.
- (250.) Nakon izgradnje javnog odvodnog sustava u ulici, postojeće građevine u toj ulici moraju se prilikom svakog zahvata na građevini priključiti na novi odvodni sustav, ako nemaju vlastiti uređaj za pročišćavanje otpadnih voda.
- (251.) Općina Draž dužna je donijeti Odluku o odvodnji otpadnih voda, sukladno posebnom propisu.
- (252.) Za rješenje odvodnje otpadnih voda potrebno je izraditi studiju odvodnje otpadnih voda s područja općine Draž vodeći računa o širem području.

5.3.3. Vodotoci, vode i melioracijska odvodnja

- (253.) U PPUOD planiraju se sljedeći vodnogospodarski zahvati:
 - izgradnja nasipa u Batini,
 - izgradnja crpne postaje Topolje.

Postojeći vodnogospodarski sustav potrebno je urediti i održavati u funkcionalnom stanju pri čemu Općina mora posebnu pažnju posvetiti dijelu melioracijskog sustava iz svoje nadležnosti (detaljna kanalska mreža).

Osim radova iz prethodnog stavka dozvoljeni su i drugi vodnogospodarski zahvati s ciljem unapređenja i poboljšanja vodnogospodarskog sustava. Dozvoljena je daljnja razrada detaljne melioracijske mreže odvodnje.

- (254.) Radi očuvanja i održavanja zaštitnih hidro-melioracijskih i drugih građevina i održavanja vodnog režima, područja uz nasipe i inundacijski pojas, moraju se koristiti sukladno posebnom propisu.

Nasipi su označeni na kartografskom prikazu br. 2.C., a inundacijska područja su područja uz vodotoke koja se detaljno utvrđuju sukladno posebnom propisu.

- (255.) Na području Općine postoji mogućnost natapanja poljoprivrednih površina iz Topoljskog Dunavca.

U PPUOD površinama za navodnjavanje smatraju se sve poljoprivredne površine.

Navodnjavanje poljoprivrednih površina moguće je pod uvjetom da se prethodno utvrdi odgovarajuća kvaliteta vode za navodnjavanje. Dozvoljena je izgradnja detaljne melioracijske mreže kanala za navodnjavanje.

6. MJERE ZAŠTITE PRIRODNIH VRIJEDNOSTI I KULTURNO-POVIJESNIH CJELINA

6.1. PRIRODNE VRIJEDNOSTI

- (256.) U PPUOD utvrđeni su vrijedni dijelovi prirode koji su prikazani na kartografskom prikazu br. 3.A.¹⁾

- rijeka Dunav sa šumama, ritskim biotopom, te
- Baranjska planina sa naseljima Batina i Podolje.

Vrijedni dijelovi prirode iz prethodnog stavka ne predlažu se za zaštitu po posebnom propisu, nego se štite Odredbama za provođenje PPUOD.

- (257.) Na utvrđenim vrijednim dijelovima prirode iz prethodne točke nije dozvoljeno sljedeće:

- gradnja stambenih i gospodarskih građevina koje se prema ovim Odredbama mogu graditi izvan građevinskih područja, osim na Baranjskoj planini farmerski uzgoj jelena lopatara i pregoni uzgoj goveda,
- uklanjanje živica i šumaraka,
- uklanjanje prirodne vegetacije na obalama vodotoka Dunava, u pojasu širine 50,0 m,
- isušivanje vodnih površina (bare, rukavci i sl.),
- gradnja baznih postaja (antenskih stupova),
- gradnja dalekovoda.

6.2. KULTURNA DOBRA

- (258.) Na području Općine Draž su, sukladno posebnom propisu, zaštićena sljedeća kulturna dobra:

a) Registrirana

Sakralne građevine

- Draž, župna crkva sv. Barbare, registar br. 544
- Topolje, crkva sv. Petra i Pavla, registar br. 7
- Duboševica, župna crkva Uznesenja Blažene Djevice Marije, registar br. 254
- Podolje, kapela sv. Ane, registar br. 541

¹⁾ Površine vrijednih dijelova prirode su prenešene iz PPO-BŽ (na kartografskom prikazu br. 3.2.1, površine su prikazane kao: "Zaštita vrijednih dijelova prirode izvan zaštićenih područja")

Ostala kulturna dobra

- Batina, spomenik "Pobjede", registar br. 205

Arheološki lokaliteti

- Batina skela "Gradac i Sredno", prapovijesno i antičko nalazište
- Batina skela "Grovišće", prapovijesno nalazište
- Draž "Kobilica-Veliki Baratvud", prapovijesno i srednjovjekovno nalazište
- Duboševica "Selište", prapovijesno i srednjovjekovno nalazište
- Duboševica "Vir, Selska bara i Vinogradac", ranosrednjovjekovno nalazište.

b) Preventivno zaštićena

- Batina, župna crkva sv. Valentina
- Topolje, tradicijska kuća s okućnicom, Ulica Republike 73, građevina se nalazi u postupku donošenja rješenja o preventivnoj zaštiti

Zaštićena kulturna dobra (osim arheoloških lokaliteta) orijentacijski su naznačena na kartografskom prikazu br. 3.A., a detaljno se utvrđuju sukladno točki (6.) ovih Odredbi.

Zaštićenim kulturnim dobrom se smatraju i sva kulturna dobra koja će se, nakon donošenja PPUO, zaštititi sukladno posebnom propisu.

(259.) Namjena i način uporabe kulturnog dobra te svi zahvati na kulturnom dobru, utvrđuju se i provode sukladno posebnom propisu.

(260.) Graditeljska baština koja će se zaštititi kao Kulturno dobro od lokalnog značenja, sukladno posebnom propisu:

- Batina, spomen ploča palim borcima 51 divizije u centru naselja
- Draž, spomenik palim borcima NOR-a i ŽFT-a u centru naselja
- Duboševica, spomenik palim borcima NOR-a u centru naselja
- Topolje, spomenik palim borcima i ŽFT ispred osnovne škole

Ova graditeljska baština orijentacijski je naznačena u kartografskom prikazu br. 3.A.

Do proglašenja zaštite spomenici se ne smiju uklanjati i moraju ostati u postojećim gabaritima

(261.) U PPUOD utvrđuje se sljedeća osobito vrijedna graditeljska baština:

- Vinski podrumi (gatori) u potezu na jednoj lokaciji u Batini i Dražu, te na 4 lokacije u Baranjskoj planini.

Osnovne građevine u sklopu osobito vrijedne graditeljske baštine iz prethodnog stavka ne smiju se uklanjati, moraju se zadržati u postojećim gabaritima, uz zadržavanje postojećih otvora na uličnom pročelju, postojeće kosine krova i vrste pokrova.

Šest lokacija vinskih podruma (gatori) u potezu su prikazani na kartografskim prikazima br. 3.A., 4.A., 4.B. i 4.G.

(262.) Registrirani arheološki lokaliteti su naznačeni na kartografskim prikazima br. 3.A., 4.A. i 4.C., na osnovi katastarskih čestica.

(263.) Ukoliko se na području Općine prilikom izvođenja zemljanih radova utvrdi arheološko nalazište ili nalaz, osoba koja izvodi radove dužna je radove prekinuti bez odlaganja i o tome obavijestiti nadležnu Upravu za zaštitu kulturne baštine.

7. POSTUPANJE S OTPADOM

(264.) Na cijelom području Općine planira se organizirano prikupljanje i odvoženje komunalnog otpada.

(265.) Za odlaganje komunalnog otpada na području Općine u PPUO utvrđena je kao potencijalna lokacija nova lokacija sjeverozapadno od Topolja, uz cestu Topolje-Draž.

- (266.) Lokacija odlagališta komunalnog otpada prikazana na kartografskom prikazu br. 1. "Korištenje i namjena prostora" smatra se orijentacijskom, a definitivno će se utvrditi nakon provedenih istraživanja pogodnosti lokacije za odlaganje komunalnog otpada.
- Nakon utvrđivanja konačne lokacije preostali prostor namijenjen za odlagalište može se koristiti sukladno odredbama koje se odnose na korištenje prostora i gradnju van građevinskih područja.
- (267.) Količine otpada moraju se smanjiti na način reciklaže otpada (za što je potrebno osigurati odgovarajuće prostore u naseljima), te korištenjem bio otpada za proizvodnju komposta u okviru domaćinstava s okućnicom.
- (268.) Opasni otpad prikuplja se na mjestu nastanka, a zbrinjava sukladno posebnom propisu.
- (269.) Odlagalište komunalnog otpada gradit će se i održavati sukladno posebnom propisu. Na odlagalištu mogu se graditi građevine za obrađivanje, skladištenje i odlaganje otpada te prateće građevine i infrastruktura.

8. MJERE SPRJEČAVANJA NEPOVOLJNA UTJECAJA NA OKOLIŠ

- (270.) Na području Općine Draž utvrđene su sljedeća oštećena ili ugrožena područja:
- napušteno eksploatacijsko polje kamena u Batini,
 - područje pojačane erozije tla (Baranjska planina),
 - odvodni kanal Karašice.
- (271.) Za sanaciju oštećenih ili ugroženih područja potrebno je provesti sljedeće mjere:
- izgraditi uređaj za pročišćavanje otpadnih voda u Belom Manastiru,
 - za napušteno eksploatacijsko polje kamena u Batini nužno je utvrditi postupke sanacije i osiguranja kosina izradom odgovarajuće dokumentacije, a potom, izvršiti projektirane postupke.
- (272.) Za sprječavanje erozije tla i sanaciju područja pojačane erozije potrebno je poduzeti sljedeće mjere:
- utvrditi područja zabrane sječe i čišćenja šuma,
 - vršiti pošumljavanje s autohtonim vrstama i grmolikim raslinstvom, uz istovremeno terasiranje gdje god je to moguće,
 - poljoprivredne površine obrađivati konturno, paralelno sa slojnicama, a ratarske kulture zamjenjivati višegodišnjim kulturama,
 - vinograde saditi u redovima paralelnim sa slojnicama,
 - površine zatravnjivati uz odvodnjavanje i konzervaciju vlage.
- (273.) Potrebno je izraditi Program mjerenja kakvoće zraka i uspostaviti područnu mrežu za praćenje kakvoće zraka, sukladno posebnom propisu.
- (274.) Za područje Općine potrebno je izraditi kartu buke, sukladno posebnom propisu.
- U slučaju da se kartom buke utvrde područja buke većeg intenziteta od dozvoljenog posebnim propisom, potrebno je provesti mjere zaštite od buke, sukladno uvjetima i obilježjima područja (zelenilom, ogradama i sl.).
- (275.) Obvezna je izrada Studije o utjecaju na okoliš po posebnom propisu i PPO-BŽ za sljedeće zahvate:
- planirana trasa brze dvotračne ceste (korekcija državne ceste D212),
 - plovni put na Dunavu,
 - ostale građevine, sukladno posebnom propisu.
- Građevine i područja za koja je obvezna izrada studije o utjecaju na okoliš prikazani su informativno na kartografskom prikazu br. 3.A, prema raspoloživim podacima.
- (276.) Ostale mjere zaštite okoliša provodit će se sukladno posebnim propisima te uvjetima i mjerama utvrđenim u PPUOD i to:

- a) Zaštita tla
 - provođenjem PPUOD sukladno kartografskom prikazu br. 1., odnosno gradnjom unutar utvrđenih građevinskih područja,
 - gradnjom van građevinskih područja i načinom vođenja infrastrukture, sukladno ovim Odredbama,
 - zbrinjavanjem otpada na način utvrđen u poglavlju 7. "Postupanje s otpadom",
 - smanjivanjem uporabe pesticida, umjetnog gnojiva te ostalih preparata na primjerenu razinu.
- b) Zaštita voda
 - mjerama zaštite vodonosnika i izvorišta i uvjetima odvodnje otpadnih voda, utvrđenim u ovim Odredbama,
 - smanjivanjem uporabe pesticida, umjetnog gnojiva, i ostalih preparata, a u zonama sanitarne zaštite i njihovim potpunim ukidanjem, ako je to utvrđeno Odlukom o zaštiti izvorišta.
- c) Zaštita zraka i zaštita od buke
 - uvjetima gradnje u građevinskom području naselja, uvjetima utvrđenim za gradnju građevina gospodarske namjene (PPUT), te uvjetima gradnje poljoprivrednih građevina za uzgoj životinja, sukladno ovim Odredbama,
 - gradnjom obilaznica (ili novih cesta) kojima će se smanjiti tranzitni promet u naselju (korekcija državne ceste D212 u Batini).
- d) Zaštita šuma
 - provođenjem PPUOD sukladno kartografskom prikazu br. 1.
 - gradnjom elektroenergetskih građevina sukladno ovim Odredbama.
- e) Zaštita životinja
 - planiranjem i provođenjem mjera zaštite životinja prilikom gradnje novih prometnica (ograde, prolazi za životinje) i dalekovoda (zaštita ptica) na dionicama na kojima se takva potreba utvrdi u Studiji o utjecaju na okoliš.

9. MJERE ZAŠTITE OD RATNIH OPASNOSTI I ELEMENTARNIH NEPOGODA

9.1. MJERE ZAŠTITE OD RATNIH OPASNOSTI

- (277.) Obzirom da prema posebnom propisu naselja Općine ne pripadaju ni jednoj kategoriji ugroženosti u njima nije obvezna gradnja skloništa i zaklona za sklanjanje stanovništva.

9.2. MJERE ZAŠTITE OD ELEMENTARNIH NEPOGODA

- (278.) Na području općine Draž je utvrđen VII° i VIII° MCS.
- Zaštita građevina od potresa provodi se projektiranjem i gradnjom građevina, sukladno posebnim propisima.
- (279.) Na području Općine utvrđeno je poplavno područje.
- Na poplavnom području nije dozvoljena gradnja građevina koje se mogu graditi van građevinskog područja, izuzev vodnogospodarskih građevina i vodova infrastrukture.
- Iznimno, na području Zelenog otoka u okviru građevinskog područja dozvoljava se interpolacija građevina pod uvjetima koje će utvrditi ustanova s javnim ovlastima nadležna za vodnogospodarstvo.
- (280.) Položaj, projektiranje i gradnja svih građevina moraju se uskladiti s posebnim propisima o zaštiti od požara i eksplozije.

- (281.) Radi omogućavanja spašavanja osoba iz građevina, kao i gašenja požara na građevinama, građevine moraju imati vatrogasni prilaz određen prema posebnom propisu.

Vatrogasni pristup mora se osigurati s javne površine ili preko vlastite građevne čestice.

Iznimno, vatrogasni pristup se može osigurati i preko susjednih parcela uz uknjižbu prava služnosti prolaza.

Prilikom gradnje i rekonstrukcije vodoopskrbne mreže mora se predvidjeti hidrantska mreža.

10. INTERESI OBRANE

- (282.) Za vojne komplekse na području Općine utvrđuju se zone zaštite sukladno kartografskom prikazu br. 3.B, 4.A, 4.B i 4.D.

Unutar zone posebne namjene-zona zabranjene izgradnje u potpunosti se zabranjuje bilo kakva izgradnja (osim građevina za potrebe obrane).

Unutar zone ograničene gradnje prilikom gradnje građevina potrebno je prethodno pribaviti suglasnost MORH-a.

Unutar zone kontrolirane gradnje (do 2.000,0 m od zone posebne namjene), za gradnju svih industrijskih i energetske građevine, dalekovoda, antena, građevina od metalnih konstrukcija, elektronskih uređaja i drugih građevina koje emitiranjem elektromagnetskih valova ili na drugi način mogu ometati rad vojnih uređaja, potrebno je ishoditi suglasnost MORH-a, kojom će se definirati vrsta, visina, namjena i ostali zahtjevi obrane.

11. MJERE PROVEDBE PLANA

11.1. OBVEZE IZRADE PROSTORNIH PLANOVA

- (283.) Sukladno Zakonu i PPO-BŽ te potrebama prostornog uređenja općine Draž, PPUOD utvrđuje se obveza izrade sljedećih prostornih planova:

a) Urbanistički plan uređenja (UPU):

- naselja Draž i Batina,
- turističko-rekreacijskog područja Topoljski Dunavac,
- turističko-rekreacijske zone Zeleni otok.

- (284.) Područja za koja se utvrđuje obveza izrade prostornih planova označena su na kartografskom prikazu br. 3.C.

Granica obuhvata UPU Draž i Batina utvrđena je granicama građevinskog područja tih naselja. Granica obuhvata UPU Turističko-rekreacijskog područja Topoljski Dunavac definirana je građevinskim područjem turističko-rekreacijskih zona Kenda i Puškaš, prostorom između njih te odgovarajućom vodenom površinom, a granica obuhvata UPU Turističko-rekreacijske zone Zeleni otok definirana je građevinskim područjem te zone.

- (285.) Do donošenja UPU-a iz točke (283.), I. alineja, način korištenja zemljišta i uvjeti gradnje utvrđivat će se samo za izgrađeno područje i gradnju infrastrukture, sukladno ovim Odredbama.

Do donošenja UPU-a iz točke (283.) II. i III. alineja, nije dozvoljena izgradnja u tim zonama.

11.2. PRIMJENA POSEBNIH RAZVOJNIH I DRUGIH MJERA

- (286.) Općina Draž se nalazi u pograničnom području Republike Hrvatske i Općina je od posebne državne skrbi.

- (287.) U cilju poticanja razvoja Općine u planiranju uređenja prostora potrebno je prioritarno:

- riješiti imovinsko-pravne odnose i opremiti komunalnom infrastrukturom građevinska područja gospodarskih zona u Duboševici i Topolju,
- izgraditi građevine javne i društvene namjene u svim naseljima,
- riješiti vodoopskrbu svih naselja kao i gospodarskih zona u Duboševici i Topolju,
- riješiti odvodni sustav za gospodarske zone Duboševica i Topolje,

- u suradnji sa Županijom poticati rješenja plinifikacije i osigurati izradu projekata plinifikacije Općine,
- postići puni standard održavanja javnih kategoriziranih cesta,
- u suradnji s nadležnom pravnom osobom s javnim ovlastima osigurati izradu planova navodnjavanja poljoprivrednog zemljišta.

(288.) U cilju zaštite prostora potrebno je prioritetno:

- utvrditi sanitarne zone crpilišta "Topolje".

11.3 REKONSTRUKCIJA GRAĐEVINA ČIJA JE NAMJENA PROTIVNA PLANIRANOJ NAMJENI

(289.) Postojeće legalno izgrađene građevine koje su izgrađene protivno namjeni planiranoj u PPUOD, mogu se rekonstruirati u svrhu neophodnog poboljšanja uvjeta života i rada.

(290.) Pod rekonstrukcijom u svrhu neophodnog poboljšanja uvjeta života rada podrazumijevaju se:

- sanacija i zamjena oštećenih i dotrajalih konstrukcijskih i drugih dijelova građevine, u postojećim gabaritima,
- dogradnja sanitarnog prostora (WC, kupaoonica s predprostorom) uz postojeću stambenu građevinu koja nema sanitarne prostorije, max. bruto izgrađene površine 10,0 m²,
- dogradnja sanitarnih prostora (WC, kupaoonica i garderoba s preprostorom) uz postojeću građevinu druge namjene (koja služi za rad i boravak ljudi i koja nema sanitarne prostorije), do max. 10,0 m² bruto izgrađene površine za građevine do 100,0 m² i do 50% ukupne bruto izgrađene površine za veće građevine,
- preinake unutrašnjeg prostora, bez povećanja gabarita građevine,
- izmjene ravnih krovova u kose bez mogućnosti nadogradnje nadozida, isključivo radi sanacije ravnog krova, uz mogućnost korištenja potkrovlja sukladno osnovnoj namjeni građevine odnosno namjeni utvrđenoj PPUOD,
- adaptacija postojećeg tavanskog prostora u korisni prostor, u postojećim gabaritima, za namjene sukladne osnovnoj namjeni građevine odnosno namjeni utvrđenoj PPUOD,
- ugradnja ili rekonstrukcija instalacija,
- gradnja ili rekonstrukcija komunalnih priključaka,
- uređenje građevne čestice postojeće građevine (sanacija i izgradnja ograda i potpornih zidova i prometnih površina).

Planom užeg područja mogu se ove smjernice propisati i drugačije.

(291.) Građevinama ili dijelu građevina iz točke (289.) ovih odredbi može se mijenjati namjena, sukladno namjeni površina utvrđenoj PPUOD.

11.4. POSTUPANJE S GRAĐEVINAMA IZGRAĐENIM SUPROTNO UVJETIMA UTVRĐENIM U PPUOD

(292.) Postojeće legalno izgrađene građevine, koje su izgrađene protivno uvjetima gradnje utvrđenim u PPUOD mogu se rekonstruirati sukladno točki (290.) ovih Odredbi, te dograđivati i nadograđivati sukladno ovim Odredbama.

Prilikom rekonstrukcije, radovi na građevini iz prethodnog stavka moraju biti usklađeni s uvjetima gradnje utvrđenim u PPUOD, ako je to moguće s obzirom na položaj građevine.

Ako je postojeći koeficijent izgrađenosti građevine (k_{ig}) veći od dozvoljeno, isti se prilikom gradnje novih građevina na toj čestici može zadržati.

(293.) Građevinama iz točke (292.) ovih Odredbi može se mijenjati namjena sukladno Odredbama PPUOD.